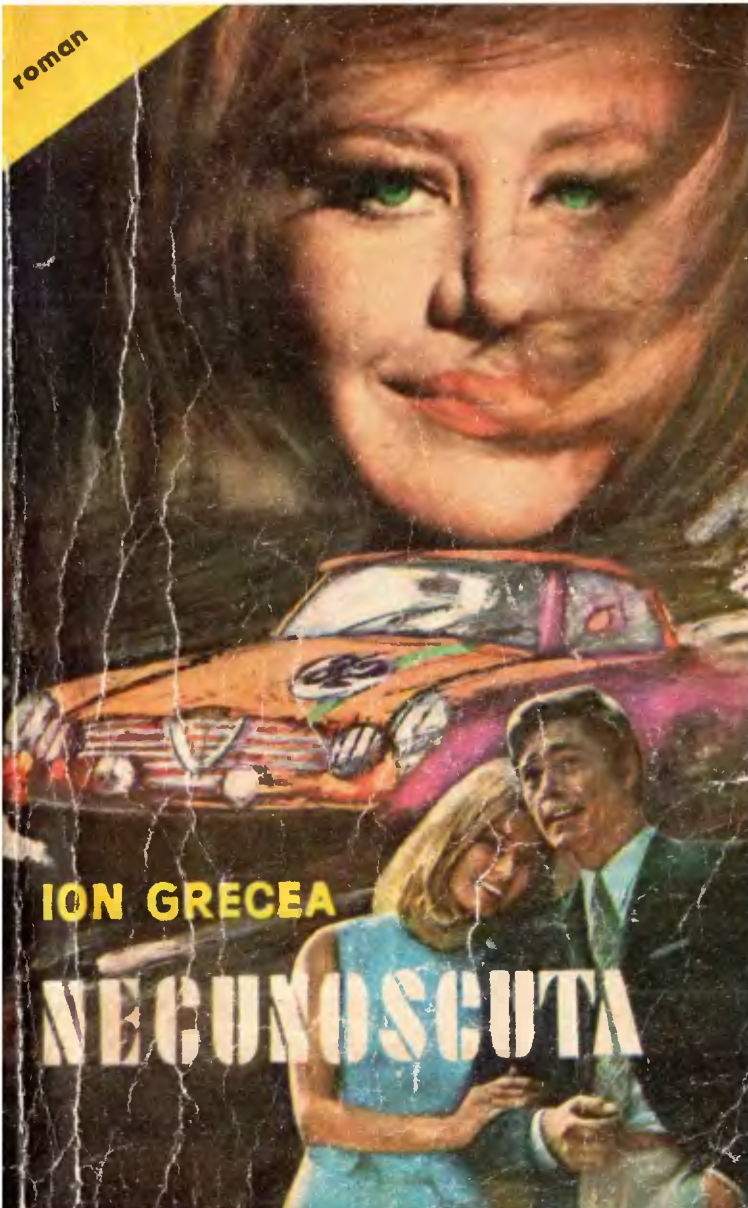

roman
ION GRECEA
NECUNOSCUTA

NECUNOSCUTA

ION GRECEA

NECUNOSCUTA

roman

EDITURA MILITARA
1971

Coperta: POMPILIU DUMITRESCU

1

— Mein lieber, ein Moment !
— Lasă-mă dracului în pace !
— Einen kleinen pupic... stărui femeia, strîngînd braţul bărbatului, în timp ce se alinta, cu obrazul întins să fie sărutată. Nocheinmal... Einen kleinen pupic für Gertrude...
— Altădată... Hai, du-te înapoi în local şi vezi-ţi de meserie...
— Nein ! se enervă ea şi bătu cu vîrful pantofului de lac în pardoseala de marmură din holul cabaretului. Einen kleinen pupic...
— Nici un kleinen pupic, mă înţelegi ? dădu el să se desprindă din braţele ei. Mie nu-mi trebuie pupic... nici coniac... nimic. Eu... cum dracu să-ţi explic, că nu mă-nţelegi, eu... şofer... imită el ţinerea unui volan, raliu... raliul Viena — Mamaia... automobil... eu nicht pupic, nicht coniac... Am intrat numai să văd cum vă petreceţi voi nopţile... şi atît. Încolo, nicht, Verschtehest du ?
— Nein !
— Tu parles la langue française ?
— Nein... Einen kleinen pupic für Gertrude...
— Du-te dracului că te-ai îmbătat !

Zicînd acestea, Radu Vasiliu se smulse cu totul nepoliticos din braţele femeii, îşi îndreptă cravata, îşi potrivi părul şi trecu grăbit pe lîngă portarul ce-l salută reverenţios deschizîndu-i larg uşa. În sfîrşit, se afla în stradă. Plouase. Aerul rece şi curat al nopţii îl învioră pe dată, alungîndu-i starea aceea de moleşeală ce-l cuprinsese în căldura localului, în fumul ţigărilor, aburul cafelelor şi mirosul exagerat al parfumurilor. O linişte binefăcătoare îl înconjura acum,

dar încă îi stăruiau în urechi zgomotele infernale ale orchestrei tip Beatles ce-l asurziseră mai mult de-un ceas cu chitarele acelea electrice.

În timp ce-şi punea balonzaidul, se întoarse şi mai privi o dată marea reclamă luminoasă de pe faţa impunătoarei clădiri ce adăpostea cabaretul „La fetiţele vieneze". Sute de beculeţe în diferite culori se aprindeau într-o alternanţă uluitoare desenînd pe panopticul întunecat al nopţii trei balerine într-un vibrant dans modern, ale căror mişcări se succedau atît de reuşit încît aveai impresia că pe ringul închipuit de dîra unor linii luminoase apare cu adevărat mereu o altă fată în chip real şi execută piruiete, releve-uri, figuri excentrice de french-cancan...

— Ale dracului maimuţe! îşi zise Radu ridicînd gulerul balonzaidului. Te fascinează cu dansul, te îmbată cu ochiadele şi după ce-ţi sar pe genunchi, într-o clipă ţi-au dat gata punga!

Zîmbi, satisfăcut că nu se lăsase tentat şi scăpase cu uşurinţă de „dragostea" fermecătoarei Gertrude şi porni încet către hotel. Bulevardul era aproape pustiu. Pe sub bătrînii castani ce se înşiruiau pe-o parte şi alta a trotuarelor se vedeau perechi de bărbaţi şi femei plimbîndu-se agale. Limuzine luxoase, ale căror caroserii sclipeau în lumina becurilor de deasupra străzii, treceau în goană, cu pneurile fîşîind pe asfaltul umed. Radu mergea fără grabă, admirînd atît cît se putea distinge în noapte vechile şi masivele clădiri în stil gotic ale Vienei, cu portaluri înalte şi ferestre oblonite, case cu tencuiala înnegrită de patina vremii, unele acoperite pînă sub streaşină cu iederă, mai toate degajînd un aer sobru, auster, tăcut şi în acelaşi timp misterios. Rareori, prin cîte o fereastră uşor întredeschisă ca să intre răcoarea nopţii, răzbăteau acordurile liniştite ale unui pian ce puteau aminti oricărui nou vizitator al Vienei de tradiţionala glorie muzicală a bătrînei metropole austriece.

Cu toate că era la mijlocul verii, parcă se făcuse puţin frig. Fusese pesemne o ploaie rece ca de toamnă ale cărei unde de gheaţă mai persistau acum spre miezul nopţii. Ca să-şi alunge cît mai repede înfrigurarea ce-l cuprinsese, Radu îşi strînse şi mai mult balonzaidul în jurul trupului. De pe frunzele castanilor cădeau picuri de apă, iar unele burlane cîntau încă monoton şi estompat acordurile simfoniei avalan-

șei de apă ce abia se sfîrșise. „Barem să avem vreme bună în timpul cursei, își zise el privind cerul. Ploaia e unul din principalii dușmani ai șoferilor în raliu..."

Venise de două zile la Viena să participe la marea întrecere automobilistică, *Raliul Dunării*. De cum sosise, făcuse un ultim control tehnic al mașinii — un Renault 8 Gordini — asistase la ședința de îndrumare a juriului cu cele cincizeci și opt de echipaje înscrise în concurs din cincisprezece țări, apoi parcase la locul indicat unde i se sigilase capota motorului și portierele. Pornise după aceea prin Viena — se afla pentru prima dată în acest oraș — cu gîndul să viziteze locurile celebre unde trăiseră nu mai puțin celebri muzicieni, oameni de cultură, pictori, personalități istorice. Seara văzuse un spectacol de operă, iar ziua de azi și-o rezervase odihnei și studierii pe hartă a traseului. Cumpărase apoi niște nimicuri de prin magazine și spre înserat, din pură curiozitate, intrase la cabaretul „La fetițele vieneze", unde din sutele de consumatori ce leneveau sub cupolele de sticlă colorată alături de femei pe jumătate goale, foarte puțini erau vienezi.

Mergea acum pe sub bolta întunecată a castanilor și gîndindu-se la toate cele întîmplate, zări în depărtare o intersecție puternic luminată, cu circulație intensă de mașini și troleibuze, sub străfulgerările instantanee ale zecilor de reclame cu neon viu colorate. Se gîndi ca la prima stație de taximetre să ia o mașină pînă la hotel, întrucît era tîrziu și a doua zi trebuia să fie foarte odihnit. Chiar își consulta ceasul, căutînd să deslușească în noapte minutarele fosforescente, cînd auzi pe cineva ce călca apăsat în urmă-i. Întoarse instinctiv capul și văzu în întuneric un ins, nu prea înalt, slăbuț, în balonzaid, cu o pălărie trasă adînc peste ochi. Ocolea cu pas elastic ochiurile de apă de pe trotuar, arătîndu-se foarte sprinten la mers, chiar vioi.

— Domnul Vasiliu? întrebă acela mai de departe după care, apropiindu-se, scoase din buzunar o țigară căreia îi bătu de cîteva ori capetele de podul palmei. Îmi dați un foc?

Radu rămase total surprins de apariția acestui necunoscut și mai ales de faptul că fusese identificat, pronunțîndu-i-se numele. Nu cunoștea pe nimeni în acest mare oraș. Din primele clipe ale sosirii în această metropolă se simțise stingher în mulțimea de pe străzile arhiaglomerate, cu un du-te-

vino continuu de oameni și mașini, în acea turbulentă și vibrantă halucinație ce ți-o dă forfota marilor capitale. Și acum deodată, iată, nu numai că este recunoscut pe-un întuneric să-l tai cu cuțitul, dar este acostat pe-un ton familiar dezinvolt, s-ar putea spune chiar cu o ușoară nuanță de impertinență. Cine putea fi insul ? Și ce dorea ? Un foc ?

— Nu am foc... Nu fumez... minți Radu. Ba nu, stați, am la mine o brichetă a unui prieten, se corectă pe dată gîndindu-se că scăpărînd flacăra va avea posibilitate la lumina ei să zărească mai bine chipul misteriosului interlocutor. Poftiți...

Aprinse bricheta și-i studie fugar chipul celui din fața sa. Dar oricît se strădui, figura acestuia nu-i spunea nimic deosebit. Un ins cu fața suptă, cadaverică, cu gura strînsă într-un rictus amar, de om suferind, îmbrăcat destul de modest, ai cărui ochi clipeau des ca și cînd i-ar fi orbit la intervale scurte fasciculele luminoase ale unor reflectoare.

— Vă servesc cu o țigară ? propuse el.

— Nu, mulțumesc. V-am spus că nu fumez.

— Deci, sînteți domnul Vasiliu, reluă străinul trăgînd adînc fumul de țigară în piept.

— Să zicem, răspunse evaziv Radu.

— Nu e o certitudine ?

— Mă rog, cu ce vă pot fi de folos ?

— O, domnule Vasiliu, dar cu ce nu-mi puteți fi dumneavoastră de folos ? vorbi el teatral, făcînd un gest larg cu mîna. De cînd vă aștept... Și de cînd vă caut...

— Pentru ce ? se arătă mirat Radu.

Era precipitat, chiar enervat de insistența insului, mai bine zis de impertinența lui, gata să-l ia la palme, dar nu voia să-și trădeze prin nimic starea aceea de surescitare ce-l stăpînea. În definitiv, ce vroia de la el ? Cu ce scop îl acostase ?

— Spune, domnule pentru ce mă cauți ? ridică Vasiliu puțin tonul. Cine ești și ce vrei de la mine ?

— Sînteți grăbit ? zîmbi calm, fără să se piardă cu firea insul. Vă rog să nu fiți grăbit... În interesul dumneavoastră nu e bine să fiți grăbit...

— Nu înțeleg nimic și te rog să mă lași în pace ! vorbi aspru Radu și, întorcînd spatele, porni zorit către centrul orașului. Dar insul nu se lăsă și porni o dată cu el, mergînd alături, de parcă i-ar fi fost legat de mînă.

— Domnule, te-am întrebat cine ești și ce dorești? se întoarse Radu brusc către el. Insistența dumitale mă scoate din sărite!

— A, uite ce nepoliticos sînt! se mustră necunoscutul și întinse ușor mîna. Am onoarea să mă prezint: inginerul Felician Grama. Român. Român ca și dumneavoastră. Dar lucrez dincolo de granițele țării pentru o mare firmă industrială. Dumneavoastră sînteți militar, nu? întrebă el repede. Căpitan în armata română...

— Nu, nu sînt militar, minți Radu. Poate că e o confuzie...

— Nu cred să fie nici o confuzie, stărui pretinsul inginer Grama, căutînd să se țină cît mai aproape de Radu. Dumneavoastră participați în *Raliul Dunării* care pleacă mîine de aici din Viena către Mamaia. Și aveți numărul de concurs 56... Un Renault 8 Gordini, albastru...

Vorbea repede, agitat, vroind să arate că este complet informat asupra lui Radu Vasiliu, că nu există nici un dubiu în ceea ce privește cunoștințele sale despre el, deținea niște date concludente, sigure, de necontestat.

— Deci este exact...

— Da, este exact...

— Îmi pare foarte bine, se bucură străinul și trase din nou precipitat din țigară. Știți, domnule Vasiliu, îmi permit să vă fac o propunere...

— Ce anume?

— Să ne întoarcem la „Fetițele vieneze". Vorbesc foarte serios. Vă rog să mă credeți, pentru mine, cînd întîlnesc un compatriot este o mare sărbătoare. Am o nespusă bucurie. Vreau, așadar, să cinstesc această întîlnire... această întîlnire cu țara... cu locurile unde m-am născut. Ce spuneți?

— Vă mulțumesc pentru invitație, dar nu o pot accepta, se scuză Radu căutînd, spre deosebire de început, să fie cît mai politicos. Tocmai pentru că știți că mîine plec în acest concurs, vă dați seama că trebuie să fiu odihnit. Iar cît privește „fetițele" astea vieneze, le-am văzut...

— Știu... eram la o masă, în dreapta orchestrei, zise Grama calm, sigur pe sine. De acolo v-am zărit și v-am recunoscut. Erați cu Gertrude. Trebuie să recunosc, aveți gust. Distinsă, frumoasă și încîntătoare acest drac de fată... Păcat că n-a reușit să vă rețină...

— Ați spus că m-ați recunoscut? întrebă Radu și se opri mirat locului privindu-l lung pe Grama. Asta înseamnă că cel puțin m-ați mai întîlnit sau m-ați mai văzut odată...
— Bineînțeles...
— În ce împrejurare și unde?
— În țară... Mai de mult... De aceea mi-am permis să vă acostez, să vă invit la acest cabaret, sau, mă rog, în altă parte, unde doriți, și să discut cu dumneavoastră o problemă...
— Ce problemă?
— O problemă mai delicată ce vizează direct persoana dumneavoastră, căută să fie cît mai convingător Grama, Și înțelegeți că nu putem vorbi pe stradă...
Radu Vasiliu rămase pe gînduri neștiind ce să înțeleagă din toate acestea. Insistențele individului îl derutau. Îl deruta pînă și timbrul vocii sale... De unde să-l cunoască? Nu-și amintea să-l mai fi întîlnit vreodată pe acest ins, prea demoralizat (îi tremura mîna în care ținea țigara), dar care căuta să pareze totul printr-o evidentă îndrăzneală; acest individ misterios și temător pentru fiecare gest al său, dar care căuta să mascheze totul și să dea interlocutorului impresia că este sigur pe acțiunile sale; acest om care își pierduse identitatea și în același timp personalitatea, a cărui structură sufletească nu mai avea nici un contur și care trăia — era vizibil — în umbra unor rechini ce-i zvîrleau de azi pe mîine firimituri de speranță... Ce vroia în fond? Despre ce problemă delicată era vorba? Și cum de îl depistase în acest mare oraș, cunoscîndu-i cîteva date biografice?
— Domnule Grama, vorbi moale Radu, parcă Grama ați spus că vă numiți, nu?
— Exact, Grama...
— Domnule Grama, mă surprinde total faptul că m-ați acostat în numele unei recunoașteri pe care, să fiu sincer, v-o contest...
— A, nu, vă pot demonstra...
— Îmi dați voie, reluă cu glas apăsat Radu. Îmi vorbiți despre o problemă ce vizează direct persoana mea... Mă rog, nu pot să-mi dau seama ce anume problemă ar putea să mă intereseze la sute de kilometri depărtare de țara mea, dar înainte de toate trebuie să precizez că numele dumneavoastră nu-mi spune nimic. Inginerul Grama... Iertați-mă, dar în cer-

cul relaţiilor mele, al cunoştinţelor mele n-am întîlnit niciodată acest nume... Aşa că nu pot discuta cu un necunoscut...

Grama nu se descumpăni. Zvîrli restul de ţigară, scoase cu gesturi febrile alta, îi ceru lui Radu foc, o aprinse, trase cîteva fumuri privind contemplativ frunzele castanului de deasupra, rămase apoi puţin pe gînduri, clătinînd capul a dojană, după care cu un gest brusc îşi împinse pălăria pe ceafă, tuşi sec şi spuse :

— Domnule Vasiliu, repet, vin cu o propunere care sînt sigur că o să vă intereseze. Recunosc şi e logic ca dumneavoastră să manifestaţi rezervă, chiar suspiciune faţă de un necunoscut ca mine, faţă de un transfug, cum sîntem numiţi cei ce-am plecat din diferite motive din România — mă rog, termenul pe mine nu mă lezează cîtuşi de puţin, pentru că în fond îmi iubesc ţara şi continui să fiu un bun român —, dar de ce nu încercaţi să ne înţelegem într-un anume fel ? De ce nu-mi ascultaţi propunerea şi după aceea să vă manifestaţi aprobarea sau dezaprobarea faţă de intenţiile mele nobile, mai bine zis ale întreprinderii ce-o reprezint ?

— Ce fel de întreprindere ?

— O întreprindere de armament din Occident...

— Ce legătură pot avea eu cu întreprinderea dumneavoastră ? se miră Radu şi înălţă din umeri desfăcînd larg braţele. Eu nu fabric armament, nu comand armament, nu mănînc armament...

— Dar folosiţi armament...

— Şi ce-i cu asta ? Fiecare cetăţean aflat sub arme în ţara lui îl foloseşte. Trebuie pentru asta să intre în relaţii cu fabrica constructoare ? Pentru că despre o astfel de fabrică înţeleg că e vorba... Astea, iertaţi-mă, sînt treburi care privesc statul, care privesc ministerul de resort ce se ocupă de apărarea acelui stat şi nu un simplu individ, un particular, un om obişnuit care trecînd prin armată pune într-adevăr mîna pe puşcă, e normal s-o pună, nu ?

— În general aveţi dreptate, dar dumneavoastră nu sînteţi un om obişnuit, cum aţi spus, un simplu individ...

— Zău ? se miră Radu şi zîmbi mai mult de circumstanţă.

— Precum vă spun, insistă Grama.

— Ei, uite, rîse Radu, nu ştiam că aici în Viena îmi descopăr nişte calităţi deosebite, că am devenit o personalitate

şi că pot reprezenta ţara în relaţii de afaceri internaţionale! Mă felicit singur pentru această descoperire! Parol!

— Domnule Vasiliu, vorbi Grama fără să-şi trădeze enervarea, nu cred că e cazul să persiflaţi, să vă negaţi nişte calităţi şi nişte aprecieri pe care se contează în România...

— Că sînt un foarte bun şofer de raliu?

— Că sînteţi un foarte bun specialist, atacă Grama şi căută să-l privească pe Radu drept în ochi. Un foarte bun specialist în domeniul tehnicii militare... Înţelegeţi acum scopul insistenţelor mele? Scopul acestei acostări pentru care în numele bunei cuviinţe vă cer scuze? Nu uitaţi, sînt un intelectual şi încă unul cu reputaţie...

— Nu vă contest calificarea profesională...

— Vă mulţumesc...

Rămaseră amîndoi tăcuţi, fiecare cu gîndurile lui, suspectîndu-se cu privirea, încercînd cu un minut mai devreme să pătrundă unul altuia tainele sufletului, să descifreze intenţii, să aprecieze sinceritatea discuţiei, scopul ei, studiindu-şi gesturile, reflecţia ochilor, umbrele şi luminile feţei. Păreau doi spadasini, adversari pe-o planşă de scrimă, gata în orice moment să obţină superioritatea în atacul frontal, decisiv, fără echivoc...

— La ce vă referiţi, domnule Grama? întrebă Radu într-un tîrziu îndreptîndu-şi gulerul la balonzaid. Din cîte ştiu n-am veleităţi de specialist, de inventator şi de aceea mă surprinde afirmaţia dumneavoastră. Nu cumva la mijloc e o confuzie?

— Nu e nici o confuzie, asigură Grama. Este vorba despre dumneavoastră. Să ştiţi că mă aşteptam să retractaţi sau să nu vă recunoaşteţi identitatea...

— Parol?

— Pe cuvînt de onoare. După cîte ştiu, în ţară, în ultima vreme s-a lucrat foarte mult pentru formarea unei educaţii patriotice, pentru o aşa zisă vigilenţă în relaţiile cu străinii, iar în ceea ce-i priveşte pe militarii români această educaţie, am impresia, este atotcuprinzătoare...

— V-am spus, nu sînt militar...

— Să lăsăm, domnule Vasiliu, reluă Grama sigur pe sine. Vă cunosc prea bine pentru a vă aduce, acum, aici, nişte argumente ca să vă dovedesc identitatea şi preocupările. Ştiţi, eu am o calitate pe care nu mi-o contestă nimeni, ci

dimpotrivă mi-o apreciază: îmi place să joc cu cărțile pe față, direct, fără ocolișuri, fără compromisuri, uneori la risc. de cele mai multe ori la succes. Și vă dați seama că în relațiile de afaceri problema asta este de ordin major... Așa că, ce să mai lungim vorba, intru direct în subiect, vă fac o propunere, care vă va aduce mari satisfacții și pentru care, sînt sigur, îmi veți fi recunoscător toată viața...

— Chiar așa? zîmbi Radu privindu-l pieziș pe Grama.

— Aveți cuvîntul meu de onoare! întări Grama cu palma pe piept. Condițiile vă vor surprinde prin simplitatea lor, prin ușurința și totala discreție a îndeplinirii acestora, iar avantajele, o, avantajele vă vor copleși prin valoarea lor deosebită și asigurarea viitorului dumneavoastră...

Radu Vasiliu rămase cîteva minute pe gînduri. L-ar fi putut refuza categoric pe acest Grama întorcîndu-i spatele, așa cum vroise s-o facă la început, dar după primele discuții era tentat acum să afle despre ce putea fi vorba, ce anume propuneri i se făceau, pînă unde mergeau ele, care era scopul lor, în ce afacere urma să fie atras, care ar fi consecințele ei atît cît le putea intui, deduce, analiza. Desigur, insul era perfect edificat asupra persoanei sale, nu încăpea nici o îndoială că era bine documentat, cunoscînd preocupările lui și că înainte de această întîlnire își pregătise niște capcane-argument care să-l prindă cît mai bine în mrejele proiectatei afaceri. Bănuia că în respectivul domeniu spionajul „lucra" tare, că fuseseră pregătite toate elementele care să convingă, că „se știa totul" și „se miza pe totul", că se lansau tentații fabuloase, convingătoare, că se sconta pe lipsa de scrupule a celui solicitat, pe perspectiva aventurii. „În definitiv, își zise Radu, ce mă deranjează să aflu intențiile acestui individ, ale celor care-l plătesc? Poate că îmi pierd cîteva ore de somn și atît. Dar poate că reușesc, într-un fel, să fiu de folos alor mei din țară. Cine știe ce surprize le pot rezerva celor ce se ocupă de problemele astea?"

— Bine, domnule Grama, acceptă el, să mergem undeva și să stăm de vorbă. Dar nu mult, că v-am spus, mîine trebuie să fiu odihnit...

— Indiscutabil! Indiscutabil! asigură Grama cuprins subit de-o bucurie fără margini. Vă mulțumesc că ați acceptat. Eram sigur că nu aruncați cît colo o afacere, trebuie să re-

cunosc tentantă şi care vă va aduce mari satisfacţii nu numai materiale ci şi morale.

— Mă rog, să vedem despre ce este vorba...

Intrară într-o mică bodegă, coborînd cîteva trepte de cărămidă, într-un fel de salon cu pereţi de bîrne afumate şi lampadare de fier forjat, un local intim, în care se aflau cîţiva probabil frecvenţi consumatori din acea parte a Vienei. Cu un aer degajat, se aşezară într-un colţ retras la o masă de lemn negru, sculptat. O lumină difuză stăruia sub tavanul de scîndură afumată, pe care se vedeau scrijelate diferite semnături ale unor pretinşi clienţi celebri. Într-un colţ, un orb, cu ochelari fumurii, îmbrăcat în nişte haine ponosite, îşi plimba degetele cocîrjate pe clapele unei armonici, cîntînd totodată din gură o melodie tărăgănată, un fel de doină de dor şi dragoste sau poate o romanţă.

Patronul, un om înalt şi slab, cu pometii obrajilor roşii, ochii de-un albastru siniliu şi o mustaţă răsucită a la Franz Iosef, purtînd un şorţ alb, se înfăţişă la masă şi plecîndu-se din şale ceru în limba germană comanda. Grama îi comandă tot în germană două coniacuri mari şi cîte un mic aperitiv.

— A, coniac nu, interveni Radu care înţelesese despre ce este vorba. Mai bine o halbă de bere.

— Cum ziceţi dumneavoastră, fu de acord Grama şi comandă bere. Probabil...

— Nu folosesc decît foarte rar...

— Mă rog, voia dumneavoastră.

Pînă ce patronul avea să aducă gustările, Grama găsi nimerit să facă un scurt istoric al acestui local, care funcţiona neîntrerupt de peste 150 de ani şi care se spune că ar fi fost frecventat chiar de Johann Strauss şi Mozart. Bodega, moştenită din tată-n fiu, făcea parte din punctele de atracţie ale oraşului, dar în ultimele decenii apăruseră cam multe asemenea localuri celebre încît nu ştiai căruia să-i dai crezare asupra autenticităţii lui şi căruia nu. Grama, într-o vervă neobişnuită, trecu apoi la viaţa vieneză, viaţa cotidiană, la lumea afacerilor, se lansă în cîteva aprecieri asupra actualei situaţii internaţionale şi ajunse, în sfîrşit, la subiectul ce-l interesa. A plecat din ţară de peste cincisprezece ani, n-a trecut frontiera în mod fraudulos, a făcut parte dintr-o delegaţie de specialişti în domeniul motoarelor cu combustie internă şi a găsit nimerit să se desprindă de colegii

lui și să rămînă în Occident unde a considerat că-și poate încerca norocul în privința aptitudinilor sale. Lucrează acum în Apus, a rămas același bun român, cu respect pentru țara lui, pentru compatrioții lui, citește zilnic presa din România, ascultă emisiunile de radio, îl interesează tot ce este în legătură cu progresul economic al țării, cu succesele ei. Trebuie să recunoască faptul că îl apucă uneori dorul de locurile natale, de părinți, dar specialitatea lui îl reține să se întoarcă și, de ce n-ar spune-o, consideră că are satisfacții pe care nu și le-ar fi putut îndeplini în vechea întreprindere în care a lucrat în București.

— Exagerați, găsi nimerit să-l întrerupă Radu.

— De loc...

Mă rog, părerea dumneavoastră, o părere pur personală, replică Radu. Trebuie să știți, însă, că atîtea condiții s-au deschis tehnicii, specialiștilor în țara noastră încît cred că afirmația dumneavoastră nu are temei. Pun totul pe seama dezinformării dumneavoastră...

— Nu, nu vă contrazic, concesionă Grama ca să fie pe placul interlocutorului și să nu intre cu el în controverse pe seama unor lucruri care nu aveau tangență cu problema ce-l interesa. Și apoi scopul discuției era tocmai să ajungă la puncte de vedere comune în direcția pentru care-i solicitase întrevederea. Schimbă deci subiectul și aminti, vorbind deschis cu certitudinea celui care e stăpîn pe date ce nu pot fi contestate, că în micul orășel de provincie, Radu Vasiliu, căpitan în armata română, își ducea viața lipsit de satisfacții, dar care pe lîngă pasiunea lui, automobilul, în general motoarele, performanțele lor, mai încearcă una și se pare cu mari sorți de izbîndă...

— Văd că oarecum sînteți informat în privința mea, îl opri Radu Vasiliu pe Grama, dar vreau să vă spun că faceți niște aprecieri eronate, departe de realitate, aș putea spune chiar răuvoitoare...

— La ce anume vă referiți ? căută Grama să afle făcînd ochii mari. Vă rog să mă iertați...

— Spuneți că viața mea este lipsită de satisfacții...

— Mă rog, e o concluzie...

— Bazată pe ce ?

— Pe faptul că locuiţi într-un orăşel oarecare... într-un orăşel în care bănuiesc că plictisul se îmbină cu lipsa posibilităţilor de afirmare...

— Greşiţi, domnule Grama, vorbi apăsat Radu Vasiliu. Greşiţi profund şi vina dumneavoastră constă în aceea că faceţi afirmaţii necontrolate, lipsite de temei. Trebuie să ştiţi că azi în România orice colţişor îţi dă satisfacţii depline.

— Sînt de acord, dar dumneavoastră ca specialist într-un mic orăşel...

— Ce fel de specialist ?

— V-am spus în domeniul tehnicii militare.

— Apropo, ce informaţii aveţi despre mine şi în ce fel vreţi să le folosiţi ? acceptă Radu Vasiliu jocul.

— Cantitatea de informaţii şi calitatea lor sînt suficiente pentru ceea ce interesează întreprinderea ce-o reprezint...

— Anume ce ?

— Dumneavoastră sînteţi pe cale de a revoluţiona într-un fel tehnica militară, atacă direct Grama. Arma dumneavoastră sînt tancurile. Lucraţi la un proiect fantastic, uluitor aş putea spune. Nu, nu încercaţi să protestaţi pentru că ăsta este adevărul. Intenţionaţi să creaţi prototipul tancului fără echipaj, al tancului teleghidat, al tancului, dacă vreţi şi vă convine termenul, lansator de torpile terestre...

— Domnule Grama, exageraţi... încercă să-l oprească Radu uluit de cele ce-i auzeau urechile. „De unde dracu ştie toate chestiunile astea ? se întreba el ascultîndu-l. Mă uimeşte nu alta !"

— Nu, nu exagerez ! continuă cu mai multă vervă presupusul inginer. Se cunosc avioanele fără pilot, submarinele lansatoare de torpile teleghidate. Sîntem informaţi că dumneavoastră încercaţi să aduceţi pe prim plan utilitatea coloşilor de oţel ce se pare că nu li se mai acordă atenţie în războiul modern...

— Vă contrazic ! îl întrerupse Radu Vasiliu. Tancul a fost şi rămîne o armă de bază în luptele terestre.

— Da, dar în condiţii cu totul noi, insistă Grama mai aprins. Cu posibilităţi majore de întrebuinţare, de eficacitate, cu evitarea distrugerii vieţilor omeneşti, a oamenilor dispuşi să moară în carapacea de oţel numai să manevreze nişte leviere şi să îndrepte ţeava tunului într-o direcţie sau alta. Ori meritul dumneavoastră, domnule Vasiliu, este for-

midabil ! Cruțarea efectivelor, pătrunderea tancurilor în cele mai dificile zone, posibilități de manevră fantastice, eficacitate maximă. Sîntem informați că totul la dumneavoastră se află în fază de proiect, că nu sînteți sigur dacă statul român vă va acorda posibilitatea unor experiențe în acest domeniu, că nu sînteți sprijinit, problema fiind privită de unii dintre șefii dumneavoastră cu neîncredere sau chiar cu ironie...

— Total inexact ! replică tăios Vasiliu. Sînteți complet dezinformat...

— Se prea poate, acceptă Grama. În munca de informare sînt uneori și minusuri. A, uite că ne vine gustarea...

Patronul-ospătar le aduse halbele de bere și cîțiva cîrnăciori rumeniți în untură, cu muștar și hrean.

— Altceva mai doriți ? întrebă el în limba germană.

— Nu, zise Grama mulțumindu-i pentru promptitudinea cu care fuseseră serviți. Apoi după plecarea patronului, se adresă lui Vasiliu arătîndu-i cîrnăciorii : asta este specialitatea localului. O specialitate de tradiție și pe care timpul nu o dezminte... Vă rog să serviți...

Și ridicînd halba adăugă :

— În sănătatea și pentru succesele dumneavoastră. Sincer să fiu, mă simt onorat că v-am cunoscut...

— Vă mulțumesc...

Sorbiră în tăcere primele înghițituri de bere. Armonistul orb continua să cînte cu glas scăzut în colțul localului, plimbîndu-și degetele noduroase pe clapele sparte și îngălbenite ale acordeonului. La bar, patronul se întreținea cu un bărbat înalt, pleșuv, într-o redingotă uzată, cu melon și monoclu, probabil vreun industriaș sau comerciant, acum ratat, ajuns în pragul bătrîneților.

Radu Vasiliu își privi ceasul de mînă, după care înainte de a începe să mănînce întrebă direct :

— Ce-mi propuneți, domnule Grama ? Era vorba de-o propunere...

— Vă grăbiți ?

— Desigur, v-am spus...

— Mda, e destul de tîrziu, fu de acord Grama. Atunci să trec direct la subiect, urmă el privind cu precauție în toate părțile să nu fie auzit de vreo ureche străină.

— Vă rog...

— Dar domnule Vasiliu, ţinu să precizeze el vorbind în şoaptă, contez pe discreţia dumneavoastră şi pe seriozitatea cu care priviţi această tranzacţie. Vă rog să înţelegeţi că e o chestiune delicată care angajează firma ce-o reprezint şi apoi... e în joc persoana dumneavoastră. Oricît, nu e cazul să vă spun, dar în România nu trebuie să discutaţi cele ce convenim, dacă se poate, cum se spune, nici chiar cu umbra dumneavoastră...

— Vă asigur, vorbi tot şoptit Vasiliu, nerăbdător să afle cît mai degrabă propunerea insului. Vă daţi seama că sînt conştient de riscul situaţiei...

— Cu atît mai mult...

Fără prea multe ocolişuri, Grama intră, aşa cum promisese, direct în subiect. Firma ce-o reprezenta, printr-o împrejurare ce nu are importanţă a aflat de preocupările lui Radu Vasiliu, de proiectul la care lucrează de mai mult timp şi este imperios interesată să intre în posesia lui ; chiar nedefinitivat, dar să fie totuşi într-un stadiu care să-i asigure punerea în aplicare... Dacă este gata, dar nu e încă experimentat cu atît mai bine. Va fi experimentat de această firmă, care este gata să preia chiar numai ideea realizării lui. Pentru transmiterea respectivelor date ale proiectului, procedînd de-o manieră care să nu lezeze persoana inventatorului în România, i se va oferi un capital considerabil în dolari la o bancă din Elveţia, iar pentru nevoi imediate, ştiindu-se pasiunea domniei sale pentru sportul automobilistic, va primi o maşină ultimul tip, de mare performanţă, cotată excelent pe piaţa mondială...

— Ce fel de maşină ? ceru să afle Radu aprinzîndu-şi o ţigară şi privindu-l pe Grama, cu ochii micşoraţi prin fumul ce i se ridica în faţă.

— Un Porsche 911 S. Cunoaşteţi tipul, da ?

— Da, îl cunosc.

— 180 cai putere, 225 kilometri la oră. În opt secunde, la o simplă apăsare pe acceleraţie, prinde o sută la oră ! Nu uitaţi : două carburatoare, cilindree aproape 2000 de centimetri cubi, 6600 ture pe minut, ce să vă mai spun, sînteţi om de specialitate şi vă daţi seama...

— Da, este o maşină de performanţă, conveni Radu trăgînd alene din ţigară şi privind gînditor undeva spre tavanul de scîndură afumată. Dar cum am să intru în posesia

acestei mașini? Problema dolarilor o văd rezolvată foarte simplu, dar mașina?

— Ne-am gîndit la totul, domnule Vasiliu, îl asigură Grama continuînd să vorbească tot în șoaptă, cînd și cînd rotindu-și privirea în jur. Absolut la totul...

— Anume?

— Dacă sînteți de acord și perfectăm afacerea, urmă el în șoaptă, atunci peste o lună sau o lună și jumătate va veni în România, într-o excursie, o femeie, conducînd această mașină. Trebuie să vă spun că este o specialistă în probleme de tehnică militară și cunoaște la perfecție limba română, așa cum mai cunoaște șase limbi. Vă va căuta. Vă veți întîlni cu totul întîmplător în orașul dumneavoastră. Îi veți oferi posibilitatea să studieze planurile și dacă le acceptă, în numele firmei noastre, vă va lăsa confirmarea depunerii banilor la banca din Elveția și mașina...

— Domnule Grama, interveni Radu punîndu-i mîna pe braț, iertați-mă că vă întrerup, dar procedeul mi se pare a nu-mi conveni deloc...

— De ce?

— Pentru că dacă eu îi ofer acestei specialiste planurile proiectului spre studiu, cum spuneți dumneavoastră, înseamnă că mi-am trădat invenția, înseamnă că i-am oferit posibilitatea să-și însușească chiar numai ideea acestui proiect, nu? Ori dumneaei, studiind aceste planuri, poate foarte bine să-mi spună la un moment dat, „știți domnule Vasiliu, le-am văzut, le-am studiat, dar firma noastră nu le acceptă!" și în fond, bineînțeles că planurile au interesat-o și și-a însușit ceea ce era de însușit. Dumneavoastră trebuie să înțelegeți că eu, cum e și firesc, trebuie să păstrez secretul invenției...

Grama asculta cu foarte mare atenție pledoaria lui Vasiliu clipind deseori din ochii spelbi, spălăciți, mușcîndu-și buzele lipicioase pe care se vedeau firișoare de tutun, strîngîndu-și mereu gura în acel rictus amar, ca și cînd l-ar fi mistuit niște dureri groaznice de stomac și nu-și găsea alinarea. Înălța mereu sprîncenele de parcă făcea eforturi să-și concentreze atenția în această discuție, în timp ce cu furculița încerca să deseneze niște figuri imaginare pe fața de masă.

— Nu știu, urmă Radu Vasiliu, dar cred că la mijloc nu-i o simplă apărare a unui secret profesional, ci o chestiune elementară de etică în aceste relații.

— De acord, perfect de acord cu dumneavoastră, conveni Grama bătînd ușor cu furculița în marginea farfuriei, dar, vă rog să vă situați și de partea firmei ce-o reprezint. Adică ce garanție poate avea întreprinderea preluînd fără studiu niște proiecte care, iertați-mă, exclud afacerea noastră, vorbesc în principiu, deci care preia niște proiecte fără nici o acoperire asupra valorii lor, fără nici o garanție, fără nici măcar un studiu cît de elementar? Nu știu dacă ați auzit, vă rog să mă scuzați, nu fac nici o referire la persoana dumneavoastră, dar poate cunoașteți cazul pretinsului inventator Iohannes Engelke, omul care a dus de nas multe firme și mulți industriași cu așa-zisele lui invenții de la raza morții care distruge avioanele în zbor, la captarea energiei din spațiu și mai departe la înlocuirea combustibilului la automobile cu... apă. Chiar aici în Austria a escrocat firma „Gesellschaft für Flugsicherung und Lichtbau AG", oferindu-i să fabrice o „rază" cu care să fie iluminate orașele de la distanță! Repet, să-mi fie iertată intervenția, nu fac nici o aluzie la persoana dumneavoastră, dimpotrivă, am toată considerația, dar faptele îi fac pe cei interesați în afaceri de anvergură să fie prudenți, să manifeste vigilență, previziune, mă rog, cred că înțelegeți situația, nu se pot investi capitaluri fără nici un fel de acoperire...

— Există și un risc, interveni Radu Vasiliu, un risc normal, firesc fiecărei noi încercări într-un domeniu sau altul...

— Evident, dar riscul e acceptat numai atunci cînd există niște certitudini în privința măcar a cîtorva elemente care să dea posibilitate celui ce angajează afacerea să spere că reluarea oricăror experiențe, bazate pe niște date cît de cît reale, poate să ducă undeva, poate să ducă spre un rezultat. V-am spus, firma este gata să vă preia chiar numai ideea... sau mă rog tot ce-ați realizat dumneavoastră pînă într-o fază x sau y, bineînțeles continuarea realizării proiectului rămînînd în riscul firmei. Dar pentru asta trebuiesc văzute planurile, nu se pot arunca bani pe niște calcule care poate nu duc la nimic...

— Nu putem încheia un contract ? întrebă Radu stingînd ţigara în scrumiera masivă de porţelan de pe masă.

— O, dar e naivă propunerea dumneavoastră, domnule Vasiliu ! zîmbi Grama cu superioritatea omului care învîrte de mult asemenea afaceri şi are în faţă un novice. Dacă aţi fi cetăţean al statului respectiv, poate că da, dar în situaţia dumneavoastră... Sau poate că renunţaţi să mai plecaţi în această cursă şi schimbaţi ruta către Apus ?

— Nici nu mă gîndesc ! protestă Radu privindu-şi din nou ceasul de mînă. O simplă transmitere de proiecte personale asta da, accept, dar în rest nici nu discutăm...

— Mă rog... fu de acord Grama desfăcînd larg braţele. Dar dacă vreodată situaţia dumneavoastră devine precară în România — asigură el prinzîndu-l de încheietura mîinii — un simplu telefon cu înţelegere, o ieşire din ţară şi... vă stau la dispoziţie ! Dar pînă atunci să convenim asupra celor discutate...

Radu Vasiliu rămase din nou pe gînduri, după care spuse :

— Am o propunere...

— Da, vă ascult...

— Ca femeia care mă va vizita şi cred că este o ingineră...

— Da, este o ingineră, v-am spus o specialistă...

— Aşa, deci inginera care mă va vizita propun să vadă numai anumite elemente ale proiectului, disparate bineînţeles, dar care să-i ofere posibilitatea aprecierii valorii studiului meu, adică anumite elemente care să-i dea certitudinea că la mijloc este o treabă serioasă şi nu un simplu fals...

— Perfect, conveni Grama. Total de acord ! Şi dacă dumneaei hotărăşte asupra valorii proiectului, vă lasă maşina, ia documentele, ni se telefonează şi imediat noi vă remitem formele pentru banca din Elveţia... E bine ?

— De acord...

— Şi încă ceva, urmă Grama tot confidenţial, pe şoptite. Persoana nu va veni în România pînă ce dumneavoastră nu veţi hotărî acest lucru, la timpul ce-l socotiţi potrivit. Poate că între timp vă răzgîndiţi, se întîmplă ceva sau...

— Am înţeles, răspunse Radu preocupat să înregistreze totul mintal în cele mai mici amănunte. Dar întreb, cum putem realiza această corespondenţă, cum putem comunica ?

— Foarte simplu, îl asigură Grama. Veţi primi o carte poştală ilustrată reprezentînd un cadru din Paris şi semnată să zicem, Alexandru. Ilustrata trebuie să conţină în textul ei o negaţie. Asta înseamnă că sînteţi întrebat dacă afacerea rămîne în picioare şi deci dacă puteţi primi vizita. E clar ?

— Da, e clar...

— Atunci, urmă Grama tot mai aprins, dumneavoastră urmează să trimiteţi o carte poştală tot ilustrată — să zicem va reprezenta Ateneul român — pe adresa care am să v-o dau eu, ilustrată ce va conţine tot o negaţie şi semnată cu acelaşi nume, Alexandru. La data recepţionării ilustratei, persoana poate porni către dumneavoastră. Ne-am înţeles ?

— Da, mai am totuşi o întrebare...

— Vă ascult...

— Cum pot recunoaşte această femeie ?

Grama stătu puţin pe gînduri, căutînd parcă să-şi amintească ceva, apoi zise :

— Va purta pe deget un inel de aur, ce reprezintă o operă de artă şi la gît un colier tot din aur. Cum intră în legătură cu dumneavoastră, recunoscîndu-vă, va trece direct la discutarea celor aranjate de noi. Este limpede, nu ?

— Da !

Grama întinse mîna peste masă şi-l bătu prieteneşte pe umăr pe Radu, zîmbind. Privirea lui arăta satisfacţie. Parcă îi dispăruse şi rictusul acela din jurul gurii şi faţa i se destinsese învăluită de-o lumină aparte. Era mulţumit. Reuşise să-l convingă pe acest Radu Vasiliu, se pare destul de uşor, poate mai uşor decît se aşteptase şi rezultatele acestor negocieri, evident, vor fi apreciate cum se cuvine de firma pentru care lucra.

Radu Vasiliu sorbi ultima înghiţitură de bere din halbă şi îşi puse balonzaidul.

— Nu mai luăm un rînd ? întrebă Grama privind după patronul localului.

— Nu, refuză Radu. Am intrat aici doar să avem unde discuta. Eu de fapt am mîncat şi am băut mult mai devreme...

— Voia dumneavoastră ! desfăcu larg braţele Grama şi îşi puse şi el balonzaidul. Apoi chemă patronul, îi plăti şi ieşiră în stradă.

— La ce oră plecaţi mîine ? întrebă Grama ridicînd gulerul balonzaidului şi trăgîndu-şi pălăria mai pe ochi.

— La ora şase după amiază. Avem un drum lung...

— Sînteţi un şofer cu mare experienţă, căută să-l flateze Grama. Vă doresc succes...

Îşi strînseră mîinile şi se despărţiră. Radu porni către centrul oraşului, iar Grama în direcţie opusă. Noaptea era liniştită, calmă, răcoroasă după ploaia ce căzuse pînă cu două ceasuri mai înainte. Undeva, departe, peste coroanele întunecate ale copacilor, peste clădirile masive, negre, tăcute, se zărea, ca un cerc viu colorat, marea roată a caruselului de la Prater, învîrtindu-se uşor, dînd posibilitatea celor din lojile container să admire în noapte vechea Vienă a valsului şi concertelor, acum viu luminată ca o mare de flăcări.

Fără să vrea, Radu zîmbi. „Am intrat într-un asemenea carusel, îşi zise el strîngîndu-şi mai mult balonzaidul în jurul trupului. Să vedem cu ce se va solda această distracţie, care poate mă va costa viaţa..."

A doua zi după amiază, în marea piaţă din faţa Operei, mii de vienezi asistau la plecarea celor 58 de maşini în marea întrecere automobilistică, *Raliul Dunării* cu destinaţia Mamaia.

În vuietul infernal al motoarelor ambalate la maximum, maşină după maşină se desprindea din locul parcării, trecea pe la punctul de start primind fişa de control şi apoi se avînta pe lungul drum al cursei.

Cînd îi veni rîndul, Radu Vasiliu îşi potrivi casca, încercă maneta de viteze, frîna şi băgînd direct într-a doua trase la punctul de control. Luă fişa, salută, o dădu navigatorului, un tînăr inginer din Bucureşti cu care făcea echipaj de cîţiva ani şi încercînd de cîteva ori acceleraţia, demară cu asemenea viteză încît aerul parcă mugi prelung în urma lui.

Din mulţime, un singur spectator îi făcu amical cu mîna. Era Grama care ţinuse cu tot dinadinsul să fie prezent. Zîmbea, şi rictusul acela se destinsese în jurul gurii, într-o satisfacţie pe deplin justificată. Prada îi căzuse în plasă...

2

Micul orășel din cîmpia Dunării își trăia viața cotidiană într-o activitate febrilă, trepidantă. Desigur, fabrica de mobile „Unirea", singura întreprindere ridicată cu puțină vreme înainte, concentra atenția tuturor în jurul ei, ca solitarul și plăpîndul vlăstar al începutului de industrializare locală.

Întreaga efervescență citadină se desfășura însă în centrul urbei — Strada Mare — locul în care se găseau o mulțime de magazine și ateliere, de la cele textile, la cele de coafură, librărie și metalo-chimice, fără să uităm a aminti cinematograful „Flacăra", poșta și telefoanele, restaurantul și grădina „La nunta Zamfirei", cofetăria „Dolce vita", croitoriile, blănăriile, cizmăriile... Diminețile, cele două trotuare care duc de la parcul orașului cu tradiționalul monument al soldatului erou și pînă la piața centrală sînt aproape pustii. Numai la răsăritul soarelui și la amiază cînd elevii și elevele celor două licee trec zgomotoși la școală sau către casă, această principală arteră a orașului se însuflețește, capătă culoare, veselie, exuberanță, după care, încet, încet, totul se liniștește, parcă orice șoaptă dispare, atmosfera intră sub imperiul tăcerii, trotuarele rămîn pustii sub umbra bătrînilor castani ce le veghează singurătatea.

Seara însă, Strada Mare devine un adevărat loc de promenadă. De pe la apusul soarelui, localnicii, îmbrăcați în tot ce au mai bun și consideră că e „la modă" ies „să ia aer", plimbîndu-se agale între parc și piață, admirînd vitrinele mereu în același decor cu manechine dizgrațioase și stămburi întinse pe sfori ca rufele la uscat, sub panglici de hîrtie creponată, decolorată, răsucită în chip de ornament, se opresc la „Foto Margareta" să vadă ultimele fotografii ale ultimelor

nunți cu mirese durdulii, țepene, alături de miri ferchezuiți și încruntați de parcă li se citește o sentință de condamnare la moarte, trec pe la „Magazinul universal“ aglomerat cu felurite mărfuri de la cărucioare de copii și crătiți la televizoare „Miraj“, după care, cucoanele lăsîndu-și bărbații să meargă mai departe se opresc o clipă și trag cu ochiul printre perdelele atelierului de coafură „Igiena“, să vadă cine-și mai aranjează părul și unghiile, sau pur și simplu, la îndemnul copiilor, rămîn cîteva minute în fața cinematografului contemplînd pozele decolorate de soare ale ultimului film western cu femei despletite și juni călări ce trag șapte focuri din două pistoale. Dar cîte nu se pot vedea într-o scurtă plimbare la lăsarea serii pe Strada Mare ? Însă cel mai important lucru la asemenea promenade este atenția insistentă a femeilor care la lumina vitrinelor și a cîtorva becuri de deasupra străzii se suspectează admirativ sau cu invidie una pe alta în privința coafurii, a fardului dar mai ales a rochiilor și pantofilor.

— Tu, Stela, fii atentă, trece Viorica, nevasta doctorului Petrescu de la Sanepid. Uite ce pantofi are...

— I-a luat bărbat-su de la București, de la Romarta, că asta numai de acolo se-mbracă !

— Oricît or fi de la Romarta, degeaba, are niște picioare, de parcă-s calapoade de cizmă !

Dar strada este un adevărat furnicar duminică seara. Mai tot orașul parcă își dă întîlnire pe cele două trotuare între parc și piață într-o aglomerare amețitoare. Atunci apar cărucioarele de copii conduse de soacre grijulii, îmbrăcate de sărbătoare, purtînd sub braț scutece, păpuși de celuloid sau biberoane cu lapte, se văd grupuri de băieți și fete de la „profesională“ acompaniind cu voce tare tranzistoarele ce fac parte din ținuta lor duminicală, se zăresc soldați călcînd sfioși și temători pe lîngă ziduri, cu ochii rătăcind în toate părțile să nu care cumva să treacă vreun superior, fără să-l salute, își fac apariția țigănci desculțe, cu fuste largi, trențăroase și plozi în brațe, cerșind sau vînzînd semințe de floarea soarelui, trec „fetele din casă“, îmbujorate cu părul lins de uleiuri, purtînd șorțuri albe încrețite pe dinainte, ținîndu-se cîte trei-patru de braț și sudui[illegible] cîte-un neobrăzat de băiat care le trage pe neobservate de coade, toată această vînzoleală în mirosul de ulei încins de la gogoșăria „Rapid“, în zbîrnîitul

de tinichea al difuzoarelor care invită trecătorii la „norocoase bilete pentru tragerea excepţională la loto-central", în ţipetele trompetei de la circul instalat în piaţă şi care cheamă cetăţenii la „ultimul spectacol de adio nemaivăzut în acest oraş !"

Din capul locului trebuie să spunem că Radu Vasiliu n-a fost văzut niciodată în această aglomeraţie a Străzii Mari, el petrecîndu-şi serile în frumosul apartament de la etajul întîi, într-unul din blocurile de pe aleea Teilor, sau în garaj unde îşi face de lucru îngrijind şi punînd la punct maşina. Fire mai retrasă, crescut încă de mic de către bunici — părinţii i-au murit într-un accident de avion pe cînd el avea numai patru ani — s-a complăcut în această singurătate şi în anii adolescenţei, în timpul liceului şi mai apoi ai şcolii militare. Singur este văzut dimineaţa trecînd către regiment şi tot singur iese în oraş, mereu grăbit, cu ochii pe ceas, să-şi facă cumpărăturile.

Şi cu toate acestea, din primele zile cînd a venit în acest oraş, el s-a făcut repede remarcat printre localnici. De cum şi-a parcat maşina în faţa blocului, toată lumea ştia că noul sosit este unul dintre aşii volanului, concurînd în raliuri interne şi internaţionale, astfel că fără rezerve celebritatea sa a fost urcată pe cel mai înalt podium.

Dar numai după două luni tot oraşul a aflat de un tragic eveniment destul de dureros pentru Vasiliu, eveniment care l-a afundat şi mai mult în apa singurătăţii, făcîndu-l tot mai rezervat şi în afara oricăror cercuri de prieteni. Participa la un raliu intern şi intrînd în Bucureşti pe la Casa Scînteii se îndrepta în mare viteză către Arcul de triumf. Ajungînd spre punctul de sosire, la un viraj, n-a mai putut stăpîni volanul şi a intrat cu maşina în mulţimea ce-l asaltase cu urale. Din întîmplare — unii spun că fiind gelos a vrut să se răzbune — şi-a lovit logodnica ce-i ieşise înainte agitînd deasupra capului un mare buchet de flori să fie văzută de departe. Fata, o fostă colegă a lui de facultate a fost internată imediat în spital şi după opt luni a fost pusă pe picioare, dar cu o infirmitate evidentă la coapsa piciorului drept. Şi spre durerea lui, neputîndu-şi susţine nevinovăţia, s-au despărţit încă din prima lună de spitalizare, el fiind obligat să-i plătească pensie de întreţinere întrucît infirmitatea nu-i permitea să intre într-un serviciu.

Şi de atunci, în micul oraş, unde nu scapă nimeni fără a fi discutat, femeile, văzîndu-l pe Vasiliu cum trece grav pe stradă, îl privesc cu admiraţie, dar şi şuşotesc în urmă-i :

— Frumos bărbat, dar n-o să-şi găsească nevastă curînd. Mai ştii că n-o aruncă şi pe aceea pe Arcul de triumf ?

— Chiar de m-ar arunca şi peste Turnul Eiffel, dacă ar fi să mă mai mărit odată, tot l-aş lua de bărbat. Îmi place...

Vasiliu era potrivit de statură, robust, cu o alură de sportiv, purta părul tuns în moda tinerilor, iar ochii săi căprui, de-o blîndeţe angelică, aruncau mai ales în prezenţa femeilor priviri ştrengăreşti, tentante, alteori ironice, de-un degajament dezarmant. Totdeauna însă chipul său şaten era învăluit de-o lumină caldă, prietenoasă, iar zîmbetul ce-l afişa statornic în colţul buzelor îi dădea un aer optimist, reconfortant pentru oricine angaja cu el o discuţie.

În seara cînd, anunţaţi din vreme prin afişe şi staţii de radioamplificare, localnicii au ieşit într-un număr impresionant pe Strada Mare să vadă trecînd concurenţii *Raliului Dunării*, Radu Vasiliu a fost pentru a doua oară în atenţia întregului oraş. Cele două trotuare gemeau de lume. Se vedeau oameni căţăraţi în pomi, pe scări duble de zugravi, pe capotele autobuzelor, pe acoperişurile caselor, ţinîndu-se de burlanele magazinelor, iar colegii de regiment ai lui Vasiliu, ofiţeri, subofiţeri şi foarte mulţi ostaşi, împreună cu fanfara se instalaseră la intrarea dinspre parc hotărîţi să-i facă o primire triumfală. Şi cînd au început să sosească mai întîi maşinile miliţiei pentru ordine, ale gazetarilor şi tehnicienilor, vacarmul era de nedescris.

— La ce clasă concurează ? se auzea în mulţime.

— La 1300...

— Ce număr de concurs are ?

— 56...

— Oare ce poziţie are în clasament ?

— Nu se ştie. Astăzi n-a venit „Sportul" în oraşul nostru...

— În orice caz căpitanul „trage" tare. E om al dracului !

— Are şi maşină bună...

Într-adevăr, Radu Vasiliu a mers foarte bine în acest raliu. Cînd a început să se desluşească zvonul motoarelor şi fluierele miliţienilor au prins să se întreacă în avertizări, în depărtare s-a şi zărit venind ca un bolid o maşină ce

parcă sălta pe asfaltul bulevardului. A trecut pe Strada Mare cu motorul urlînd din plin într-atît de asurzitor, încît au pornit să zbîrnîie geamurile vitrinelor gata să se facă țăndări.

— Un Alfa-Romeo ! Numărul 32...

— Unde-i Vasiliu ?

— Uite-l ! Vine din urmă... Ăsta este... La o parte ! Dați-vă la o parte !

În strigătele mulțimii și în sunetele fanfarei, printre miile de mîini înălțate deasupra capetelor, a fulgerat pe bulevard, ocolind parcul într-un derapaj demențial, mașina lui Radu Vasiliu care a zburat pe Strada Mare într-o viteză atît de uluitoare încît nimeni n-a putut să spună că a deslușit măcar culoarea caroseriei, nicidecum numărul de concurs sau chipul căpitanului.

— Gata, uite l-a luat pe cel cu Alfa-Romeo. În dreptul pieții l-a luat !

— Cînd ți-am spus eu că „trage" tare căpitanul, știu ce-ți vorbesc. L-am văzut și-n curse de coastă la Brașov...

A treia zi, ziarele și radio-ul au anunțat rezultatul concursului automobilistic și vestea a trecut repede din gură în gură :

— Ce ghinion dom'le ! Căpitanul a ieșit al doilea. I s-a blocat schimbătorul de viteze la proba în „ac de păr" pe aeroportul Otopeni... Ce ghinion !

— Cu toate acestea tot e bine pentru orașul nostru. Cine mai amintea și de noi în lumea sportului ? Că echipa noastră de fotbal „Unirea" își dă sufletul undeva prin coada clasamentului...

Chiar în seara aceea, Radu a sosit în oraș cu mașina, venind de la București. A parcat-o în fața blocului și a urcat repede în apartament. Se simțea extenuat, trebuise să conducă cu atenție atît de la Mamaia la București, cît și din capitală pînă aci în oraș, întrucît drumurile erau arhiaglomerate cu mașini ale turiștilor ce se duceau sau veneau dinspre Constanța.

Ajuns sus, pe palier, cînd tocmai se scotocea prin buzunare după cheie, ușa apartamentului de vizavi se deschise și în prag se ivi o femeie cam la treizeci de ani, subțirică, într-o rochie ușoară de mătase, cu părul platinat, tuns scurt și ochi albaștri.

— Ați venit, domnule Radu ? întrebă ea alintîndu-se puțin cu evidente intenții de a se face plăcută. Vă felicit pentru succesul dumneavoastră, pentru curaj...

— Vă mulțumesc, doamna Pătruțescu, răspunse Radu cu bunăcuviință potrivind cheia în ușă. Ce face domnul inginer ?

— Ce să facă ? Vechea lui pasiune de duminica : ori meciul echipei lui de la fabrică, ori vînătoarea... Acum e la vînătoare...

— Și dumneavoastră ?

— Eu ? înălță ea din umeri cu buzele răsfrînte, ca o școlăriță mofturoasă. Mă plictisesc. Stăteam în balcon, tocmai udam florile, am auzit mașina și n-am mai intrat în casă. Am rămas să vă admir... Și am ieșit să vă felicit...

— Încă o dată vă mulțumesc, răspunse Radu. Sînteți foarte drăguță...

— Zău ? rîse ea, cochetînd, în timp ce-și aranja coafura. La propriu sau la figurat ?

— Și la una și la alta...

— Extraordinar ! Îmi place... Nu glumiți ?

— De loc !

— Atunci e rîndul meu să vă mulțumesc și să vă spun că și dumneavoastră... tot la propriu și...

— ...tot la figurat, completă Radu rîzînd. Doamnă, ce să vă spun, ne putem considera doi oameni fericiți !

— Nu știu de dumneavoastră, dar în ceea ce mă privește să știți că sînt. Chiar numai pentru faptul că vă cunosc și că pot schimba cîteva cuvinte cu dumneavoastră...

— O, dar mă măguliți și mă faceți să roșesc de plăcere, doamna Pătruțescu, zise Radu și ochii îi scăpărară într-un mod deosebit. Mai ales că aceste considerații vin din partea dumneavoastră...

Ea chicoti veselă, aranjîndu-și mereu părul, vru să mai spună ceva, dar în acea clipă se auzi telefonul sunînd în apartamentul ei, se scuză și intră repede în casă, fără însă a uita să adauge în grabă din ușă :

— Să știți că vreau să continuăm această discuție !

— Bine, doamna Pătruțescu. Cu plăcere...

Zicînd acestea, Radu descuie și intră în vestibul. În dreapta, dincolo de ușa bucătăriei se auzea cineva trebăluind prin vase. În dormitor parcă se deslușea muzică. Era radio-ul deschis. „Trebuie să fie Florina, își zise și se bucură sincer de prezența

fetei. Chiar în lipsa mea, ţine cu tot dinadinsul să fie ordine peste tot".

Florina, o fetiţă de treisprezece ani, una din cele şase fete ale muncitorului Vasile Dediţel ce locuia într-o căsuţă modestă peste drum de blocuri, venea de vreo trei ani în casa lui Radu Vasiliu să-l ajute într-ale gospodăriei. Recomandarea i-a fost făcută chiar de mama fetei care deservea cu sticle de lapte mai toţi locatarii blocurilor.

— Domnu'ofiţer, dacă vă poate fi de vreun ajutor să vă cumpere ceva de pe la magazine sau să dea cu cîrpa prin casă, vă trimit una din fetele mele. Sînt harnice şi pricepute... Şi cuminţi...

A venit într-o dimineaţă de început de iarnă. Purta pe cap o căciuliţă roşie. Stătea numai cu ochii-n pămînt.

— A zis mama să vin, că vreţi să mă trimiteţi să vă cumpăr ceva. Mă cheamă Florina...

— Bine, Scufiţă roşie! a zîmbit Vasiliu prinzînd-o de obrăjorii îngheţaţi. În ce clasă eşti?

— Într-a patra. Mă trimiteţi?

— Da. Uite zece lei, ia o ciocolată mare şi du-te acasă. Să vii la primăvară că acum te pierzi prin nămeţii ăştia!

Fetiţei i-au dat ochii în lacrimi. Adică ce, ea n-a crescut destul de mare să aibă cineva încredere că poate să fie de vreun ajutor? Numai surorile ei se pot descurca în orice treburi?

A plecat, a cumpărat ciocolata, i-a întins-o lui Radu şi a zbughit-o la fugă pe scări în jos.

— Hai, Scufiţă roşie, dar pentru tine am zis să ţi-o iei! a dat să strige după ea căpitanul.

Dar fata a trîntit uşa blocului, a ţopăit cu ghetele ei mici prin zăpadă şi drept acasă s-a oprit.

A venit în primăvară, după cum i s-a spus şi aci a rămas. S-a legat de apartamentul lui Radu Vasiliu ca de propria ei casă. Era chiar mîndră că avea pe mînă un rînd de chei, venea cînd credea de cuviinţă, mai spăla un pahar sau o ceaşcă de cafea, ştergea praful pe ici, pe colo, potrivea hîrtiile pe biroul lui „domnu' Radu" sau pur şi simplu deschidea televizorul şi stătea ca fermecată în faţa micului ecran urmărind acţiunea vreunui film sau admirînd cîntăreţele de muzică uşoară. Apoi se apuca de lecţii pentru a doua zi, după care îşi lua servieta şi fugea acasă.

Acum era în bucătărie. Cînd Radu deschise uşa, ea tocmai deretica prin frigider.

— A, aţi venit ? tresări ea şi se întoarse către Vasiliu cu faţa îmbujorată. Tocmai puneam nişte sticle cu Pepsi-cola la rece, ţinu să informeze. A zis mama să veniţi de pe drum şi să aveţi răcoritoare...

— Foarte bine, Scufiţă roşie ! îi mulţumi Radu. Foarte bine. Bani mai ai ?

— Ahă, mai sînt destul de mulţi acolo în sertarul biroului !

— Cînd se termină să-mi spui, da ?

— Da...

— Tu ai deschis aparatul de radio ? Sau aşa l-am lăsat eu cînd am plecat ?

— Nu, cum să-l lăsaţi aşa ? zîmbi fata de o aşa presupusă întîmplare, ştiindu-l pe Radu un om foarte meticulos şi ordonat. E Leny acolo, l-a deschis că zicea că poate auzim ceva de dumneavoastră. Ştiţi, că v-am văzut aseară la televizor ? Eraţi la Bucureşti, v-am văzut în film...

— Serios ?

— Da, serios...

Radu trecu dincolo, în dormitor şi pe un fotoliu o văzu pe una din surorile mai mari ale Florinei, răsfoind o revistă ilustrată de turism. Auzind paşi, fata lăsă revista, se ridică şi îşi potrivi rochia să aibă o ţinută cît mai decentă în faţa căpitanului. Era subţirică, potrivit de înaltă, brunetă, cu ochii negri ca murele şi purta părul lung, despletit lăsat în voie pe umeri.

— A, ce faci domnişoară studentă ? o întrebă Radu şi-i întinse mîna. Cum merge filologia ?

— Bună seara, ce să fac ? înălţă ea din umeri cu privirea plecată, parcă puţin jenată că fusese găsită tolănită familiar pe fotoliu. Am venit cu Florina să văd la televizor meciul dintre Dinamo şi Steaua, că aparatul nostru nu are imagine.

— Zău ? Te interesează fotbalul ?

— Da !

— Şi cine a bătut ?

— Ai noştri, de la Dinamo...

— A, va să zică eşti dinamovistă, constată Radu cu surprindere şi zîmbind, încruntă totodată sprîncenele. Deci adversara mea...

— De ce ? se miră fata, apoi deodată chipul i se lumină. A, exact, uitasem, dumneavoastră ţineţi cu Steaua. Pe deplin justificat...

— Bine, la mine „pe deplin justificat", dar la dumneata ?

— Eu îl simpatizez pe un băiat de la Dinamo. E coleg cu mine la facultate, la filologie, a trecut şi el tot în anul doi...

— Ce vorbeşti, domnişoară ! Bravo. Deci amor mare acolo la Bucureşti ?

— Ca şi-n provincie, domnule Radu, zise fata şi începu să rîdă. Epidemie generală ! A, am uitat, îşi aminti ea, vreau să vă felicit pentru victoria dumneavoastră. Ştiţi că v-am văzut aseară la televizor ?

— Da, mi-a spus Florina...

— S-au dat cîteva aspecte din cursă, am văzut şi maşina dumneavoastră. Pe aici aţi trecut ca vîntul încît în înghesuiala aceea de pe Strada Mare şi în goana maşinilor nici n-a fost chip să vă zăresc. S-a dat apoi premierea de la Mamaia şi v-am văzut într-un costum salopetă alb şi cu casca în mînă, aşa era ?

— Da, aşa...

— Vedeţi că v-am remarcat ? Chiar le-am spus şi surorilor, şi părinţilor, „uitaţi-l pe domnu' Radu, acela al doilea din dreapta", zău eraţi cel mai drăguţ bărbat, apoi vi s-a luat un interviu şi v-am văzut şi lîngă maşină...

— Bravo, domnişoară Leny, mă bucur nespus de mult...

— Aţi lovit cumva maşina ? se interesă ea grijulie.

— Nu. De fapt nu mi s-a întîmplat niciodată pînă acum acest lucru. Ei, cînd te paşte ghinionul mai loveşti şi maşina... Dar, scuză-mă că te întreb, cum de nu eşti pe Strada Mare la ora asta ? Fetele ca dumneata se plimbă şi-mi închipui că forfota de pe trotuare e în toi...

— Tocmai pentru că-i forfotă nu-mi place ! decretă Leny aruncîndu-şi cu un gest al capului părul negru pe spate. Eu sînt o fire mai romantică, îmi place să am spaţiu în jurul meu cînd mă plimb, admir natura, vreau să pot aprecia dimensiunile spaţiului...

— Mă rog, Bucureştiul îi face pe foarte mulţi să fie romantici. Parcuri, flori, locuri retrase, discrete, o bancă, un băiat, linişte...

— Da, şi de ce nu ? Sînt la vîrsta întrebărilor, vorba cîntecului...

— Într-adevăr ! aprecie Radu şi zîmbi. Vîrsta întrebărilor, dar şi a răspunsurilor. Dar de ce nu iei loc ? o invită el să se reaşeze pe fotoliu.

— Vă mulţumesc, dar trebuie să mă duc, se scuză ea şi îşi potrivi părul pe frunte trăgînd fugar cu ochiul către oglinda toaletei semn că e gata de plecare. De altfel, dumneavoastră sînteţi obosit de pe drum...

— Ba, de loc ! protestă Radu. Sînt obişnuit cu drumurile lungi...

— Şi totuşi, mulţumindu-vă pentru invitaţie, vă spun că trebuie să plec, urmă ea şi întinse mîna căpitanului. De altfel, cred că a terminat şi Florina treaba... Sîntem aici de aproape trei ore...

După plecarea celor două fete, Radu intră în baie, făcu un duş, după care ieşi pe balcon. Se înserase. Oraşul ce se întindea jos în vale parcă reînvia din întuneric cu fiecare lumină aprinsă pe străzi, în case, la vitrinele magazinelor. O linişte de pădure sălăşluia în văzduhul încă încins de arşiţa amiezii, dar aerul era curat, plăcut şi, încet, încet cu fiecare clipă se lăsa răcoarea cu balsamul ei tonifiant, reconfortant. Se auzeau foarte desluşit motoarele la uzina electrică instalată nu departe de parc şi trompeta crainicului de la circ ce ţipa parcă deznădăjduit în noapte invitînd localnicii să intre sub cupola de pînză ca să vadă ce n-au mai văzut. Rareori, în curţile caselor de la periferie lătrau cîinii sau pe cîmpul din faţa blocurilor se desluşeau strigătele cîtorva copii ce alergau după o minge de fotbal desumflată, dibuind-o şi lovind-o pe întuneric.

Radu mai stătu cîteva clipe pe balcon, apoi se gîndi că e bine să coboare ca să-şi ducă maşina la garaj. A doua zi, ajutat de mecanicul Dediţel, tatăl fetelor, îi va face o revizie generală, punînd la punct atît motorul cît şi caroseria. Intră, aşadar, în cameră şi, înainte de a lua cheile maşinii, ridică receptorul şi formă numărul de telefon al unităţii. Voia să ştie ce noutăţi mai sînt prin cazarmă de la plecarea lui. Îi răspunse ofiţerul de serviciu, un tînăr locotenent-major.

— Ce faci, măi, Bujoreanu ? îl întrebă Radu. Eşti un vultur în cazarmă, nu alta !

— La datorie, tovarăşe căpitan ! Cînd aţi venit ?

— În seara asta. Ce mai e nou pe la noi ?

— Toate-s vechi și noi îs toate, tovarășe căpitan, răspunse prompt Bujoreanu. Nimic deosebit...

— Băieții noștri ?

— Unii în învoire, e duminica doar, alții sînt aici. Bine cu toții. Să știți că v-am văzut cînd ați trecut spre București. Ne-am bucurat...

— Da, măi, ați scos și fanfara, rîse Radu cu poftă. Cînd am auzit marșul și am zărit alămurile, parcă am prins aripi. Vă mulțumesc din inimă că ați fost acolo cu toții...

— Păi se putea altfel ? zise Bujoreanu cu satisfacție. Dar să știți că ideea cu fanfara a fost a tovarășului comandant...

— Zău ?

— Pe cuvînt de onoare. Zice „ia să iesă, măi, deseară „lăutarii" noștri și să-l primească cu un marș de departe pe Vasiliu, că în definitiv pe lîngă că-i omul nostru, dar facem și-o cinste orașului. Îi primim pe concurenți așa cum se cuvine !"

— Ce vorbești, dom'le ?

— Da, așa a spus. Mîine veniți ?

— La fix, Bujorene, la fix ! Trec întîi pe la tovarășul comandant și apoi vin la batalion. Deci, cum spun aviatorii „în spațiul aerian, liniște deplină !"

— Deplină, tovarășe căpitan.

— Bine, Bujorene. Serviciu ușor, și la revedere !

— Să trăiți !

Închise telefonul, își privi ceasul de mînă și constatînd că e încă devreme, luă cheile mașinii și ieși să ducă turismul la garaj. Cînd să închidă, însă, ușa, se auzi deschizîndu-se cea de vizavi. Încet, cît mai discret, atît cît să apară capul unei femei.

— Nu vă supărați, domnule Radu, cam cît să fie ceasul ? Ceasul meu a stat...

— Este opt și douăzeci, doamna Pătruțescu...

— Vă mulțumesc foarte mult. Plecați în oraș ?

— Mă duc să duc mașina la garaj.

— Credeam că plecați la plimbare...

— Nu, doamna Pătruțescu. Și dacă mă duceam, mă duceam pe jos. Unde să te duci cu mașina în micul nostru oraș ?

— Într-adevăr, aveți dreptate. E o plictiseală de mă înnebunește nu alta ! O plimbare pe jos, însă, către parc, într-o seară liniștită ca asta cred că e ceva sublim, romantic, plin

de poezie. Mai ales pentru un bărbat ca dumneavoastră în compania unei studente...

— De ce în compania unei studente ? întrebă mirat Radu jucînd cheile mașinii pe palmă. Nu înțeleg...

— Ei, dac-aș avea și eu optsprezece ani... oftă ea teatral și ochii i se umbriră de-o ascunsă tristețe. Vă admir însă pentru că sînteți curtat. E și firesc, bărbat drăguț...

— Faceți vreo aluzie la fata mecanicului ?

— O, nu... Deci cît ați spus că e ceasul ?

— Acuma e opt și douăzeci și trei de minute, răspunse Radu privindu-și ceasul de mînă.

— Vă mulțumesc ! zise doamna Pătruțescu și puțin afectată, cu obrajii îmbujorați și ochii plecați intră în apartamentul ei. Radu rămase cîteva clipe pe gînduri privind lung ușa vecinei, după care zîmbind coborî repede treptele și ieși în fața blocului. „Insinuantă cucoana, nu se lasă ! își zise el îndreptîndu-se către mașină. Din prea mult plictis îi umblă mintea cu sorcova !" Deschise portiera, aprinse luminile la bord, apoi înălță capota motorului și controlă apa în radiator. Era încă fierbinte, motorul nu se răcise, iar pe chiulasă erau numai dîre de ulei încins. „Trebuie să văd mîine simeringul de la distribuție, își zise și lăsă capota. Am uitat să le spun fetelor să-l anunțe pe nea Vasile să mă caute mîine după masă. Dar dau eu de el..."

Vru să se urce la volan, dar în clipa aceea ceva lovi ușor capota și el tresări. Întinse mîna și luă un fir de garoafă roșie, cu petalele plăpînde, umede, după care privi în sus. Toate balcoanele blocului erau însă pustii. Zîmbi, se urcă la volan punînd floarea pe scaunul de alături, porni motorul și demară cu viteză, țeava de eșapament făcînd un zgomot asurzitor în urmă-i.

3

— Şi zi, aşa Vasiliule, ai fost acroşat la Viena...
— Întocmai cum v-am relatat, tovarăşe colonel.
— Te aşteptai la aşa ceva?
— Să fiu sincer, nu.
— Deci, cum s-ar spune, eşti o persoană marcantă. Ţi s-a dus vestea şi peste hotare...

Zicînd acestea, colonelul Drăgănescu mai trase odată din ţigară, apoi strivi restul ei în scrumiera de metal de pe birou. Era un om scund, slăbuţ, cu faţa prelungă, cu părul blond şi ochi albaştri a căror privire te învăluia totdeauna cu aerul unei înţelegeri şi prietenii uşor de remarcat. Se purta zilnic proaspăt bărbierit, cu ţinuta impecabil aranjată şi se spunea — de altfel lucru dovedit în atîtea multe alte împrejurări — că are un cult pentru militarul care-şi respectă uniforma.

Cabinetul său era simplu mobilat. Un birou mare, negru, acoperit cu cristal, pe care se aflau obiectele necesare scrisului — suport de tocuri, două călimări în chip de grenade retezate, un tampon, o mapă de piele cu diferite compartimente pentru hîrtie de scris. Alături de birou, pe un piedestal de lemn lustruit, un tanc în miniatură, excelent executat, pe suportul căruia se puteau citi, înscrise pe o tăbliţă nichelată, următoarele cuvinte: „Colonelului Drăgănescu Tiberiu şi unităţii sale, premiul I pentru cea mai bună tragere demonstrativă pe armată". Pe pereţi cîteva tablouri reprezentînd militari în timpul exerciţiilor de luptă, o hartă a ţării, una a judeţului şi două fanioane sportive de pe vremea cînd militarii regimentului aveau o echipă de fotbal ce reprezenta oraşul în divizia C.

În fața biroului două fotolii plușate, în unul din ele aflîndu-se căpitanul Radu Vasiliu.

— Știi ce te rog? zise Drăgănescu și se ridică de la birou trecînd la fereastra deschisă spre parcul din fața pavilionului. Scrie pe hîrtie tot ce mi-ai povestit și apoi vom vedea ce trebuie făcut. Deocamdată voi anunța pe cei în drept...

— Am înțeles, tovarășe colonel...

— Dar dumneata, într-adevăr lucrezi la o asemenea invenție? întrebă Drăgănescu, revenind la birou. Eu acum aud prima dată de treaba asta...

— Ca să fiu sincer, vorbi moale Vasiliu, mă preocupă o asemenea problemă. În timpul cît am urmat politehnica, studiind și analizînd lucrări de specialitate în domeniul teleghidajului prin unde electromagnetice, m-am gîndit să caut o aplicabilitate în domeniul nostru militar, mai precis al tancurilor... Așa că m-am apucat de treaba asta, dar, cum să vă spun, numai cîteva încercări, adică vreau să precizez, nu am făcut din asta pasiunea vieții mele...

— De ce să n-o faci? Te ții de automobilism?

— Nu ăsta e impedimentul, dar... vedeți... idei se găsesc, mai trebuie însă și puțină încredere în forțele proprii...

— Și...

— Nu sînt un om perseverent, adică n-am nici o încredere în mine și nici nu sînt un optimist să cred că voi putea realiza ceva. Așa că am încercat și apoi am abandonat totul...

— Părerea mea este că preocuparea dumitale merită toată atenția, zise Drăgănescu, așa că trebuie să continui munca la acest proiect...

— Am să încerc, tovarășe colonel...

— Spune-mi, continuă colonelul, de unde au aflat cei din Occident de toată povestea asta? Că după cîte înțeleg dumneata nu te mai preocupi de această chestiune de vreo doi-trei ani...

— Chiar mai mult.

— Ei, și-atunci?

— Cred că la mijloc e vorba de intervenția fostei mele logodnice...

— Dar după cîte știu nu mai este în țară.

— Da, nu mai este. A plecat să se opereze la Paris, acum un an și a rămas acolo. Probabil că a cunoscut pe cineva căruia i-a vorbit despre preocupările mele. Cei interesați,

gata, m-au şi interceptat, crezînd că proiectul meu este acum într-o fază foarte avansată...

— Individul acela, Grama, sau cum îl chema, ţi-a vorbit ceva despre fosta logodnică?

— Nimic. E o simplă bănuială a mea...

— Poate că ai dreptate, conchise Drăgănescu şi se aşeză pe scaunul cu spătar înalt dinapoia biroului său. Altfel, nu văd sursa, mai ales că aici în oraş nici n-ai continuat să mai lucrezi la aşa ceva...

— Da, desigur...

— Dar să ştii, urmă colonelul zîmbind, că ai jucat bine. Ai angajat o situaţie care poate duce la rezultate destul de interesante pentru organele noastre de stat...

— Puteam să evit...

— Nu, de ce? protestă colonelul. Cred că ai procedat foarte bine. În fond, nu ştii ce surprize poate aduce o capcană bine întinsă, nu?

— Este adevărat...

— Deci, aşa rămîne, conchise colonelul. Scrii raportul şi mi-l aduci personal. Cred că nu mai este cazul să-ţi reamintesc, întări el, că toată chestiunea comportă mare, mare discreţie. Nici un cuvînt, nimănui!

— Am înţeles, tovarăşe colonel!

— Ei, la revedere şi treci la treabă! îi întinse el mîna. Şi, încă o dată, felicitări pentru succesul automobilistic! O să-l sărbătorim odată şi-odată...

— Vă mulţumesc!

Radu Vasiliu ieşi în curtea regimentului şi porni către remizele ce adăposteau tancurile. Era o zi caldă, de vară, cerul era limpede ca sticla şi zăpuşeala acestei dimineţi prevestea o apropiată şi binefăcătoare ploaie. Porni pe aleile umbrite de coroanele mari, rotate ale teilor şi în apropierea remizei se întîlni cu locotenentul major Bujoreanu, un tînăr înalt, slăbuţ, cu cascheta trasă ştrengăreşte pe o parte şi banderolă roşie pe braţ.

— Să trăiţi, bine-aţi venit! zise acesta şi luînd poziţia de drepţi, duse palma la cascheta.

— N-ai ieşit din serviciu, Bujorene? îi întinse Vasiliu mîna.

— Acum ies, tovarăşe căpitan.

— Ce program au băieţii ?

— Sîntem la întreţinerea tehnică. Lucru în remiză şi în ateliere...

Radu Vasiliu intră în prima remiză, o hală înaltă, luminoasă, cu acoperişul boltit şi multe ferestre în pereţii de zid. Zeci de tancuri aliniate „la milimetru" cum cerea el, se înşiruiau de la un capăt la altul al remizei. În jurul fiecărei maşini de luptă grele, masive, cu ţevile tunurilor ridicate, adevărate cetăţi de oţel, trebăluiau de zor militari în salopete negre, pline de ulei şi apă, purtînd în mîini chei şi ciocane, răngi de fier sau cutii de unsoare. Era o atmosferă de lucru ca într-o adevărată uzină. Zbîrnîiau bormaşine de mînă, se probau motoare ce huruiau puternic făcînd geamurile să vibreze asurzitor, se auzeau comenzi, se curăţau patinele şenilelor, după care se montau pe roţile motrice şi de întindere, se învîrteau turelele, se trînteau capacele grele peste motoarele ce trepidau făcînd pămîntul să duduie surd, înfundat.

Deodată se auzi o comandă scurtă şi într-o clipită toţi militarii se adunară în faţa tancurilor. Un tinerel, şi el în salopetă neagră, cu cascheta pe cap, — era sergentul major Dionisie — alergă în faţa căpitanului şi zvîcnind, duse palmele la cozorocul lăcuit :

— Tovarăşe căpitan, militarii companiei...

— Lasă Dionisie, îl întrerupse Vasiliu şi-i întinse mîna. Să-şi continue treaba...

Sergentul major dădu mîna cu ofiţerul, după care salută iară, se întoarse şi strigă de hăuiră bolţile remizei :

— Pe loc repaus ! Continuaţi !

Vacarmul reîncepu. Vasiliu aruncă o privire peste tancuri, se uită la ceasul de mînă, apoi întrebă :

— Unde sînt ofiţerii, Dionisie ?

— La pregătirea tehnică, tovarăşe căpitan ! zvîcni iar ca un resort sergentul major. Era unul dintre cei mai buni executanţi din unitate la mişcările instrucţiei de front. Unii colegi de-ai lui spuneau în glumă că şi în somn se întoarce de pe-o parte pe alta tot în mişcări regulamentare.

— Dumneata eşti de serviciu pe batalion ?

— Da, sînt de serviciu pe batalion.

Vasiliu se duse la primul tanc, bătu cu piciorul şenila din stînga, privi ţeava tunului, apoi turela, după care se întoarse şi-l întrebă pe Dionisie ce se ţinea după el ca o umbră :

— Aplicația a rămas fixată tot pentru data aceea ?

— Tot, tovarășe căpitan...

— Ceva noutăți în privința pregătirii ei ?

— Nu știu, nu cunosc, răspunse scurt subofițerul, încordînd trupul în poziția de drepți. Tovarășul căpitan Vlad, locțiitorul dumneavoastră la comandă e la curent cu totul...

— Bine, de fapt am să stau eu de vorbă cu ofițerii și subofițerii pe urmă, zise Vasiliu pornind către tancul următor. Te-am întrebat numai așa... Apropo, ce-ai mai făcut cu cazul dumitale ?

— Tot așa, tovarășe căpitan, răspunse Dionisie, cu glasul însă muiat de parcă nu era al lui. Oameni ai dracului, parcă te poți înțelege cu ei ?

Cu două luni în urmă, Dionisie se însurase cu o fată de prin părțile Vrancei, tinerică și frumoasă fără pereche, dar făcuse căsătoria împotriva voinței părinților ei. O adusese aci în oraș, primise o garsonieră, o mobilase și se simțea cel mai fericit om de pe pămînt. Asta pînă într-o dimineață cînd s-a pomenit cu tatăl fetei la ușă. Nici una, nici două, voia să-și ia odrasla înapoi pentru că, spunea el, o și logodise în lipsa ei cu un felcer de la spitalul din Focșani, om cu ceva avere, mai în vîrstă ce-i drept, dar gospodar de nădejde. În afară de asta își mărita fata și în apropierea satului, unde mai putea să-i fie cînd și cînd de ajutor, atît ea cît și ginere-său, felcerul...

În timp ce Dionisie parlamenta cu socru-său, fata a ieșit pe ușa din dos și s-a ascuns la vecini în bloc. Nici nu vroia să audă de prostiile ce-i treceau prin cap tatălui ei. Îl iubea pe Dionisie și gata. Apoi făcuse actele la primărie, făcuse nunta...

— A zis că mă dă în judecată, urmă Dionisie puțin amărît. Uite ce om fără cap să mă poarte prin tribunale...

— De ce te dă în judecată ? se miră Vasiliu. Pentru că i-ai luat fata sau poate l-ai insultat cumva ?

— Ce să-l insult ? se apără Dionisie. Dumneavoastră mă știți cît îs de disciplinat și cu scaun la cap. Mă dă în judecată, cică i-am luat fata...

Vasiliu începu să rîdă și Dionisie îl privea cu ochii mari, neliniștit și în același timp nedumerit de veselia ce-l cuprinsese așa deodată pe superiorul său.

— E majoră, Dionisie?

— Majoră, tovarășe căpitan.

— A spus în fața ofițerului de stare civilă că te ia de bărbat de bună voie și nesilită de nimeni?

— A spus, că altfel cum...

— Să fiți sănătoși și să trăiți în pace și fericire! zise Vasiliu punînd mîna pe umărul lui Dionisie. Căsătoria e legală, cu martori...

— Cu martori, se înțelege...

— ...așa că lasă-l pe socru-tău să-și toace pingelele și pe la tribunal că nici pe-acolo nu-l bagă nimeni în seamă. Cine să deschidă un asemenea proces?

Dionisie răsuflă ușurat și fața prinse a i se lumina. Parcă i se luase o piatră de pe inimă. Îi mai spuseseră lui și alții ce aflase acuma de la căpitan, chiar un avocat de aci din oraș, unul Cristofor, zice-se vestit în ale legilor, dar dacă de părerea asta era și comandantul lui parcă era cu totul altceva.

— Am vrut să vă pun naș, urmă Dionisie cu chipul îmbujorat, puțin fîstîcit, dar ați zis...

— Păi, da, măi Dionisie, ce fel de naș puteam fi eu, dacă nu aveam nașă? Ai mai văzut așa ceva?

— Găseați dumneavoastră...

— Una de ocazie? De la Consignația? Poate... uzată, cu defecte...

Dionisie începu să rîdă. Rîdea și Vasiliu, tare, cu poftă, într-atît de tare încît ostașii se opriseră din lucru și priveau către cei doi neștiind ce să creadă.

— Lasă, urmă căpitanul, mai stau și găsesc eu una pe cinste...

— Stați cam de mult, îndrăzni Dionisie cu glasul pe jumătate. Și timpul trece...

— Lasă-l să treacă. Nu știi că înainte de atac se cere să studiezi temeinic terenul și situația de la inamic? rîse iară Vasiliu. Că dacă nu găsești una cum trebuie, ea devine un adevărat inamic pentru casa ta!

— Asta așa este, tovarășe căpitan.

— Păi vezi?

În clipa aceea intră pe ușa remizei un ostaș mai mult în fugă și-i raportă lui Vasiliu că este chemat de comandantul regimentului.

— La cabinetul dumnealui ?

— Da, acolo...

— Bine, vin numaidecît.

Vasiliu trecu repede pe la celelalte tancuri, schimbă o vorbă, două cu militarii, după care se îndreptă spre pavilionul central al unității. Pe culoar, în fața cabinetului, se întîlni chiar cu colonelul.

— Vasiliule, îl întîmpină Drăgănescu prinzîndu-l de braț. O mașină te așteaptă afară. Du-te că ești chemat de maiorul Simion, comandantul Inspectoratului județean de securitate...

— În problema care v-am raportat-o ?

— Da. Am vorbit cu Bucureștiul și mi s-a ordonat să le aduc lor la cunoștință acest lucru. E o chestiune ce intră numai în competența lor...

— Am înțeles, tovarășe colonel.

Peste un sfert de oră, Vasiliu se afla în biroul lui Simion, un om înalt, robust, cu fața smeadă și mustăcioară neagră. Maiorul stătea cu capul aplecat asupra unor hîrtii, atent, aproape fără să răsufle, de parcă le învăța textul pe dinafară. În mîna dreaptă ținea un creion roșu bine ascuțit, iar cu stînga legăna un tampon în virtutea unei obișnuințe ce-i intrase în reflex. Purta părul pieptănat cu cărare într-o parte, bine frizat și proaspăt pomădat, iar haina, de-o croială elegantă ca și cămașa scrobită îi dădeau o notă aparte de distincție și sobrietate.

— A, tovarășul Vasiliu, zise el, tresărind, cu glasul gros, puțin răgușit din cauza tutunului de pipă pe care-l folosea în exclusivitate. Poftim, intră, te așteptam...

Se ridică de la birou, întinse mîna noului venit, după care îl pofti să ocupe unul din cele două fotolii aflate în fața mesei de lucru. Apoi apăsă butonul soneriei și îndată intră o femeie tînără, frumoasă, cu părul lung, negru, ce-l salută pe Vasiliu, înclinînd ușor capul.

— Tovarășa Teodora, vorbi moale Simion, două cafele te rog. Serviți cafea, tovarășe Vasiliu ?

— Da, servesc.

— Şi, te rog, urmă el, trimite-l pe Anghel să-mi ia din sala de şedinţe cutia cu tutun. Am uitat dom'le tutunul acolo şi uite, luat cu dosarele astea n-am avut timp să trag măcar un fum!

Şi ca să nu neglijeze pe mai departe acest lucru, deschise sertarul şi puse între dinţi o pipă enormă, din lemn negru de abanos, una din acele pipe ce împrumută fumătorului un aer sever, dar în acelaşi timp de rafinament şi bun gust. Supse de cîteva ori din ea, parcă nerăbdător să-i vină mai degrabă tutunul, apoi, amintindu-şi de ceva, trase din nou sertarul şi dădu la iveală o cutie mare de tablă cu ţigări, pe care o întinse cu multă amabilitate musafirului.

— Te rog, serveşte, îl invită el pe Vasiliu. Mi le-a dat şeful cînd a fost pe aici. Tutun a-ntîia, turcesc...

Radu Vasiliu luă o ţigară, o aprinse de la bricheta ce i-o întinsese Simion, trase cîteva fumuri, după care clătinînd capul ca un cunoscător în ale tutunului, zise admirativ:

— Bune, foarte bune! Vă mulţumesc...

— Aşa este? îi sclipiră ochii lui Simion de satisfacţie. Ştie şeful ce fumează...

— Dar de cînd vă folosiţi de lulea? se miră Vasiliu. Parcă nu v-am văzut niciodată...

— Oho, de mult, zise Simion, din anii studenţiei. Întîi am folosit-o aşa, din bravadă, apoi a devenit o obişnuinţă. Dar cînd şi cînd fumez şi ţigări...

Mai discutară despre una, despre alta, în care evenimentul sportiv — cursa automobilistică — fu în centrul comentariilor elogioase la adresa iscusitului şofer de raliu, şi mai apoi Simion intră direct în ceea ce-l interesa: problema de la Viena.

— Vreau, preciză Simion, punîndu-şi palmele una peste alta pe birou, semn că e gata să asculte, să-mi povestiţi totul cu mare lux de amănunte. Mi-a spus colonelul Drăgănescu cîte ceva, însă vreau lucrurile mai clare, mai detaliate. Pornesc imediat şi magnetofonul ca să avem relatarea cît mai exactă a ceea ce s-a întîmplat. Vă daţi seama că orice amănunt ne este de mare folos...

Trase sertarul, scoase un microfon minuscul pe care-l puse pe birou în faţa lui Vasiliu, după care apăsă pe un buton sub latura mesei şi-l invită să vorbească.

— Poftiţi, vă ascult...

Dar în clipa aceea uşa se deschise şi intră secretara cu o tăviţă pe care se aflau două ceşti de cafea, două pahare şi cîteva sticle de Pepsi-cola. Alături, cutia de tablă colorată cu tutunul de pipă.

Simion îi făcu semn lui Radu Vasiliu să aştepte o clipă, apoi se adresă foarte politicos femeii :

— Mulţumesc, tovarăşa Teodora. Vreau să vă rog acum să nu fiu deranjat. Nici măcar cu telefonul...

— Prea bine, tovarăşe maior.

După ce ieşi femeia, la semnul lui Simion, Radu începu să povestească rar, ordonat în gîndire, cu cît mai mult lux de amănunte întreaga întîmplare de la Viena. Simion trăgea mereu din pipă, ascultînd foarte atent, interesat de tot ce i se relata, iar cînd şi cînd lua stiloul şi-şi nota cîte ceva pe-un bloc-notes aflat peste vraful de dosare din faţă-i. Timp de aproape cincisprezece minute, datorită talentului de povestitor al lui Vasiliu, el intui totul de parcă ar fi fost a treia persoană care asistase la discuţia din mica bodegă vieneză atunci aproape de miezul nopţii. Înainte, însă, de a sfîrşi, Radu trase ultimul fum al ţigării în piept, stinse restul în scrumieră şi, privindu-l pe Simion drept în ochi, zise :

— Asta e tot...

— Nu vă mai reamintiţi nimic în plus ?

— Absolut nimic...

Simion stătu puţin pe gînduri bătînd cu degetele-i delicate în cristalul biroului, după care zise :

— Tovarăşe Vasiliu, vreau să-mi precizaţi un lucru...

— Da, vă ascult...

— După cîte am înţeles, dumneavoastră urmează să primiţi o ilustrată semnată „Alexandru". Dacă aranjamentul rămîne valabil, trebuie să confirmaţi acest lucru tot printr-o ilustrată semnată de asemenea „Alexandru"...

— Exact.

— Dar la ce dată vine inginera ?

— Nu mi s-a precizat, răspunse calm Vasiliu, înălţînd din umeri. După cîte am stabilit, într-o lună, sau o lună şi jumătate voi primi vederea aceea din Paris.

— Vă rog să răspundeţi imediat ce primiţi ilustrata, ceru hotărît Simion, şi să mă ţineţi la curent cu tot ce se întîmplă în continuare...

— Am înțeles, tovarășe maior...

— Sînt sigur că vom pune cît se poate de repede mîna pe această pasăre rară, care probabil nu-i la primul ei zbor în țara noastră...

— Tot ce este posibil...

—Bine, tovarășe Vasiliu, conchise Simion înșurubînd capacul stiloului. Pentru mine, deocamdată, chestiunea este clară. Vrea numai să te mai întreb ceva : după cîte mi-a spus colonelul Drăgănescu povestea invenției dumitale e numai o... poveste.

— Într-adevăr e numai o... poveste, aprobă Vasiliu.

— Care poate deveni, cu perseverență din partea dumitale, o realitate...

— Asta e mai greu, zîmbi Vasiliu sorbind ultima înghițitură de cafea. Spun că-i mai greu pentru că am întrerupt orice preocupare în acest sens...

— Totuși ar fi interesantă problema.

— Știu, e adevărat, dar... înălță el din umeri, vă dați seama, cum să vă spun, nu mi-e gîndul la treaba asta, acum...

— E bine, îl întrerupse Simion, în interesul viitoarei noastre acțiuni să se știe în oraș că n-ați întrerupt niciodată lucrul la proiect și că vă preocupă în foarte mare măsură realizarea lui.

— Mă rog, consimți Vasiliu, cum se hotărăște, evident că așa voi face. Am tot interesul să vă fiu de ajutor...

— Vă mulțumesc, zise Simion ridicîndu-se de la birou. Noi vom întocmi imediat un plan de acțiune și vom trece la treabă. Iar dumneavoastră, cînd e cazul vă rog să fiți la dispoziția noastră, urmînd indicațiile noastre...

— Am înțeles...

În după-amiază aceleiași zile, venind de la serviciu, Radu Vasiliu se apucă să caute prin hîrtiile sale vechiul proiect al tancurilor teleghidate, la care lucrase cu ani în urmă. Făcuse un duș, deschisese larg ferestrele să intre aer curat în camere, lăsase transperantele pe jumătate să nu bată soarele atît de puternic și numai în maieu și pantaloni scurți, cum stătea de obicei prin casă, începu să scotocească prin zecile de dosare în care adunase în anii studenției o mulțime de planșe, proiecte, însemnări, studii, extrase din diferite

cursuri, notițe fără importanță. Fiecare hîrtie îi amintea de ceva și se revedea cu ani în urmă în timpul cursurilor pregătitoare, fie în amfiteatru, fie în laboratoare sau bibliotecă la Institutul politehnic din București. Apoi sesiunea examenelor, cu nopți nedormite, cu emoții și griji, cu necazuri și bucurii, cu nostalgia unor zile ce nu se vor mai întoarce. Rînd pe rînd îi trecură prin mîini caiete cu însemnări, plicuri cu corespondență, fotografii... Iată carnetul de studentă al fostei sale logodnice, Silvia. Poza o înfățișa în anul doi de facultate, brunetă, cu ochi visători și părul întors ștrengărește pe frunte, cu buzele ușor întredeschise într-un zîmbet abia perceptibil. Din răscroiala bluzei albe, cu gîtul subțire, suav, împodobit cu un lănțișor de aur și medalion, înălța bărbia, dîndu-i un aer de inocență. O cunoscuse la bibliotecă, într-o dimineață, cînd își apărau fiecare dreptul de a intra unul înaintea celuilalt în posesia unui curs aflat într-un singur exemplar.

— Mă rog, trebuie să cedez, sînteți domnișoară, se arătase binevoitor Radu și-i întinsese cursul. Poftim...

— Dar dumneata l-ai cerut primul... îngăimase ea roșind pînă-n vîrful urechilor, cu buzele tremurînde de emoție. Îi plăcea interlocutorul, îl văzuse în mai multe rînduri, vroia să-l cunoască și prilejul i se oferise. Așa că — urmă ea — sînt nevoită să nu accept.

— Nici nu mă gîndesc, protestase Radu și-i puse galant cursul sub braț. Vă rog... Cu riscul de a nu da examenul, cursul vă aparține. Și vă doresc succes!

Ea rămase tăcută, cu ochii plecați, desenînd figuri la întîmplare pe fișa de carte, sub privirile tăioase ale bătrînei bibliotecare ce aștepta plină de nervi ca cei doi să se hotărască, în sfîrșit, pe ce nume înregistrează cursul.

— Știți ce? a zis fata înălțînd privirea, cu chipul parcă luminat de soare. Îl treci pe numele dumitale și învățăm împreună. Ești la zi?

— Nu, la fără frecvență. Îmi dați voie să mă prezint: Radu Vasiliu.

— Silvia Arnăutu... la zi...

De atunci s-au întîlnit mereu, au devenit foarte buni prieteni, și chiar au hotărît să se căsătorească. După un an s-a întîmplat însă acel stupid accident în preajma Arcului de triumf din Capitală. Radu susținea și astăzi că totul s-a petrecut fără voia lui, a stăpînit foarte bine volanul, dar mașina

a derapat şi n-a mai avut ce face. Fatalitate ! Şi cît îl bucurase faptul că o zărise pe Silvia în mulţime cu florile în braţe primindu-l veselă de departe... Colegele ei aveau altă părere. Radu era un tip gelos din fire, o surprinsese pe Silvia de cîteva ori întîlnindu-se cu un bărbat cam de patruzeci de ani, tehnician sau inginer francez venit pentru un timp la reprezentanţa firmei „Renault“ din Bucureşti. Era pasionată de prietenia acestuia, conversa cu el în limba franceză, se plimbau uneori seara împreună la şosea şi lui Radu îi spusese — asigurîndu-l că la mijloc nu-i nimic serios, o simplă cunoştinţă şi atît — că insul era o adevărată enciclopedie ştiinţifică, oferindu-şi cu amabilitate şi dezinteres serviciile de preparator pentru viitorul ei examen de licenţă. Accidentul, după părerea acelor colege, nu putea fi deci decît o răzbunare din gelozie...

Care să fi fost adevărul, nimeni nu poate şti ; cert este faptul că încă de pe patul spitalului, Silvia n-a vrut să-şi mai vadă logodnicul. Apoi i s-a înlesnit de către cineva, prin Ministerul Sănătăţii, să plece şi să încerce un nou tratament la un mare specialist ortopedist din Paris şi a rămas acolo, fără să dea nici o explicaţie, nimănui. Radu punea totul în legătură cu acel tehnician sau inginer francez care, probabil, o ademenise cu promisiuni şi-i ceruse să vină în Franţa...

Tot scotocind prin hîrtii, dădu pînă la urmă peste schiţele proiectului căutat. Le luă, aprinse lampadarul aşezat între cele două fotolii tapisate în roşu şi după ce se instală într-unul din aceste fotolii începu să le studieze şi să le pună în ordine. Nu lipsea nimic. Însemnările şi calculele erau aceleaşi de acum trei-patru ani. Radu trecea cu privirea peste ele, rămînea un timp asupra cîte unei schiţe de proiect ce i se părea mai interesantă, căuta să stabilească legătura cu reperele următoare şi cele anterioare şi cu cît stăruia mai mult în acest sumar studiu, cu atît îşi zicea că totuşi începuse o treabă serioasă, care putea avea sorţi de izbîndă dacă persevera în definitivarea ei. Renunţase însă la tot, copleşit de accidentul Silviei şi de cele ce-au urmat după aceea...

Într-un tîrziu se ridică din fotoliu, căută un dosar şi puse toate aceste schiţe în ordinea lor firească între coperţile de carton, să le aibă la îndemînă în orice clipă, aşa după cum ceruse maiorul Simion. Apoi deschise aparatul de radio, îl dădu la maximum să se audă pînă-n baie şi intră să se băr-

bierească întrucît peste o jumătate de oră trebuia să plece în oraş.

Cînd să stingă însă lampadarul ca să treacă în baie, se auzi cu stridenţă sunînd telefonul aşezat la capătul studioului. Ridică imediat receptorul. La celălalt capăt al firului era doctorul Titus Lecuţia, şeful spitalului orăşenesc, un dendy de vreo cincizeci şi cinci de ani, cunoscut curtezan al unora dintre cele mai frumoase femei din oraş.

— Servus, Vasiliule ! izbucni el vesel auzind glasul lui Radu. Ce faci, măi şogore ?

— Să trăieşti, doctore, zise Radu aşezîndu-se pe studio şi luînd telefonul lîngă el să fie mai aproape. Ce să fac ? Tocmai vroiam să mă bărbieresc, intenţionez să ies puţin în oraş. Am treabă...

— No, tocmai fain, băiete ! exclamă doctorul. Vino numa pîn' la mine o leacă, am ceva surpriză să-ţi fac. Bine ?

— Nu, nu pot doctore, se scuză Radu căutînd să fie cît mai convingător. Ţi-am spus, am treabă în oraş...

— Ce fel de treabă, mă rog ? vru să afle Lecuţia insinuant. O treabă cu fustă ? Apăi, şogore, treabă de asta poţi găsi şi la mine, măi omule. No, numa vino că-i ceva surpriză, faină surpriză, să mă bată Dumnezău dacă te mint...

— Nu, nu, crede-mă, nu pot veni... refuză Radu. Cu proxima ocazie îţi promit...

— Măi, înţelege, surpriza mea nu aşteaptă proxima ta ocazie, mă ! No, că minten mă pun în mişcare şi vin să te iau...

— Nu, nu te rog...

— Ascultă, şogore, urmă doctorul pus pe vorbă, bine, cu chestiunea asta finis de mortuis, cu toate că, mă, să fiu al dracului numa n-am văzut în viaţa mea un mai mare catîr ca tine. Da ascultă aicea, auzit-ai că se pregăteşte un mare bal al oraşului ?

— Nu, n-am auzit, mărturisi sincer Radu. De altfel eu am prea puţină legătură cu oficialităţile. Ce fel de bal ?

— Bal, mă, cu danţ, cu tombolă, cu vin...

— Cu femei... completă Radu.

— Păi dară cum crezi tu, şogore ? rîse doctorul. Cu femei mă, că făr' de ele îi aşa, cum să zic, ca nunta făr' de lăutari ! Mă, ascultă dară, eu îs om întors de viaţă ca clătita-n tigaie, mă, poate să fie cincizeci de bărbaţi la o petrecere, bărbaţi prima inteligenţia, tot unu şi unu, mă da' dacă nu e şi o

femeie între ei, totu-i cum să zic așa ca o vreme ploioasă, ca ceva de înmormîntare, sinistru mă, înțelesu-m-ai ? Dar cum apare o femeie și mai ales dacă-i faină, o doamnă mă, atuncea parcă o răsărit deodată soarele și totu-i veselie și voie bună...

— Așa e doctore...

— Mă și cum îți spuneam o să avem bal, urmă Lecuția în mare vervă de conversație, cică balul profesorilor, gata, corpul didactic s-o pus pe roate, chimista aia de la liceul nr. 2, aia faină cu mini-jupă, ea e sufletul organizării...

— Dar ce-avem noi cu profesorii, doctore ? se miră Radu și luînd telefonul îl puse la loc pe capul studioului.

— Cu ei n-avem nimic, mă, dar avem cu profesoarele ! rîse Lecuția tare, gîlgîit făcînd receptorul să zumzăie. Înțelegi ? Gata, vii și tu, am văzut tabelul, ești invitat, tu, șeful tău Drăgănescu, faim băiat și ăsta țucu-l-aș și încă vreo doi de la voi. De la mine vine anestezista, doctorița aia brunetă, Clementina mă, apoi Sanda, dentista cu bărbat-su, doctorul Bărbulescu, chirurgul cu soața, e profesoară doar, mai vine Steluța de la farmacie, o știi pe Steluța ?

— O știu...

— O știi, cum să n-o știi afurisit ce ești ! apostrofă în glumă Lecuția rîzînd. O vară-ntreagă i-ai dat lecții de șoferie și s-o prins șoferia de ea ca apa de gîscă. Mare pezevenghi ești tu, mă, Radule, mă tu ești ca un motan din ăla de zici că doarme și toarce în somn, dar el îi numai la pîndă și unde vede prada, haț, n-are scăpare, dreptu-i ?

— Exagerezi, doctore...

— Da, mă, ăsta-i defectul meu, să știi, exagerez, consimți Lecuția. Și exagerez cu bună știință ca să văd viața altfel de cum îi ea. Gata cu filozofeala ! decretă el. Deci în sara asta te-am pierdut ! Nu-i nimic, să fie păcatul tău, că eu te iubesc, mă, ca pe-un frate, că ești băiat de viață și dacă veneai mai schimbai nițel atmosfera, da nu-i nimica, să te ia dracu că pun eu mîna pe tine altădată. Bine ?

— În regulă doctore...

— Atunci servus, mă și te îmbrățișez. S-auzim de bine !

— La revedere, doctore !

Radu puse receptorul pe furcă și răsuflă ușurat. Totdeauna discuțiile cu Titus Lecuția îl oboseau, doctorul avea un debit

verbal demn de-un crainic sportiv la radio. Încolo era om cumsecade, sociabil, poate prea petrecăreţ, prea se credea irezistibil în faţa femeilor, dar în meseria lui de chirurg nu-l întrecea nimeni, era foarte apreciat în oraş şi în tot judeţul, mai ales că se bucura de mare popularitate în rîndul pacienţilor. Nu s-a căsătorit niciodată, spune că le cunoaşte el pe femei, oricare l-ar lua, ar face-o din interes, nu din pasiune sau dragoste şi decît să cînte cocoşul vecinului pe gardul lui, mai bine să cînte al lui în toate ogrăzile...

— E foarte tîrziu, constată Radu privindu-şi ceasul de la mînă. Trebuie să mă bărbieresc, altfel îl fac pe comandant să mă aştepte...

Intră în baie şi începu să se radă. Afară începuse să se lase seara. Venea dinspre oraş zvon de glasuri, huruit de motoare, iar pe pajiştea din faţa blocului, pesemne meciul de fotbal al copiilor era în toi : glasurile lor ascuţite, strigătele şi chiuiturile se amestecau într-un vacarm de nedescris.

4

Avusese dreptate doctorul Lecuția. Peste o lună de zile tot orașul era în mare fierbere. Afișe mari colorate puse în vitrinele magazinelor, la librărie, farmacie, la coafor ca și la Oficiul P.T.T.R., anunțau evenimentul ce începuse a fi comentat la orișice colț de stradă : balul profesorilor. Un asemenea bal nu-și amintea nimeni să se fi organizat de mulți ani. Și doar prilejuri au fost. Dar oamenii au trăit fiecare în mijlocul familiei sau al cercului de prieteni, fără să se gîndească la cel cu care lucra alături într-o instituție sau fabrică, fără să-i pese ce face vecinul și cum merg treburile în oraș. Mica urbe se dezvoltase, nu mai era cea din urmă cu zece ani, apăruseră întreprinderi noi, oameni noi, altele erau acum relațiile, localnicii trebuiau să fie o singură familie, cu aceleași aspirații spre o viață mai fericită, mai bine organizată, mai prosperă. Se ridicaseră cîteva blocuri de locuințe, blocuri pentru instituțiile orașului, pentru magazine. Strada Mare căpătase altă înfățișare și o dată cu ea parcă se schimbase și fizionomia oamenilor. Erau mai veseli, mai expansivi, mai optimiști. Cu fiecare zi apăreau în oraș persoane noi, se mutau familii, auzeai spunîndu-se că a venit la tribunal un avocat nou, liceul nr. 1 a primit trei profesori tineri, a apărut o profesoară de istorie, casiera de la farmacie e mutată din București o dată cu bărbatu-său, tehnician la fabrica de mobile „Unirea" și așa mai departe.

— Însfîrșit, un bal...

— Balul profesorilor...

— De ce al profesorilor ?

— Și de ce nu al lor ? Foarte bine, oameni cu inițiativă. Ehei, pe vremuri, cînd era Cercul militar și duminica în parc

cînta fanfara ce mai dansuri se făceau la sărbători în marea sală a militarilor, toată numai parchet și oglinzi...

— Pe cînd balul ofițerilor ?

— Sau al tinerilor căsătoriți ?

— De ce nu al pensionarilor ?

Comentariile se țineau lanț și evenimentul captase atenția tuturor. Și ceea ce era mai deosebit era faptul că organizatorii nu se rezumaseră la o simplă reuniune a cîtorva persoane din lumea învățămîntului, ci se gîndiseră la un cerc cît mai larg de invitați, de la primarul orașului la responsabilul magazinului universal sau al librăriei de pe Strada Mare. Iar ceea ce stîrnise adevărată vîlvă în rîndul tutuor era faptul că aceiași organizatori ca să dea strălucire și atractivitate balului invitaseră cîțiva artiști bucureșteni, cîntăreți de muzică ușoară, tineri laureați ai „Stelei fără nume" de la Televiziune, și o orchestră studențească.

Croitoresele aveau de lucru pînă peste cap. Se puneau la punct toaletele după ultimele jurnale de modă. La coafor se făcuseră înscrieri din vreme, ca să fie o anumită ordine, și toată lumea să fie mulțumită. Ospătarii de la restaurantul „La nunta Zamfirei" își pregătiseră de pe acum costumele de mare gală. Dar ce să mai vorbim ? De unde pînă unde, lucru nemaivăzut în acest oraș, lîngă sala Casei de cultură apăruse și un țigănuș, văcsuitor, cu lădița țintuită în alămuri și trei perii mari de ghete, gata să-și ia în primire clienții încă din primele clipe ale serii. Vorba aceea, dacă-i bal, bal să fie !

Peste întregul oraș plutea o atmosferă sărbătorească. Cei ce se întîlneau pe Strada Mare și nu se cunoscuseră pînă acuma, începuseră să se salute, zîmbind amabil, curtenitor, socotind că inaugurarea unor relații prietenești cu un ceas mai devreme, nu strică nimănui. Iar prin vitrinele magazinelor — aci spiritul comercial își spunea cuvîntul — apăruseră reclame ocazionate de eveniment care mai de care mai năstrușnice : „Pentru Balul profesorilor, un parfum discret, suav și plăcut, vă oferă magazinul nostru !" Sau : „Vreți să fiți aleasă regina balului ? Dansați minunat și vă dă un aer distinct, numai încălțînd pantofi eleganți de la O.C.L. încălțăminte, unitatea numărul 1 !"...

Parcă absent de tot ceea ce se întîmpla în juru-i, Radu Vasiliu își ducea obișnuita viață în micul și elegantul său apartament din Aleea Teilor, împărțindu-și timpul între tre-

burile de la regiment și mașină. Participase cu subordonații săi la un exercițiu de luptă și își condusese cu atîta pricepere batalionul în operațiunea de învăluire a adversarului încît toți se întrebau cum de fusese posibil ca tancurile să se avînte pe niște terenuri greu accesibile chiar unor mașini ușoare, și încă într-un timp record, în cea mai mare taină de nu s-a simțit apropierea lor. Ba tancul condus de sergentul major Dionisie intrase chiar în perimetrul unui comandament al adversarului, cu motorul la relanti, încet, de parcă plutea o barcă pe apă...

Acasă, în timpul liber, printre altele, Radu scria versuri, vechea lui pasiune din liceu, versuri pe care nu le citise nimănui, dar pe care le descoperise într-o zi Leny, studenta, cînd neavînd ce face venise împreună cu sora ei, Florina să-i dea ajutor la treabă. Le găsise trecute cu un scris mărunt și ordonat într-un caiet dictando, pe birou și curiozitatea o făcuse să dea filă după filă și să parcurgă cu savoare imagini poetice ce demonstrau o mare sensibilitate a autorului amator. „Există o corespondență între firea lui retrasă, cu nuanță romantică și această pasiune a versului, constatase ea nu fără satisfacție. Dar atunci cum se împacă această sensibilitate cu caracterul dur ce ți-l cere stăpînirea unei mașini de raliu în mare viteză sau a unui tanc cu sute de cai putere ? Să existe oare o dedublare, o desincronizare a sentimentelor pînă la refuz ?"

— Mergeți la bal, domnule Radu ? îl întrebase fata într-o după-amiază cînd venise să-l vestească să se ducă la garaj, întrucît tatăl ei îl așteaptă acolo.

— Desigur, domnișoară, răspunsese Radu. Chiar vroiam, dacă-mi este permis să te invit, să-mi fii parteneră. Sau nu intenționezi să mergi ?

— Ba da, roșise fata, stînd cu ochii plecați. Merg. Este primul meu bal... Vă mulțumesc că v-ați gîndit la mine...

— Totdeauna mă gîndesc la dumneata !

Rămăsese pentru o clipă uluită de cele auzite, apoi veselă zburase pe ușă ca o zvîrlugă și de pe balcon Radu privise mult timp în urma ei cum aleargă peste cîmp, trecînd prin hărmălaia copiilor ce se zbenguiau în jurul mingii, ținînd-o tot într-o fugă pînă dispăruse pe străduța casei sale...

Așadar, orașul era preocupat de acest bal. Radu însă îi dădea mai puțină atenție și își vedea de treburile lui zilnice,

ieşind foarte rar în oraş sau la vreun prieten. De cîteva ori invitat fiind, trecuse pe la maiorul Simion şi acesta se interesase ce noutăţi îi mai poate furniza în legătură cu sosirea necunoscutei.

— Nimic deosebit, tovarăşe maior !

— Ilustrata a venit ?

— Nu. Dacă vine v-o aduc, aşa cum am stabilit...

— Să ştiţi, sîntem informaţi că persoana care vine nu soseşte în ţară numai pentru problema discutată de dumneavoastră cu acel Grama, pe numele lui adevărat Ganea. Ea este aşteptată de un anume „Andrei 4", cu care intră în legătură pentru nişte chestiuni ce vizează cîteva obiective din economia noastră naţională. Acţiunea de depistare a acestui „Andrei 4", agent al celor de dincolo este condusă de Bucureşti şi nu se poate ajunge la el, decît pe urma acestei necunoscute. Aşa că atenţie... cît mai multă atenţie... Orice pas trebuie făcut cu chibzuială.

— Am înţeles, tovarăşe maior...

Într-una din zile, la amiază, venind acasă pe-o căldură înăbuşitoare, Radu îşi descheiase încă de pe drum vestonul de doc sub care parcă simţea că ia foc, iar cu cascheta îşi făcea mereu vînt în dreptul frunţii să se mai răcorească. Urcase alene scările blocului către apartamentul său şi după primele trepte constatase că uşa era deschisă, dată la perete. Florina, micuţă şi surîzătoare, în vacanţă acuma, îşi vedea de micile ei treburi gospodăreşti, călcînd nişte perdele. Stătea aplecată peste fierul de călcat, pe care îl mînuia cu oarecare dificultate şi se străduia să întindă mătasea cît mai bine, să nu se facă cute. Auzind paşi, tresări şi înălţă capul.

— Ce faci Scufiţă roşie ? întrebă el şi intrînd aruncă cascheta pe cuierul din hol... Munceşti mereu...

— Da, calc perdelele astea...

— Ceva nou pe acasă ?

— V-a venit o vedere de la Paris... Foarte frumoasă...

Radu simţi că-l cuprinde ameţeala. Era pregătit pentru această veste, aproape zilnic aşteptase ilustrata, totuşi, acum cînd faptul era împlinit o uşoară fierbinţeală îi cuprinsese fruntea, iar inima începu să-i bată cu putere. „Deci Grama, îşi zise el, a luat toată treaba în serios. Prima antenă a întins-o către zări..."

Chiar înainte de a-şi scoate vestonul care parcă îl frigea, el intră repede în cameră şi luă de pe birou ilustrata. Era o vedere colorată, înfăţişînd Arcul de triumf din Paris, cu un cerc imens de limuzie dîndu-i ocol într-un şir neîntrerupt, imagine pe care o cunoştea din unele albume turistice sau din jurnalele cinematografice. Pe verso, un scris foarte ordonat, care parcă îi amintea caligrafia cuiva: „Excursia rămîne aşa cum s-a proiectat. Nu se mai vizitează însă valea Loarei. Salutări tuturor cunoscuţilor. Sper să ne vedem în curînd. Alexandru".

Radu rămase cîteva minute cu ilustrata în mînă cutremurat de emoţie. Părea că ajunsese în pragul unui labirint ce avea să-l ducă pe drumuri întortocheate spre locuri necunoscute, pline de mister şi de risc. A sosit deci ilustrata... Ce va urma? Cum se va termina totul? Unde va duce toată această poveste, care acum i se părea un vis? Şi care sînt riscurile ce poate i se aştern în cale? Parcă regreta, acum, în aceste clipe că atunci seara, la Viena acceptase cu uşurinţă întocmai ca un adolescent în pragul aventurii să intre într-o afacere de asemenea factură...

Întoarse vederea pe toate părţile, citi şi răsciti miraculosul text inofensiv în aparenţă, dar cu semnificaţia lui importantă, după care, prins iară de caligrafia acelor rînduri, gîndu-i zbură către Silvia. Lăsă repede ilustrata pe birou şi trase sertarele bibliotecii să caute unele scrisori de-ale ei „Nu cumva, pe acolo ea este amestecată în aceste afaceri ale vînătorilor de secrete militare şi de stat? O ştiam totuşi o fire potolită, aşezată, cum s-ar spune cu scaun la cap, dar se vede treaba, caracterul omului se schimbă în raport de împrejurări. Desigur, a stăpînit-o mitul aventurii altfel nu-şi părăsea ţara şi tot ce-a avut aici".

Găsi un plic cu scrisul ei, trase repede hîrtia dinăuntru, luă apoi de pe birou ilustrata şi se duse în dreptul ferestrei să vadă mai bine. Caligrafierea literelor parcă avea ceva cumun, în special la scrierea lui „f" şi la rotunjirea lui „a". Atît şi încolo nimic mai mult. „Să fie aceasta un indiciu că este unul şi acelaşi scris? se întrebă el. Dar poţi oare trage o asemenea concluzie numai prin asemănarea a două litere dintr-un întreg alfabet? Nu cumva la mijloc este o simplă

coincidență ? Totuși, am să-mi spun părerea maiorului Simion. Ei au posibilitate de analiză grafologică".

Mai căută cîteva scrisori, luă și ilustrata și le puse pe birou cu gîndul să le ducă lui Simion. Mai înainte însă dădu un telefon să-i anunțe acestuia vestea sosirii mult așteptatei ilustrate.

— Prea bine, zise maiorul cu un calm nefiresc, de parcă nu se întîmplase ceva deosebit. Sînteți acasă ?

— Da...

— Îl trimit pe locotenentul-major Pandrea, căruia i-am repartizat cazul să vină să ia ilustrata. Pe dumneavoastră vă rog să rămîneți în așteptare. Și calm... Cît mai mult calm... În treburile astea, dacă ne grăbim și nu deschidem bine ochii, am pierdut totul... Și pierderea este nerecuperabilă... Gîndiți-vă la lanțul de care v-am vorbit...

Peste un sfert de oră, Radu auzi zbîrnîind soneria din holul apartamentului. Făcu semn Florinei și fata se grăbi să deschidă. Intră un tînăr subțirel, cu fața smeadă și părul tuns scurt, foarte ondulat, lipit aproape de creștet, cu ochi căprui și sprîncene stufoase. Era îmbrăcat într-o cămașă cadrilată de culoare verde și o pereche de pantofi gri, strîmți și bine călcați.

Radu îi ieși în întîmpinare și prima impresie, văzîndu-l pe acest „om neterminat" cum îl caracteriză în gînd, fu o totală și cruntă deziluzie. Adică acest copilandru, puțin speriat, dar plin de sine, poate cu o doză de îngîmfare în atitudine, e capabil să întreprindă o acțiune de amploarea celei pe care el o întrevedea ? „Mă rog, n-am dreptul să anticipez, băiatul o fi plin de calități, cugetă el, știe maiorul Simion ce știe, dar... Ei, nu e cazul să judec oamenii numai după înfățișare și prima impresie !" își zise el și întinse mîna noului venit.

— Să trăiți, zise acesta respectuos, sînt locotenentul major Pandrea. Am venit în problema...

— Da, eu i-am telefonat șefului dumitale. Te rog să intri.

Tinerelul, cu o servietă sub braț, trecu către camera birou-sufragerie a apartamentului, prin hol, călcînd în vîrful picioarelor cu respect pentru covoare, parcă să nu fie auzit și să nu deranjeze pe nimeni. Aruncă o privire fugară fetei, dar Florina nici nu-l băgă în seamă și-și văzu mai departe de treabă în bucătărie.

— Este de-a casei, spuse Radu ca să preîntîmpine o eventuală întrebare a musafirului. Poftim, luați loc...

Pandrea se așeză într-unul din fotolii, cercetă cu privirea, profesional, încăperea, scoase batista și-și tamponă fruntea îmbrobonită de sudoare, făcu cîteva reflecții asupra căldurii ce se abătuse ca un coșmar de foc asupra orașului, după care, fără să manifeste vreo grabă, ceru ilustrata și cu calm îi parcurse rîndurile. Cercetă apoi ștampilele aplicate pe timbre, încruntînd ochii de parcă nu deslușea cifrele și literele tocmai bine și într-un tîrziu puse ilustrata în servietă.

— O iau cu mine, zise cu un fel de jenă, de parcă nu vroia să-l supere pe Vasiliu. Știți, e necesară pentru...

— Știu, știu, se grăbi să răspundă Radu. De aceea te-a și trimis șeful dumitale. Dar uite ce te rog, ia și scrisorile astea...

Îi întinse cîteva scrisori de-ale Silviei, plicuri mici, albastre, cu o caligrafie frumoasă, ordonată, atît de feminină, ce în mod sigur trăda un anume caracter.

— Sînt ale fostei mele logodnice, plecată în Franța, explică Radu. Poate faceți vreo legătură...

Pandrea luă plicurile cu același calm cu care luase ilustrata, le cercetă pe-o parte și alta, trase afară hîrtiile, aruncă repede ochii peste ele, scoase și vederea din servietă, le alătură și cu buza răsfrîntă, puțin sceptic, deziluzionat, zise cu glas moale de parcă îi era lene să vorbească :

— Nu, nu cred... Mă rog, e o treabă asupra căreia se pronunță specialiștii... Dar eu... nu, nu cred... Să vedem...

Cu gesturi leneșe, calculate, meticulos, împături scrisorile și le puse alături de ilustrată în servietă. Apoi zise, în timp ce-și ștergea poate pentru a suta oară fruntea de transpirație :

— Știți, tovarășe căpitan, eu voi fi „umbra" dumneavoastră...

Și văzînd mirarea întipărită pe chipul lui Radu, urmă :

— Adică, vreau să spun, eu voi fi mereu în apropierea dumneavoastră, dar și a dumneaei... Un fel de umbră... Știți, meseria...

— Înțeleg, zîmbi Radu Vasiliu.

— Vă rog însă, de fapt este o rugăminte a tovarășului comandant, ca încă de la primul schimb de cuvinte cu această persoană care vă va vizita, dumneavoastră să dați dovadă de-o anumită neglijență dar care bineînțeles să nu bată la ochi.

Un om care-și lasă sertarele descuiate, actele prin buzunarele hainelor, schițele de proiect aruncate care-ncotro... Apropo, v-ați confecționat alte schițe false, așa cum vi s-a dat indicația ?

— Da, zise Radu. De altfel cele originale le-am predat pentru siguranță maiorului Simion... Dar, urmă el, nu înțeleg de ce să mă manifest ca un papă-lapte ?

— Ei, nu chiar așa...

— Mă rog, însă ceva asemănător...

— Pentru bunul motiv că persoana care vine, poate foarte ușor, printr-un procedeu sau altul să vă sustragă acele proiecte, fără să mai fie nevoie să cădeți la tranzacție. Le ia și dispare... Atunci, misiunea acestei persoane este evidentă. Culpabilitatea la fel de evidentă... Și noi acționăm în această fază... De nu, îi vom călca pe urme...

Pandrea tăcu, își mai trecu o dată batista pe frunte, după care se ridică semn că vrea să plece.

— Mă duc, zise el și luă o aproximativă poziție de drepți. Să trăiți și... vă doresc succes. Cred că-ntr-o săptămînă, cel mult zece zile să vă așteptați la musafiri...

Radu îi întinse mîna și-l conduse pînă la ușă. Chiar că după acest sumar schimb de cuvinte cu „umbra" lui, cum îl numi zîmbind în sine, rămase cu o cu totul altă impresie despre subalternul lui Simion. Un băiat calm, calculat, meticulos, rezervat în aprecieri. „Uite cum îl pot înșela aparențele pe-un om, își zise. Chiar că figura lui nu-mi spunea mare lucru !

Spre seară, Radu se îmbrăcă în haine civile și ieși în oraș. Strada Mare era ca de obicei foarte aglomerată. Multă lume umbla parcă fără rost, numai să privească vitrinele magazinelor sau să-și întîlnească cunoscuții. Unii intrau după cumpărături și ieșeau cu brațele pline de pachete. Trotuarele erau stropite proaspăt și răcoarea serii sporea cu fiecare clipă. Treceau rar mașini într-o parte și alta a străzii, mergînd încet, ocolind autobuzele ce duceau sau veneau dinspre gara orașului. Grădina de vară a restaurantului „La nunta Zamfirei" era liniștită. Sub umbrarele viței de vie și a bătrînilor tei, la mese se vedeau numai cîteva persoane. Estrada orchestrei era și ea pustie. Numai după ora opt soseau instrumentiștii și începea programul muzical de seară.

Radu stătu nițel în cumpănă, în fața grădinii-restaurant neștiind ce să facă. Ar fi băut ceva rece, avea poftă de-o

bere, dar nu ştia dacă restaurantul se aprovizionase în ziua aceea cu aşa ceva. Erau zile cînd nu se servea decît vin şi coniac...

— Să trăiţi, domnu'căpitan !

Radu tresări şi întoarse capul. Era Petrică, unul din ospătarii localului, un ins slab şi înalt, între două vîrste, cu bluza albă largă pe el, de parcă era o rufă pusă într-un par la uscat. Nu-i lipsea cămaşa albă şi papionul negru, cam soios, ce-i drept, care-i dădeau totuşi o notă de eleganţă.

— Poftiţi, poftiţi domnu' căpitan...

— Nu nene Petrică, mai tîrziu...

— Cum vă e plăcerea, desfăcu larg braţele ospătarul. Dar seara asta avem specialităţi la grătar...

— Bere aveţi ?

— Avem. Vă rezerv o masă ?

— Păi ce să te mai osteneşti, nene Petrică, văd că mai toate-s rezervate, rîse Radu şi arătă cu capul grădina aproape goală.

— Mai e vreme domnu'căpitan, zise Petrică potrivindu-şi şervetul pe braţ. Clienţii babani vine după opt seara...

Tocmai cînd discuta cu ospătarul în faţa restaurantului, Radu o zări pe Leny ieşind din librărie cu cîteva cărţi în mînă. În nişte pantaloni albi, evazaţi, cu centură bătută în ţinte şi pafta mare de alamă, cu bluză cadrilată în roşu şi negru şi părul lung, despletit, tăiat scurt pe frunte, fata părea o adevărată amazoană ieşită din cadrul unui film şi rătăcită pe străzile micului oraş de provincie.

— O, ce plăcere ! exclamă Radu şi lăsîndu-l pe ospătar se duse în întîmpinarea fetei şi-i sărută mîna. Şi ce costum ! Gata, trebuie să decretez fără rezerve că datorită acestei extravaganţe dar mai ales frumuseţii dumitale m-ai dat gata ! Şi probabil tot oraşul...

Fata începu să rîdă, roşind şi îşi acoperi faţa cu cărţile ce le ţinea în mînă.

— Exageraţi, domnule Radu...

— De loc. Ce cărţi ai cumpărat ?

— Baudelaire, o nouă ediţie, şi Minulescu. Poeţii mei preferaţi.

— Nu mai puţin ai mei, zise Radu şi, prinzînd-o cu delicateţe de braţ, o trase din calea unui copilaş ce alerga nebu-

neşte cu o tricicletă pe trotuar. De altfel, există o corespondenţă afectivă intimă între cei doi...

— Da, există...

— Ce faci ? Cum de ai ieşit la ora asta ?

— Mi-a trimis vorbă responsabilul librăriei să trec şi să-mi ridic cărţile reţinute. De altfel, mă plictisesc foarte mult acasă. Dumneavoastră ?

— Eu stăteam în faţa acestui restaurant, în mare dilemă : să intru sau să nu intru şi să beau o bere rece. Cînd deodată te-am zărit pe dumneata şi am zis să luăm hotărîrea în doi..

— O, vă mulţumesc, dar e tîrziu, se scuză fata privindu-şi ceasul de mînă. Sînt aşteptată acasă. Dacă întîrzii, părinţii sînt neliniştiţi...

— Îi voi linişti eu cînd am să te conduc, o asigură Radu. Nea Vasile mi-e bun prieten şi are încredere în cuvîntul meu. Nu stăm mult... O jumătate de oră...

— Bine, se învoi fata.

Intrară în grădina de vară şi ocupară o masă cît mai retrasă, sub coroana foarte joasă a unui tei. Văzînd-o pe Leny în acel costum interesant, cei cîţiva bărbaţi şi cele cîteva femei aflate la alte mese întoarseră capetele şi o studiară îndelung, cu evidentă curiozitate.

— E frumos aici, constată Radu oferindu-i fetei un scaun. E linişte şi e un local curat...

Îndată veni şi Petrică, ospătarul, şi Radu comandă două fripturi şi două halbe de bere.

— Vai, dar nu mănînc ! protestă fata. A fost vorba doar de-o bere...

— Lasă domnişoară Leny, o asigură Radu, chiar dacă mănînci seara, tot frumoasă rămîi. Se poate să mă refuzi ?

Mîncară în tăcere, fără să-şi vorbească. Fata era evident emoţionată, nu se aştepta la o asemenea întîmplare, la această invitaţie, era copleşită de atenţia bărbatului pe care-l plăcea de mult în ascuns — era elevă cînd îl zărise prima dată pe Strada Mare — dar niciodată nu îndrăznise să-şi dezvăluie sentimentele, era ceva, socotea, de domeniul fantasticului, al incredibilităţii, că el, tînărul brunet cu ochi căprui şi aliură de sportiv ce era plăcut de toate colegele ei — vai, ce-o mai invidiau că vine la ea acasă şi ea îi face uneori vizite ! —, că acest bărbat era acum aici, cu ea, lîngă ea, îi vorbeşte şi el

o privește în ochi, poate că-i face curte sau e numai o părere, în orice caz e cu el în văzul întregului oraș — unde sînt fetele s-o vadă, unde sînt, unde sînt ? Desigur, observase că mai de mult el îi acordă o atenție deosebită, dar punea totul pe seama faptului că venea uneori la el în casă însoțindu-și sora s-o ajute la treabă sau credea că totul se datorează discuțiilor sporadice pe care le purtau uneori cînd venea în curte să-l consulte pe tatăl său într-o problemă sau alta legată de mașină. Cu alte cuvinte o simplă relație de prietenie convențională, atît și nimic mai mult. Dar în ultima vreme lucrurile parcă evoluaseră altfel... Privirile lui erau mai insistente, o căutau îndelung și o tulburau, parcă îi urmăreau fiece mișcare, fiece gest, vroia să fie umbra ei sau poate să se contopească cu a lui. „De ce toate astea ? Îl interesez în mod deosebit ? Doamne, sau poate eu mă duc cu gîndurile prea departe ? își zicea ea mîncînd în liniște, încet, fără grabă, cu atenție, privindu-l în ascuns pe Radu. Poate că fantezia mă ajută să-mi creez povești care să-mi legene visurile..." Radu o privea, o plăcea fără rezerve, avea o afecțiune deosebită pentru ea încă de cînd o știa elevă în ultimul an de liceu, dar parcă Bucureștiul, în primul ei an de studenție îi dăduse o strălucire aparte, fetița brunetă cu codițe și ochi de cărbune devenise o adolescentă încîntătoare, afișa o anume eleganță în gesturi fără să-și anuleze aerul acela tineresc, ce-o prindea atît de bine, dar expresia naivității, a candorii, a unor stîngăcii în discuție îi lumina într-un fel deosebit chipul, părea o căprioară ieșită pentru prima dată din hățișurile pădurii la marginea unei întinse cîmpii, ce adulmecă temătoare, puțin speriată, imensul necunoscut, fără să mai facă un pas, dornică însă de a cunoaște viața de dincolo de umbra copacilor...

— Gata, pregătită pentru bal ? întrebă Radu într-un tîrziu, așa ca să spună ceva. Mai avem puțin și...

— Sînt gata, spuse Leny sorbind din halba de bere. De altfel, nu văd ce mari pregătiri trebuie să fac ? Știu, o să fiu emoționată cînd am să-mi întîlnesc fostele profesoare...

— Cunoști programul ?

— Da, îmi place...

Mai vorbiră despre una, despre alta, la îndemnul ei Radu povesti cîte ceva despre orașele vizitate în străinătate („Vai domnule Radu, atît de mult îmi place să călătoresc !"), ea îi

relată cîteva întîmplări vesele de prin facultate, întîmplări ai căror eroi erau băieţi şi fete, colegi de an, după care hotărîră să plece, deoarece se făcuse aproape ora zece.

— Mergem, domnule Radu ? întrebă ea aranjîndu-şi cărţile pe masă. E cam tîrziu şi...

— Mergem, domnişoară Leny...

Veni ospătarul să ia banii, dar tocmai atunci Radu îl văzu intrînd pe poarta grădinii pe doctorul Lecuţia însoţit de-o doamnă blondă, de-o eleganţă orbitoare.

— E doamna Pătruţescu, vecina mea, observă Radu şi se ridică de la masă.

— Şi el e şeful spitalului...

— Îl cunoşti ?

— Da, l-a operat pe tata de apendicită acum patru ani...

Radu o prinse pe Leny de braţ, o conduse printre mese către ieşire, dar Titus Lecuţia îl observă şi-i strigă tocmai de lîngă estrada orchestrei :

— Servus automobilistule ! Şi felicitări, mă !

— De ce ? întrebă mai mult din priviri Radu.

— Cum de ce, puişorule ? Văd că ai un coechipier pe cinste, fain a-ntîia ! Mă motane, ţi-am spus eu că stai la pîndă şi sari numai cînd e cazul văzînd păsărele frumoase !

Leny zîmbi, dar se făcu că nu aude, îşi urma mersul printre mese către poarta grădinii, fără să întoarcă privirea, iar Radu de departe înclină uşor capul salutînd-o pe doamna Pătruţescu. Desigur, soţul, inginerul nu era în seara aceea la vînătoare. Dar în mod sigur avea o şedinţă la clubul sportiv al cărui preşedinte era. Şi cum de obicei şedinţele se prelungesc... Iar cum doctorul Lecuţia face totul ca să anuleze plictiseala unora dintre femeile micului oraş...

— E vecinul meu, spuse doamna Pătruţescu scoţînd oglinjoara din poşetă şi aranjîndu-şi părul pe tîmple. Un bărbat drăguţ, simpatic, plin de temperament...

— Şi un foarte bun prieten, adăugă doctorul făcînd semn ospătarului să se apropie. Îl cunosc de cinci ani...

— Păcat că e cam neserios...

— De ce ?

— Nu-l vezi cu cine umblă ? se arătă afectată doamna Pătruţescu. Cu o fetişcană...

— Drăguţă, ce să zic, faină ! exclamă doctorul. Bravo lui !

— Iartă-mă doctore, dar un om la vîrsta şi la reputaţia lui nu se încurcă cu o puştancă ! se arătă la fel de severă doamna Pătruţescu. Ce fel de dragoste poate să-ţi ofere o fetiţă din astea care abia a lăsat păpuşile din mînă ? Nu ştiu, nu-i înţeleg de fel pe unii bărbaţi. Dar dacă-i vine şi-n casă...

Vru să mai spună ceva, arătîndu-se tare mult dezolată nu atît de prietenia lui Radu cu tînăra studentă, cît mai ales de faptul că acesta nu-i acorda atenţia la care s-ar fi aşteptat, dar în clipa aceea orchestra începu să cînte şi doctorul întors pe jumătate răspundea la salutul unui cunoscut, în timp ce dădea şi dispoziţii ospătarului ţinîndu-l strîns de încheietura mîinii :

— Drăguţule, ceva fain, înţelesu-m-ai ? Fript bine şi puţin mujdei. Şi vinul ăla al meu, îl ştii... Hai, să-ţi văd talentul şi priceperea...

Cînd Radu ajunse acasă, simţea încă în juru-i parfumul fetei de care abia se despărţise. Se putea socoti un om fericit, fusese o întîlnire care-l încîntase, dar schiţele false ale proiectului său, aruncate pe birou, îi anulă pentru o clipă buna dispoziţie. Ele îi amintiră de jocul enigmatic în care intrase şi asta îl făcu să aibă o noapte aproape albă...

5

— Invitația dumneavoastră ? Da, mulțumesc ! Poftiți, pe aici este intrarea...

— Corpul didactic al orașului nostru vă urează „Bine ați venit !" la balul profesorilor !

Sub arcadele imense, placate cu marmură ale Casei de cultură, în fața ușilor mari de cristal deschise larg, doi tineri profesori de liceu, îmbrăcați în ținută de seară, primeau cu zîmbetul pe buze pe fiecare nou sosit, controlîndu-i invitația și conducîndu-l în foaier.

Poate nicicînd, de la construcția ei în urmă cu cinci ani și pînă în seara aceasta, marea sală de recepție a Casei de cultură nu mai cunoscuse atîta fast și animație. Toate încăperile, de la foaier la ultimul salon de primire erau luminate „a giorno". Mulțimea celor invitați dădea o notă aparte serii. Femei îmbrăcate în rochii ce se pot vedea numai la ocazii deosebite, cu decolteuri largi, pantofi de lac cu toc foarte înalt, cu pieptănături dintre cele mai extravagante, fluturîndu-și prin dreptul frunților mici evantaiuri, zîmbindu-și una alteia mai mult de complezență, alături de bărbați în haine de culoare închisă, afișînd o anume gravitate și rețineri în mișcări, solemni și impunători ca niște statui însuflețite, întrețiinîndu-se în șoaptă, fumînd sau pur și simplu stînd și contemplînd această protipendadă a urbei. Iar peste murmurul scăzut al acestei mulțimi, discret și aproape misterios, se auzeau acordurile viorilor și al chitarelor, picurii de cristal ai pianului, vocile scăzute ale chelnerilor, mereu grăbiți și impacientați, alergînd dintr-o parte în alta a sălii, aruncînd o ultimă privire unui pahar a cărui limpezime nu era chiar cum trebuie, în-

dreptînd o față de masă sau un șervețel, rînduind tacîmurile și farfuriile...

La orele opt seara întreaga mulțime din foaier a început să se reverse în marea sală de recepție. Primul a intrat primarul orașului, un bărbat înalt, subțirel, tînăr și jovial ținîndu-și de braț cu o anumită eleganță soția, profesoară la unul din licee, apoi cîțiva activiști de la județeana de partid, de asemenea cu soțiile, toate în rochii de seară, emoționate și grave, călcînd ușurel pe parchetul luciu ca oglinda, după ei maiorul Simion în civil, cu o frizură impecabilă, elegant, ținîndu-și curtenitor soția de braț, o femeie micuță, firavă, surîzătoare, directoare la o grădiniță de copii, imediat în urma lui locotenentul major Pandrea, tot în civil, în haine negre și cu papion, de mînă cu o fetișcană, cu părul lung, negru, îmbujorată și fîstîcită, cu privirea numai în pămînt de parcă îi era teamă să nu se împiedice de ceva. Prin mulțime s-a zărit mai apoi avocatul Eusebiu Cristofor, mic, îndesat, cu pîntec proeminent, în haină neagră și pantaloni gri reiat, cu lănțișor de aur la vestă, cu chipul lui ca de viezure și cu un neg mare la rădăcina nasului, cu părul alb lins și sclipitor, dat cu toate uleiurile din lume. Nu după mult timp a intrat în sală și colonelul Drăgănescu în civil, cu soția, o femeie nu prea înaltă, între două vîrste, dar cu o față de fetiță naivă, cu privirea mereu mirată și stînjenită parcă de ceva, iar la un pas în urma lor, și-a făcut apariția doctorului Titus Lecuția înalt, solid, în haine negre, cravată gri, cu fața smeadă, ochi albaștri, părul alb, pieptănat cu cărare la mijloc, ținînd de braț cu o anume rezervă pe domnișoara Steluța Tomescu, farmacista, micuță, durdulie, în rochie de tafta neagră, cu decolteu și pantofi de lac, legănîndu-și șoldurile într-un chip provocator, privindu-l mereu în sus pe șeful spitalului și deci și al sufletului ei, zîmbindu-i și arătîndu-se fericită de compania lui, doctorul salutînd în dreapta și în stînga prin înclinarea ușoară a capului, surîzător și amabil, făcînd discret cu ochiul către vreo cuconiță ce-l privea mai insistent. Cîteva minute mai tîrziu a intrat în sală și Radu Vasiliu, tot în civil, în haine negre, cu cravată argintie, ținînd-o de braț pe Leny, subțirică, într-o rochie de-un albastru închis, scurtă pînă deasupra de genunchi, cu părul ei lung, negru, revărsat bogat pe umeri, în pantofi cu toc foarte înalt, timidă și îmbujorată, călcînd ușor,

parcă stingherită de mulțimea ce-o privea pentru prima oară însoțită de-un bărbat la un asemenea bal.

— Servus, Radule ! aruncă Lecuția vorba trecînd pe lîngă ei cu Steluța de braț. Mi-o prezanț mă, șopti el arătînd cu ochii către Leny. Fain bobocel craiule !

Radu se făcu că nu aude și cu Leny de braț se pierdu în mulțime, îndreptîndu-se spre o masă retrasă din colțul sălii.

Nu trecu mult și cineva bătu în microfonul instalat în fața orchestrei, pe estrada acoperită cu un covor, încît într-o clipă se făcu liniște. Apoi directorul liceului „Mihail Eminescu", un bărbat în vîrstă, cu părul alb, înfoiat ca o coamă de leu și sprîncene stufoase, asudat și răvășit de parcă alergase în cursa maratonului, ținînd în mînă o mică foaie de hîrtie, tuși mai întîi grav, apoi trase microfonul lîngă el și începu o scurtă cuvîntare elogiind evenimentul primului bal al profesorilor, scopul lui și arătîndu-se măgulit de faptul că această reuniune ce trebuie să se impună ca o tradiție se deschide cu sprijinul consiliului orășenesc și în prezența „onor tovarășului primar".

Primarul, zîmbind de măgulitoarele cuvinte a urat solemn „petrecere frumoasă invitaților !" și o dată cu primele acorduri ale orchestrei balul a început.

Toată lumea s-a așezat la mese. Peste sunetele chitarelor și al saxofoanelor se auzeau clinchetul paharelor, al furculițelor, strigătele după chelneri, rîsete și glume, cu fiecare clipă tumultul sălii crescînd vertiginos ca o apă în cascadă.

Radu cu Leny, singuri la o masă în apropierea orchestrei mîncau în liniște, tăcuți, observînd sala, privindu-se reciproc, zîmbindu-și, ea tot emoționată și stîngace, parcă nemaigăsindu-și locul pe scaun, îndreptîndu-și mereu părul pe frunte, cu grijă să aibă o ținută cît mai decentă care să nu deranjeze pe nimeni.

— Cum te simți domnișoară studentă ? întrebă în șoaptă Radu privind-o drăgăstos pe sub sprîncene. Cred că tracul a trecut...

— Da, a trecut, confirmă ea rîzînd. Cînd am intrat în sală și am văzut atîta lume, dar mai ales cînd mi-am zărit cîteva dintre fostele profesoare, m-a cuprins deodată emoția. O emoție puternică, la fel ca la un examen...

— La un examen la care nu ești pregătită...

— Chiar așa.

— Bine, dar aici, dacă e să fie examen, îl poți trece cu ușurință. Mai ales fetele promovează astfel de examene fără nici un fel de dificultate...

— Poate că aveți dreptate, răspunse Leny vorbind în șoaptă ca să nu-i deranjeze pe cei de la mesele vecine. Dar, v-am spus, eu n-am frecventat pînă acuma asemenea... cursuri.

— La facultate, vreau să spun la Casa studenților, nu se organizează reuniuni, seri de dans ?

— Ba da, însă acolo e cu totul altceva. Sîntem între noi, fete și băieți, tinerețea cum se spune este la ea acasă, pe cînd aici, vedeți, sînt oameni de diferite vîrste, de diferite profesiuni, e cu totul altceva...

— Și aici tinerețea e la ea acasă, rîse Radu și arătă cu capul spre masa lui Titus Lecuția ce încerca să sărute umărul dezgolit al farmacistei. Ia uite-l pe doctorul meu...

— Văd, zise Leny și strîmbă puțin din nas. Nu știu cum să vă spun, vă rog să mă iertați că îndrăznesc, vă este prieten, dar mie nu mi-ar face nici o plăcere compania acestui domn.

— De ce ? se miră Radu și-și apropie mai mult capul să audă șoapta fetei.

— Nu știu, cum să spun, poate că greșesc, dar figura lui, privirea lui parcă adulmecătoare, mereu iscoditoare, chiar impertinentă, gesturile lui, totul, absolut totul îl arată un om neserios, dornic de a fi mereu în atenția femeilor, cum să explic, un fel de crai ratat...

Radu începu să rîdă, se șterse cu șervetul pe buze, sorbi puțin vin din pahar și zise :

— Ești cam aspră în aprecieri, domnișoară Leny.

— Buna cuviință m-a făcut să vă previn și să vă cer scuze de la început. Știam că vă este prieten...

Tocmai atunci intră în sală o nouă pereche : inginerul Virgil Pătruțescu, un bărbat potrivit de statură, negricios, cu mustăcioară și părul răvășit și soția lui, ținîndu-l de braț, privind cercetătoare peste întreaga sală să vadă dacă întîlnește pe cineva sau mai bine zis să-și dea seama dacă este remarcată sau nu. Purta o rochie de mătase neagră, cu bretele, prea scurtă pentru trecuta ei tinerețe, iar părul blond și-l tapase înalt, bogat, presărat cu paiete sclipitoare.

Nu mai erau mese libere. Stăteau amîndoi în mijlocul sălii și priveau în toate părțile să vadă unde se pot așeza. Dar imediat doctorul Lecuția se ridică de la masă, le ieși în întîm-

pinare, sărută mîna doamnei şi luînd-o de braţ, prinzîndu-l totodată familiar de după umeri pe inginer îi pofti la masa lui.

— E un om totuşi plin de curtoazie, amabil, observă Radu adresîndu-se partenerei sale, cu gîndul să mai salveze cît de cît caracterul doctorului în faţa ei. L-ai văzut ce prompt s-a ridicat de la masă şi...

— Era şi normal, zîmbi Leny cu subînţeles, aruncîndu-şi cu un gest al capului părul de pe frunte. Are datorii morale faţă de soţul vecinei dumneavoastră, iar faţă de ea...

Radu rîse şi prinzînd-o pe Leny de încheietura mîinii o strînse uşor, privind-o drept în ochi.

— Observi totul şi nu ierţi nimic domnişoară ! zise el clătinînd capul a dojană.

— Ce să fac ? Aşa mi-e felul...

Vru să mai spună ceva, dar în clipa aceea, în sală se produse rumoare generală. De pe la mese, bărbaţii începură să se ridice pe rînd, în picioare, toţi cu ochii către uşa mare de la intrarea în sala de recepţie. Femeile la fel. Chelnerii se opriră din mersul lor, cu farfuriile pe braţ şi sticlele de vin în mînă, privind tot într-acolo. Cei din orchestră tocmai încercau tonalitatea instrumentelor pentru o nouă melodie, dar începură să-şi facă semne cu cotul şi renunţară pentru o clipă, pironindu-şi privirile tot către uşă.

— Ce este, dragă, ce s-a întîmplat ?

— Nu ştiu, nu văd bine...

— A intrat în sală o femeie foarte frumoasă, zise o cuconiţă scoţîndu-şi repede oglinjoara din poşetă şi retuşîndu-şi degrabă fardul.

— Parcă n-am mai văzut-o în oraşul nostru...

— Ba pe bărbatul care o însoţeşte l-am mai văzut...

Într-adevăr, intrase în sala balului o femeie urmată îndeaproape de un tinerel, cu ochelari cu ramă de aur, în costum gri, distins şi foarte afectat.

— El nu e redactor la ziarul judeţean ?

— Ba da. Ştefan Păunescu care face rubrica de sport, de artă şi cultură...

— „Fănică vede-tot" ?

— El. Nu-l vedeţi ce grav este ?

Îi spuneau astfel, mai toţi din oraş, pentru că tînărul gazetar se ocupa cu scrierea tuturor ştirilor şi reportajelor, ca şi

a articolelor de anchetă socială privind cazurile cele mai diverse ce interesau opinia publică.

Noua sosită suscita într-adevăr atenția și admirația tuturor. Era o femeie nu prea înaltă, cu un corp frumos ca de balerină, într-o rochie de dantelă în culoarea albastru indigo. Avea ochi verzi, cu reflexe de smarald, ușor rimelați, cu pleoape umbrite în tentă azurie, ochi ce fascinau de la prima vedere, păr șaten, pieptănat înalt în zulufi ce cădeau în bucle pe spate, încadrîndu-i totodată fruntea și obrazul catifelat, buze frumos conturate în roșu aprins ce se destindeau ușor într-un surîs abia schițat, fermecător și seducător. Pășea ușor în pantofii de lac cu toc foarte înalt, condusă discret de braț de tînărul gazetar care din atitudinea lui se putea vedea că e mîndru avînd prilejul să însoțească la un asemenea bal o femeie atît de frumoasă ce electrizase parcă întreaga sală.

— Se zice că e străină, începură să circule șoaptele.

— Străină de oraș ?

— Nu, dragă, străină... străină... din altă țară...

— Zău ?

— Cică a venit în după-amiaza asta și găzduiește la hotelul „Dacia". Are și mașină... Cu număr de Franța...

— Ce vorbești ? Dar de unde pînă unde o cunoaște Păunescu ?

— Dacă-i „Fănică vede-tot"! Asta e dracul gol, se bagă, vrea să afle, să cunoască, mă rog, meseria lui...

— Fugi dragă, că nu e străină !

— Uite, îmi place că mă contrazici ! Acu un minut trecu pe aici Petrică, chelnerul de la „Nunta Zamfirei" și ne spuse. Hotelul nu-i deasupra restaurantului ?

Parcă nepăsătoare la tot ce se zvonea în juru-i, călcînd solemn, cu piciorul ușor cabrat, de-o ținută demnă, copleșitoare, scrutînd printre genele-i rimelate mulțimea ce-o privea admirativ, noua sosită, urmată de Ștefan Păunescu trecea printre șirul de mese, întorcînd mereu capul către gazetar și întrebîndu-l probabil din ochi unde trebuie să se oprească.

— No, că faină-i ! exclamă doctorul Lecuția venind pînă aproape de ea s-o vadă mai bine. Și lasă o urmă de parfum de m-o dat gata ! Apăi, Păunescule tată, nu-mi scapi băiete ! Trebuie să mi-o prezanți !

De la masa lui, Radu o văzu și el pe frumoasa femeie și sincer vorbind, îi produse o puternică impresie.

— Este o femeie distinsă ! se pomeni el vorbind fără voie și gestul acesta îl regretă imediat, dîndu-și seama că fata avea parcă în priviri o ușoară umbră de invidie.

— Da, e foarte distinsă ! aprobă Leny, apăsînd cu un fel de ciudă pe cuvîntul „foarte". Și e și foarte frumoasă... Știe să se îmbrace, să se pieptene, să se fardeze... Poate că dispune material...

— Poate...

Cei doi, necunoscuta și gazetarul se opriră la masa primarului care se și sculase cu o clipă mai devreme în picioare, văzînd că fascinanta femeie vine către el. Și toate privirile erau de-acum ațintite spre acest colț de sală. Parcă nu se mai auzea nici o șoaptă. Nu se mai mișca o furculiță de pe masă, un pahar...

— Tovarășe primar, vorbi cu gravitate, dar și cu eleganță în glas Păunescu potrivindu-și ochelarii pe nas, am plăcerea să vă prezint o colegă, o colegă de breaslă : Auris Bunescu, ziaristă, dar în același timp pictor și arheolog. Corespondentă a mai multor reviste din străinătate. Publică totodată frecvent în „Magazinul" și revistele de turism și sport...

Primarul, puțin fîstîcit, ocoli masa și cu gesturi stîngace îi sărută mîna femeii. Obrajii i se aprinseseră, ochii îi sclipeau într-un anumit fel, cuprinși parcă de febră. Emoționat, răsturnă chiar un pahar și vinul se împrăștie pe masă printre farfurii și tacîmuri...

— Nu-i nimic, asta înseamnă noroc, zîmbi Păunescu, aruncînd gluma ca să abată atenția tuturor de la încurcătura în care intrase în acele clipe primarul.

— Scuzați, zise acesta tot pierdut cu firea, n-am fost atent. Vă prezint pe soția mea... pe tovarășul Trandafir... pe soția dumnealui...

Femeia întindea mîna ușor, elegant, peste masă, zîmbea mai mult cu ochii, înclinînd capul dezinvolt și stăpînă pe ea, ca o regină ce-și vizitează supușii și le acordă mărinimie și înțelegere. Înapoia ei, Păunescu zîmbea înfumurat și grav, plin de sine, aruncînd cînd și cînd priviri peste sală, să vadă ce impresie face noua lui cunoștință, ca și cînd stăpînea o mare și importantă comoară și niciun muritor de rînd nu-i putea fi egal.

— Cu ce ocazie în orașul nostru ? întrebă primarul și precipitat, fără să-i piară acea stare de totală încurcătură în care se aflase la început îi oferi necunoscutei cu gesturi stîngace un scaun. Vă rog, luați loc... vă rog...

— Vă mulțumesc, nu vă deranjez, se scuză ea și toți din jur, numai ochi și urechi, constatară că vorbea perfect românește și glasu-i avea inflexiuni deosebite. Vreau să spun că prezența mea la acest bal este ideea colegului Păunescu, care venind să mă ia de la hotel, mi-a spus că aici pot întîlni chiar din seara aceasta tot ceea ce are orașul mai de preț, vorbesc ca valoare umană, mai reprezentativ, mai caracteristic... Nu, colega ?

Rîse, dezvăluindu-și șirul dinților albi și-i aruncă tînărului gazetar o privire galeșă, tandră, răscolitoare. Păunescu nu se pierdu însă cu firea și interveni prompt, ca un elev care vrea să se facă remarcat în fața profesorului cu un răspuns deosebit :

— Tovarășe primar, vă rog să mă iertați nu numai că intervin, dar cer să-mi dați și dreptate, vorbi el patetic punînd palma pe piept, semn că vrea să-și apere punctul de vedere. Dumneaei intenționează pe lîngă cîteva picturi cu peisajul din jur, să scrie și unele reportaje despre orașul nostru. Or, după mine, un material care să înceapă chiar de la acest bal cred că ar fi foarte interesant, nu ?

— Categoric, categoric, confirmă primarul zîmbind, căutînd să fie de părerea tînărului gazetar pe care-l știa dezghețat și întreprinzător în acțiunile lui de anchete și reportaje. Păunescu are dreptate. Trebuie să vă spun distinsă doamnă — se adresă el femeii — că aici, în seara aceasta, la acest bal al profesorilor s-au adunat, ca să spun așa toți factorii de răspundere interesați în dezvoltarea și prosperitatea orașului nostru. Veți putea deci cunoaște mulți oameni, pe care mîine îi veți întîlni, la locul de muncă, poimîine, să zicem, la casele lor, sau la plimbare, mă rog, în diferite ipostaze, știți dumneavoastră gazetarii cum să întoarceți din condei un articol ca să descrieți cît mai fidel, mai realist viața nouă a celor ce muncesc...

— Da, așa este, îl aprobă Auris Bunescu și zîmbi șăgalnic, privindu-l pe primar stăruitor pe sub genele rimelate. Viața trebuie cunoscută în multitudinea faptelor...

— De ce nu luaţi loc ? interveni din nou primarul oferindu-i încă o dată cu amabilitate scaunul. Ne faceţi mare plăcere...

— Nu, vă mulţumesc, se scuză ea. Nu vă deranjaţi. De altfel, urmă privind prin sală, văd o masă numai cu două persoane şi am să-l rog pe colegul Păunescu să mă însoţească într-acolo. Să cerem permisiunea şi să ne aşezăm lîngă cei doi, cred îndrăgostiţi. Documentarea trebuie începută de jos, nu ? rîse şi ochi-i ca de smarald luciră viu, aprins. Pe urmă o să ne întoarcem la „pater urbe" ! De acord, domnule primar ? Sînteţi drăguţ şi foarte amabil...

— Cum vă este voia, se arătă înţelegător primarul şi desfăcu larg braţele, însemnînd că la asemenea propunere nu are ce mai face. Dar, vă spun, ne face plăcere...

— Cine sînt cei doi ? întrebă Auris Bunescu privind printre gene către cea mai apropiată masă de lîngă estrada orchestrei. Intenţionez să ne aşezăm acolo, bineînţeles dacă nu deranjăm, mai ales, mi se pare că pe domnul îl cunosc... Da, da, îl cunosc... Nu mă înşel...

— Serios ? Care e acela ? ceru să afle primarul şi privi insistent peste sală.

— Domnul brunet, cu aliură de sportiv, la masă cu tînăra cu părul lung, negru... Lîngă coloana cu oglinzi în apropierea estradei...

— A, zise primarul zîmbind. Este un căpitan de aici din oraş. Radu Vasiliu...

— E ofiţer ? se miră Auris înălţînd sprîncenele.

— Da e ofiţer. De aici din oraşul nostru...

— Nu concurează în raliuri, o vedetă nedeclarată a volanului ?

— Ba da, confirmă cu deplină certitudine primarul. Acum o lună şi jumătate s-a întors din *Raliul Dunării.* Îl cunoaşteţi ?

— Cum să nu ! zise sigură pe sine Auris Bunescu. Din vedere. Vai, ce coincidenţă ! Am scris un articol despre el în *Paris Match...* Ce bine-mi pare ! exclamă ea şi bătu uşor din palme, copilăreşte dar cu graţie şi farmec încît atrase atenţia celor din jur. Voi începe deci reportajul cu o personalitate cunoscută şi peste hotare...

Expansivă, uşor entuziasmată, îl prinse familiar de mînă pe Păunescu şi după ce salută printr-o uşoară înclinare a

capului pe primar şi pe cei de la masa lui, asigurîndu-i că se va reîntoarce curînd, plecă spre Radu Vasiliu cu mersul ei drept, semeţ, degajat, puţin surîzătoare, conştientă de propria-i frumuseţe, sub privirile admirative ale întregii săli.

Şi abia se îndepărtară cei doi, că la masa primarului îşi făcu apariţia maiorul Simion, cu nelipsita-i pipă în mînă, solemn şi grav, privind cercetător în jur. Făcu un semn discret mai marelui oraşului şi acesta se ridică pe neobservate de la masă şi veni mai la o parte, înapoia unei coloane îmbrăcată în oglinzi.

— Ce-i, tovarăşe Simion, ce s-a întîmplat ? întrebă el cu glas scăzut şi scoţînd o ţigară, întinse şi maiorului pachetul să servească.

— Nu, mulţumesc, nu fumez, se scuză Simion, eu... ştiţi... cu pipa...

— A, da, uitasem că eşti robul lulelei, rîse şi se dădu aproape să audă mai bine. Ei, ce este ?

— Tovarăşe primar, începu el moale, mai mult şoptit, ştiţi... misiunea noastră... în toate împrejurările... în tot locul... Într-un cuvînt, ca să nu lungesc vorba — şi privi semnificativ către masa lui Vasiliu unde abia se aşezase reportera şi Păunescu — aş vrea să ştiu cine este femeia ? Mi se pare că vi s-a prezentat...

— Da, s-a prezentat, confirmă primarul, dar, uite, iartă-mă, numele nu i-l reţin. Ce să fac ? se scuză el desfăcînd larg braţele. Nu-l reţin. Dar, categoric îl ştie Păunescu de la ziar. Este din Bucureşti după cîte am aflat, pictoriţă, arheolog şi corespondentă a unor reviste şi ziare străine...

— Este aceea care a venit după-amiază la hotelul „Dacia" ?

— Iar trebuie să fiu în dificultate, se scuză zîmbind primarul. Uite nu ştiu nici treaba asta, că n-am întrebat-o.

— Ea trebuie să fie, îşi zise Simion privind-o cu insistenţă pe femeie. Are un *Citröen*, cu număr de Paris...

— Tot ce este posibil, dar mie mi s-a spus că e din Bucureşti...

— Tovarăşe primar, iertaţi-mă că v-am deranjat, spuse Simion, retrăgîndu-se, vădit jenat că-l sculase de la masă pe mai marele oraşului. Dacă înţelegeţi că...

— Mă rog... desigur... nu-i nevoie de atîta pledoarie pentru un lucru de nimic, dragă Simion...

— Bine, dar...
— Îți urez petrecere frumoasă, încheie primarul prinzîndu-l de braț. Și succes...
— Vă mulțumesc...
Zicînd acestea, Simion se aplecă respectuos din șale, salută printr-o înclinare a capului pe cei de la masa primarului și în timp ce se îndepărta, îi făcu un semn discret lui Pandrea care era numai ochi să vadă ce face șeful. Acesta veni degrabă și-l urmă în foaier.
— Băiete, îi spuse Simion în șoaptă, cît mai ferit, cred că începe dansul. Ți-a venit partenera... Mă-nțelegi ?
— E vorba de... femeia aceea... cu cel de la ziar...
— Exact...
— Cunosc problema... Acum două ceasuri a tras la hotelul „Dacia"... Camera 204... Două valize, aparat de fotografiat, șevalet, buletin de București. N-am văzut încă actele mașinii...
— Bine, lasă nu e momentul acuma... Am vrut numai să-ți atrag atenția...
— E-n obiectiv, tovarășe maior. Echipa știți... în alertă...
— Bine, bine, căută să încheie grav Simion. Fă-ți datoria. În fiecare zi la amiază îmi raportezi constatările.
— Am înțeles, să trăiți !
Cînd Simion reintră în sala de bal, începuse dansul. Perechile de bărbați și femei umpluseră ringul parchetat, avîntîndu-se într-un vals lent sub privirile pline de admirație ale întregii asistențe.

6

A treia zi după-amiază, pe la orele șase, Radu Vasiliu o aștepta în apartamentul său din Aleea Teilor pe Auris Bunescu. Stătuseră în seara aceea pînă după miezul nopții la balul profesorilor și tînăra femeie se arătase încîntată de compania căpitanului. Puțin mai tîrziu, după venirea ei la masă, Leny se scuzase că trebuie să plece, fiind tîrziu și cam obosită. Realitatea era însă alta : fata nu se prea simțea bine în prezența distinsei doamne asupra căreia fusese îndreptată întreaga atenție a lui Radu ca și a tuturor celor din sală.

Scuzîndu-se că va absenta foarte puțin și că se va reîntoarce destul de repede, Radu o condusese pe fată pînă acasă cu mașina. Pe drum, cu toate insistențele lui, ea nu-i dezvăluise adevărata cauză a plecării atît de devreme.

— Nu, vă rog să mă credeți, mă simt obosită, spuse Leny dar era evidentă lipsa de convingere din glasul ei voalat. Și apoi e și tîrziu...

— Să cred că acesta este adevăratul motiv ?

— Da...

Coborîse din mașină în fața porții, Radu se dăduse jos și plin de curtoazie îi sărutase galant, ușor, mai mult ca o mîngîiere mîna. Apoi reținîndu-i puțin palma într-a sa o întrebase :

— Cînd sper că te mai văd ?

Fata își legăna poșeta în dreptul genunchilor în timp ce privea undeva pe deasupra de el cerul înstelat de vară, nehotărîtă și parcă absentă la tot ce era în jur.

— Poate facem o plimbare cu mașina, insistase Radu sau, știu eu, te aștept acasă, sau la cofetărie...

— Nu, nu vă deranjaţi, protestase ea cu buzele tremurînde. Lăsaţi...

— Dar nu-i vorba de nici un deranj, ci de-o plăcere...

— Bine, vom vedea...

Se întorsese maşinal, aruncînd un „la revedere" peste umăr şi intrase repede în curte fără să se uite înapoi.

Cînd revenise în sala de bal, Radu îşi aruncase repede privirea către masa lui. Frumoasa femeie era tot acolo, însă singură. Rezemată de spătarul scaunului, cu capul lăsat uşor pe spate, fuma leneş dintr-un ţigaret lung, verde privind contemplativ peste sală. Părea total absentă, chiar indiferentă la tot ce-o înconjura şi nu lua în seamă insistentele priviri ale femeilor şi ale bărbaţilor din preajmă-i, mai ales ale acestora din urmă ce n-o slăbiseră o clipă cu ochiadele lor de cînd se aşezase pe scaun. Nu mîncase nimic. Nu-i era foame. Mai degrabă sete. Comandase un coniac şi o sticlă cu Pepsi-cola şi cu un calm desăvîrşit sorbea cînd şi cînd din păhărel licoarea dulce amăruie.

Văzîndu-l pe Radu că se apropie în mare grabă printre mese, zîmbise clipindu-şi deş genele rimelate şi ridicase mîna, făcîndu-i un semn discret, familiar de parcă s-ar fi cunoscut de cînd lumea.

— Aţi condus studenta ? întrebase, trăgînd alene din ţigaret.

— Da, era tîrziu şi...

— Îmi place fata, decretase ea autoritar. E foarte drăguţă, tinerică, aproape un copil... Şi are nişte ochi...

Mai stătuseră puţin discutînd diferite banalităţi după care Radu o condusese şi pe ea la hotel. Se întîlniseră a doua zi după-amiază în grădina restaurantului „La nunta Zamfirei", dar ea se scuzase că nu poate rămîne ; avea o migrenă, se simţea prost aşa că se întorcea la hotel.

— Mîine ne putem vedea ? întrebase ea înainte de despărţire, fricţionîndu-şi uşor tîmplele cu degetele lungi şi subţiri.

— Desigur...

— Zău, iartă-mă că din pricina mea te-am făcut să te deranjezi în după-amiaza asta, dar mă doare cumplit capul...

— O, nu-i nimic, asigurase Radu, îmi pare rău pentru dumneavoastră. Poate din pricina curentului...

— Am mers mult cu geamul portierei lăsat la maşină, am fost transpirată şi... gata, cum sînt puţin sensibilă... Spune

urmase ea, deci ne putem vedea mîine. Iartă-mă că insist pentru un *rendez-vous*, nu e potrivit pentru o femeie de condiția mea, dar sînt sinceră și-ți destăinui că persoana dumitale mă interesează în mod deosebit...

— Chiar ? se arătase mirat Radu roșind de plăcere.

— Așa cum spun, vorbise ea convingător. Vreau însă să precizez : mă interesează persoana dumitale din punct de vedere, cum să zic, profesional...

— A, da, înțeleg...

— În primul rînd, portretistic, urmase ea zîmbind. Ești un bărbat drăguț, prezentabil.

— Zău ?

— Categoric. Închipuiește-ți un reportaj pentru un mare cotidian francez sau pentru o revistă în care să relev figura unui timid provincial, un om în aparență neînsemnat, din cale afară de modest, dar ale cărui calități profesionale se ridică la rangul de virtute, dînd prin persoana sa strălucire orașului. Nu ? Interesant, ce zici ?

— E vorba despre mine...

— Despre dumneata, desigur.

— Mda, pare interesant, acceptase puțin fîstîcit Radu.

— Ei, la revedere și pe mîine, aici în fața hotelului. Sau poate că vin direct la dumneata ?

— Dacă doriți ? se învoise Radu. Propunerea căzută așa, deodată ca din senin, îl zăpăcise de tot. Chiar mi-ar face mare plăcere, îngăimase el, mai mult bîlbîindu-se. Știți unde ? Nu e departe. Uitați, blocurile se văd de aici. Prima scară, primul etaj, apartamentul șapte... O carte de vizită pe ușă...

— Te găsesc eu, n-ai grijă, spusese ea și întinsese mîna semn că vrea să plece. *Au revoir*, domnule și pe mîine...

Radu stătea acum în apartamentul său și o aștepta. Trecuse un sfert de ceas de la ora stabilită și pe drumul ce venea dinspre centrul orașului, peste cîmp, nu se zărea nici o mașină. La ora prînzului fusese chemat de maiorul Simion și acesta direct interesat îl întrebase ce noutăți poate să-i mai aducă. Sincer, Radu îl informase că în seara balului și chiar a doua zi în scurta întrevedere din grădina restaurantului el nu sesizase nimic deosebit. O femeie distinsă, plăcută, agreabilă în conversație, neinteresată însă de nimic...

— Cum, chiar de nimic ? se mirase maiorul stînd în picioare înapoia biroului şi pufăind zgomotos din pipă. Nici o propunere, nici o aluzie ?

— Nimic, dacă vă spun... N-o fi ea...

— Cum să nu fie, tovarăşe ?! se arătase contrariat Simion, pufăind mai departe din lulea cu o poftă rar întîlnită. Ea este, sînt sigur. Adunăm acuma date despre pretinsa ei profesiune de la Bucureşti... Vă rugăm deci în continuare să înregistraţi orice amănunt al discuţiei. Şi atenţie... atenţie mărită la acele schiţe de proiect...

— Nici o grijă...

— Cînd vă vedeţi acuma ?

— După-amiază, la mine...

— Da ? se mirase maiorul, înălţînd sprîncenele. E propunerea ei sau a dumitale ?

— A ei...

— Asta e, domnule ! lovise Simion puternic cu pumnul în masă, într-atît de tare încît secretara băgase repede capul pe uşă să vadă ce porunci i se mai pot da. Asta este... Nu, nu-i nimic, tovarăşa Teodora, nu-i nimic, deci asta este ! Vine cum s-ar spune către problemă... Ei, se schimbă calimera ! Se schimbă domnule, cum să nu se schimbe ? ! Aşadar, fii cu ochii-n patru, tovarăşe Vasiliu ! Cu ochii-n patru...

Poate pentru a suta oară, Radu ieşi în balcon şi privi peste cîmpul scăldat în soare. Dar drumul ce venea dinspre oraş era tot pustiu. În afară de un camion încărcat cu cherestea şi o căruţă trasă de doi cai albi, nu se vedea nimic. Totul era încremenit şi liniştit ca-n orice după-amiază de vară cînd zăpuşeala de peste zi, densă, apăsătoare, face aerul să fiarbă toropind orice mişcare. Se simţea puţin obosit, executase de dimineaţă un marş cu tancurile, dar în aceeaşi măsură parcă nici nu prea era în apele lui. De cînd în seara aceea apăruse în sala de bal ziarista, îl fascinase pur şi simplu cu frumuseţea ei, cu farmecu-i tulburător ce răscolea orice simţire. Acum ca şi-atunci, ca-n orice clipă de altfel, îşi amintea că zărind-o în apropiere, la masa primarului, rîzînd şi amuzîndu-se într-o discuţie poate convenţională, rămăsese cu ochii numai într-acolo studiindu-i într-ascuns orice gest, orice mişcare. Leny nu-i observase frămîntarea, îi vorbea cu sfînta ei inocenţă despre unele lucruri pe care el nu le intuia, nu auzea de fapt

mai nimic, totul era absent în juru-i, golit de orice semnificație, de orice adevăr. Dar cînd ea, cerînd permisiunea, venise și se așezase direct la masa lui, cu un aer degajat, familiar, prietenesc chiar, fiindu-i acum aproape, îmbătîndu-se cu parfumul părului ei, al trupului ei, totul îl copleșise într-atît de mult, încît o ușoară amețeală îi învăluise fruntea și vorbele-i ce le-ar fi vrut rostite îi înghețaseră pe buze. Era ispititoare, plină de grație și farmec, avea niște ochi ce tulburau cu apele lor de-un verde limpede, diafan, un corp ce undura la fiecare mișcare ca-ntr-un dans de daiană, buzele șopteau vorba și vorba era ușor cîntată, plină de alint și chemare. Într-un cuvînt, o dumnezeiască făptură ce nu-i mai fusese dat să întîlnească! „De ce oare, se întrebase el după aceea cu sinceră revoltă și nu o singură dată, trimisese Grama o astfel de femeie într-o misiune atît de periculoasă, atît de plină de risc? Dar oare, cum își angajase ea viața pe acest drum plin de neprevăzut, cînd în orice clipă totul se poate curma printr-o singură greșeală ce-i aduce cătușele la mîini sau glonțul la tîmplă? Vai, se cutremura el, admirîndu-i frumusețea, bine ar fi să nu fie așa, să fie o simplă întîmplare, o coincidență — s-au mai văzut atîtea, de ce n-ar fi și aceasta? — totul să fie un vis, un vis care să se sfîrșească frumos, nu, să nu fie nimic altceva... nimic... nimic..." Avea dispreț pentru femeile care se amestecau în astfel de afaceri periculoase, riscante, ce cer sînge rece, uneori lipsă de scrupule, minciună, perfidie, cruzime, sadism. Considera femeia o făptură gingașe, sublimă, cu o anumită sensibilitate, creată pentru a înfrumuseța viața cu prezența ei, pentru a-i da strălucire și măreție, vedea în femeie o floare ce răscolește la fiecare pas inimile cu parfumul ei, cu frumusețea ei, cu lumina ei...

Tocmai vroia să-și toarne un pahar cu sifon rece, cînd afară se auzi claxonul pe două tonuri al unei mașini. Radu lăsă paharul și ieși repede în balcon. La locul de parcare oprise *Citröen*-ul alb-albastru, cu motorul abia auzit, elegant și strălucitor ca o bijuterie. Din mașină coborî Auris Bunescu într-o rochie ușoară de mătase albă, cu pantofi tot albi, cu tocul înalt și poșetă de aceeași culoare. Încuia portiera mașinii în timp ce cu privirea cerceta nerăbdătoare fața înaltă a blocului cu opt etaje. Îl zări pe Radu în balcon și bucuroasă, că-l vede înălță mîna și o flutură deasupra capului în semn de

„bun găsit“. Apoi calmă, își puse ochelarii de soare și aruncînd cu un gest ștrengăresc poșeta pe umăr, porni către ușa blocului.

Radu o întîmpină în pragul apartamentului. Era îmbrăcat în pantalon gri și cămașă albă, proaspăt bărbierit și pomădat.

— Iartă-mă, domnule Vasiliu, se scuză ea încă în timp ce urca scările blocului, încet, cu palma pe piept să-și astîmpere bătăile inimii, dar n-am întîrziat din necuviință, să știi. Mi s-a blocat cheia în ușă la hotel și pînă a venit mecanicul a trecut ceva timp...

— Dar nu-i nimic, doamna Bunescu, o asigură Radu și ieșindu-i în întîmpinare îi sărută mîna. Puteați întîrzia oricît, vă așteptam cu aceeași mare plăcere și nerăbdare...

O pofti în apartament și ea trecu încet pe culoar observînd tablourile de pe pereți, privind cînd și cînd covorul să vadă unde calcă. Intră apoi în prima cameră, sufragerie și în același timp birou și rămase o clipă locului contemplînd biblioteca ce ocupa doi pereți ai încăperii, încărcată de volume, cele mai multe legate în dermatin roșu și albastru. Privi apoi lustra din fier forjat, luă în mînă un bibelou de pe birou ce înfățișa o micuță balerină executînd o piruetă, apoi așa ca într-o joacă, zîmbind și alintîndu-se într-un mod familiar aprinse și stinse de cîteva ori lampadarul așezat între cele două fotolii tapisate în roșu.

— Poate stric întrerupătorul! zise ea scuzîndu-se și zîmbi ca o fetiță pusă pe șotii. Dar îmi place enorm. Un adevărat revolver... Foarte original...

— Da, e o creație proprie...

— Vreau să văd și cealaltă cameră, da?

— Cum să nu! Poftiți... o invită cu amabilitate Radu și dîndu-se puțin la o parte îi făcu loc să iasă pe culoar. Vă rog...

— Iartă-mă, ce să fac? Curiozitate profesională, domnul meu, se scuză ea zîmbind. Sau feminină, cum vrei s-o iei...

— Vă rog... vă rog... cu plăcere! o invită din nou Radu. Poftiți pe aici...

— Vreau să constat cum locuiește un celibatar în provincie... Cine face menajul, gospodăria?

— O fetiță din cartier...

— ???

— Unul din copiii mecanicului ce-mi întreține mașina. Și, bineînțeles și eu...

— Şi dumneata ?
— Desigur, de ce vă miraţi ?
Auris Bunescu rămase o clipă locului, privind undeva în colţul încăperii, de parcă vroia să-şi amintească ceva, apoi prinzîndu-l pe Radu de braţ, spuse cu ochii micşoraţi ca şi cînd scruta depărtările :
— Ştii, domnul meu cum aş vedea un reportaj despre dumneata ? În pagina întîi o fotografie mare, color înfăţişîndu-te la bucătărie, la aragaz, cu o tigaie în mînă şi în faţă cu un şorţ. Iar deasupra un titlu enorm, cu litere mari, negre : „Celebrul şofer de raliu Radu Vasiliu pregătindu-şi omleta" ! Superb, nu ? Extravagant !
Începu să rîdă, amuzîndu-se singură de propria-i glumă, dînd capul pe spate, fără să-i slăbească braţul lui Radu, afişînd o expansivitate prea familiară pentru această primă vizită în casa unui ins abia cunoscut.
— Te-ai supărat ? întrebă ea devenind serioasă. O, nu, nu fi copil, e numai o glumă. Ştii că-mi place să glumesc mult ?
— Se spune că oamenii care glumesc, trăiesc peste o sută de ani !
— Chiar ?
— Am citit undeva...
— Tot ce se poate, zise ea, dar eu nu vreau să trăiesc atît de mult...
— De ce ? se miră Radu.
— Bătrîneţea, domnul meu e o povară, o cruntă şi neplăcută povară. Mai ales în secolul nostru cînd toate se schimbă de la o zi la alta, cînd totul se desfăşoară vertiginos, ameţitor, cînd totul se înnoieşte în fiece clipă... Bătrîneţea e ceva anacronic. Nu găseşti ? Hai să văd şi camera cealaltă, zise ea înveselindu-se iară, că uite am început să discutăm lucruri triste...
— Mai ales despre un capitol care nu ne interesează nici măcar în anii următori.
— Exact !
Intrară în camera dormitor şi femeia rămase locului privind cu vădită plăcere încăperea. Mobila în culoarea bleumaron, şifonierul, toaleta, micul bufet-bar, studioul pat, totul dădea o notă aparte de eleganţă şi bun gust. Pe-o măsuţă, în colţ, între şifonier şi studio, un aparat de radio, iar în

colțul opus, lîngă fereastră, tot pe-o măsuță un televizor ultimul tip. Două fotolii și un lampadar la fel ca cel din birou, completau acest interior plăcut și familiar în care-și petrecea timpul Radu Vasiliu. Pe jos un covor în culoare albastră și două carpete, iar pe pereți tablouri de peisaj ale unor pictori necunoscuți, pe care musafira spuse că nu i-a întîlnit nici măcar în anuarul unei reviste de artă plastică.

— A, ai și telefon ? observă ea, văzînd aparatul pe una din noptierele studioului-pat. Dacă știam telefonam de la hotel că am să întîrzii și nu te făceam să mă aștepți...

— V-am spus, întîrzierea nu m-a deranjat cu nimic, o asigură din nou Radu. Unde doriți să stăm ? În ce cameră ?

— Unde hotărăști dumneata, zise Auris, ridicîndu-se pe vîrfurile pantofilor și legănînd poșeta ca într-o joacă. Orișiunde e la fel de frumos și de plăcut...

Intrară în sufrageria-birou și ocupară cîte un fotoliu lîngă lampadar. Radu deschise apoi larg fereastra să intre aer, după care se scuză, se duse la frigiderul din bucătărie și aduse o sticlă de coniac, cîteva de Pepsi-cola și două păhăruțe.

— Vă servesc, spuse el, cu băutura dumneavoastră preferată. V-am văzut la bal savurînd Pepsi amestecat cu coniac...

— Nu, nu e preferată. Este o obișnuință care mă satisface...

Radu turnă în pahare, băură, apoi ea scoase pachetul de țigări „Snágov" și o frumoasă brichetă de dublè.

— Fumezi ? întrebă întinzîndu-i pachetul.

— Foarte rar, răspunse Radu. În ocazii deosebite. Și cum azi este un asemenea eveniment deosebit, am să iau o țigară. Dar vă pot oferi și eu...

— Nu, mulțumesc.

Aprinseră, traseră cîteva fumuri și discuția se legă repede, în primul rînd în jurul pasiunii ofițerului pentru automobilism. Era un subiect în care ea era la fel de interesată ca și el. Cunoștea șoferia, o considera o adevărată artă mai ales pentru cei ce făceau din ea un sport.

— Cum v-ați procurat *Citröen*-ul ? întrebă Radu. E o mașină foarte bună...

— L-am primit. Am o rudă în străinătate, la Paris...

— Ați vizitat vreodată Parisul ? fu curios să afle Radu.

— De foarte multe ori. În fiecare an sînt invitata ziarelor și revistelor pentru care corespondez. Merg și la Roma, la Bruxelles. Anul acesta am fost la Londra, de pildă...

— Am aicea un plan al Parisului, spuse Radu şi ridicîndu-se se duse la birou, trase un sertar, scoase un dosar şi din el dădu la iveală o mare hartă, cu mii de străzi desenate în diferite culori. Aş vrea să-mi spuneţi dacă acest plan mai este actual sau nu.

Din acelaşi dosar, din greşeală, chipurile, el făcu să cadă pe cristalul biroului cîteva din schiţele false reprezentînd proiectul său, abandonat cu ani în urmă.

Auris se ridică din fotoliu, veni la birou şi începu să studieze cu multă atenţie harta Parisului.

— E o hartă perfectă, domnule! zise ea. O hartă foarte actuală. De altfel, să ştii, parizienii nu şi-au schimbat de zeci şi poate de sute de ani nomenclatura celor mai multe din străzile oraşului lor. Pot spune, fără să greşesc, că Parisul e printre puţinele metropole din lume cu asemenea tradiţie... Da, e foarte bună...

Lăsă harta şi observînd schiţele proiectului luă una în mînă şi o privi cu interes. Radu o urmărea cu atenţie să vadă ce reacţie îi produce studiul reperelor, al secţiunilor şi reprezentărilor frumos lucrate în tuş pe hîrtia de calc. „În mod sigur, gîndi el, acuma discuţia se va referi la scopul vizitei ei. Va ataca direct sau pe ocolite problema despre care mi-a vorbit Grama? Sau va amîna pentru altă dată, aşteptînd să-mi vadă întreg proiectul?"

— Ce-s astea? întrebă ea cu un fel de naivitate parcă fără să-i pese de gîndurile şi frămîntările lui. După cîte văd e o secţiune de motor de mare capacitate...

— Da, aşa este, răspunse Radu şi inima parcă începu să-l bată cu mai multă putere. „Se pricepe, e în temă, ea este deci trimisa lui Grama. Atunci de ce toată povestea cu meseria de reporter, pictoriţă şi toate celelalte? Ca să justifice prezenţa ei în acest oraş?"

— Un motor de cîteva sute cai putere, constată ea cu un fel de satisfacţie copilărească plimbîndu-şi degetul arătător peste reperele principale ale schiţei. Aşa este?

— Da, aşa este, întări Radu, arătîndu-se nepăsător şi total dezinteresat de faptul în sine. Aveţi studii de specialitate?

— O, nu, zise Auris şi lăsă schiţele pe birou fără să le mai acorde vreo atenţie. M-am pregătit doi ani la rînd să intru la Politehnică şi apoi am renunţat. Am considerat că

pentru o femeie meseria de inginer mecanic nu este potrivită. Mi-au plăcut artele frumoase, pictura de pildă, muzica, teatrul să zicem, ceva care să te reconforteze chiar muncind, ceva creator.

— Şi în meseria de inginer se pot realiza creaţii...

— Da, dar ingineria rămîne totuşi o meserie a ştiinţelor exacte, vorbi ea aşezîndu-se la loc pe fotoliu. Nu cere fantezie, nu cere imaginaţie, actul creaţiei după mine e nul...

Căuta ţigara în scrumieră, văzu că se consumase aproape în întregime, o stinse şi scoase din pachet alta pe care o aprinse cu gesturi leneşe. Închise apoi bricheta şi o puse de-a curmezişul peste pachetul de ţigări.

— Spune-mi, zise ea după ce stătu o clipă pe gînduri, cum este într-un raliu ? Mă interesează foarte mult...

— În ce fel vă interesează ? fu curios să afle Radu. La ce vă referiţi...

— Eu ştiu cum să spun ? zîmbi ea, înălţînd neştiutoare din umeri. Mă refer la tot. La cursa propriu-zisă, la maşină, la traseu, la oraşele ce le vizitezi...

— Am înţeles...

— De pildă în ultimul concurs aţi plecat din Viena, nu ?

— Da, din Viena...

„Precis, imediat aduce vorba despre Grama, îşi zise Radu şi simţi din nou că inima dă să-i spargă coşul pieptului. Desigur şi ea se fereşte, nu vrea să intre direct în subiect, nu-şi poate da seama dacă eu continui sau nu să fiu interesat de afacerea cedării proiectului. Poate m-am răzgîndit şi în loc să-i fiu partener la încheierea tranzacţiei mă transform într-unul care demască, care dă în vileag tot aranjamentul ticluit peste graniţă..."

— E frumos oraşul ? Nu l-am vizitat niciodată, n-am avut ocazia... vorbi cu părere de rău Auris.

— Foarte frumos, spuse Radu. Însă n-am prea avut timp să-l vizitez... Totuşi, chiar cît am stat, mi-am putut da seama că este un oraş foarte interesant, care merită să fie văzut...

Auris asculta, cu capul rezemat de spătarul înalt al fotoliului, trăgea alene din ţigară şi privea undeva spre tavanul camerei de parcă acolo i se derulau imagini dintr-un film color ce înfăţişa vechea capitală a Austriei. Trecuse de atîtea ori prin această mare metropolă cu trenul sau o privise de

departe, de pe terasa aeroportului, în scurtele escale către Paris, dar nu avusese prilejul s-o viziteze şi acum căuta să şi-o închipuie în toată măreţia ei.

Luă de pe măsuţă păhărelul de coniac, îl dădu peste cap, trase iar din ţigară şi spuse :

— Ştii, domnule Vasiliu că eu te cunosc pe dumneata mai de mult ?

— Serios ?

— Foarte serios.

— Cînd şi în ce împrejurare ? se arătă mirat Radu. Eu, vă rog să mă iertaţi, nu-mi amintesc. Şi ca să fiu sincer, tare mult aş fi dorit să vă fi întîlnit cu ani în urmă...

— O clipă şi ai să-ţi aminteşti, îl opri ea printr-un gest al mîinii.

— Da, vă ascult...

— Ai fost în Iugoslavia, acum doi sau trei ani, în cursa Adriaticei, pe coasta Dalmaţiei de la Rjeka la Split...

— Da, am fost...

— Dumneata făceai echipaj cu un inginer Maruis Petrescu, pe-o maşină Renault 8 Gordini... În proba de încercare era să vă răsturnaţi în curbă pe panta care urcă de la Opatia...

— Da, da... da... îşi aminti Radu clătinînd uşor capul, retrăind parcă aievea clipele acelea.

— Ei, unul din reportajele despre acest concurs automobilistic, publicat de *Paris-Match*, l-am scris eu, spuse ea zîmbind şi privindu-l lung pe sub gene pe Radu. Citeşti *Paris-Match* ?

— Nu-l prea găsesc, dar numărul acela îl am, răspunse el. Era doar vorba şi despre mine. Şi am reuşit să-l procur... Dar mi se pare că reportajul era semnat, dacă nu mă înşel... staţi că nu-mi amintesc exact... era semnat...

— A. B. C. ! spuse Auris.

— Da, aveţi dreptate, A. B. C... De ce aţi folosit aceste iniţiale ?

— Foarte simplu : Auris Bunescu Coteanu, răspunse ea, sorbind din nou din păhărelul de coniac pe care i-l umpluse Radu. Am fost căsătorită cu un anume Titus Coteanu, arhitect, care a murit în urmă cu un an în Suedia, de infarct, în timp ce-şi vizita fratele stabilit acolo...

— Şi aţi rămas să semnaţi mai departe cu aceleaşi iniţiale...

— Da, semnez, dar nu chiar toate materialele. Majoritatea însă le semnez în acelaşi mod : A. B. C. Numai că de astădată se pot traduce „Auris Bunescu Consolata" ! Pentru că m-am consolat, domnul meu...

Rîse, dînd iar capul pe spate şi urmă :

— Aşa cum ne consolăm după orice durere... Apropo, ştii că am cunoscut-o pe Silvia, mi se pare fosta dumitale logodnică ?...

— Cum aşa ? se miră Radu, făcînd ochii mari.

— Foarte bine, zîmbi ea. Încă de pe vremea cînd era studentă. Cu prilejul unei onomastici, într-o familie...

— Dumneavoastră sînteţi ieşeancă ? întrebă curios Radu.

— Da, sînt din Iaşi, însă stabilită în Bucureşti...

— Da, acuma parcă îmi amintesc, mi-a spus ea ceva.

— Am întîlnit-o la Paris, anul trecut, urmă Auris stingînd restul de ţigară în scrumiera de pe masă.

— Zău ?

— Da. Eram într-un magazin de cosmetică lîngă Place de la Concorde, într-o dimineaţă, şi am întîlnit-o acolo însoţită de un tip înalt, în sacou de buret galben, îmbrăcat sport. M-a bucurat foarte mult revederea, dar ea s-a arătat foarte rece şi nu mi-a vorbit mai nimic despre ea. Iar domnul acela stătea deoparte şi-o aştepta să termine conversaţia. Îţi spun drept m-am simţit foarte prost...

Radu asculta şi nu ştia ce să mai creadă. Să fie adevărate toate astea, sau erau simple plăsmuiri, poveşti inventate să-l deruteze sau să-l verifice într-un anume fel ? Nu cumva ea, Auris, este în legătură cu Silvia ? Dar dacă ar fi, de ce i-ar fi destăinuit că a întîlnit-o ? Poate numai ca să fie mai convingătoare toată argumentaţia, să-l facă să intre direct în subiect, să fie încrezător că întreprinde o afacere sigură, cu sorţi de izbîndă, că tot despre ce i-a vorbit Grama acolo la Viena nu sînt simple iluzii, ci realităţi care se aşteaptă a fi înfăptuite ? Dar Radu căută să-şi ascundă mirarea şi nu ceru mai multe explicaţii în legătură cu fosta lui logodnică şi nici cu faptul că Auris spusese puţin mai înainte că o cunoaşte din vremea studenţiei. „Dar — se întreba el tot mai intrigat şi nelămurit — cum oare se realizase această coincidenţă,

Silvia o cunoaşte pe Auris aici, se întîlnesc apoi la Paris, el, Radu, aşteaptă o necunoscută din partea unui anume Grama, iar ilustrata din partea acestui domn are un scris ce aduce întrucîtva cu cel al Silviei... Afurisită treabă! conchise el aproape zăpăcit de toate astea. Cine dracu i-o da de capăt?"

— Aşadar, iată domnul meu că pentru mine nu eşti „una persona sconosciuta", încheie Auris privindu-l zîmbind pe Radu. De aceea, cînd te-am zărit în seara balului, la masa dumitale cu tînăra studentă, te-am recunoscut cu plăcere şi am ţinut cu tot dinadinsul să viu şi să stăm de vorbă. Să stau de vorbă cu dumneata, eroul reportajului meu de pe coasta Adriaticei, cu care n-am avut prilejul pînă în seara balului să schimb un cuvînt — acolo în Iugoslavia te-am văzut exact cinci minute! —, să stau de vorbă cu fostul logodnic al unei foste prietene, dacă se poate spune aşa, şi, în sfîrşit, bucuroasă de asemenea coincidenţă, să încep seria materialelor din acest oraş tot cu dumneata...

Sorbi din nou din păhărelul cu coniac, apoi trase din ţigară şi rămase cu privirea contemplativă, undeva în gol. După cîteva clipe întrebă:

— Spune-mi te rog, localnicii cunosc cîte ceva despre ruinele cetăţii romane din preajma oraşului?

— Nu ştiu, nu vă pot spune cu exactitate ceva...

— S-a ocupat cineva de punerea lor în valoare?

— În ce fel?

— Mă gîndesc să le facă cunoscute, să scrie despre ele...

— Mi se pare, după cîte am auzit vorbindu-se în oraş, că ruinele astea n-ar prezenta o valoare deosebită, o valoare istorică. Există chiar nişte controverse între un profesor în vîrstă de aici, care vrea cu tot dinadinsul să le demonstreze originalitatea, şi vreo doi cercetători de la Bucureşti care le-o contestă...

— Cunosc disputa, spuse Auris. Am cercetat cîteva documente înainte de a veni încoace. Eu am să vorbesc totuşi despre ele în reportajele mele... Ruinele astea dau o anumită culoare oraşului... Pot face o interesantă antiteză între trecut-prezent... De altfel am să-l caut şi eu pe profesorul acela...

— Staţi mai mult timp în oraşul nostru? întrebă Radu.

— Da, voi sta. Am o mulțime de treabă. Vreau să fac cîteva reportaje pentru trei reviste străine, o însemnare pentru Radio, emisiunea pentru străinătate, apoi intenționez să realizez vreo zece schițe de peisaj urban, în care bineînțeles am să-mi îndrept atenția și spre locurile istorice, apoi unele fotografii, cîteva portrete literare despre unii oameni mai deosebiți ai orașului... cum de pildă ești dumneata.

— Eu ? se miră Radu și puse palma pe piept ca-ntr-o apărare. Vai de mine, dar n-am făcut nimic deosebit. Zău, nu încercați să scrieți ceva despre mine pentru că practic nu aveți ce anume.

— Asta este o problemă care mă privește pe mine...

— Dar și pe mine...

— Categoric ! Însă nu uita că, chiar primarul în seara balului mi-a vorbit elogios despre dumneata.

— Primarul ?

— Da. Primarul. Pentru că dumneata reprezinți, ca să zic așa, orașul pe plan sportiv. Atunci ce mai vrei ? Lasă domnule modestia la o parte că, zău, nu te prinde...

— Mă copleșiți...

— De loc. Uite, urmă ea sorbind din nou din păhărelul cu coniac, să știi că în cele ce vei auzi n-am să exagerez cu nimic. Trebuie așadar să precizez că toate materialele mele atît în țară cît și în străinătate au fost remarcate tocmai pentru realismul lor. Un realism uneori crud... Dar prin asta se atestă valoarea autenticului. Noi, domnule, reporterii, nu avem voie să înfrumusețăm acolo unde viața îți dovedește contrariul, după cum nu avem voie să degradăm, să urîțim prin lipsa noastră de talent sau prin rea voință ceea ce este frumos, ceea ce place, ceea ce face viața oamenilor fericită... Am fost întotdeauna o adeptă a adevărului și am urît compromisurile chiar cînd ele au fost uneori de circumstanță...

Radu o asculta fascinat și nu mai știa ce să creadă. Realitatea este că îi plăcea dezinvoltura cu care această femeie purta o discuție, faptul că era stăpînă pe orice argument, că nu încerca să se facă remarcată nici prin toalete, îmbrăcăminte sau altceva, nici prin vreo extravaganță lexicală, prin comportare, prin vreun gest, atitudine. Era ceea ce se numește o femeie de cea mai bună formație intelectuală.

— Așa că, urmă ea, vezi, am multe de făcut în acest oraș pe care l-am ales tocmai pentru că dintr-o localitate, să-i

spunem rurală, a ajuns în timp scurt, datorită condițiilor noi create de stat, să se dezvolte vertiginos din toate punctele de vedere. Iar oamenii, vorbesc de cei autohtoni, să-și schimbe fizionomia morală, evoluția intelectuală, să progreseze pe plan etic în raport cu această prosperitate economică. Totdeauna, să știi, mi-a plăcut să scriu despre contraste, să relev dimensiunile acestor contraste, caracteristicele lor, să remarc ce-a fost ieri și ce este azi chiar în resorturile sufletești ale unui om...

— Foarte interesant, constată Radu așezîndu-se mai bine în fotoliu. După cîte îmi dau seama veți sta cîteva săptămîni la noi ?

— Nu știu exact, spuse ea cu sinceritate. Poate două, sau trei. Aștept de fapt un coleg, un prieten, vine dinspre Galați, foarte bun reporter, care dacă n-am să am posibilitatea să-l întîlnesc aici, trebuie neapărat să fac un drum cu mașina într-un punct în care-l vom stabili telefonic... Nu știu, nu pot spune ce va fi... Deocamdată eu adun material, cît mai mult material, iar el încearcă să realizeze un scenariu tot în maniera acelor contraste de care ți-am vorbit și la care vrea să-i fiu colaboratoare. Dacă trece pe aici e foarte bine, trebuie să-mi aducă niște plăci fotografice ultrasensibile. Altfel ori mă duc să le iau de la el, ori mă reped pînă la București...

Mai stătură de vorbă despre noul salon automobilistic deschis la Paris, în care se remarca evidenta tendință a firmelor americane de a arunca pe piață, făcînd concurență europenilor, mașini de mic litraj, despre viața orașului, care totuși pare monotonă în raport cu alte centre în curs de dezvoltare, despre unii oameni pe care Auris îi viza să stea de vorbă cu ei — muncitori, profesori, vînzători de magazine, salariați din întreprinderi — și spre care fusese îndreptată de cei de la ziarul județean cu sublinierea că ar fi viitoare personaje ce ar putea da o notă de originalitate și autentic materialelor ce le va scrie și în privința cărora Radu nu-i putu da nici o lămurire mai deosebită. Spuse că e un om mai retras, nu prea cunoaște pe nimeni, iese rar în oraș, nu are prieteni decît foarte puțini și aceia din cadrul regimentului în care-și face serviciul...

— Pot să vizitez și eu acest regiment? întrebă Auris și se ridică privindu-și ceasul de mînă, semn că vrea să plece. M-ar interesa tancurile... Știi că n-am văzut niciodată un tanc de aproape ?

— Regimentul nu se poate vizita, replică Radu cu părere de rău. Trebuie o aprobare specială, vă dați seama, e normală o regulă de precauțiune. Un tanc, dacă vreți, e un secret militar...

— Serios ?

— Foarte serios...

— Uite că n-am știut. Va să zică un tanc e un secret militar, repetă ea cu degetul pe buze de parcă ar fi auzit cine știe ce enormitate. Păi dacă-i așa, să fie, n-am nimic împotrivă. Dar mă gîndeam, urmă ea, că dacă orașul ăsta are militari, să scriem și despre ei, nu ?

— Foarte adevărat ! consimți Radu. Uite, veți scrie despre mine și poate e suficient...

— Și despre fanfara militară, adăugă ea și începu să rîdă. Ei, nu-i nimic. Domnule, îi întinse ea mîna, permite-mi să plec. S-a făcut tîrziu și prima vizită, după toate regulile bunei cuviințe, nu-i bine să dureze prea mult. De altfel, sper să ne mai vedem. Nu numai sper, ci și doresc acest lucru...

— Încîntat, stimată doamnă ! zise Radu și-i sărută mîna. Vizita dumneavoastră mi-a făcut mare plăcere. Sper și eu ca această plăcere să se repete... și cît de curînd...

— De acord...

Își luă poșeta, își mai privi o dată ceasul de mînă și, potrivindu-și rochia, ieși în hol.

— Puteți conduce cu toc înalt la pantofi ? întrebă Radu însoțind-o pînă la ușă.

— Nu-i practic, trebuie să mărturisesc, dar m-am obișnuit, zise ea privindu-și pantofii. De altfel, trebuie să spun că nu-mi plac cei cu tocul jos, nu-mi sînt comozi, cu toate că unele femei socotesc contrariul...

— Da, e adevărat, intervine obișnuința...

— Eu și cînd mă duc să pictez, în aer liber, tot cu toc înalt merg, zise ea. Zău, par caraghioasă, dar ce să fac ? Fiecare om are ciudățeniile lui... Ei, la revedere și pe curînd, zise ea coborînd scările. Am să telefonez...

— Aştept...

Cînd sa închidă uşa, Radu auzi deschizîndu-se cea de vizavi. În prag, gata de plecare în oraş, doamna Pătruţescu.

— Bună seara, domnule căpitan ! zise ea afectată, plină de sine. Nu ştiţi cam cît o fi ceasul ?

— Este ora şapte, doamnă ! răspunse Radu, de astă dată puţin politicos şi închise uşa.

Începuseră să nu-i mai placă insistenţele acestei cuconiţe care pur şi simplu îi spiona toate vizitele.

7

La cîţiva kilometri de oraş, pe o colină nu prea înaltă se mai vedeau şi astăzi urmele unei vechi cetăţi romane din perioada colonizării Daciei. Fostele temelii din piatră dură, cenuşie se înălţau la circa o jumătate de metru de pămînt, năpădite de iarbă şi buruieni, încît cu greu îţi mai puteai da seama, urmînd şirul lor, de configuraţia anticei aşezări romane. Cîteva morminte izolate, pe ale căror pietre se mai desluşeau vag inscripţii din vechea latină, un turn tot din piatră, din a cărei măreţie de odinioară nu a mai rămas decît soclul mîncat de vreme, cinci coloane ce vor fi reprezentînd urmele unui vechi capitoliu şi încă vreo cîteva blocuri de piatră, probabil fără importanţă, reprezentau relicvele unei glorii trecute, uitate de istorici şi nebăgate în seamă de locuitorii micului oraş ale cărui clădiri se întindeau jos în vale, ascunse de luxurianta verdeaţă a pomilor.

Nu departe de această fostă aşezare istorică se afla tancodromul regimentului, un loc cam de cîteva mii de metri pătraţi, înconjurat cu sîrmă ghimpată şi în perimetrul căruia se aflau construite diferite obstacole pe care erau obligaţi să le treacă în cadrul unui examen conductorii coloşilor de oţel. Un foişor destul de înalt, din scîndură, ca un turn de urmărire al curselor hipice de hipodrom, se ridica la marginea acestui teren de instruire a tanchiştilor.

Colonelul Drăgănescu, avîndu-l lîngă el pe căpitanul Radu Vasiliu, se instalase încă de dimineaţă la ultimul etaj al acestui turn şi cu binoclul la ochi urmărea primele probe de examen ale conductorilor de tanc ce vroiau să obţină o clasă superioară în calificarea lor. Întregul tancodrom se vedea

ca-n palmă. La bază, tancurile stăteau rînduite unul lîngă altul, cu motoarele mergînd la relanti. La semnalul unui ofițer ce lăsa să cadă un fanion roșu, cronometrele instructorilor se puneau în mișcare și mașina de luptă căreia îi venea rîndul pornea, în scrîșnetul asurzitor al șenilelor și uruitul motorului, să se lupte cu secundele și să străbată întregul traseu foarte accidentat, presărat cu diferite obstacole.

Tancurile, unul după altul, învăluite în nori de praf treceau șanțuri cu apă, urcau movile de pămînt atît de înalte încît coloșii de oțel păreau gata să se dea peste cap, escaladau pereți de beton sau își mențineau cu măiestrie echilibrul mergînd pe pante înclinate, ca niște jucării ce se avîntă în eschibiții dintre cele mai năstrușnice.

— Foarte bine merge acela, 26 ! remarcă Drăgănescu stăruind cu binoclul asupra unuia din tancuri. Cît e la ceas ?

— Sub barem, tovarăşe colonel !

— Bravo lui ! Cine este ?

— Caporalul Dincuță, din plutonul sergentului major Dionisie...

— Aha ! A avut de la cine să învețe...

Rînd pe rînd, comandantul observa fiecare mașină de luptă, făcea unele observații sau aprecieri pe care Radu Vasiliu le nota într-un carnet, mai arunca o glumă să înveselească pe cei din jur, dar din întreaga lui atitudine se vedea că este foarte mulțumit de felul cum s-au pregătit tanchiștii pentru acest examen de calificare.

Pe cer soarele se ridicase sus de tot, încălzea puternic și praful ce se înălța în urma tancurilor părea roșu, ca niște jerbe de scîntei ce pluteau peste cîmpul încins de arșiță.

— Iar avem o zi de caniculă, observă Drăgănescu dîndu-și cu un bobîrnac șapca mai spre ceafă. Parcă arde pămîntul. Ați amenajat, măi, dușurile acelea pentru băieți ? Voi de la *doi* parcă trebuia să vă ocupați de treaba asta ?

— Azi sînt gata, tovarăşe colonel, răspunse Radu Vasiliu stînd într-o poziție cît mai respectuoasă. Ieri le-am făcut probele respective...

— Și merg ?

— Merg...

— Foarte bine. Să intre băieţii sub duşuri după un program care să-l faceţi voi pentru toată lumea. Şi să nu mai aud că sar gardul şi se duc la gîrlă...

Vru să mai spună ceva dar se opri. Se răsuci, duse repede binoclul la ochi şi privi către direcţia vechii cetăţi romane. O maşină alb-albastră staţiona la poalele colinei, la umbra unor salcîmi. Sclipind într-o rază de soare, parbrizul arunca reflexe ca nişte săgeţi de foc.

— Vasiliule !

— Ordonaţi...

— Ce este cu maşina aceea la cetate ?

Radu Vasiliu duse şi el binoclul la ochi şi privi într-acolo. Apoi zîmbind se întoarse către comandant şi raportă scurt :

— E *Citröen*-ul frumoasei de la bal, tovarăşe colonel !

— Zău, frăţioare ? se miră Drăgănescu şi privi iară cu binoclul către colină. Are va să zică maşină...

— V-am raportat chestiunea asta...

— Uite că n-am reţinut, se scuză Drăgănescu fără să-şi ia binoclul de la ochi. Dar ce caută acolo la cetate ? Ascultă, Vasiliule, mie mi se pare cam dubioasă plimbarea asta a femeii pe aici, prin preajma regimentului... Mai ales că asta, după cîte se bănuieşte e aceea cu povestea ta, cu invenţia...

— Eu, tovarăşe colonel, zise Radu Vasiliu luînd poziţia de drepţi, dacă-mi permiteţi să-mi dau o părere, cred că respectiva nu are nici o legătură cu ce v-am raportat eu că mi s-a propus la Viena. Pe cuvînt de onoare, dacă am vreo suspiciune !...

— De ce ?

— V-am relatat atunci, a doua zi dimineaţa, după ce a fost la mine, că personal nu mi s-a părut cu nimic nelalocul ei în toată comportarea din timpul vizitei ce mi-a făcut-o. Absolut nimic... De altfel, i-am spus asta şi maiorului Simion în informarea ce i-am făcut-o...

— Dragă Vasiliule, zise Drăgănescu prinzîndu-l prieteneşte de braţ, zău, tot fire de poet ai rămas ! Aşa este ? Că-mi se pare că faci poezii...

— Fac, tovarăşe colonel...

— În chestiuni din astea, gata cu romantismul, Vasiliule ! decretă Drăgănescu şi lăsă binoclul să-i spînzure pe piept. Trebuie să fii mai realist...

— De fapt, tovarăşe colonel, chestiunea e de resortul maiorului Simion...

— Bine, este, dar eşti angrenat dumneata în ea. Dumneata ai declanşat-o, trebuie să-i ajuţi pe oameni să elucideze cazul. Păi dacă de la început porneşti cu ideea că frumoasa ce ţi-a onorat masa la bal şi apoi ţi-a făcut o vizită acasă nu are nici un amestec în toată povestea asta, cade toată colaborarea dumitale cu maiorul Simion...

—Mă iertaţi, e o părere personală. V-am raportat-o numai dumneavoastră. Despre îndoielile mele nu i-am spus nimic maiorului Simion...

— Nici să nu-i spui...

Drăgănescu mai privi o dată cu binoclul în direcţia cetăţii după care se întoarse şi spuse unui căpitan ce scria la o masă, sub acoperişul de şindrilă al foişorului :

— Să vină un subofiţer la mine ! Unul care a terminat treaba...

— Sergentul major Dionisie şi-a trecut toţi oamenii prin tancodrom, tovarăşe colonel !

— Să vină la mine !

Căpitanul învîrti repede manivela telefonului de campanie ce se afla alături pe masa de lucru, vorbi ceva cu un alt ofiţer aflat la un punct de observare înapoia foişorului şi peste cinci minute sergentul major Dionisie, lac de sudoare, cu bluza de doc udă în spate şi faţa roşie, aprinsă, se afla în poziţie de drepţi în faţa colonelului.

— Bravo Dionisie, te felicit pentru reuşita oamenilor ce i-ai instruit ! zise Drăgănescu şi-i întinse mîna. Cine a condus 26 ?

— Caporalul Dincuţă...

— Să-l trimiţi mîine dimineaţă la mine. Mi-a plăcut. Stăpîn pe leviere, pe manevrele tancului, aproape că a dansat cu el peste obstacole. A scos şi un timp excelent... Bravo lui !

— Am înţeles, tovarăşe colonel...

— Uite acuma ce este, Dionisie, zise Drăgănescu şi-l prinse familiar de braţ. La cetate, după cîte am observat cu binoclul, s-a oprit o maşină. Tovarăşul căpitan Vasiliu spune că e maşina femeii aceleia, străină de oraş şi poate şi de ţară care se vîntură de cîteva zile pe aici, prin localitate. Dă tu o fugă pînă acolo şi vezi care-i situaţia ? Ce face ? Ce urmăreşte ? Nu cumva s-a instalat în preajma unităţii cu un scop ?

— Am înțeles, tovarășe colonel! zvîcni Dionisie într-o poziție de drepți de duduiră dușumelele foișorului.

— Vă raportez că pictează, tovarășe colonel, interveni Rad Vasiliu lămuritor. Sau cercetează ruinele cetății. Mi-a spus c e și arheolog sau are studii în domeniul acesta. Scrie un material și mi se pare un scenariu despre oraș...

— Vasiliule, lasă băiete să greșesc eu, zise Drăgănescu și-i făcu semn lui Dionisie să plece. Prudența e mama înțelepciunii, zice un proverb. Eu sînt ăla, cum îi spune, Toma necredinciosul... Trebuie să ne luăm măsuri de precauție, dracu știe ce-i trece prin cap ăsteia, cu ce scop a venit în oraș... Eu o țin pe-a mea una și bună și nu cedez pînă la proba contrarie... Este?

— Tovarășe colonel...

— Dionisie, dă-i trap, băiete! ordonă Drăgănescu și subofițerul se prăvăli pe scări la vale. Observă totul, iar dacă intri în vorbă comportă-te manierat, măi!

Nu se știe dacă Dionisie mai auzise ultimele vorbe ale lui Drăgănescu, pentru că sărind cîte patru trepte deodată se și afla afară în cîmp. Începu să alerge prin arșiță către colțul tancodromului în direcția cetății ale cărei rămășițe de piatră abia se observau sub buruienile ce le năpădiseră.

În acest timp, Auris Bunescu, într-o bluză albă cu decolteu larg și fustă plisată de culoare albastră călca ușor, cu atenție printre temeliile de piatră ale vechii cetăți, în mînă cu un carnet și încerca să schițeze pe cît îi era posibil planul de construcție al acestei așezări romane. Cînd și cînd se oprea, lua aparatul de fotografiat ce-l avea agățat de umăr și imortaliza pe peliculă tot ce vremea încercase să distrugă în sutele de ani cît vestigiile de piatră vor fi stat sub intemperiile timpului. Îi era cald, își făcea deseori aer cu palma în dreptul frunții și parcă începuseră să o doară și ochii. Mai făcu cîteva schițe, apoi pe o potecă șerpuind printre ierburi coborî la mașină. Deschise portiera, luă un termos și-și turnă într-un pahar de material plastic puțină apă și bău. Din poșetă scoase apoi ochelarii de soare, îi puse la ochi și urcă din nou spre cetate. Abia acum observă un tinerel, îmbrăcat în salopetă cu o geantă de piele la șold ce se îndrepta spre un stîlp telefonic înfipt nu departe de rămășițele vechiului turn al cetății. Fără să-i dea vreo atenție femeii, tînărul își puse la

icioare nişte cîrlige metalice, şi încet, fără grabă se căţără pe stîlp, îşi trecu centura de siguranţă pe după trup şi se apucă să meşterească ceva la sîrmele ce spînzurau de suporţii de porţelan alb. Cînd şi cînd însă privea către cetate cu curiozitatea omului care vede o femeie singură printre ruinele acelea acoperite de buruieni şi cărora localnicii nu le dădeau nici o importanţă. Apoi, fluierînd se apuca mai departe de treabă scoţînd şi lăsînd să-i cadă în genata de la şold fel şi fel de chei şi şurubelniţe.

Auris Bunescu se opri la piatra de pe primul mormînt şi după ce rupse cîteva buruieni ce-o acopereau se apucă să descifreze scrisul săpat adînc în structura ei. Începu apoi să deseneze pe o foaie a blocnotesului literele şi cifrele descoperite, iar la urmă făcu şi cîteva poze. Trecu apoi la cel de-al doilea mormînt...

Cînd să se aplece asupra pietrei, îşi făcu apariţia sergentul major Dionisie, tot numai o apă, cu faţa aprinsă de alergătură, descheiat la veston, cu cascheta în mînă şi părul năclăit de sudoare. Văzînd femeia se opri, scoase o batistă, îşi şterse fruntea, ceafa, se încheie la veston şi-şi puse cascheta pe cap, după care, verificîndu-şi pentru ultima oară ţinuta de parcă se prezenta în faţa unui superior, făcu cîţiva paşi şi tuşi scurt să se facă auzit.

Auris înălţă capul, îl privi o clipă, apoi îşi văzu mai departe de treabă fără să-l bage în seamă. Dionisie păşi pe cărarea dintre buruieni şi zise mai de departe :

— Bună ziua, tovarăşă !

— Bună ziua ! răspunse Auris îndreptîndu-şi o şuviţă de păr ce-i căzuse pe frunte.

— Nu vă supăraţi, vorbi niţel afectat Dionisie, căutînd parcă cuvintele cele mai potrivite, aş vrea să vă întreb, cu ce ocazie prin părţile astea ?

— Ce spui ? întrebă Auris şi duse palma streaşină la ochi să-l vadă mai bine pe cel care încerca să lege vorbă cu ea.

— Cu ce ocazie prin părţile astea...

— Cu ce ocazie ? repetă femeia întrebarea. Dar de ce vrei să ştii dumneata ?

— Aşa, să ştiu şi eu...

— Eşti curios din fire ?

— Ordonaţi ?

— Zic, ești curios din fire ?
— Nu, dar știți, mai acolea este unitatea noastră și noi...
— Dar eu, domnule, n-am intrat în unitatea dumneavoastră, răspunse puțin înțepată Auris. Nici nu mă interesează treburile dumneavoastră... Sau aici este terenul unității ?
— Nu, nu este.
— Păi atunci ? făcu ea contrariată. Nu văd rostul intervenției dumitale. De altfel, dacă aveam nevoie de vreo aprobare și dacă mi se cere acest lucru, ceea ce nu cred, dar mă rog, mă puteam adresa căpitanului Vasiliu pe care-l cunosc personal...
— Vă rog să nu vă supărați...
— Nu mă supăr...
— Știți, noi...
— Știu domnule, am înțeles, poate e vorba de vreun obiectiv militar, dar te rog să mă crezi că pietrele astea de sute de ani nu reprezintă ceva deosebit pentru dumneavoastră. Așa cred eu...
— E o cetate de pe vremea lui Vlad Țepeș, încercă Dionisie să dea o lămurire. Sau a lui Negru Vodă. Poate de la romani... Nu știu bine... Vă rog să mă iertați...
— Nu face nimic, îl liniști Auris. Eu sînt reporteră și istoric... Am toate patalamalele la mînă, pot umbla peste tot locul. Iar cît despre militari nu-i deranjez cu nimic, să știi. Crezi că vreau să vă fur vreun tanc ? Nu-mi trebuie, domnule dragă. Ce să fac cu el ?
— Am înțeles, zise respectuos Dionisie. Încă o dată, vă rog să mă iertați. Să trăiți !...
Plecă fîstîcit de felul cum îi vorbise femeia, de frumusețea ei, de faptul că era poate o mare profesoară sau savantă care descoperă comorile pămîntului și el îi deranjase liniștea, dar ce era el de vină, primise ordin să vadă ce face și a văzut. Atît și nimic mai mult.
Cînd Dionisie trecu pe lîngă electricianul cățărat pe stîlp, acesta îl întrebă cît e ceasul și apoi vru să afle ce-a vorbit cu femeia.
— Mai nimic, tovarășe. Am întrebat-o și eu ce face...
— Și ce face ?
— Păi dumneata nu vezi ? Umblă după potcoave de cai morți ! răspunse Dionisie puțin supărat că alergase atîta peste

cîmp prin zăpuşeala asta numai să vadă o femeie că-şi plimbă palma pe pietrele mormintelor, le priveşte scrisurile ca pe alte alea şi apoi înseamnă pe hîrtie numai ea ştie ce.

— Ehei, dacă potcoavele sînt de aur, face să umbli, dragă tovarăşe, spuse electricianul rîzînd. Cine ştie ce caută ea, ce comoară şi noi habar n-avem...

— Păi da, crezi dumneata că comorile astea stau aşa în calea oricui...

Zicînd acestea, Dionisie duse palma la cozorocul caschetei în semn de salut şi se îndepărtă pornind către tancodrom.

Cînd Drăgănescu află despre ce este vorba, îi spuse lui Vasiliu :

— Neapărat trebuie să-l înştiinţăm şi pe maiorul Simion de treaba asta...

De fapt maiorul Simion ştia mai multe decît informaţia pe care i-o furnizase telefonic la vremea prînzului comandantul regimentului. Locotenentul major Pandrea fusese pînă în prezent o adevărată „umbră" a necunoscutei.

Cu două zile în urmă, el trecuse pe la hotelul „Dacia" unde locuia Auris Bunescu şi-i cercetase buletinul de identitate lăsat la serviciul de recepţie. S-a telefonat la Bucureşti şi, într-adevăr, reportera locuia în strada şi la numărul indicat. Iar redacţia revistei „Magazin" şi cea a emisiunilor pentru străinătate de la Radio confirmaseră şi ele că au o colaboratoare cu acest nume, care cînd şi cînd semnează cu iniţialele A.B.C. Mai mult, serviciul de paşapoarte al M.A.I. transmisese la cerere datele intrării şi ieşirii din ţară a aceleiaşi Auris Bunescu, care călătorise într-adevăr în Franţa, Italia, Belgia şi în ultimul timp la Londra... Rămînea numai de stabilit dacă frumoasa femeie ce locuia acum la hotelul „Dacia" era una şi aceeaşi persoană cu cea care locuia în Bucureşti sau era cumva la mijloc o substituire de persoană ? Cazul prezenta interes deoarece nu erau puţine situaţiile cînd organele de stat puneau în stare de urmărire persoane ale căror buletine de identitate erau de cîteva zile în posesia unor infractori ce le foloseau şi le lăsau de regulă la locul faptei pentru a induce în eroare pe anchetatori.

După-amiaza, trecînd iară pe la hotel să vadă ce noutăţi mai poate înregistra, Pandrea intrase la demisol, în camera femeilor de serviciu să ceară o perie de ghete deoarece îşi noroise pantofii în curtea abia stropită a restaurantului. Dar în încăpere nu era nimeni. O masă, un cuier în care se vedeau cîteva halate, după uşă două căldări, apoi un dulap, vreo cinci mături, pe-o ladă un teanc de cearşafuri murdare... Vru să plece dar spre surprinderea lui descoperi înapoia dulapului o valiză de piele, nu prea mare pe care se vedeau lipite o mulţime de etichete ale unor mari hoteluri din străinătate. „A cui să fie valiza ? se întrebă el şi încredinţîndu-se că nu vine nimeni, o luă repede de după dulap şi o puse pe masă. Să fi furat-o vreuna din îngrijitoare din camera cuiva ?" O deschise şi de la prima vedere îşi dădu seama că aparţinea unei femei. Feluritele obiecte de lenjerie, o poşetă, două cutii de ciorapi, un portjartier, patru bluze de vară din mătase japoneză, o pereche de mănuşi de aţă, o fustă frumos împachetată, trei cordoane din piele, totul arăta că cea căreia îi aparţineau aceste lucruri se îmbrăca elegant, cu mult bun gust. Între un teanc de batiste găsi o mică agendă din piele, cu trei iniţiale de metal nichelat pe copertă : A.B.C. „Aha, valiza este a necunoscutei ! îşi zise el cu satisfacţia descoperirii unei însemnate comori. Dar ce caută aici ?" Răsfoi repede filele carneţelului şi un scris mărunt, ordonat, trăda următoarele gînduri ale femeii : „L-am cunoscut, în sfîrşit, pe R. V. Un bărbat drăguţ, simpatic, cult, manierat şi sociabil". Mai departe, pe altă filă a agendei se putea citi : „Sînt lipsită de curaj, dar în cîteva zile trebuie să-mi pun planul în aplicare. G. are să se bucure că i-am urmat sfatul". Pandrea mai răsfoi două file şi citi din nou acelaşi scris mărunt, ordonat : „Oamenii din acest oraş sînt cumsecade, dar suspicioşi. Nu-mi poate frînge nimeni încrederea în realizarea planului meu. Azi am să-l văd din nou pe R.V. şi poate am să trec la acţiune".

Înfrigurat, Pandrea copie repede aceste însemnări şi continuă să cerceteze valiza. Nu mai descoperi nimic, în afară de un mic album de fotografii, în care se vedea Auris Bunescu şi doi bărbaţi în faţa turnului Eiffel, în Paris, apoi imagini din Londra şi cîteva din Bucureşti, la ştrand, la un restaurant şi pe stradă. Cele mai multe fotografii însă nu prezentau importanţă, întrucît în majoritate era pozată singură... Deschise

şi poşeta din piele foarte bună, albă, sport şi dădu peste nimicuri de toaletă feminină — două rujuri, un pieptene de tapat părul, o cutiuţă cu rimel şi alta cu pastă albastră pentru pleoape, o pudrieră... Dar cînd să renunţe a mai cotrobăi prin ea, zări după o batistă de mătase mototolită ceva învelit în foiţă. Un obiect minuscul. Îl luă în palmă, îl dezveli.

— Un inel ! exclamă de unul singur Pandrea şi privindu-l i se tăie răsuflarea. Dumnezeule, ea este ! Categoric, ea este !

Inelul de aur, cu faţetă exagonală, era lucrat foarte fin, o adevărată bijuterie. Pe faţetă se vedea gravat în linii extrem de subţiri, abia perceptibile, chipul celebrei Mona Lisa. Opera nu mai puţin celebrului pictor Leonardo da Vinci. Femeia surîdea dulce, cu privirea contemplativă, seducătoare.

Pandrea luă inelul în mînă, se duse lîngă fereastră să aibă mai multă lumină, îl cercetă pe toate părţile cu multă atenţie, după care îl înveli în aceeaşi foiţă şi-l puse la loc în poşetă.

— O enigmă a fost dezlegată, îşi zise el fericit că acest preţios indiciu îl punea pe drumul cel bun. Unde o fi oare colierul ? Fără el nu putem avea confirmarea deplină. Aici nu este. Probabil o fi la ea...

Puse totul la loc în valiză, iar valiza o lăsă înapoia dulapului, acolo de unde o luase.

După cîteva clipe, Pandrea, cu pantofii tot noroiţi era la ghişeul de recepţie al hotelului.

— Unde este doamna Auris Bunescu ? întrebă cît mai discret, să nu atragă atenţia unor noi sosiţi ce aşteptau tăcuţi în fotoliile din hol.

— În oraş, răspunse funcţionarul de serviciu, un bătrînel cu chelie, obrajii roşii ca focul şi favoriţi albi încît în livreaua aceea numai fireturi semăna cu un personaj de operetă. A plecat pe la ora patru...

— Se întoarce curînd ?

— Nu ştiu, nu vă pot spune nimic precis. A plecat de altfel foarte repede încît zărind în portbagajul maşinii o valiză uitată de cînd a venit nici n-a mai avut timp să şi-o ducă sus. Îi spun că aţi căutat-o ? Lăsaţi-vă numele, adresa...

— Nu, nu-i nevoie. Am să revin...

Chiar în ziua aceea avu loc la maiorul Simion o scurtă şedinţă în care se analiză în mod succint tot ce se aflase pînă atunci în legătură cu suspecta vizitatoare a oraşului.

Pe scaunele din fața biroului se aflau Pandrea și cele două ajutoare ale sale : locotenentul Dimitriu și plutonierul Manea.

Simion, grav, plin de importanță, cu luleaua spînzurînd în colțul gurii din care pufăia cînd și cînd, la intervale scurte, cercetă cîteva hîrtii ce le avea în față, după care punînd palma peste ele spuse :

— În concluzie deci, din acțiunile noastre întreprinse pînă în prezent putem trage următoarele concluzii : Auris Bunescu reporteră, pictor și arheolog din București, corespunde ca nume și adresă cu cea înscrisă pe buletin, însă nu știm dacă este adevărata posesoare a acestui act sau nu, la mijloc putînd fi foarte bine o substituire de persoană. Un lucrător dintr-o unitate centrală arătîndu-i fotografia acestei doamne unei vecine din curte, fotografie făcută în seara balului aici, a afirmat că nu ar prea corespunde cu locatara din blocul lor, care, într-adevăr este o femeie frumoasă, cu ochi verzi, părul ondulat, lung, dar cea din poză e mai înaltă și parcă are o aluniță pe proeminența obrazului drept. Bineînțeles că nu putem pune bază pe afirmațiile acestei femei cam în vîrstă. De la adresa din București nu am mai putut afla alte amănunte întrucît unii dintre locatarii blocului sînt plecați în concediu la mare sau la munte. De la revista „Magazinul" și redacția emisiunilor de radio, relatările se cam bat cap în cap. Unii afirmă că femeia din fotografie ce stă la masă cu Radu Vasiliu în seara balului este într-adevăr Auris Bunescu, alții însă, printre care casierul de la Casa Scînteii și unul din redactorii de la Radio spun că are ceva din trăsăturile ei, dar nu pot spune cu certitudine că este ea. Pieptănătura îi schimbă oarecum fizionomia feței...

Simion mai pufăi de cîteva ori din lulea, își trecu palma peste păr și urmă :

— În afară de toate acestea cîteva elemente depistate de dumneavoastră vin să ne confirme că respectiva este una și aceeași persoană cu cea trimisă de acel pretins inginer Grama din Viena să intre în legătură cu căpitanul Vasiliu. Care sînt acestea ?

În primul rînd există o coincidență flagrantă în ceea ce privește biografia acestei persoane, coincidență comunicată de Vasiliu după prima vizită pe care i-a făcut-o ea acasă. Auris

Bunescu o cunoaşte pe Silvia, fosta logodnică a lui Vasiliu, fugită în străinătate. Dar nu numai că o cunoaşte, ci a întîlnit-o şi la Paris... Ilustrata pe care a primit-o căpitanul, semnată „Alexandru" conţine un scris care ne face să credem că este al Silviei, lucru precizat în primul rînd chiar de Vasiliu. Ce deducem de aici ? Că Silvia este amestecată în această afacere. După părerea lui Vasiliu pe care o cred justă, ea este aceea care l-a informat pe Grama şi pe mai marii lui despre preocupările fostului ei logodnic în domeniul tehnicii militare.

— Tot ce este posibil...

— Aşa... Cum am spus, Auris Bunescu o cunoaşte deci pe Silvia, care la rîndul ei îl cunoaşte pe Grama. Ea ca specialistă în motoare de mare capacitate a primit această misiune să vină în România şi să ia legătura cu căpitanul Vasiliu...

— Tovarăşe maior, îmi permiteţi ? ceru voie Pandrea să intervină.

— Te ascult...

— Nu s-ar putea presupune că Auris Bunescu, adevărata reporteră, fiind în străinătate cu treburile ei gazetăreşti, să fi primit misiunea de la Grama ? Cu alte cuvinte nu e vorba de nici o substituire de persoană, cum credem, ci de faptul că însăşi această reporteră din Bucureşti, cînd se duce în Apus se mai ocupă şi cu treburi din astea...

— Nu, nu cred acest lucru...

— De ce ?

— Pentru simplul motiv că adevărata Auris Bunescu, reportera, a fost plecată în străinătate tocmai în luna februarie anul acesta. Iar Radu Vasiliu a fost la Viena şi a perfectat „afacerea" cu Grama acum o lună şi jumătate. În concluzie, deci, nu avea cum acest Grama să intre în legătură cu Auris Bunescu, înţelegi ? Dacă reportera se ducea în străinătate după sosirea lui Vasiliu din raliu atunci, da, era un punct de plecare în presupunerea dumitale, înţelegi ?

— Da, tovarăşe maior...

— Aşa, deci să continuăm, zise Simion, în timp ce cu un creion metalic încerca să îndese jarul tutunului în cupa pipei. Am stabilit pînă acuma două elemente. Buuun ! Mai departe. Locotenentul major Pandrea a fost ca o „umbră" a femeii la restaurant, la cetate, afară din oraş, la coafor,

peste tot. Printr-o fericită întîmplare a descoperit în poşeta respectivei un inel. Inelul are gravat pe el o operă de artă despre care a amintit Grama la Viena în discuţia lui cu Vasiliu. Este vorba de Mona Lisa, în cazul nostru, un indiciu, nu? Fără doar şi poate! Dar nu singurul şi nu totuşi cel mai concludent. Lipseşte al doilea element, colierul, pe care nu ne putem da seama dacă femeia îl poartă sau nu, sau mai bine-zis dacă-l are. În acest caz cel care nu poate ajuta este tot căpitanul Vasiliu. El poate afla atît povestea inelului cît şi a colierului... Apropo de căpitanul Vasiliu, aş vrea să te întreb ceva, dragă Pandrea...

— Vă ascult, spuse Pandrea fiind numai ochi şi urechi.

— De ce crezi că atunci cînd el a pus ca din greşeală pe birou schiţele proiectului său, femeia nu a manifestat nici un fel de interes faţă de ele? În afară de o fugară aruncătură de ochi asupra lor — după cum a afirmat căpitanul Vasiliu — ea nu le-a mai dat nici un pic de atenţie...

Pandrea nu răspunse. Înălţă numai din umeri şi rămase tăcut, cu privirea rătăcită, plin de mirare.

— Ar fi două explicaţii, urmă Simion care ţinea cu tot dinadinsul, aşa cum îi era obiceiul, ca din fiecare „caz" să rezulte adevărate lecţii de specialitate pentru subordonaţi. Întîi — şi asta ne-ar dezavantaja enorm — femeia şi-a dat seama de falsitatea acelor proiecte, adică a înţeles că nu sînt cele reale şi deci n-avea nici un rost să-şi trădeze identitatea şi scopul urmărit, acordînd atenţie unor hîrtii fără valoare, cu atît mai mult să şi le însuşească; în al doilea rînd, adică cea de-a doua explicaţie ar fi aceea că ea considerîndu-le totuşi reale, şi-a dat seama că sînt nişte elemente disparate şi nu avea ce face cu un proiect fragmentat fără posibilităţi de folosire la ceva... Aşa că vedeţi, explicaţii există...

— Cu alte cuvinte, interveni din nou Pandrea, căpitanul Vasiliu trebuie să continue a fi neglijent cu proiectul său cel fals, bineînţeles...

— Evident, confirmă maiorul Simion, însă nu o neglijenţă exagerată pentru că îşi poate demasca falsa naivitate fără voie. Jocul deci trebuie dus pînă la capăt. Aşa după cum v-am spus, noi pe urma acestei necunoscute intenţionăm să ajungem la acel personaj cu care ea trebuie să ia legătura şi despre care i-a vorbit cîte ceva şi lui Vasiliu...

— Scenaristul...

— Da, scenaristul, omul care din cîte știm noi colectează informații și documente din sectorul industriei și le totalizează în poșeta acestei doamne care trebuie să le treacă dincolo...

Cînd ședința luă sfîrșit și maiorul Simion dădu subalternilor săi ultimele indicații pentru continuarea acțiunii în privința necunoscutei, trecuse de mult vremea prînzului. Cei trei plecară tăcuți din biroul său, fiecare cu gîndurile lui, dar toate convergînd în mod sigur către aceeași problemă : elucidarea acestui caz.

8

Nuşa Stoian, şefa Oficiului telefonic din oraş, era o femeie cam de treizeci de ani, potrivit de înaltă, cu părul lung, negru, căzîndu-i în voie pe umeri şi ochi tot negri ca de cărbune. Fire veselă, comunicativă, chiar expansivă, considera că după ce fostu-i soţ părăsise domiciliul conjugal pentru o „fetiţă" de 18 ani, era mult mai bine „să-şi trăiască şi ea viaţa", întrucît corectitudinea ei în anii căsniciei, devotamentul şi respectul ce-l arătase bărbatului pe care-l iubise cu sinceritate se dovediseră a nu-i fi slujit la nimic. Foarte corectă în serviciu, stimată de colegele şi subalternele sale, ea trecea drept un model al funcţionarului de stat dar care după orele de serviciu socotea că-şi poate organiza viaţa cum doreşte numai să aibă satisfacţii din cele mai depline. Îndată după durerea despărţirii de soţ, cunoscuse un inginer pe nume Puiu Petrescu, ce venea mereu în oraş ca delegat al unei întreprinderi bucureştene pentru fabrica de mobile şi care la două-trei zile se folosea de cabinele telefonice ale Oficiului pentru a lua legătura în probleme de serviciu cu întreprinderea ce-o reprezenta. Începuse să-l iubească considerîndu-l bărbatul ideal, dar renunţase curînd la el, deoarece inginerul nu intenţiona să dea un contur serios acestor relaţii sentimentale, ci vroia ca totul să fie un simplu divertisment, „să-şi omoare timpul" în provincie cu o distracţie amoroasă. Ba mai mult, venind în Bucureşti în cîteva rînduri, Nuşa aflase că respectivul este căsătorit şi chiar dacă-l acceptase în această situaţie, socotind că după spusele lui într-un viitor apropiat „totul se va rezolva în favoarea sentimentelor ei", constatase cu regret că aci, în Capitală, el nu mai era curtezanul din zilele ce le petrecea

în orășelul de provincie, ci afișa o anume rezervă și prudență, neacordîndu-i nici măcar o întîlnire de cinci minute.

— Draga mea, iartă-mă, se scuza el, trebuie să fiu acasă. Știu, ai făcut un efort să vii la București, dar n-am timp... Vom sta împreună cînd vin eu acolo...

Ea acceptase odată, de două ori explicațiile lui, dar într-o zi, văzîndu-l cît e de fals în tot ceea ce spunea, îi aruncase în față cu fermitate și curaj :

— Uite ce este, domnule ! Dacă știai că ai lanțul prea scurt, nu trebuia să-mi încurci viața !

După care, îi întorsese spatele și plecase, puțin dezolată, cu ochii plînși, dar destul de tare ca să uite curînd totul.

Îl cunoscuse mai apoi pe Radu Vasiliu, îl plăcea, dar nu spera nimic de la el, pentru că acesta era o fire retrasă, de loc comunicativă, părea un om plin de mistere, închis, un fel de enigmă ce cu greu se putea lăsa dezlegată. Făcuse chiar un revelion la el acasă, unde printre alți invitați era și doctorul Lecuția. Atunci, în noaptea aceea, Nușa Stoian se aștepta ca sentimentele lor să găsească o punte comună, dar Radu, impasibil, continuase să afișeze o atitudine rezervată, circumspectă, totuși în nota bunelor maniere ce-l caracterizau. Văzînd însă că totul este pierdut și că dragostea ce i-o oferă nu află nici măcar o sclipire de înțelegere, ea băuse, se distrase, cîntase și chiar dansase în stil oriental, cu palma între sîni, mișcînd capul într-o parte și alta în ritmul melodiei, cu ochii numai către Radu, care zîmbea și se amuza de expansivitatea invitatei sale, dar numai atît și nimic mai mult.

— No, că faină ești țucu-te-aș ! exclamase entuziasmat de acest dans doctorul Lecuția, care sesizînd falsa mască de veselie a femeii atacase în plin. Un asemenea bobocel de trandafir trebuie musai sărutat !

Îi sărutase fruntea și ea roșise de plăcere, după care, încălzit, se aplecase cu greutatea anilor săi și repede culesese de prin cameră cîteva mici carpete pe care le înșiruise ca un covor la picioarele tinerei femei.

— Apăi, no, frumoasă și distinsă domniță, vorbea el gîfîind, stînd în genunchi pe parchet, așa o dulce privighetoare cu glas de patimă și așa o zglobie dănțuitoare, merită toată stima și considerațiunea noastră ! Mergeți, dară, către masă pe aceste covorașe care înseamnă în aceste clipe însăși inima mé !

Începuse apoi să bată singur din palme, adresîndu-se Nușei Stoian, îi sărutase mîna și ridicînd paharul ceruse tuturor celor de față să bea în cinstea ei.

Într-una din după-amieze, Radu Vasiliu trecea pe Strada Mare a orașului, căutînd umbra pomilor și a coviltirelor de pînză colorată ce se întindeau peste trotuare în fața vitrinelor. Era îmbrăcat complet în alb — cămașă și pantalon —, proaspăt bărbierit, cu pantofi sport, tot albi. Cu pasul său elastic, de sportiv, în mînă cu un ziar, mergea parcă fără o țintă anume, poate la o simplă plimbare, oprindu-se la unele vitrine, cercetînd fugar exponatele, trecînd apoi mai departe, absent la tot ce-l înconjura. Cînd ajunse în dreptul farmaciei, se întîlni față-n față cu Leny care tocmai ieșea cu o sticluță în mînă.

— A, ce plăcută surpriză ! zise el. Ce-ai cumpărat ?

— Niște glicerină pentru mama, răspunse fata. Purta o ușoară rochie de mătase, în croială tinerească și sandale roșii. Dumneavoastră ? La plimbare ?

— O, nu, zise Radu ca o scuză. Mă duc pînă la poștă să reclam deranjamentul telefonului meu. De două zile nu am ton. Ce mai faci ? Cu ce te mai distrezi ?

— Cu ce să mă distrez ? se miră fata înălțînd sprîncenele și aruncînd cu un gest al capului părul lung pe spate. Dar poate fi vorba de distracție în orașul nostru ?

— Da, e adevărat, consimți Radu. Să știi că n-am uitat plimbarea programată cu mașina...

— Vă mulțumesc și aștept ! zîmbi Leny. Cred că n-am să termin vacanța pînă atunci, aruncă ea ironic. Cu toate că mai am destul timp...

— O, nu, roși Radu. Promisiunea rămîne promisiune, mai ales că această plimbare îmi face o deosebită plăcere. Numai că vreau să facem un drum mai lung și de la motor cam picură ulei. Cred că e vorba de-un simering. În orice caz, pun mașina la punct într-o zi cu nea Vasile și... te voi răpi !

— Zău ? rîse Leny dezvelindu-și șirul dinților albi. Ca-n filme !

— Chiar așa...

— Bine, aștept...

Zicînd acestea, întinse mîna, Radu i-o sărută galant și ea plecă, aruncînd o privire înapoi și zîmbind.

După puțin, el ajunse la clădirea poștei în care se găsea Oficiul telefonic și intră. De cum deschise ușa, privirile tuturor funcționarelor se îndreptară asupra lui. Era cunoscut în oraș ca unul din bărbații drăguți, dar mai ales se știa aci la Oficiu că este prietenul șefei.

— Bună ziua ! zise el adresîndu-se deopotrivă tuturor funcționarelor.

— A, bine-ați venit, domnule Radu, zise una dintre ele. Coca Popescu, o fată durdulie, cu obraz frumos și ochi neastîmpărați, ce se și înfățișase la ghișeu rezemîndu-și coatele pe placa de marmură. Ce mai faceți ?

— Vă mulțumesc bine, am venit cu o reclamație...

— Zău ? se miră Coca și făcu ochii mari privind totodată și către celelalte funcționare. Ce reclamați și în ce problemă ?

— Telefonul...

— A, telefonul ! se arătă ea liniștită și răsuflînd ușurată cu palma pe piept, urmă : credeam că pe mine...

— A, nu, rîse Radu. Dumneavoastră funcționați fără deranjament, aveți... apel.

Coca începu să rîdă și o dată cu ea toate funcționarele.

Auzind rîsete în sală, Nușa Stoian ieși din biroul său și văzîndu-l pe Radu făcu ochii mari a mirare :

— Ei, ce onoare pe noi Telefoanele ! zise ea și venindu-i în întîmpinare îi întinse mîna. Cărui fapt să-i datorăm domnule, această vizită ?

Radu îi sărută mîna și ea îl invită în birou.

— Poftește te rog, puțin la mine. Discutăm mai în liniște...

Radu trecu înainte, dar îndată își luă seama și buna cuviință îl făcu să-i dea întîietate.

— Tovarășa șefă ! strigă Coca în urma lor. Vă rog „aranjați-l" pe tovarășul căpitan. N-are apel ! E deranjat...

Funcționarele începură să rîdă. Cunoșteau firea veselă a colegei lor și le amuza orice glumă pe care Nușa o savura o dată cu ele.

— ...că e băiat simpatic. Poate pune și dumnealui carpetele... Aveți acolo-n birou...

— Sînt fete bune, zise Nușa poftindu-l pe Radu să ia loc. Adevărate colege. Nu vă supărați, le-am povestit întîm-

plarea cu doctorul Lecuţia de atunci de la revelion şi apropo-ul e evident...

Radu se aşeză într-unul din cele două fotolii din faţa biroului şi imediat Nuşa Stoian îi întinse un pachet de ţigări.

— O, nu, scuzaţi, zise Radu puţin fîstîcit. E datoria mea să vă ofer...

Scoase pachetul de „Snagov" şi îl puse pe birou. Aprinse şi bricheta.

— Vă rog...

Nuşa luă o ţigară, o răsuci puţin între degete, după care o întinse către flacăra brichetei. În clipa aceea, Radu tresări de parcă l-ar fi ars ceva. Şefa Oficiului telefonic avea pe deget un inel de aur, în formă exagonală de pe care zîmbea blajin chipul atît de cunoscut al Mona Lisei ! Căpitanul uluit, închise încet bricheta, fără să-şi ia privirea de pe inel şi parcă în clipele acelea începuse să se învîrtească pămîntul cu el. Ştia deja de la Grama, din Viena că femeia ce-l va vizita va purta pe deget un inel „operă de artă", dar în ce fel era reprezentată această „operă de artă" încă nu-şi putuse preciza. Lucrurile se limpeziseră însă într-un fel cu două zile în urmă prin maiorul Simion. Acesta îi atrăsese atenţia că dacă la prima lor întîlnire, necunoscuta nu a avut pe deget acest inel, derutîndu-l puţin, bijuteria se găsise totuşi în valiza ei, prin descoperirea făcută de locotenentul major Pandrea. Rămînea numai ca Radu Vasiliu să constate dacă e posibil provenienţa şi autenticitatea acestei bijuterii şi lucrul cel mai important dacă Auris Bunescu mai poseda pe lîngă inel şi un colier sub forma unui lănţişor cu zalele tot exagonale. Şi acum iată cine poartă inelul ! Nuşa Stoian... Are ea vreun amestec în această enigmatică afacere ce se derula ca un film plin de surprize ?

Radu se gîndea la toate acestea în timp ce trăgînd din ţigară privea cu stăruinţă mîna femeii, căutînd să-şi mascheze cît de cît neliniştea ce-l stăpînea. Ea nu-i observă însă tulburarea. Fuma liniştită, cu capul dat puţin pe spate, cu părul lung lăsat pe umeri, privindu-l drăgăstos, cu acea dezinvoltură ce-o au uneori femeile ce se ştiu plăcute.

— Nu, serios vi s-a deranjat telefonul ? întrebă ea într-un tîrziu, alintîndu-se, vorbind puţin afectat, teatral, în timp ce scutura ţigara în scrumiera de pe birou. Sau a fost numai o glumă a fetelor...

— Nu, nu este nici o glumă, răspunse Radu cu privirea concentrată tot asupra inelului. S-a deranjat... Nu am ton...

— De mult ?

— De două zile...

— Vai, dar e scandalos ! zise Nuşa supărată şi ridică receptorul cerînd serviciul mecanicilor. Aţi anunţat deja deranjamentul ?

— Da, chiar în ziua aceea am telefonat de la regiment şi am fost asigurat că totul se va remedia...

— Nu, categoric e scandalos ! reluă ea vădit contrariată de acest lucru. Alo, mecanicii ? Cine este la telefon ? Dumneata, Pandelescu ? Aici şefa Oficiului. Bună ziua. Tovarăşe Pandelescu, verifică dumneata telefonul abonatului Radu Vasiliu din Aleea Teilor... Da, bine mulţumesc. Îmi comunici care este situaţia. Vai, domnule Radu, reluă ea convorbirea punînd receptorul în furcă, sinceră să fiu sînt dezolată că se produc asemenea întîrzieri în remedierea deranjamentelor. De ce nu mi-aţi dat un telefon acasă ?

— N-am vrut să fac din problema asta un caz. De ce să vă deranjez ?

— Vai, dar mi-ar fi făcut o mare, o foarte mare plăcere, se alintă Nuşa din nou. La orice oră...

— Vă mulţumesc...

Discutară apoi cîte ceva despre viaţa oraşului, despre ultimul film ce rulează la cinematograf şi despre faptul că restaurantul „La nunta Zamfirei“ vrea să aducă o dată pe săptămînă artişti care să execute sîmbătă seara numere de varieteu. Apoi Radu, făcîndu-se a observa abia acum inelul, o întrebă vădit mirat de unde îl are, fiind de-o execuţie foarte interesantă şi dacă este aur curat.

— Este aur curat, răspunse Nuşa privindu-şi bijuteria cu oarecare mîndrie şi satisfacţie. Marcat. Cît despre provenienţă, dă-mi voie domnule căpitan să pot primi şi eu unele cadouri de la bărbaţi. Mai bine zis de la un bărbat...

Rîse, dîndu-şi iar capul pe spate, trăgînd alene din ţigară, privindu-l lung pe Radu pe sub gene, ca şi cum vroia să-l hipnotizeze, să-l tulbure, să i se strecoare în suflet.

— În orice caz, respectivul bărbat trebuie felicitat, zise Radu zîmbind. A avut gust şi apoi trebuie să recunosc şi şansa de a găsi o asemenea piesă care este destul de rară...

— Da, într-adevăr este destul de rară...

Nuşa vorbea, continuînd să-şi studieze cu aceeaşi satisfacţie inelul, apropiindu-l şi îndepărtîndu-l de ochi, întorcîndu-l pe-o parte şi alta ca să poată fi admirat de ofiţer în toată splendoarea lui.

— Şi dacă nu mă-nşel, reluă el, domnul donator, admiratorul dumneavoastră este din acest oraş ?

— O, dar eşti foarte curios, domnule căpitan ! replică ea zîmbind. Curios ca un copil. În orice caz, trebuie să ştii că este un om care călătoreşte foarte mult şi are simţul esteticului...

— Se vede. Apropo de telefon, trebuie să fac o reclamaţie în scris ?

— O, nu, nu este nevoie...

— Ştiu că aşa se obişnuieşte.

— Într-adevăr, dar pentru dumneavoastră avem un regim special.

Rîse iar, privindu-şi inelul, trase un fum din ţigară şi întrebă :

— Ce vă mai face prietena, domnule Vasiliu ?

— Care prietenă ? întrebă Radu mirat.

— Frumoasa străină de la bal...

— A, da, înţeleg despre cine este vorba, însă trebuie să vă spun că nu-mi este prietenă. O simplă cunoştinţă şi atît. O cunoştinţă ocazională...

— Care vă place şi vă simpatizează enorm, aruncă Nuşa cu evidentă umbră de gelozie în privire. Care nu v-a slăbit o clipă cu atenţia ei în timpul balului, care vă vizitează acasă... care... Iertaţi-mă, dar oraşul este mic şi orice eveniment se comentează...

— Poate fi vorba de un eveniment ?

— Desigur, întări Nuşa şi trase din nou din ţigară. Şi încă un eveniment major...

— Nu înţeleg. Vă rog să fiţi mai explicită...

— De acord, consimţi ea. De ce spun că e un eveniment ? Din două puncte de vedere.

— Care ?

— În primul rînd apariţia în acest oraş a unei femei foarte frumoase care a făcut furori în rîndul doamnelor şi bineînţeles al bărbaţilor. Iar în al doilea rînd, faptul că în sfîrşit, celebrul, simpaticul, adoratul, apreciatul... frumosul ofiţer şi curajosul automobilist de raliu, Radu Vasiliu a fost

prins... în plasa unei femei! A acestei femei... Credeți-mă, este un eveniment! Categoric!

Începu să rîdă aruncîndu-și mereu părul pe spate, privindu-l pe Radu cu stăruință, lung, provocator, în timp ce trăgea nervos din țigară, fum după fum, cu o precipitație excesivă. Se putea remarca ușor sarcasmul cu care vorbea, aruncînd cuvintele ca pe niște săgeți pline de venin, cu grijă să nu greșească în nici un fel ținta. Radu o asculta tăcut, fumînd liniștit, nu știa ce să răspundă, era puțin derutat, replica fusese prea directă, categorică, socoti deci că cel mai nimerit lucru e să se facă a nu lua în seamă răutatea acelor aluzii ce aveau un substrat destul de explicabil. Înțelesese mai de mult insistențele Nușei de a și-l face soț, sau poate numai amant („...Sîntem două firi sentimentale, domnule Radu, de ce nu ne-am iubi?"), dar el fără să-și explice refuzul, căutase să scape cît mai diplomatic din mrejele chemărilor ei, evitînd-o, ocolindu-i cu multă amabilitate apropourile directe. Acum, desigur ea se considera în drept să lovească, simțindu-se oarecum jignită în propriile-i sentimente ce le considera curate, sincere, socotea refuzul lui drept un afront lipsit de logică, fără explicații, pentru că nu se vedea cu nimic inferioară aceleia care prin prezența ei fascinase întreaga sală în seara balului. Poate că unde degaja un aer de distincție, de rafinament feminin, de suavitate și extravaganță, studiindu-și fiecare gest, fiecare mișcare ca să se facă remarcată cu orice preț și să atragă atenția asupra ei. Poate că unde avea mașină și călătorise foarte mult... Sau că se îmbrăca elegant, la mari case de mode, purtînd lucruri din cele mai scumpe...

— Ce-i mai face piciorul? întrebă Nușa într-un tîrziu stingînd restul de țigară în scrumieră. S-a făcut bine?

— Al cui picior?

— Al frumoasei doamne de la bal...

— Dar ce s-a întîmplat? întrebă Radu precipitat.

— Păi nu știți?

— Nu. N-am mai văzut-o de trei zile, nici nu i-am telefonat...

— Și-a luxat glezna piciorului drept într-o dimineață.

— Unde?

— Nu știu, nu cunosc amănuntele. Ieri pe la amiază a trecut pe aici doctorul Lecuția și printre altele mi-a spus că

se duce la hotelul „Dacia" să-şi vadă pacienta, pentru că i-a pus piciorul în ghips...

— Chiar aşa de puternică e luxaţia ? se arătă neliniştit Radu.

— După cîte se vede, cred că da...

Pe chipul lui Radu trecu o umbră de tristeţe şi acest lucru nu scăpă Nuşei care-l urmărea insistent cu privirea.

— Vedeţi ce necazuri vă fac Telefoanele ? aruncă ea din nou şi zîmbi mefistofelic, muşcîndu-şi nervos buzele. Dacă vă funcţiona aparatul, eraţi la curent cu toate evenimentele oraşului...

În acest timp sună telefonul şi Nuşa ridică receptorul. Mecanicul Pandelescu o informa pe şefa Oficiului că deranjamentul a fost înlăturat şi telefonul reclamat funcţionează. A fost chiar verificat...

Nuşa acoperi cu palma receptorul şi-l întrebă pe Radu ?

— Cine este acasă ? Spune mecanicul că a răspuns cineva la telefon...

— Probabil fetiţa care face curăţenie...

Nuşa acoperi cu palma receptorul şi-l întrebă pe Radu : şi închise.

— Deci, domnule căpitan, aţi văzut, v-am servit în mod operativ, zîmbi ea. Altădată, cu aceeaşi plăcere şi promptitudine vă stăm la dispoziţie...

— Vă mulţumesc foarte mult. Observ că sînteţi foarte oficială ! zise Radu şi se ridică de pe scaun semn că vrea să plece.

— Ca întotdeauna, aici la serviciu, replică ea cu acelaşi zîmbet pe buze. Sper să vă mai vedem. Cînd aveţi plăcere şi ieşiţi în oraş, mai treceţi pe aici...

— Vă promit, spuse Radu. Încă odată, vă mulţumesc foarte mult...

— Dacă ne ocoliţi, rîse ea, acum am un mijloc să vă aduc : vă deranjez telefonul !

— O, e o idee grozavă ! acceptă Radu gluma şi rîse şi el din toată inima. Numai să nu fie deranjamentul prea des...

— Zilnic !...

Radu ieşi în sala birourilor. Auzindu-i paşii, toate funcţionarele încetară pentru o clipă lucrul şi de după ghişee înălţară capetele să-l vadă.

Politicos, el înclină capul în semn de salut, cu o galanterie evidentă și trecu către ușa mare, rotativă, numai în sticlă.

Ieși fără să mai audă comentariile din urma lui și se amestecă în tumultul străzii care la ora aceea a începutului de seară era în fierbere. „Deci Auris Bunescu e imobilizată în cameră, își zise el gîndindu-se la accidentul frumoasei femei. Nu, n-aveam de unde să știu. De fapt nici nu m-am interesat. Dar, oare nici maiorul Simion să nu fi știut? se întrebă el pe bună dreptate. Mi-a spus s-o întîlnesc și să caut în mod foarte delicat, dacă-mi este cu putință să aflu povestea inelului și a colierului. Sau poate omul credea că eu știu deja de accidentul ei? Tot ce este posibil". Radu trecea printre oameni pe stradă, parcă fără să-i vadă, fără să-i audă și se gîndea la toate acestea cu vădit interes. Saluta zîmbind de circumstanță cunoscuții întîlniți, răspundea mecanic altora, parcă mergea printr-o apă fără început și fără sfîrșit. Absent, nu-i era aminte de nimeni și nimic. Îl stăpînea numai gîndul despre tot ce se întîmplase în ultimele zile — povestea aceasta al cărei erou devenise fără voie — dar mai ales acum îl obseda misterul inelului ce-l văzuse la Nușa Stoian. Cum oare era posibil ca o bijuterie despre care maiorul Simion îi atrăsese atenția că se află la Auris Bunescu și este unul din elementele de recunoaștere a trimisei lui Grama, să se găsească, extraordinar paradox, pe degetul altei femei? Să aibă și ea vreo legătură cu toată această poveste a proiectelor sale vizate de străinătate? Poate că bărbatul care i-a dat inelul să fie unul din pionii acestui joc de șah, interesant și abil condus, își zise el trecînd prin fața vitrinelor puternic luminate. Nușa Stoian a afirmat doar că este un ins care călătorește mult... Și atunci, insistențele ei amoroase... Căutările ei... Sau poate că Nușa are vreo legătură cu Auris Bunescu? Dar de unde și pînă unde? Și de ce să poarte ea inelul? Trebuia, oare, s-o recunoască cineva? Acel cineva nu putea fi decît el, Radu Vasiliu și nimeni altul. Ori Nușa Stoian nu și-a manifestat în nici un fel interesul pentru vreo vizită acasă la el și nici n-a adus vreodată în discuție problema acelor proiecte, de care categoric e străină ca cioara de cîntul privighetorii!

Cînd ajunse în dreptul hotelului „Dacia" se opri. *Citröen*-ul necunoscutei era tras lîngă trotuar, plin de praf și noroi,

cu parbrizul murdar şi geamurile portierelor închise. Înapoia lui, alte două maşini : o *Volgă* neagră cu număr de Bucureşti şi o *Skodă* 1000 MB tot din Capitală. Sub hotel, sala restaurantului era pustie. Numai alături, în grădina de vară, sub coroanele mari ale copacilor, la mesele simetric aranjate se vedeau cîţiva clienţi consumînd bere şi vorbind în şoaptă, sub privirile chelnerilor strînşi la o şuetă pe podiumul orchestrei.

9

— Doamna Auris Bunescu e sus ?

— Da, este sus, răspunse reverențios funcționarul de la recepția hotelului.

— În ce cameră locuiește ?

— Camera 204, etajul doi...

Mulțumindu-i pentru informație, Radu urcă scările de marmură ale hotelului, acoperite de un covor de pluș roșu, peste care era întinsă o pînză albă de doc pentru protecție și îndată ajunse la etajul doi. Veiozele montate discret în pereții lucrați în calcio-vecchio, aruncau o lumină difuză, odihnitoare pe treptele mărginite de-o balustradă de lemn lustruit ca și pe culoarele liniștite și pustii.

Ajuns pe palierul etajului, el se opri și privi în dreapta și-n stînga neștiind încotro s-o apuce. Dar tocmai în clipa aceea, una din uși se deschise și un bărbat înalt, robust, cu balonzaidul pe mînă, urmat de un băiat de serviciu al hotelului ieși pe culoar.

— Nu vă supărați, camera 204...

— La dreapta, a doua pe stînga ! informă politicos băiatul de serviciu care se opintea cu două valize de piele foarte voluminoase.

Radu apucă la dreapta, privi numărul minuscul de pe ușă și auzind vorbă în cameră rămase cîteva clipe în așteptare, ascultînd. Un glas de bărbat se făcea auzit, acoperit cînd și cînd de rîsetele femeii. În camera de vizavi cînta un aparat de radio, iar în cea de alături se deslușea apa care cădea cu zgomot în cadă. Cineva, probabil, se pregătea de baie. Ca să nu fie surprins în acea postură ridicolă, ascultînd la ușă, de careva care ar fi putut trece pe acolo, bătu discret

şi aşteptă. Glasul bărbatului de dincolo încetă şi încetă şi femeia să mai rîdă. Radu bătu din nou în uşă, de astădată mai tare şi îndată i se răspunse. Era vocea lui Auris Bunescu:

— Poftim, intră!

Deschise şi deodată îl întîmpină o explozie de bucurie. Doctorul Lecuţia, văzîndu-l, se şi ridicase de pe fotoliu, ieşindu-i vesel înainte cu braţele întinse:

— N-o, că ce faină surpriză, dumnezeule! tună el şi strînse tare mîinile lui Radu. Ce-i cu tine, mă, cîrtiţă, că numa ca o cîrtiţă hibernezi acolo în vizuina ta şi nu te arăţi!

Radu, zîmbind, îl ocoli şi aşa cum cerea buna cuviinţă se duse mai întîi şi sărută mîna lui Auris.

— Stimată doamnă, zise el, acum o jumătate de oră auzind de necazul ce v-a lovit, m-am gîndit să trec imediat să vă văd. Ce s-a întîmplat? E ceva grav, doctore?

Auris, într-un frumos pantalon bleu-ciel, bine călcat şi o bluză albă de croială sport, stătea într-un fotoliu, lîngă o măsuţă, cu o ceaşcă de cafea în faţă şi un pachet de ţigări alături. Laba piciorului drept era îmbrăcată într-o gheată de ghips pînă la jumătatea gleznei, celălalt picior fiind încălţat cu un pantof de piele alb, cu tocul jos.

— Stai te rog, ia loc! îl invită ea pe Radu arătîndu-i celălalt fotoliu. Ia loc şi dumneata doctore...

Radu se aşeză în fotoliu, iar Lecuţia pe divanul studio tapisat în pluş roşu, pe care se vedeau aruncate cîteva ziare, reviste, o poşetă şi un bloc-notes.

— Vreun accident, ceva?

— Nu domnule, urmă Auris arătînd piciorul, o întîmplare banală, pur şi simplu ridicolă, înţelegi, uite în ce stare m-a adus.

— Dar ce s-a întîmplat?

— Miercuri dimineaţa, zise ea, m-am dus din nou la cetatea aceea romană să mai culeg cîteva date. Cum stăteam pe acolo, printre pietre, numai ce văd că iese din buruieni un mic şarpe, lung şi subţire ca o nuia...

— Şi?

— Şi sperioasă cum sînt, am dat un ţipăt de cred că m-au auzit şi militarii dumitale ce se aflau pe acolo, pe cîmp la instrucţie sau nu ştiu ce făceau. În grabă am dat să mă urc pe-o piatră din acelea, din soclul vechii cetăţi. Ei, nu ştiu cum am făcut, fără să mă uit unde pun piciorul, cred

că am călcat greşit şi am căzut în partea cealaltă, luxînd glezna. La început n-am dat importanţă, dar după puţin am simţit dureri ascuţite şi am dat fuga la spital. Acolo, simpaticul doctor Lecuţia a găsit de cuviinţă că trebuie să stau cîteva zile cu piciorul în ghips...

— Onorat şi încîntat de compliment, distinsă doamnă! zise Lecuţia zîmbind, cu palma pe piept.

— Ce spui doctore? se întoarse Radu către el. E grav?

— Nu, nu e grav...

— Personal m-a tratat, zise Auris arătîndu-l pe Lecuţia care continua să zîmbească, părînd un motan ce-l mîngîie cineva pe spinare. M-a dus la radiografie, apoi la chirurgie, m-a anesteziat, după aceea fixaţia şi... ghipsul. Uite ce pantof frumos mi-a făcut!

Rîse moale, arătîndu-şi piciorul imobilizat în carapacea albă a ghipsului.

— Norocul meu, interveni Lecuţia mustăcind de satisfacţie, că am avut prilejul să fac cunoştinţa acestei distinse şi onorate doamne, pe care încă din sara balului am remarcat-o şi am admirat-o cu sinceritate ca pe cea mai frumoasă femeie ce am văzut în viaţa mé.

— Exagerezi, domnule doctor... zise Auris sorbind din ceaşca de cafea. Zău, exagerezi...

— Dar Radule dragă, urmă Lecuţia parcă fără să fi auzit cuvintele femeii, cel mai fain lucru îi, mă, şogore că dintre voi toţi care aţi intrat în graţiile acestei zeiţe coborîte printre noi din paradis, eu singurul mă, auzitu-m-ai, singurul am avut norocul să pot mîngîia un asemenea frumos şi seducător picior! Ei, ce zici?

— Norocul dumitale bazat pe ghinionul meu! zise Auris sorbind mai departe din cafea. Vai, îşi luă ea seama, uite pe dumneata, domnule Radu am uitat să te tratez cu o cafea...

Întinse mîna să apuce receptorul, să telefoneze jos la restaurant ca să i se trimită printr-un băiat de serviciu încă o cafea.

— Nu, doamnă, vă mulţumesc! o opri Radu punînd mîna pe receptor. Seara nu beau cafea...

— Şi doctorul m-a refuzat...

— Vreau să dorm, distinsă doamnă, zise Lecuţia, să am vise frumoase. Apoi eu şi cu inima...

— Eu dimpotrivă, după o ceașcă de cafea dorm zdravăn, lămuri Auris și puse încet receptorul în furca telefonului. Cred că sistemul nervos lucrează într-un mod special...

— Numai că lucră bine, distinsă doamnă ! o asigură doctorul Lecuția și se ridică de pe divanul-studio semn că e gata de plecare. Ei, eu vă rog să mă scuzați că trebuie să mă duc, dar e musai să trec pe la spital să văd un pacient pe care l-am operat azi dimineață. Apăi, sărut mîna prea frumoasă doamnă, cu sănătate, mai trec eu pe la dumneavoastră. Acum vă las în compania acestui june carele știu că vă face curte și are mult mai mult succes decît mine !

Se apleca, sărută mîna femeii după care urmat de Radu, ce făcea oficiul de gazdă se îndreptă către ușă. În prag îi șopti :

— Faină, mă berbecule, faină să mă bată dumnezeu ! Și are niște ochi, și un corp, mă și niște picioare, mamă măiculiță, asta dacă vrea iese miss Europa la concurs ! No, servus și succes, mă !

Radu se întoarse și se reașeză în fotoliu alături de Auris, care în acest timp începuse a se îndeletnici cu ghicitul în cafea. Răsturnase ceașca pe farfurioară, o lua din cînd în cînd în mînă, o privea și iar o răsucea, cercetînd-o cu multă atenție de parcă ar fi contemplat niște imagini printr-un vizor cinescop.

— Vă căutați norocul ? întrebă Radu rîzînd.

— Da, zise ea, vreau să văd dacă am succes în dragoste...

— Ca să puteți ghici, trebuie să existe mai întîi dragostea...

— Poate că există...

— Și ce perspective se întrevăd ? fu el curios să afle.

— Dintre cele mai sumbre ! zîmbi ea.

— Serios ? Vai, dar e de neînchipuit așa ceva !

— De ce ?

— O femeie atît de frumoasă și să nu-și găsească înțelegere, liniște, relaxare, fericire în dragoste ? Iertați-mă, dar respectivul, am impresia ori că nu vă cunoaște îndeajuns, ori este extraordinar de pretențios. Ce divinitate a frumuseții mai poate afla în jur în afară de dumneavoastră ?

— O, dar domnule Vasiliu în seara asta ești foarte darnic cu complimentele, rîse ea și lăsă ceașca pe farfurioară, renunțînd s-o mai privească. Sau te-ai molipsit de la doctorul Lecuția ? Ce s-a întîmplat ?

— Totdeauna sînt realist, stimată doamnă, vorbi el galant. Iar în ceea ce vă privește pe dumneavoastră consider că nu am spus decît adevărul...

— Sînt copleșită, parol !

— Și eu încîntat că vă pot face asemenea confidențe...

Auris vru să spună ceva, dar în clipa aceea sună telefonul și ea ridică repede receptorul.

— Iartă-mă o clipă, te rog se scuză și trase aparatul mai aproape, să-l aibă mai la îndemînă. Alo ! Alo ! Da, Auris Bunescu la telefon. Cine mă caută ? Galații ? Da, aștept...

Stătu cîteva clipe cu receptorul la ureche și Radu observă că era complet transfigurată. Parcă o încerca o profundă emoție. Mîna în care ținea receptorul îi tremura ușor. Ca să-și astîmpere puțin nervii, își trecea deseori degetele prin păr, încercînd să-l aranjeze, privindu-se în oglinda toaletei din față.

— Alo, Galații, reluă ea. Da, da, eu Auris. Tu ești, Emil ? Bună seara, Emil ! Ce faci ? Cînd ai primit telefon ? Duminică ? Unde spui că era ? La Paris ? Aha... Da, înțeleg... Ce faci cu chestiunea aceea ? Bine, ai grijă... La mine merge mai încet... Cînd ne vedem ? Nu, nu pot acum, cîteva zile stau în casă, mi-am luxat piciorul... Un mic accident... Nu, nu pot. Locul rămîne stabilit, ne vom comunica numai data și ora. Nu uita să aduci cu tine tot ce trebuie. Da, desigur... Aștept deci telefon. Bine, la revedere, Emil ! Mulțumesc mult, la revedere !

Lăsă receptorul aproape să-i cadă pe furcă și rămase cu privirea țintuită, parcă pierdută către oglindă. Apoi tresări, jenată brusc de starea contemplativă în care căzuse în prezența musafirului, zîmbi, își aranjă puțin părul și spuse :

— Iartă-mă. O mică discuție telefonică cu un coleg... Sau în familie... Nu știu...

Înălță din umeri, încurcată, cu aceeași jenă în zîmbetul forțat pe care vroia să-l afișeze, luă ceașca, mai privi odată în ea, după care cu mîna tremurîndă o lăsă la loc pe farfurioară, oftînd din adîncul pieptului. O umbră fugară parcă i se așternuse pe chip. Și ochii îi erau acum triști.

— Pot să vă întreb ceva ? zise Radu cam încurcat.

— Te rog, domnule Vasiliu...

— O chestiune de intimitate...

— Poftim...

— Sînteți căsătorită ? Sau logodită ?

Ea zîmbi privindu-se mai departe în oglindă, apoi se uită tot zîmbind la Radu și întrebă la rîndu-i :

— De ce vrei să știi toate astea ?

— Așa, din pură curiozitate. Ideea mi-a venit de la ceașca de cafea... de la ghicit... Am discutat, sau mai bine zis am început să discutăm despre dragoste și...

— Și ?

— Și... și... aștept răspuns la întrebare, deveni el mai îndrăzneț. Dacă se poate, am anticipat...

— Nu, domnule Vasiliu, nu sînt căsătorită. Numai logodită.

— Felicitările mele !

— Mulțumesc.

— Dar, iertați-mă că iar mă apasă curiozitatea, de ce nu purtați verighetă ? Știu că logodnicii poartă...

— Da, poartă, însă mie, în general, nu-mi plac podoabele, bijuteriile...

— Foarte curios ! zise Radu. Știu că fetelor le plac. De mici poartă inele, brățări, cercei...

— Mie nu mi-au plăcut niciodată. O singură dată am purtat un inel pe deget, vreo cîteva zile și apoi l-am scos. Parcă mă jena...

— Un inel frumos ?

— Da, foarte frumos, dar repet nu-l port...

— Un cadou ?

— Da, un cadou. Adică mai mult o amintire... Îl am printr-o poșetă, pe aici, arătă ea cu capul spre valizele de lîngă șifonier, dar nu-i dau nici o importanță. Eu, domnule Vasiliu am o concepție proprie despre podoabele astea. O concepție ce poate îți va părea stranie și pentru care sînt sigură semenele mele m-ar detesta.

— Serios ? Care anume ?

— Vezi dumneata, eu socotesc că moda asta a brățărilor, a cerceilor își are originea în vremurile străvechi ale sălbăticiei și s-a perpetuat pînă-n zilele noastre. Se mai văd și azi oameni ai triburilor cu brățări de aramă, cu belciuge în urechi sau prinse de nas... Ce-s toate astea ? Nimic altceva decît brățările, cerceii, inelele cucoanelor de azi, perpetuate în timp, numai că ale acestora sînt de aur...

Radu începu să rîdă. Era pentru prima dată în viața lui cînd întîlnea o femeie, o femeie de-o factură intelectuală

deosebită, care văzuse lumea dintr-un cap la altul şi căreia, lucru destul de curios, nu-i plăceau podoabele după care altele se dau în vînt în orice împrejurare. În acelaşi timp, însă, gîndul îl duse repede către Nuşa Stoian şi inelul ei de pe deget, inel ce-o reprezenta pe Mona Lisa. Un lucru nu putea înţelege acum Vasiliu şi anume, cum de două femei posedau în acelaşi timp, în acelaşi oraş, un inel cu aceeaşi gravură originală, deosebită, inel care avea o semnificaţie anume în elucidarea identităţii unei anumite persoane ? La început crezuse că poate Nuşa printr-o împrejurare oarecare a cumpărat acel inel de la Auris Bunescu, dar iată, ea spune că are bijuteria într-una din poşetele sale. Dar oare ea, dacă este trimisa lui Grama, de ce nu poartă acel inel cel puţin la întîlnirile cu el, aşa după cum a înţeles în discuţia din seara aceea de la Viena ? De ce-l ţine în poşetă ? Se mai pune problema celui de-al doilea element al recunoaşterii ei, colierul, cînd ea afirmă că nu poartă bijuterii ? Or fi realiste aceste afirmaţii ale ei sau sînt numai de circumstanţă ca să-l încerce pe el, să vadă cum are să canalizeze discuţia către obiectivul ce aşteaptă a fi pus în lumină ? Şi bărbatul care a vorbit din Galaţi, după cum se vede în legătură cu cineva din Paris, nu cumva este persoana aşteptată de necunoscută, acel faimos „Andrei 4“ despre care ştia unele lucruri maiorul Simion ?

— Ţi-e rău, domnule Vasiliu ? întrebă Auris spărgînd liniştea ce se aşternuse brusc în cameră. Te văd cam schimbat la faţă...

— Nu, nu mi-e rău, se scuză jenat Radu, şi-şi trecu involuntar palma peste faţă. E cald aici...

— Da, este foarte cald, confirmă Auris şi începu să-şi facă şi ea vînt cu palma în dreptul frunţii. Azi a fost o zăpuşeală insuportabilă. Uite, e fereastra deschisă, dar în zadar... Ah, şi hotelurile astea... n-au măcar un ventilator...

Radu îşi privi ceasul de mînă.

— Pleci ?

— Nu, nu încă, zise el aşezîndu-se mai bine în fotoliu, dar am o convorbire telefonică cu Bucureştiul...

— Cînd ?

— Peste două ore...

— Nu poţi cere să ţi se dea legătura aici ? Sau e ceva foarte confidenţial... mă rog, chestiuni personale...

— A, nu, zise Radu, e vorba de un prieten care pleacă peste cîteva zile la mare, pe litoral, și l-am rugat ca înainte de a părăsi Bucureștiul să-mi facă rost de cîteva simeringuri pentru mașină...

— Atunci pot să fac o propunere ? întrebă ea cu glasul puțin melodios, zîmbind, în timp ce-și aprindea o țigară. Sau mai bine zis o invitație ?

— Vă ascult...

— Ești ocupat în seara asta ? Aș dori să iei masa cu mine. Aici în cameră... Înțelege că-mi este foarte greu să cobor la restaurant... și mai ales în situația în care mă aflu. Iar ca să mănînc singură...

— Cu plăcere ! acceptă Radu și se ridică.

— Ce vrei să faci ?

— Vreau să mă duc jos și să comand ceva...

— Nu, nu te deranja ! îl opri ea și ridică receptorul. Am să telefonez...

Peste cîteva minute, Petrică, chelnerul cel înalt și slab, urmat de un băiețaș intră în cameră și zorit, dar cu multă îndemînare aranjă o masă destul de bogată : salam de Sibiu, cașcaval, chiftelușe, muștar, fripturi, salată, cîțiva mici piperați și cu cimbru ce răspîndeau o aromă îmbietoare, tacîmuri, pahare...

— Ce vin ai adus ? întrebă Auris și privi spre bateria încărcată de gheață.

— Două de „Cotnari“ cum ați poruncit ! răspunse Petrică în timp ce se retrăgea spre ușă. Și sifon...

— Bine...

— Dacă mai doriți ceva telefonați și vă stau la dispoziție !

— Bine, mulțumesc...

Rămași singuri, cei doi, Auris și Radu se priviră cîteva clipe în tăcere, apoi ea zîmbi și spuse :

— Te rog să mă ierți, sper că nu ți-am stricat în nici un fel programul din seara asta...

— O, nu, nici gînd de așa ceva, o asigură el. Era vorba de acel telefon, dar voi vorbi mîine seară...

— Invitația a fost neașteptată...

— Dar sperată, zîmbi Radu.

— Da ?

— Da.

Ea rîse și-i ceru lui să toarne în pahare. După care luă unul și înălțîndu-l, zise :

— Pentru întîlnirea noastră. Sau mai bine zis pentru... reîntîlnirea noastră...

— Și pentru următoarele, adause Radu zîmbind.

Începură să mănînce. Pe fereastra larg deschisă, printre perdelele de mătase ce vălureau ușor, pătrundea briza răcoroasă a serii. Orașul se liniștea cu fiecare clipă, pe trotuarele tot mai pustii ale străzii se auzeau pașii rari ai vreunui trecător întîrziat, se deslușea motorul gemînd al autobuzului ce-și făcea obișnuita cursă între gară și parc, iar de jos, din grădina de vară a restaurantului urca pînă aci glasul orchestrei și al cîntăreței ce plîngea pe strunele viorii romanța unei iubiri de mult apuse. Radu povesti cîteva întîmplări banale din anii studenției, apoi altele din timpul curselor automobilistice, se amuză ascultînd-o pe Auris cît de mult umblase prin hotelul „Bonavia" din Rjeka să-l caute pentru interviul din *Paris-Match*, după care, într-o discuție condusă în mod diplomat de el, relată cîte ceva din viața ei și el se arătă foarte interesat de tot ceea ce ea îi mărturisea cu un lux de amănunte, demn de un foarte bun reportaj.

Singură la părinți, tatăl avocat, mama profesoară, în Iași, crescuse puțin răsfățată, dar îi plăcuse cartea și în fiecare an a fost premianta clasei, avînd predilecție pentru literatură și limbi străine. Urmase baletul, dansase în cîteva spectacole — Chopiniana, Silfidele — dar fără vreo strălucire anume și fără pretenția de a rămîne în teatru, considerînd că, deși avea cîteva relații, nu se putea realiza în felul cum dorea să-și aranjeze viața. Venise la București, încercase în două rînduri să intre la Politehnică învățînd pe rupte, dar serile cînd dansa la Operetă o oboseau și nu putea înregistra nimic din calculele diferențiale și tot ce se cerea la examenul de admitere. Și tocmai cînd era mai dezolată, iată că norocul îi surîsese, printr-un concurs de împrejurări dintre cele mai fericite. Fratele tatălui, profesor de drept la un liceu din Paris și unul dintre cei mai avizați cronicari de teatru o invitase într-o vară să stea la el o lună de zile. A plecat la Paris și în acel timp, renumita revistă *Paris-Match* a organi-

zat un concurs rezervat amatorilor pentru cel mai bun „reportaj-pistol" despre drama umană, scris în numai două pagini și însoțit de-o singură fotografie. Ajutată de unchiul său, în relații cu alți cunoscuți a depistat un caz neobișnuit la unul din tribunalele Parisului. Fata a scris despre el, simplu, convingător, interesant, într-o manieră originală, sintetizînd la extrem esențialul în cele două pagini cerute, subliniind totodată nuanțele senzaționalului în tot ceea ce putea fi mai extravagant, mai caracteristic.

Subiectul ? Poate banal, poate de domeniul cotidianului. Un judecător își îmbată iubita, petrece cu ea pînă după miezul nopții, după care femeia, plecînd către casa ei fără să mai aibă controlul volanului, accidentează mortal la intrarea în Place de la Concorde un polițist. La procesul judecat chiar de prietenul ei, crezînd că dacă nimeni nu va ști că-i este iubit el o va salva, femeia nu declară unde și cu cine a băut ca să nu-i creeze lui o situație neplăcută. Dar spre dezolarea ei este condamnată la zece ani închisoare. În aceeași zi, judecătorul cuprins de remușcări se aruncă în Sena, iar pe hainele rămase pe mal, ca și pe toga de împărțitor al dreptății lasă un bilet pe care scria : „Eroare judiciară", text ce a dat și titlul materialului publicat și premiat de revistă... Așa ajunge Auris una din corespondentele revistei „Magazin" și a emisiunilor pentru străinătate de la Radio...

— După cum vezi, încheie ea, mi-am găsit cu totul întîmplător o vocație, aceea de reporter, dar după cum am mai discutat și altădată, îmi place să scriu materiale în care să evoc contrastele... E o pasiune a mea...

— Altă pasiune nu mai aveți ? întrebă Radu zîmbind și înălțînd paharul să bea în sănătatea ei. De alt ordin...

— Știu la ce te referi, zîmbi ea luînd paharul, dar te rog să mă crezi că n-am găsit încă omul pentru care într-adevăr să fac o pasiune...

— De ce ?

— Este greu de explicat sau mai bine zis de argumentat... Dar apropo, dumneata nu ai o asemenea pasiune ? Ai una profesională, știu, cunosc, dar o alta, de... alt ordin ?

Radu rîse și apoi tăcu, făcîndu-și de lucru cu furculița și cuțitul, pe care căuta să le aranjeze cît mai simetric pe o felie de pîine.

— Studenta ? căută să afle Auris. Ei, de ce taci ?

Radu tresări și rîse iară.

— Nu răspunzi ? se arătă ea supărată. Să știi că am să te pedepsesc...

— Cu ce ?

— Am să găsesc eu. Uite, de pildă, n-am să-ți dau voie să mă mai vezi pînă ce plec. Sau nu te deranjează treaba asta ?

— Ba mă deranjează. E o pedeapsă prea grea...

— Spune, reluă ea foarte expansivă, cu obrajii îmbujorați de dogoarea vinului, crezi că ar putea exista acum sau în viitor o poveste de dragoste în care protagoniștii să fim noi doi ?

Radu fu atît de izbit de dușul acestei întrebări, încît simți pe dată că-l cuprinde amețeala și că se învîrtește camera cu el. Desigur, o plăcea foarte mult, îl fascinase încă din seara balului cînd intrase în sala aceea imensă, feeric luminată, însoțită de acel tînăr gazetar, ea mai strălucitoare decît oricare altă stea a frumuseții feminine, a fost apoi în culmea fericirii cînd a venit la masa lui, dar mai ales cînd au rămas singuri, avea de atunci clipe de neliniște, o dorea, o plăcea, vroia să-i fie iubită, poate mai mult decît atît, dar nesiguranța identității ei, faptul că presupunea a fi mesagera acelui pretins inginer Grama într-o afacere a necinstei și trădării îi anula orice licăr de sentiment mai deosebit, îl făcea să aibă uneori accese de revoltă împotriva ei, o condamna și o blama, nu, nu putea înțelege de ce ea, o femeie atît de frumoasă, atît de inteligentă, cu o situație destul de bună, trebuia să se fi lăsat tîrîtă într-o asemenea afacere fatidică... De ce ? De ce ? se întreba uneori și-i venea s-o smulgă cu putere din marasmul degradant în care se afla, s-o scoată la lumină, la soare, la viață, să fie ea, cea adevărată... O plăcuse din prima clipă, dar cine n-ar fi plăcut-o, cine n-ar fi dorit să se știe iubit de ea, cine n-ar fi cutezat să facă totul numai s-o știe a lui, minune a pămîntului, întruchipare a tot ce-a hărăzit natura să fie frumos în jurul nostru ? Îl întrebase dacă poate exista o poveste de dragoste în care ei doi... Ce-i putea răspunde ? O, cît ar fi dorit să fie ! Cît ar fi dorit ! Dar, oare, care este ea cea adevărată ? Cea din fața lui, cea care ar fi

vrut să fie ? Sau cea din presupunerile lui Simion ? Cum oare putea afla adevărul adevărat ?

— Spune, ţi-e greu să dai un răspuns ? îl trezi ea din plasa gîndurilor în care fusese prins.

— Vă interesează chiar atît de mult ?

— Da ! decretă ea autoritar. Uite, mă interesează...

— Ar putea, fireşte, exista acea poveste... răspunse el cu glasul moale, în parte nehotărît. În ce mă priveşte m-aş socoti chiar un fericit să fiu unul din eroii ei...

— Nu mai puţin eu, zîmbi Auris şi sorbi iar din pahar cu o poftă care-l intimidă puţin pe Radu. Nu sînt avidă după distracţii, să ştii, urmă ea, chiar detest iubirile întîmplătoare, acele combinaţii de o zi sau o săptămînă, pentru purul divertisment al partenerilor, iubiri lipsite de un fond sufletesc, de pasiune, de o anumită înţelegere...

— De aceeaşi părere este şi logodnicul ? aruncă Radu schiţînd un zîmbet fugar.

— Eh, logodnicul... oftă ea. Nu există nici un logodnic.

— Aţi vorbit la telefon cu un domn Emil, aşa am înţe din spusele dumneavoastră...

— N-ai înţeles nimic... ripostă ea prompt, tăind aeru mîna, ca să-i anuleze orice altă întrebare în acest sens. crezi ? N-ai înţeles nimic... Nu că n-ai putea înţelege, dar există obiectul... cum să spun... lasă, nu mai discutăm proble asta...

Radu ridică din umeri a resemnare şi tăcu. Ea bău paharul, îl puse pe masă şi apoi, privindu-l drept în o îi spuse :

— Am avut şi eu multe necazuri în viaţă, domnule V liu. Foarte multe... Dar le-am trecut pentru că sînt o f optimistă şi cred în steaua adevărului...

Oftă, îşi trecu involuntar mîna prin păr, aranjîndu-l urmă :

— Nu mi-am făurit un rost, aşa după cum aş fi visat. Sînt o fire romantică, am impresia că m-am născut aşa, roman tică, dar viaţa cu realismul ei, uneori crud a dat o altă turnură existenţei mele...

— De ce vorbiţi aşa ? se miră Radu. După părerea mea aveţi o profesiune foarte frumoasă, cu preocupări dintre cele

mai interesante, lucrați în presă... Viitorul vă deschide perspective... Nu mai spun că sînteți o femeie foarte frumoasă... Aveți și mașină...

— Și ce sînt toate astea, domnule Vasiliu ? replică ea puțin exaltată. Ce sînt ? Simple baloane de săpun care bucură pentru cîteva clipe joaca unui copil... Un vînt le sparge, s-a terminat totul ! Spui de mașină... Unchiu-meu a murit anul trecut, a lăsat tatălui meu prin testament *Citröen*-ul acesta și ceva mobilă pe care am vîndut-o la Paris... Tata e pensionar, mi-a dat mașina mie, dar pînă la urmă cred că am s-o vînd, vreau să le aranjez părinților o căsuță, să stea liniștiți la bătrînețe...

Luă sticla de vin din baterie, vru să-și toarne în pahar, dar Radu sesiză gestul, întinse repede mîna și o servi el.

— Te rog, foarte puțin vin, ceru ea, mai mult sifon. E cald, foarte cald aici, mi-e o sete grozavă...

— Vă este rău ?

— Nu, m-am amețit puțin, dar îmi face plăcere, șopti ea ca o taină. Totdeauna starea asta euforică mă remontează, dă alte culori existenței, e un fum straniu prin care văd totul optimist, cu încredere, mă face să uit, da să uit...

Bău puțin din pahar, apoi îl lăsă pe masă și puse palma pe mîna lui Radu, căutînd să-l privească iară în ochi.

— Spune, domnule Vasiliu, ce crezi despre mine ? Ne cunoaștem abia de cîteva zile, desigur nu poți ști multe lucruri, ne-am văzut atunci numai cîteva clipe pe litoralul Adriaticei, clipe fugare care aș fi vrut să fie ore, zile, luni, nu, nu mă privi așa, poate ai impresia că vorbesc sub influența vinului, nu, domnule Vasiliu sînt lucidă, perfect lucidă...

— Dar n-am spus nimic...

— Nu, n-ai spus, însă privirea dumitale îmi vorbește mai mult...

— Vă rog să mă iertați, dar... mă copleșiți... sînt complet amețit, parcă plutesc... nu mă așteptam la asemenea mărturisire... de aceea privirea mea...

— Sînt sinceră, domnule Vasiliu, urmă Auris fără să-și ia palma de pe mîna lui Radu, foarte sinceră și de aceea cu sinceritatea mea n-am putut să parvin în viață. De ce să nu-ți spun acum ce poate am gîndit cu ani în urmă ? Uite, eu te cunosc de atîta vreme prin Silvia, v-am văzut de cî-

câteva ori împreună, şi tot cu sinceritate îţi spun că o invidiam că are lîngă ea un bărbat distins, inteligent — am aflat preocupările dumitale pentru invenţii în domeniul tehnicii — nu ştiu ce s-a mai întîmplat după aceea, ţi-am spus, am întîlnit-o la Paris, am întîlnit-o şi am înţeles că a fugit din ţară, vroia să pară fericită, dar masca zîmbetului ei, a acelei fericiri pe care voia să mi-o transmită era o mască murdară, deteriorată, o mască pe care probabil o mai purtaseră şi alţii şi i-o împrumutaseră în mod interesat. Şi m-am gîndit atunci la dumneata, m-am gîndit ce bărbat a lăsat în ţară... un om de viitor... cu perspective dintre cele mai strălucite. Aş fi vrut apoi, atunci în Iugoslavia să stăm mai mult de vorbă, de aceea te-am căutat la „Bonavia", îţi spun drept, cînd te-am revăzut în postura aceea de concurent am fost profund emoţionată, nu mi-am crezut ochilor că Radu Vasiliu, cel anunţat în programul de concurs este una şi aceeaşi persoană cu cel pe care-l cunoscusem cu ani în urmă la Bucureşti, bărbatul sau iubitul Silviei, omul căruia i-am făcut poate primele mărturisiri dintre cele mai intime în gînd...

— Mie ? se miră Radu şi zîmbi, roşind de parcă obrajii i-ar fi fost cuprinşi de dogoarea unui foc.

— Da, dumitale, de ce te miri ? Să ştii, domnule Vasiliu că orice femeie îşi doreşte un bărbat ideal sau care să atingă idealul...

— Şi eu sînt un bărbat ideal ?

— În accepţiunea care o dau eu cuvîntului şi cît te-am cunoscut sau am cunoscut despre dumneata, da. Eu nu ştiu ce a mai survenit între timp, timpul modifică uneori structurile oamenilor, caracterele, însă pentru mine ai rămas în imaginea acelui timp...

Radu îşi aprinse o ţigară, trase cîteva fumuri în piept, în timp ce cu privirea o învăluia tandru pe Auris. Să fie oare adevărat ce-i auzeau în clipele acelea urechile ? Nu este cumva un simplu joc numai în scopul de a-l deruta şi a-l ameţi pentru ca să-şi poată pune mai uşor planul în aplicare ? Nu, nu este adevărat, îşi zise el, spusele ei sînt subliniate de sinceritate, de adevăr, vorbeşte cu convingere, chiar cu durere, totul este dincolo de orice închipuire.

— Îţi dai seama deci, urmă ea, ce emoţionată am fost, în clipa cînd, intrînd în sala de bal, în seara aceea, am dat

cu ochii de dumneata... Te-am reîntîlnit cu totul întîmplător ca pe o speranță... Te rog, mai pune-mi puțin vin, ceru Auris. Vreau să închin pentru speranța mea.

În acea clipă un vînt iscat ca din senin umflă perdelele de la fereastră și afară, în înalt, undeva foarte îndepărtat se auziră bubuituri surde, înfundate. Cerul se întunecase, era ca de smoală, un șuvoi de aer rece pătrundea în cameră, trîmbe de praf se înălțau în stradă pînă în dreptul ferestrei, se auzeau oamenii alergînd pe trotuare, iar jos în grădina restaurantului chelnerii strigau la băieții de ajutor și la debarasoare să strîngă fețele de mese că vine ploaia și e prăpădul pămîntului.

— Mă duc spre casă, zise într-un tîrziu Radu sorbind ultima picătură de vin din pahar. E tîrziu și afară se anunță furtună.

— Îți dau mașina mea, se oferi cu amabilitate Auris. Mîine dimineață mi-o aduci...

— Nu, nu accept, refuză el ridicîndu-se. Sînteți foarte drăguță și vă mulțumesc. Trag o fugă zdravănă și sper să ajung la timp...

— Cum vrei...

— A fost o seară plăcută și vreau să vă mulțumesc foarte mult...

— Sper că nu și ultima...

— O, nu. Cît mai multe...

— Cînd ajungi îmi telefonezi ? ceru ea în timp ce Radu îi săruta mîna de plecare. Vreau să știu cum ai ajuns...

— Da, am să telefonez...

Ea îi reținu o clipă palma într-a ei și-l privi lung și stăruitor printre genele-i ușor întredeschise, și ochii ca de smarald parcă vorbeau în tăcerea lor, și-i dezvăluiau gîndurile și gîndurile însemnau dragoste, poate mai mult decît dragoste, îi trădau neliniștea că poate n-a fost înțeleasă și dorul ei n-a găsit ecoul așteptat în inima lui. Ce va spune ? Ce va gîndi despre ea ? Nu cumva expansivitatea mărturisirilor îl va face să reflecteze altfel decît speranțele ei ?

— Ei, la revedere și vă mulțumesc pentru tot ce-a fost !

— *Au revoir !* Aștept telefonul...

Cînd Radu intră pe ușa blocului în care locuia, se dezlănțui furtuna. Aprigă, neînduplecată, cu răbufnituri surde, pre-

lungi de cataclism. Apa cădea în rafale repezi, parcă turna cu găleata, era o ploaie de vară tumultuoasă și rece, săltau mii de clăbuci în ochiurile răsărite ca din senin pe trotuare și pe cîmpul din fața clădirilor, iar fulgerele ca niște săbii de foc brăzdau instantaneu cerul de la un capăt la altul, vroind parcă să-l despice în două.

Intră în apartament și înainte de a se dezbrăca se duse în dormitor și ridică receptorul.

— Cu hotelul „Dacia", vă rog...

10

Căpitanul Radu Vasiliu se afla de cîteva minute în biroul comandantului. Într-o bluză de vară, cu părul ud şi fruntea îmbrobonită de sudoare, stătea într-un fotoliu, cu scrumiera pe genunchi şi fuma, trăgînd nervos din ţigară, cu gesturi repezite, ca şi cînd se hotărîse să dea gata în cîteva minute tot pachetul de „Snagov" pe care-l avea în buzunar. Mîna în care ţinea ţigara îi tremura uşor, iar ochii îi scăpărau violent din pricina surescitării excesive în care se afla. În faţa lui, pe celălalt fotoliu se găsea maiorul Cristescu, şeful de stat major al unităţii, un bărbat înalt, uscăţiv, cu faţa suptă, brăzdată de cute adînci, cu fruntea înaltă şi păr rar, cînepiu ce-i cădea în şuviţe peste urechile clăpăuge, fiind nevoit mereu să-l îndrepte cu mîna pe capul pleşuv şi lunguieţ ca un pepene. Tăcut şi încruntat, maiorul îşi făcea de lucru răsfoind o revistă militară, căreia îi dădea pagină după pagină cu o repeziciune uimitoare, după ce mai întîi parcurgea zorit textul de sus pînă jos, pare-se numai pentru a-şi trece timpul cu ceva. Avea ochi albaştri, spălăciţi, sprîncene alburii şi două cute ce-i înconjurau ca două paranteze gura, dîndu-i o înfăţişare de om veşnic supărat, muncit de nişte gînduri ascunse, pornit pe harţă din te miri ce. Bluza de vară îi spînzura pe umerii ascuţiţi şi uscaţi de parcă ar fi fost pusă la uscat pe un suport, de altfel frumos călcată, cu epoleţii bine aranjaţi. Pe piept se vedea insigna de absolvent al Academiei militare şi cîteva barete de decoraţii.

Radu Vasiliu îi arunca cînd şi cînd priviri fugare pe sub sprîncene, dar mai mult se uita pe fereastra deschisă, urmărind lucrul a doi ostaşi care căţăraţi pe un stîlp de beton

întindeau nişte fire electrice, Ardea de nerăbdare să continue discuţia ce se înflăcărase la culme cu cîteva minute mai înainte în sala de şedinţe a comandantului, dar colonelul Drăgănescu oprise atunci orice fel de intervenţie în contradictoriu, dăduse drumul ofiţerilor să plece fiecare la subunitatea lui şi-i invitase pe cei doi beligeranţi să poftească în biroul său, ca să nu pună colectivul micilor comandanţi în situaţia de a asista la nişte dispute asupra cărora nu putea trage deocamdată nici o concluzie. Aşa că Vasiliu aştepta, trăgînd nervos din ţigară, ascultînd fiecare pas ce se auzea dincolo de uşă şi din care căuta să ghicească venirea comandantului. În curtea regimentului scăldată de soare se auzeau comenzi, pasul cadenţat al ostaşilor ce se îndreptau încolonaţi spre sălile de mese, huruitul unor motoare, probabil de la ultimele tancuri ce intrau în umbra remizelor, gata a fi luate în primire de către mecanici.

Dar nu trecu mult şi uşa cabinetului se deschise. Colonelul Drăgănescu intră repede cu un dosar roşu, cartonat în mînă, ocoli biroul şi se aşeză pe scaunul cu spătar înalt. Cei doi care-l aşteptau se ridicară maşinal în picioare şi el le făcu semn să stea jos.

— Luaţi loc, spuse cu glas blînd şi iertaţi-mă că v-am făcut să aşteptaţi puţin. A trebuit să lămuresc problema cu poligonul de tragere. Ce se întîmplă Cristescule cu plutonierul major Dumitreasa ? se întoarse Drăgănescu către maior. Mereu trebuie să-i atrag eu atenţia că nu funcţionează mecanismul ridicării automate a ţintelor ? De fiecare dată ne reclamă oamenii că pierd vremea cu reglaje şi alte bazaconii, în loc să-şi folosească timpul pentru trageri ?

Maiorul Cristescu vru să se ridice în picioare, dar Drăgănescu îi făcu semn să se aşeze.

— Tovarăşe colonel, spuse el cu glasul spart, răguşit, am să verific. Nici eu nu sînt mulţumit de felul cum funcţionează aparatura de acolo...

— Şi ce să fac eu cu nemulţumirile dumitale ? făcu Drăgănescu supărat. Să le pun în loc de panouri ? Nu mai spun că noaptea becurile acelea de la baza ţintelor se aprind cînd nu trebuie...

— Vom lua măsuri, tovarăşe colonel ! spuse Cristescu vrînd iară să se ridice în picioare. Mă voi duce personal la faţa locului...

— Bine, să-mi raportezi pînă mîine la prînz, ora treisprezece că lucrul merge strună acolo! ordonă autoritar colonelul. Ce dracului, Dumitreasa e un om cu experienţă, se poate să încurce lucrurile ?

— Mîine la ora treisprezece vă voi raporta funcţionarea normală a poligonului...

— Bine, spuse Drăgănescu şi schimbînd brusc tonul ca pentru o discuţie mai prietenească, întrebă : — Ei, v-aţi lămurit în problema ce v-a aprins disputa ? Ce zici, Vasiliule...

Drăgănescu zîmbi şi trase din pachetul de pe birou o ţigară. Întinse apoi pachetul către maior, zîmbind :

— Ia Cristescule o pipă... Pipa păcii, lasă nu fi necăjit...

— Sînt pentru că v-am supărat pe dumneavoastră...

— Ce să-i faci, îmi sare şi mie ţandăra pentru că trebuie să observ lucruri mărunte, care, să recunoaştem, nu sînt de datoria mea să le observ...

— Aveţi dreptate...

— Hai, ia o ţigară, îl îndeamnă colonelul, Vasiliu văd că are...

— Nu, nu fumez tovarăşe colonel, se scuză Cristescu. Abia am terminat-o.

— Bine.

Drăgănescu aruncă pachetul pe birou, apoi se căută prin buzunare după chibrite. Dar în clipa aceea Vasiliu se ridică împins parcă de un resort şi scoţînd bricheta, scăpără şi-i întinse un foc comandantului.

— Mulţumesc, zise colonelul după ce trase un fum în piept. Ei, ia să auzim... Vasiliule, dumneata eşti mai focos, mai efervescent, cu spiritul mai agitat, erai ca un cazan sub presiune, ia să auzim...

— Tovarăşe colonel, cred că la mijloc e vorba numai despre optica cu care privim lucrurile şi nu despre rea voinţă... începu calm Vasiliu.

— Te rog ! sări Cristescu de pe fotoliu şi ochi-i spălăciţi se bulbucară, gata parcă să iasă din orbite. Nu-ţi permit să-mi atribui asemenea învinuire de rea voinţă !

— Ce-i ieşirea asta, maiorul Cristescu ? se arătă revoltat Drăgănescu şi-l privi aspru pe şeful de stat major. Uiţi că sînt de faţă la această discuţie ?

— Intervenţia căpitanului Vasiliu o consider ca o insultă, tovarăşe colonel ! zise Cristescu şi închizînd cu un gest re-

pezit revista ce-o avea pe genunchi o puse pe măsuţa din faţa sa. Sînt...

— Ştiu, eşti şeful de stat major şi aşa mai departe. Lasă, cunosc, vrei să-mi spui că se fac abdicări de la disciplină, dar dacă prin funcţie şi grad căutăm să ne impunem un punct de vedere şi să nu ascultăm şi părerile altora, mai mici în grad, dar care sînt animaţi de dorinţa de a contribui la reuşita unor acţiuni ale unităţii, atunci n-am făcut nimic!

— Nu-i vorba de asta, tovarăşe colonel, vorbi Cristescu mai potolit, cu glasul muiat, dar nu vreau să fiu considerat un rău voitor de către un subaltern!

— De ce căutaţi să atribuiţi cuvintelor alt sens decît cel real? interveni Vasiliu. Vă rog să mă scuzaţi dacă am greşit, dar am vrut să explic nuanţa...

— Ce nuanţă să explici? îi tăie vorba Cristescu. La dumneata într-adevăr pot spune că e vorba de rea voinţă...

— Ei, să lăsăm disputa fără temei! interveni Drăgănescu ferm, trăgînd din ţigară. Ce sîntem aici într-un parlament burghez? Vorbim în contradictoriu şi răstălmăcim cuvintele? Sîntem ofiţeri, în biroul comandantului, vreţi să vă atrag atenţia ce înseamnă disciplina militară? Se poate? Poftim Vasiliule, te ascult...

Vasiliu stinse ţigara în scrumiera de pe măsuţa din faţa sa, îl privi fugar pe maiorul Cristescu să vadă dacă-i acordă vreo atenţie şi începu să vorbească calm, liniştit ca şi cum ar fi explicat o lecţie înaintea unor elevi...

— Tovarăşe colonel, controversa noastră, dacă se poate numi o controversă a început de la analiza felului cum regimentul nostru a acţionat la ultima aplicaţie, gîndind totodată modul cum trebuie s-o desfăşurăm pe cea viitoare...

— Şi ce susţii dumneata?

— Eu îmi susţin un punct de vedere care are un suport ştiinţific...

— Care?

— Îmi permiteţi, fără să lungesc vorba, să fiu totuşi mai explicit...

— Chiar te rog...

— Vedeţi dumneavoastră, vorbi mai departe Vasiliu cu acelaşi calm de la început şi cu o pedanterie care pe Cristescu îl făcea să fiarbă în fotoliul său, gîndirea, ca orice proces dialectic evoluează, capătă valenţe noi, urcă trepte

noi, dar şi aici ca în orice domeniu, cîteodată îşi face loc rutina. Noi de pildă, adică unii dintre noi ne-am învăţat să analizăm unele situaţii de luptă ale trupelor — proprii sau ale adversarului — după tipicuri moştenite, însuşite...

— Căpitanul Vasiliu, sări de la locul lui maiorul Cristescu, sînt absolventul Academiei militare şi te rog să fii ponderat în aprecieri faţă de această instituţie... care... mă rog... a dat genii militare...

— Ce-i cu dumneata, Cristescule ? se supără Drăgănescu şi-l privi pe maior tăios, aspru, lovind cu pumnul în tăblia biroului. Nu te poţi stăpîni ? Ce-i ieşirea asta, iartă-mă, ca-ntr-o dispută mahalagească ? Nu poţi să păstrezi, am spus, disciplina unei discuţii ?

— Tovarăşe colonel, vă rog să mă iertaţi...

— Dar se poate ? urmă Drăgănescu tot supărat, privindu-l pe maior drept în ochi. Ţi-ai pierdut calmul, ce-i cu dumneata ? Înţeleg, a fost o nereuşită aplicaţia, am şi eu o vină, o ai şi dumneata, dar acum să ne pierdem firea şi să uităm de disciplină ?

— Încă odată, vă rog să mă iertaţi, tovarăşe colonel...

— Poftim Vasiliule, te ascult...

— Deci după cum vă raportam, tovarăşe colonel, urmă Vasiliu în parte satisfăcut că maiorul fusese pus la punct de către comandant pentru izbucnirile lui ce şi le manifesta deseori şi în alte împrejurări, studiind literatura de specialitate şi căutînd să dăm un caracter ştiinţific hotărîrilor noastre, eu am propus şi susţin şi cu acest prilej ca să introducem în practica muncii noastre, respectiv a procesului de instruire cercetarea operaţională...

— Mda, consimţi colonelul, nu-i rău... Cunosc problema...

— Este o formă de analiză ştiinţifică a celor mai diverse activităţi, tovarăşe colonel, cu aplicabilitate aş spune majoră în domeniul nostru militar, în care — după cum bine cunoaşteţi — indicii de eficacitate maximă urmează să se obţină numai prin schimbări de metode şi nu prin investiţii suplimentare. Ce se urmăreşte prin aceasta ? O chestiune destul de simplă dar, zic eu, de mare importanţă pentru conducerea unităţii : se urmăreşte analizarea unor situaţii curente, concrete, pentru a pune la dispoziţia, de pildă a dumneavoastră, a comandantului, a şefului de stat major cele mai bune, cele mai eficace soluţii în vederea luării unor decizii juste. Acum,

spuneți dumneavoastră e nepotrivită sau hazardată propunerea mea ?

— Nu, eu nu socotesc nimic hazardat cum spui dumneata, zise Drăgănescu, dar nu știu cum se poate realiza această propunere. De pildă, ca să mă lămuresc cît de cît, poți să-mi spui cum se poate efectua această cercetare operațională ?

— Desigur, tovarășe colonel, asigură Vasiliu devenind din ce în ce mai înflăcărat datorită faptului că intuia înțelegerea comandantului pentru propunerile sale. Vedeți dumneavoastră, totul se bazează pe teoria probabilităților, pe acest aparat matematic atît de cunoscut și atît de vechi, dar care nu și-a găsit eficacitatea cuvenită mai ales în domeniul noastru militar decît în ultima vreme...

— Bine, dar artileriștii folosesc această teorie a probabilităților... Așa că...

— O folosesc de bună seamă, dar sfera de aplicabilitate e mult mai largă, mai cuprinzătoare. De pildă, ca să mă refer la ceeea ce ne interesează pe noi, dumneavoastră ați auzit de teoria jocurilor ?

— Da, am auzit. Dumneata ai auzit Cristescule ?

— Am auzit de pe la dumnealui, mărturisi rece maiorul, că de cîtva timp numai cu asta mi-a împuiat capul. Și mai sînt cîțiva care-l susțin...

— Teoria jocurilor, tovarășe colonel, urmă Vasiliu tot răsucind în mînă o țigară gata s-o aprindă, este după cum cunoașteți o teorie matematică a situațiilor de conflict. Mai explicit, este o ramură a matematicii care are drept scop să determine metodele de alegere a celor mai bune hotărîri în situațiile de conflict, situații în care se ciocnesc interesele a două părți ce urmăresc scopuri opuse una alteia. Deci, prin joc se înțelege orice situație conflictuală reală pe care trebuie s-o analizăm schematic ca s-o putem înțelege și lua apoi o hotărîre justă. În ceea ce ne privește pe noi militarii, e vorba de jocurile strategice...

— Foarte interesant, acceptă colonelul și-i făcu semn lui Vasiliu să-și aprindă țigara. Te rog urmează...

— Dumneavoastră, tovarășe maior — se adresă el lui Cristescu, scoțînd bricheta și aprinzîndu-și țigara — ați amintit în ședință de jocuri de noroc...

— Păi dacă te-am auzit de jocuri ?!

— E o diferenţă substanţială, zise Vasiliu. La jocurile de noroc, să zicem între doi parteneri, numai întîmplarea determină cîştigul, deci factorul hotărîtor, determinant este întîmplarea, iar jucătorii, partenerii nu pot influenţa cu nimic acest rol al întîmplării, pe cîtă vreme în jocurile strategice, mă rog termenul acesta de joc e cam derutant, deci în jocurile strategice este vorba de un plan de acţiune conştient al partenerilor, al celor ce iau parte la joc, la conflict, cu alte cuvinte este vorba deci de-o anumită strategie pe care ei trebuie s-o calculeze, s-o gîndească profund, s-o urmeze ca să ajungă la un rezultat favorabil...

— Tot profund gîndim şi noi, tovarăşe colonel, interveni Cristescu parcă plictisit de toată pledoaria lui Vasiliu. Şi tot în urma unor analize ştiinţifice, reale luăm hotărîri, aşa că...

— Da, dar mă iertaţi, tovarăşe maior, nu se lăsă mai prejos Vasiliu trăgînd cu poftă din ţigară, dar aici e vorba de-o gîndire matematică, raţională...

— Haida de ! rîse maiorul drăceşte, cu ochii sclipind de ironie, va să zică noi nu gîndim raţional ! Asta-i bună ! Ce ziceţi, tovarăşe colonel ?

— Cristescule, iar te pripeşti şi dai verdicte, îl opri calm Drăgănescu. Te rog...

— Mă iertaţi, dar mă simt lezat tovarăşe colonel, mă simt jignit...

— De ce să te simţi jignit ? întrebă Drăgănescu. Uite, eu nu mă simt jignit, că în definitiv aici e vorba despre metode în luarea unor hotărîri. Şi eu iau hotărîrile. Dimpotrivă, ascult cu atenţie, mă interesează, băiatul ăsta are preocupări interesante, cunoaşte matematică superioară şi are şi dreptate ; azi în conducerea trupelor trebuie să folosim cele mai noi cuceriri ale ştiinţei, cum de altfel în orice fel de activitate. Aşa că nu trebuie să ne simţim lezaţi, dragă Cristescule, ci dimpotrivă. Ofiţerii noştri studiază, se preocupă, caută soluţii, sînt interesaţi să găsim cele mai bune metode, cu cele mai bune rezultate în luarea hotărîrilor de luptă. Unul dintre aceştia e Vasiliu. Cunoaştem pasiunea lui pentru matematică, pentru ştiinţă şi pe mine personal spun sincer, mă bucură acest lucru. Crezi dumneata că trebuie să ne însuşim tot ce ne propune el ? Dar îl ascultăm, aplicăm, încercăm,

verificăm şi dacă rezultatele sînt altele, iartă-mă, dar nu văd de ce ne-am împotrivi? Dumneata eşti împotriva noului?

— Nu sînt, tovarăşe colonel, dar şi noul ăsta...

— Află dumneata că noul ăsta duce societatea înainte...

— Ştiu... cunosc...

— E foarte bine că cunoşti. Ia spune Vasiliule, ce propui dumneata? Ce soluţii vrei să adoptăm?

— Tovarăşe colonel, zise Vasiliu calm, propun să dăm matematicii rolul ce i se cuvine în problemele noastre militare, să aplicăm principiile ei, aparatul ei acolo unde ne poate ajuta cu foarte multă eficacitate...

— Concret, dragă Vasiliule...

— Vreau să-l ajut pe tovarăşul maior Cristescu în pregătirea aplicaţiei viitoare...

— Pe mine? sări maiorul, făcînd ochii mari. Cum să mă ajuţi pe mine?

— Am raportat, vorbi tot calm Vasiliu, să vă ajut în pregătirea aplicaţiei, în desfăşurarea ei, în luarea hotărîrilor...

— Aţi constatat cumva incapacitatea mea, tovarăşe colonel? se întoarse surescitat maiorul către Drăgănescu. Vă rog să-mi spuneţi...

— Ei, Cristescule, Cristescule! îl dojeni blînd colonelul. Tot pripit ai rămas, viaţa asta nu te-a învăţat nimic. Categoric nimic! Bine, omule, a vorbit cineva de incapacitatea dumitale? De unde ai tras concluzia asta? Dacă cineva vrea să te ajute să găsim soluţii mai juste, cu hotărîri mai juste, dacă vrea să-ţi dea o mînă de ajutor, o face omul pentru că te consideră incapabil? Dacă de pildă într-o fabrică se aduc maşini noi care să lucreze după ultimele descoperiri ale ştiinţei, asta înseamnă că pînă atunci muncitorii, inginerii, tehnicienii de acolo au lucrat prost?

Cristescu stătea cu capul plecat, asculta şi tăcea, muşcîndu-şi deseori buzele. Îşi frămînta mîinile, încruntat şi negru de supărare că intrase în biroul comandantului cu un aer de superioritate („Îl voi pune la punct pe căpitan, iar colonelul o să-i scoată din cap „gărgăunii" matematicii!") şi iată totul se petrecuse contrariul. Părea un învins şi trebuia să accepte situaţia, socotind că nu peste mult timp practica îi va da lui dreptate şi are să se convingă şi colonelul, dureros dar are să se convingă că niciodată inamicul nu va putea fi învins prin formule matematice... Tactica îşi are

legile ei de fier pe care nu le poate clinti nimeni și nimic, algebra o fi bună ea, sau acel calcul al probabilităților, dar nu într-o situație de luptă unde dușmanul nu se comportă după socotelile tale ci după ale lui, acționează cum vrea el, te joacă cum vrea el și trebuie să iei hotărîri rapide, de moment, care nu așteaptă să-ți iese ție ecuația sau tabla înmulțirii, și-ți dă la cap cînd te aștepți mai puțin și în locul în care nici nu te gîndești...

— De acord, Cristescule ? întrebă într-un tîrziu colonelul.

— De acord, tovarășe colonel, răspunse maiorul, supus, dar vorba îi era moale, lipsită de convingere. Aș vrea însă să vă raportez ceva...

— Ce anume ?

— În aplicația pe care o pregătim, vreau să cunosc soluția căpitanului Vasiliu...

— Ce zici, Vasiliule ? întrebă Drăgănescu zîmbind. Faci și dumneata niște propuneri așa cum spune maiorul Cristescu ?

— Desigur, tovarășe colonel ! acceptă Vasiliu cu hotărîre.

— Bine, am terminat, încheie Drăgănescu. Vă doresc succes. Iar dumneata Cristescule nu fi cătrănit...

— Nu sînt, tovarășe colonel, zîmbi maiorul ridicîndu-se și aranjîndu-și ținuta. Și chiar dacă par, voi fi vesel altădată... După aplicație, bineînțeles...

Drăgănescu începu să rîdă și întinse mîna celor doi.

— Dumneata, Vasiliule, mai rămîi puțin, ceru colonelul căpitanului. Avem o chestiune personală de discutat... Te rog ia loc...

Vasiliu se reașeză în fotoliu. Cristescu luă poziția de drepți, salută și plecă, cu pasul lui rar, ca de bărzoi, aproape tîrșindu-și cizmele, cu umerii puțin plecați ca sub povara unor greutăți nevăzute. Colonelul îl urmări cu privirea pînă ce ieși, apoi i se adresă căpitanului :

— Bun băiat Cristescu ăsta, muncitor, inimos, dar cam conservator...

— Amorul propriu, tovarășe colonel, zîmbi Vasiliu. Orice om are o doză de reținere cînd e vorba să treacă la hotărîri care să-i schimbe total structura gîndirii de pînă atunci...

— Da, asta este adevărat. Ei, uite de ce te-am reținut, urmă Drăgănescu parcă puțin încurcat că trebuie să-i spună

căpitanului unele lucruri neplăcute. E vorba despre acea frumoasă vizitatoare a orașului nostru, cunoștința dumitale...

— Da, ce este cu ea? se arătă neliniștit Vasiliu și mirat întinse gîtul ca să asculte mai bine. Ce s-a întîmplat?

— Cunoști cu ce scop a venit în orașul nostru, nu?

— Desigur, spuse Vasiliu. Face un reportaj, un film documentar, vrea să scrie despre cetatea romană...

— Asta o spune ea ca s-o credem noi.

— Și de ce să n-o credem? făcu ochii mari Vasiliu.

— Păi dumneata nu știi care-i adevărata ei identitate?

— Vreți să spuneți că-i trimisa acelui inginer din Viena care m-a acostat și care...

— Ei, da, da, așa este, întări colonelul.

— Astea-s presupunerile maiorului Simion, tovarășe colonel, zîmbi calm Vasiliu. Și toate aceste presupuneri nu s-au verificat prin nimic pînă în prezent. Dimpotrivă...

— Stai, stai puțin, nu te hazarda...

— Tovarășe colonel, urmă Vasiliu, îmi permiteți să-mi spun părerea ca om amestecat în această problemă și care chiar după spusele maiorului Simion sînt cel mai apropiat „obiectivului" lor...

— Da, te ascult...

— Repet este o părere personală și mi-o susțin prin argumente...

— Ia să vedem...

— Este firesc ca organele de securitate, începu el calm, să ia toate măsurile de rigoare, să-și facă datoria și să intervină prompt atunci cînd e cazul, mă rog, chestiuni pe care le știm fiecare dintre noi și nu e necesar să le mai comentăm. Eu în problema în speță sînt omul care a trebuit și trebuie în continuare să supraveghez, să fiu atent, să iau seama, să trag concluziile respective cele mai potrivite în legătură cu această femeie, care după cum am fost avizat acolo la Viena și după cum l-am informat și pe maiorul Simion venea aici să intre cu mine în niște tratative referitoare la proiectul meu, să caute, dacă socotea de cuviință să-mi sustragă acele planuri, mă rog, să convină cu mine în privința cedării schițelor și așa mai departe, lucruri pe care le cunoașteți...

— Da, și?

— Iertați-mă, dar pînă la ora actuală eu n-am observat la ea preocupări de acest gen, urmă Vasiliu desfăcînd larg

brațele a mirare. Pe cuvînt de onoare dacă am observat ceva ! Dimpotrivă, are o atitudine dintre cele mai angelice... Pare să fie departe de problemă, nici n-o interesează acest domeniu...

— E un sistem Vasiliule, un sistem dragă băiete, îl dojeni Drăgănescu, nu fi credul, nu te lăsa prins în plasa pretinsei ei naivități...

— Tovarășe colonel, nu se lăsă Vasiliu, îmi place să cred că sînt un om cu fler, că am cum se spune mirosul copoiului, că sesizez ca o antenă de radar orice mișcare suspectă, mă rog, am înnăscut în mine simțul acesta al vigilenței. Ei, cu toate astea vă mărturisesc sincer, n-am observat nimic, nu există nici un indiciu care să mă pună pe gînduri și să-i pună pe gînduri și pe cei de la securitate...

— Crezi ?

— Mie la sută !

— Cu toate astea, uite, ei sînt de altă părere, vorbi cu convingere Drăgănescu. Ea a descifrat cu ușurință unele schițe ale motorului de tanc la dumneata acasă, așa este ?

— Da, așa este. Are unele cunoștințe, a dat examen la politehnică...

— Mă rog. Apoi și-a făcut de lucru — știi doar — în preajma tancodromului în cîteva dimineți consecutive, fără a se sfii să utilizeze aparatul de fotografiat, zice-se că o interesau urmele cetății romane... cunoști chestiunea, nu ?

— Da, și ?

— În al treilea rînd, urmă Drăgănescu, în valiza ei s-au găsit un inel, „operă de artă“, cum zici că ți-a atras atenția transfugul acela de la Viena, deci Mona Lisa gravată pe fațeta lui, după asta a avut cîteva convorbiri telefonice suspecte cu un individ ce mișună prin preajma noului combinat de la Galați, mă rog sînt atîtea indicii care mă mir că dumneata, cu flerul care spui că-l ai, treci peste ele cu ușurință...

— Nimic nu e concluziv, tovarășe colonel, se apără Vasiliu. Sînt ferm convins de acest lucru...

— Bine, realitatea are să te convingă că te înșeli, zise Drăgănescu cu fermitate. Și ar fi dureros ca un ofițer al armatei noastre să-i fie tocit spiritul de vigilență...

Vasiliu prinse a zîmbi, dar colonelul dădu din cap dezaprobator.

— Te rog, Vasiliule să nu iei lucrurile cu uşurinţă, îl povăţui el. Vei suferi consecinţele şi încă grave consecinţe...

— Nu iau nimic cu uşurinţă, tovarăşe colonel, asigură Vasiliu. V-am raportat numai un punct de vedere personal în această problemă, care nu influenţează cu nimic tot ceea ce întreprinde maiorul Simion. Dimpotrivă, îi ascult dispoziţiile, continui să mă aflu în preajma respectivei vizitatoare a oraşului, să fiu în compania ei, să fiu atent...

— Ei, apropo de această companie, îl opri Drăgănescu, pentru asta te-am chemat să stau de vorbă cu dumneata...

— Vă ascult, tovarăşe colonel.

— Sînt informat şi nu fără mirare că într-una din serile trecute, atunci cînd a fost furtuna aceea, dumneata ai luat masa împreună cu necunoscuta în camera ei la hotel...

— Cu totul exact, tovarăşe colonel. Am indicaţia chiar să merg cu prietenia pînă la intimitate...

— Zău?

— Cel puţin aşa am înţeles, asigură din nou Vasiliu. Altfel nu aş putea pătrunde anumite substraturi care mi se cer dezvăluite...

— Şi că în seara respectivă, ajungînd acasă ai dat un telefon şi v-aţi complimentat reciproc ca doi amorezi ce pun la cale o poveste de dragoste. Vasiliule, îţi atrag atenţia, nu te lăsa...

— Dar, tovarăşe colonel...

— Îţi atrag atenţia nu te lăsa tîrît în nişte mreje care-ţi pot fi fatale! vorbi cu seriozitate colonelul. E păcat de dumneata, băiat tînăr, inteligent să sfîrşeşti într-un mod trist, lamentabil, chiar tragic...

— Mergeţi prea departe cu presupunerile, tovarăşe colonel...

— Vasiliule, mă ştii, sînt omul care înainte de a face un pas mă uit unde pun piciorul, vorbi patern colonelul. Sînt precaut. Îmi fac datoria şi-ţi atrag atenţia... Nu lua în altfel indicaţia şi dezlegarea dată de autorităţi de a fi cît mai mult cu putinţă în compania femeii, ca un prilej de a da frîu liber unor sentimente ce în cazul în speţă cred că nu-şi au rostul...

— Mă iertaţi, tovarăşe colonel, spuse Vasiliu, dar nu înţeleg aluzia...

— Să nu te pună dracu să te îndrăgosteşti de cucoana asta că ai păţit-o, să ştii!

— Dezertare la inamic, tovarăşe colonel! rîse Vasiliu şi ceru voie să-şi mai aprindă o ţigară. Sau prizonier nerecuperabil...

— Tu văd că rîzi, dar îţi atrag atenţia, zîmbi Drăgănescu. Eşti un ofiţer capabil şi...

— Tovarăşe colonel, interveni Vasiliu aprinzîndu-şi ţigara, vă rog să mă credeţi că nu tratez lucrurile cu uşurinţă, cu toate că în discuţia cu dumneavoastră mi-am permis să dau o nuanţă de persiflare problemei. Şi nu le tratez cu uşurinţă tocmai pentru că sînt conştient de rolul meu în această chestiune şi nu vreau să-mi pătez demnitatea. Însă sînteţi de acord cu mine că este o femeie frumoasă, inteligentă, că...

— Dar cine dracului nu-i de acord cu tine, măi băiatule? sări Drăgănescu de la locu-i şi lovi cu palma în cristalul biroului. Ştii că eşti bine! Păi femeia asta a electrizat o întreagă sală de bal, însuşi primarul s-a fîstîcit în prezenţa ei, ce să mai vorbim, e frumoasă, a dracului de frumoasă, dar mă rog, tu cunoşti istoria spionajului? îl iscodi el, privindu-l întrebător printre gene. Ai citit cîte ceva?

— N-am citit, tovarăşe colonel, mărturisi sincer Vasiliu. Am avut alte preocupări...

— Măi, toate spioanele din lume au fost şi sînt inteligente şi frumoase, spuse sigur pe el Drăgănescu. Altfel n-ar putea acţiona. Jumătate din succesul lor, dar ce zic jumătate, cred că şaptezeci şi cinci la sută din succes şi-l bazează pe inteligenţă dar şi pe frumuseţe, pe arta de a se face plăcute, atrăgătoare. Dau peste unul care se pierde cu firea ca tine şi gata, problema e rezolvată cît ai bate din palme! Omul e om, e supus greşelii şi cînd e vorba de-o zînă din astea greşeşti repede! Al dracului de repede!

— Mda, aveţi dreptate, consimţi Vasiliu. Dar vream să continui...

— Te rog...

— Sînteţi de acord cu mine că nici eu, nici dumneavoastră, nici chiar maiorul Simion nu ne putem pronunţa la ora actuală cu nimic acuzator împotriva acestei femei, pentru că nu există nici o probă real concretă care s-o identifice ca pe trimisa lui Grama? Dimpotrivă, după cîte îmi spunea

Pandrea şi chiar maiorul Simion anumite date confirmă identitatea ei din Bucureşti. Şi atunci ? Ori, ori ?

— Vigilenţa ne dictează să facem ochii mari, Vasiliule! îl admonestă colonelul. Aşa că...

— Îi facem, tovarăşe colonel...

— Anulează orice ispită dacă este, că ispita te duce pe drumul pierzaniei...

— Îmi permit, totuşi să am şi eu unele păreri personale, nu se lăsă Vasiliu.

— Părerile dumitale să nu favorizeze transmiterea sau divulgarea unor secrete militare sau de stat, urmă Drăgănescu cît mai oficial. Fii atent ! Ţi-am mai spus, prudenţa este mama înţelepciunii.

— Am înţeles, tovarăşe colonel...

— Urmează mai departe indicaţiile ce le-ai primit, ajută la elucidarea acestui caz cu rîvna care ştiu că te caracterizează, dar fii atent la fiecare pas pe care-l faci ! Prieteneşte îţi atrag atenţia, mai ales că — îţi mărturisesc sincer — ţin foarte mult la dumneata, vorbi Drăgănescu asemeni unui părinte. Eşti unul dintre cei mai buni ofiţeri ai unităţii şi mi-ar pare rău să ţi se întîmple ceva... Sînt mai în vîrstă, am mai multă experienţă în viaţă decît dumneata, nu-mi lua sfaturile şi temerile în nume de rău sau ca exagerate. Am trecut prin multe şi cunosc multe. Dragostea, iubirea pentru o femeie duce, într-adevăr la fericire cînd ea este înţeleasă, dar poate duce şi la pierzanie ! Şi nu este cazul să-ţi pierzi capul în situaţia pe care o discutăm... Da ?

— V-am înţeles, tovarăşe colonel, răspunse respectuos Vasiliu. Vă mulţumesc....

— Nu uita nici cele ce ţi-am spus. Ei, la revedere şi am să te mai chem pe la mine...

Zicînd acestea, Drăgănescu îi întinse mîna căpitanului, şi Vasiliu i-o strînse tare, bărbăteşte, după care, salutînd regulamentar se retrase, călcînd cu pasul său elastic, hotărît covorul ce ducea către uşă.

11

În aceeaşi seară, cam pe la orele opt şi jumătate, după ce stătuse pînă atunci în oraş, Radu Vasiliu se întorcea acasă. Luase masa de prînz la restaurantul „La nunta Zamfirei“ unde Petrică, chelnerul, cel înalt şi slab îl servise cît se poate de repede. Băuse apoi două sticle de bere şi cînd s-o comande şi pe a treia intrase în grădina restaurantului doctorul Lecuţia, tot numai o apă, cu faţa aprinsă, în cămaşă şi cu haina albă de in pe braţ.

— Apăi, no frate, tocma bine că te văd să am cu cine trage o răcoritoare, spusese el şi se aşezase la masa lui Radu. Servus, ce faci ?

— Bine, uite mi-am făcut datoria faţă de stomac...

— Măi, am avut azi două operaţii ale dracului de parşive, urmase doctorul ştergîndu-şi fruntea cu batista. La „mobile“ o luat foc ceva acolo şi un pompier din ăsta voluntar, neîndemînatic, sărind să dea ajutor o intrat în flăcări... Apăi l-am tot dichisit vreo două ceasuri. Numa după aia o vinit un factor poştal cu ulcer... Şi la un ceas cînd am zîs că-s gata o picat unul de la ceferеu, ceva acar era, o fost prins între vagoane... Şi dăi, şi dăi, uite numa acuma am scăpat... Ce faci, mă cîrtiţă ? îl prinsese el prieteneşte pe Radu de după gît. Cum merje treaba cu mosafira de la hotel ? Hai ?

Radu începuse să rîdă, în timp ce făcuse semn lui Petrică să-i aducă repede şi doctorului un pahar.

— Măi, faină-i mă, urmase Lecuţia ştergîndu-şi mereu faţa şi gîtul cu batista. A dracului de faină ! O fost azi dimineaţă la mine, o vinit cu gazetaru-acela slab ca un ţîr de-o ajutat-o şi i-am dat gheata ceea albă de ghips jos...

— Da ? S-a făcut bine ?

— Bine-i mă, acuma poate dănţui cît poftește ! asigurase Lecuţia. Mă şi te place mă, să fiu al dracului dacă te mint, am cam tras-o eu o lecuţă de limbă, că mă pricep, îs diplomat al dracului şi mi-o zîs că „eşti bărbat bine", şi plezneşte inteligenţa în tine, că aşa oameni ca tine mai rar şi că s-o bucurat că te-o întîlnit şi cîte şi mai cîte, destul să trag concluzia. No, hai să bem !

— Cum mai stai cu amorul doctore ?

— Cu amorul ? Mă, îţi spun, şopti el confidenţial şi complice aplecîndu-se la urechea lui Radu, mai spre sară încolo am o porumbiţă faină la colivie, ce mai, m-am dat dracului ! Is obosit mă, dar după ce îmbuc ceva, mă duc, fac un duş zdravăn şi gata... mă prezant... la datorie...

— Bravo doctore ! Succes !

— Mulţam, mă...

Radu Vasiliu întîrziase cu Titus Lecuţia vreo două ceasuri, apoi s-a dus la frizer, după care a intrat la cinematograf să vadă un film de aventuri, „Comoara lacului albastru" care rulase de mult în Bucureşti, dar tocmai acum ajunsese în orăşelul lor. Ar fi vrut să treacă pe la mecanicul lui, Vasile Dediţel, să vadă dacă i-a schimbat simeringul, dar ştia că acesta era bolnav de cîteva zile de sciatică şi nu se putea băga sub maşină. De la cinematograf, a trecut pe Strada Mare să mai vadă vitrinele magazinelor, ca omul ce n-are treabă şi nu vrea să se ducă atît de devreme şi să se închidă în singurătatea camerelor sale.

Tocmai se aprinseseră luminile în oraş, cînd se întîlnise cu sergentul major Dionisie, ce ieşea atunci din cofetăria „La dolce vita" însoţit de-un tînăr negricios, scund şi îndesat, îmbrăcat într-un tricou alb şi pantaloni bleumarin. Subofiţerul era puţin cherchelit, vorbea cam tare şi tocmai vroia să-l sărute pe obraz pe negriciosul acela, cînd îl zărise pe căpitan şi deodată tresărise ca electrizat, de parcă l-ar fi izbit cineva în faţă cu o căldare cu apă rece.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan ! a îngăimat el în poziţia de drepţi, căutînd să-şi potrivească cascheta pe cap.

— Ce-i cu dumneata, Dionisie ? întrebase Radu puţin contrariat de veselia subalternului său. Pari cam...

— Tovarăşe căpitan, permiteţi să raportez...
— Ce să raportezi, zîmbise ofiţerul, nu vezi că eşti... obosit ?
— Nu-s obosit, tovarăşe căpitan, vorbise Dionisie complet fîstîcit că tocmai pe el, omul cel mai disciplinat îl întîlnise superiorul său în situaţia aceea. A venit cumnatu-meu, fratele nevestii pe la mine, e meseriaş la „Porţile de fier" şi am intrat niţel să ne cinstim, că am o bucurie mare tovarăşu căpitan, zău am o bucurie mare...
— Ce bucurie, Dionisie?
— A rămas nevastă-mea gravidă, gata, acum s-a rezolvat problema, a fost dimineaţă la policlinică şi a zis doctoriţa „fetiţo ai călcat pe bec", da mie îmi convine becul ăsta, ştiţi povestea cu socru-meu, cu judecata, că a venit cumnatu-meu Stelu, vino-ncoace Stelule — se întorsese către negricios — şi prezintă-te la tovarăşu căpitan, ştie, a făcut la marină, în primăvară s-a lăsat la vatră, vino mă-ncoa că tovarăşu căpitan e superioru meu, ce superior, e fratele nostru cel mai bun şi cel mai deştept ofiţer din cîţi le-am zis „să trăiţi" în viaţa mea, şi zic a venit Stelu ăsta şi a zis că s-ar fi exprimat socru-meu, că dacă fii-sa ar avea un copil cu mine, n-ar mai umbla pe la judecăţi, că s-ar face de rîs. Auziţi, dumneavoastră ? Şi tocmai azi-dimineaţă nevastă-mea s-a dus la policlinică şi doctoriţa i-a zis că a călcat pe bec...
— Bravo, felicitările mele, zise Radu, o să ai o fată sau un băiat...
— Ce fată, tovarăşe căpitan, ce fată, sări contrariat Dionisie, vreau băieţi să facă, patru să facă, un echipaj de tanc, că tanchişti îi fac pe toţi, să fiu al dracului, că mie tancul mi-a plăcut de mic şi-n el vreau să mor. Zău, aşa i-am spus şi neveste-mi, „Dido, cînd o fi să mor, de bătrîneţe de bunăsamă, altfel cum ? zic Dido cînd o fi şi-o fi, cu tancul femeie să mă duceţi la groapă, mă legaţi zdravăn de turelă şi mă duceţi !" Da pînă atuncea mai este, acuma îs vesel, zău iertaţi-mă tovarăşe căpitan, nu-i felul meu cu restaurantele, de-aia nici n-am intrat acolo la „Nunta Zamfirei", am venit aci la cofetărie, că Stelu ăsta, cumnate-meu e băiat deştept, zice, hai mă la cofetărie, luăm cîte un coniac, că nu se cunoaşte, în cofetărie e altceva, stai cu prăjitura în faţă şi cu coniacul alăturea, aşa făceau ei marinarii la Constanţa şi ieşeau bine...

— Numai cîte unul ați luat? zîmbi Radu punînd mîinile la spate și privindu-l și pe Stelu care stătea respectuos deoparte parcă vinovat de toată scena la care asista.

— Ba cîte trei mi se pare, tovarășe căpitan, raportez cinstit, zise Dionisie trecîndu-și mereu palma peste față, părîndu-i-se că i se tot pune o pînză subțire peste ochi. Cîte trei. Așa e măi, Stelule? Da, eu raportez cinstit, nu fac cu băuturi din astea subțiri și gata... cum am simțit că mă lasă șenila, am zis, „Stelule, cu cîntec înainte marș!", direcția casa că ne ia Dida la trei păzește! Și am pornit...

— Numai că ați pornit cam fără... cadență...

— Asta așa este, raportez, aveți dreptate, consimți jenat Dionisie, da vă rog să mă iertați... știți eu nu fac cu băuturi din astea subțirele... Și am o bucurie... gata, s-a dus dracului felcerul de la Focșani de-l vrea socru-meu de ginere...

Venise și Stelu, se prezentase respectuos, era complet lucid, îi ceruse scuze căpitanului pentru cumnatu-său pe care cînd îl văzuse că începe să împlecitească vorba, plătise și îl scosese afară din cofetărie, vroind să-l ducă acasă.

— El nu bea de felul lui, tovarășe căpitan, îl scuza mereu Stelu și am crezut că un mic coniac n-o să-i facă rău. Are și el bucuria lui, v-a raportat...

— E băiat bun, lasă, nu-i nimic, dar acum luați o mașină, ceva, și duceți-vă acasă...

— Am înțeles, tovarășe căpitan...

Radu plecase apoi pe stradă către casă, gîndindu-se la viața acestui subofițer, băiat muncitor, destoinic, priceput, săritor la orice treabă, inimos și în cale afară de disciplinat, iubit de militari cum nu mai întîlnise altul, care iată, își socotea necazul cu socru-său încheiat, dar nu pentru asta băuse, atît cît băuse, ci pentru faptul că avea să aibă un copil sau patru cum dorea el. Desigur, mîine dimineață Dionisie are să roșească atunci cînd îl va întîlni, și are să roșească ori de cîte ori o să dea ochii cu el, e un băiat plin de simțire, cu multă sensibilitate, la locul lui, dar n-o să-i amintească niciodată, nimic, despre întîlnirea din seara asta în fața cofetăriei, un fapt accidental care nu-l caracterizează, nu un asemenea episod trecător din viața unui om face să-ți schimbi părerea bună pe care ți-ai făcut-o în împrejurări dintre cele mai diferite.

Se întunecase de-a binelea, către periferie străzile erau acum tăcute, pustii, rar cîte un bec lumina şters caldarîmul cu piatră de rîu. Casele scunde, acoperite cu tablă sau ţiglă, răsărite parcă din verdele grădinilor, cu săliţe sub grinzile acoperite de zorele, aveau ferestrele luminate, oamenii se pregăteau de culcare, ici-colo se mai zbenguiau copii prin curţile bătătorite, pe sub bolţile viţei de vie sau ale caişilor şi gutuilor. Radu mergea agale, fără să se grăbească, se gîndea la cele discutate de dimineaţă în şedinţa de analiza aplicaţiei, apoi la conflictul cu maiorul Cristescu, la conversaţia cu colonelul Drăgănescu în privinţa lui Auris. Desigur, comandantul avea dreptate, era şi de datoria lui să-i atragă atenţia, nimeni nu se supăra pentru asta, dar tot la fel de adevărat era şi faptul că şi el, Radu, poate în controversă cu presupunerile lui Simion, putea avea părerile lui, bazate aşa cum a şi spus colonelului pe nişte argumente. Să nu se îndrăgostească de ea ? Pentru ce ? Pentru faptul că este o spioană în slujba unor străini ! Dar poate cineva s-o acuze pînă acum de aşa ceva ? Bineînţeles, trebuie să fie prudent, atent, să nu forţeze lucrurile, nu-i va spune niciodată că o place, sînt nişte sentimente intime, personale, din capul locului a acuzat-o pentru presupusa ei îndeletnicire, dar, oare nu poţi iubi o astfel de femeie, dorind din inimă s-o salvezi, s-o ştii cinstită, sinceră, cu conştiinţa curată ? Din prima clipă, văzînd-o cît e de frumoasă şi de inteligentă, cît e de atrăgătoare şi cu cît farmec se face plăcută, admirînd-o şi iubind-o în tăcere, el o blamase pentru postura mascată în care apăruse în oraş, pentru ceea ce avea să întreprindă la ordinele unor stăpîni pe care poate nici nu-i cunoştea. „Ei, dacă totul n-ar fi decît o falsă presupunere ? Dacă totul n-ar rămîne decît un simplu coşmar ? Dacă totul nu s-ar rezuma decît la o simplă coincidenţă ?"

Gîndind astfel, Radu ieşi din oraş şi se îndreptă spre cele cîteva blocuri ce se înălţau nu departe pe cîmpul pe care altădată, cu cîţiva ani în urmă îşi instruise primii ostaşi la venirea în noua garnizoană. Mai toate ferestrele apartamentelor erau luminate şi decorul era feeric, splendid ; zeci, sute de constelaţii pîlpîiau în bezna întinsă ca un panopticum de catifea neagră, peste liniştea cîmpului, cu iarba încă încinsă de arşiţa de peste zi. Un şir de becuri înălţate pe stîlpi metalici marcau aleea asfaltată ce ducea într-acolo. Curînd, Radu

ajunse sub lumina lor şi îşi privi ceasul de mînă. Era aproape ora opt şi jumătate.

Cînd ajunse în faţa blocului său, rămase deodată locului foarte surprins. Desluşi silueta maşinii sale în lumina difuză a becului de la intrarea principală. Caroseria, parbrizul, barele nichelate sclipeau reflectorizant de parcă atunci limuzina fusese scoasă din fabrică. „Ce-i cu maşina mea?" se întrebă el şi grăbi pasul. Doar am lăsat-o în curte la nea Vasile acum două zile... Să-i fi montat simeringul şi a adus-o? Bine, dar Florina mi-a spus că taică-său e încă bolnav şi nu poate lucra... Şi chiar dacă ar fi pus simeringul, de ce oare nu mi-a dus-o la garaj? Avea cheile de acolo..."

Apropiindu-se, Radu zări în maşină, la volan, capul unei femei cu părul lung, puţin aplecat, cu tîmpla sprijinită în palme. Părea că dormitează sau stă gînditoare.

— Ei, ce surpriză! exclamă Radu deschizînd larg portiera din faţă. Ce faci, domnişoară?

Leny tresări şi întoarse brusc capul, mai mult speriată. În acelaşi timp, întinse mîna, răsuci uşor butonul nichelat şi reduse tonalitatea radioului din bord la minimum.

— Ascultai radioul? întrebă Radu şi se aşeză lîngă ea pe scaunul tapisat în piele. Ce este? O piesă de teatru? A, da, „Scrisoarea pierdută"...

— Da, „Scrisoarea pierdută", confirmă fata puţin emoţionată şi fîstîcită de parcă fusese trezită dintr-un somn. E pe sfîrşite... Am deschis radioul acum o oră şi ceva, începuse deja şi, prinsă de acţiune, uite că nici nu mi-am dat seama cum a trecut timpul... Totdeauna savurez piesa asta cu plăcere...

— Cum, de o oră şi mai bine aştepţi aici? se miră Radu şi-şi privi interiorul maşinii de parcă ar fi vrut să mai descopere pe careva ce i-ar fi ţinut de urît fetei. Cum asta?

— Mi-aţi promis o plimbare, nu? întrebă Leny zîmbind şi-şi trecu mîna prin păr îndepărtîndu-l de pe frunte.

— Da, am promis...

— După-amiază m-am ţinut de tata şi nu l-am lăsat pînă ce nu v-a reparat maşina, nu ştiu ce avea acolo sub motor, că m-am uitat şi tot nu pricep nimic...

— Simeringul de la distribuţie...

— Da, cam aşa ceva, l-am auzit vorbind.

— Şi ?

— Şi după ce a terminat treaba a adus maşina pînă aici, oprindu-se de două, trei ori pe drum să vadă dacă mai curge ulei. V-a căutat sus dar nu eraţi şi atunci i-am spus să lase maşina şi cheile că am să vă aştept eu să v-o dau în primire. L-am prevenit însă că e posibil să vă însoţesc şi într-o plimbare în afara oraşului să controlăm la drum lung reparaţia ce a făcut-o...

Plecă fruntea, parcă ruşinată de năstruşnica ei propunere, ocolind privirea zîmbitoare a lui Radu.

— Şi ce a zis nea Vasile ?

— A zis că dacă plecăm să trecem pe acasă şi să-l anunţăm şi pe el... I-a părut rău că nu v-a găsit, ştia că întotdeauna după-amiezile sînteţi acasă...

— Da, aşa este, dar uite, se scuză Radu, m-am luat cu una, cu alta şi am întîrziat. Dacă ştiam că mă aştepţi aici, zău că lăsam totul baltă şi alergam acasă...

— Pentru mine ?

— Da, pentru dumneata...

Leny plecă iarăşi fruntea sprijinind-o de ebonitul volanului şi rămase cîteva clipe tăcută, gînditoare, mîngîind cu mîna butoanele şi ceasurile din tabloul de bord, evidenţiat de o lumină verzuie, odihnitoare, mult estompată. Desigur, îi plăcea că era în atenţia acestui bărbat drăguţ care o curta discret, ştia acest lucru şi la rîndu-i simţea că are ceva deosebit pentru el, nişte sentimente de dragoste pe care nu le intuise pînă la această vacanţă — iată de pildă spune că ar fi lăsat totul baltă, orice treabă în oraş şi ar fi alergat acasă s-o întîlnească, dar... i se părea totul de domeniul fantasticului, al irealului, nu se considera o fată chiar atît de interesantă, de frumoasă, de fascinantă încît să-l preocupe pe un bărbat de factura căpitanului Radu Vasiliu care, în mod cert a întîlnit în viaţă femei cu mult mai mult farmec decît ea. De cînd venise de la Bucureşti, de la facultate şi pînă în preziua balului nutrise speranţa, începuse să viseze o dragoste frumoasă între ei doi, plină de romantism, da, era o fire romantică, admira poezia, mai ales poezia erotică, plină de subtilităţi afective, el îi dăduse poate conştient sau nu, dar îi dăduse în fiecare zi cantităţi infime din licoarea acelei

speranțe ce-i încălzea inima și-i umplea sufletul de fericire. Deodată însă a apărut femeia aceea cu ochi tulburători, verzi, ca apa mării dimineața, ca smaraldul luminat de soare, cu trup seducător și mers ușor ca de balerină, s-a așezat la masa lor, acolo la bal, și ea l-a observat atunci pe Radu că se pierduse cu totul, că devenise stîngaci în gesturi, el bărbatul inteligent, versat și sigur pe el într-o discuție, acum se bîlbîia ca un școlar în fața unui temut profesor, nu-și mai găsea astîmpăr, era mereu preocupat de ceva și ea, Leny, socotise că prezența ei nu-l favorizează, dureros, dar luase ea inițiativa și se scuzase că e obosită și trebuie să plece. El o condusese acasă, căutase să fie mai departe tandru, atent, dar acum totul era de circumstanță, ea intuia acest lucru, îl intuia perfect, căutase să joace teatru, să pară că nu a observat nimic, dar actorul din ea o trădase, îi trădase nepriceperea în a trăi și a masca falsele sau realele drame ale vieții. Apoi nu trecuse mult și el revenise din rătăcirea aceea a lui, așa a înțeles ea că fusese doar o rătăcire, pentru că el redevenise cel dinainte, cuprins de aceeași afecțiune și atenție cu care-l cunoscuse. Nu, nu-l înțelegea, nu putea pricepe ce se întîmplase, dar nici nu vroia să înțeleagă, trăia totul ca un vis frumos și visele frumoase, socotea ea, nu e bine niciodată să le analizezi, să le cauți geneza în viața de fiecare zi, lasă-le să fie visuri pentru că ele îți sînt întotdeauna alean în clipele de cumpănă...

Da, îl așteptase aci în mașină și poate l-ar fi așteptat întreaga noapte, bucuroasă, fericită pentru acea reîntoarcere a lui pe care i-o citise în ochi în ultimele zile. Mugurii speranțelor ei de iubire — poate că el nu știe cum iubește o fată la optsprezece ani ! — încolțiseră, căpătaseră contur, se arătau frumoși în lumina soarelui, aveau să rodească...

Radu stătea acum lîngă ea și o privea tăcut, o lăsase într-adins să fie cufundată în gîndurile ei, cu capul pe volan, îi înțelegea frămîntările, știa că-i dăduse acele speranțe, doar el căutase să i le dea, o plăcuse de cum venise în vacanță, nu numai atît, dar îi spusese că fusese surprins de frumusețea ei, de felul cum primul an de studenție făcuse din fetița inocentă o domnișoară al cărei parfum de adolescentă fascina, tulbura. O întîlnise în cîteva rînduri, se plimbase alături de ea prin parcul orașului, pe Strada Mare. Odată fuse-

seră la cinematograf, stătuseră după aceea seara pe o bancă în parc și contemplaseră firmamentul sclipind de stele, încercînd să încropească versuri, epigrame, rîzînd, amuzîndu-se fiecare de stîngăcia acelor creații ad-hoc, plecase mai apoi în raliu, se întorsese, o întîlnise din nou, dar a venit balul și o dată cu balul frumoasa necunoscută care nu i-a mai dat clipe de liniște. Ce să facă ? De o parte această fată cu trupul firav, cu părul ca noaptea și ochi de cărbune, naivă, rezervată, cuminte, cu romantismul și candoarea ei adolescentină, cu surîsul inocenței pe buze și privirea veșnic rătăcitoare, temătoare, căutînd sinceritate și adevăr, așteptînd florile dragostei să-i mîngîie și să-i bucure prima iubire ; de cealaltă parte Auris, femeie în adevăratul înțeles al cuvîntului, născută parcă numai pentru dragoste, pentru iubire, pentru clipe de extaz și fericire, trecută prin experiența vieții, cunoscîndu-și valențele frumuseții, conștientă de magia privirilor ei și a felului cum buzele-i știu să șoptească cuvinte de alint și mîngîiere...

Fără să-și dea seama, Leny apăsă clacsonul și tresări speriată. Tresări și Radu și amîndoi, treziți din beția gîndurilor începură să rîdă.

— Am greșit, se scuză ea ca un copil. Nu știam că pîrghia asta e clacsonul...

— Nu-i nimic, zise Radu și-o învălui tandru cu privirea ochilor săi căprui. Nimeni nu doarme la ora asta... E prea devreme...

— Cît o fi ceasul ?

— Este nouă fără douăzeci. Uite, este ceas și aici la bord...

— A, da, aveți dreptate. Nu l-am observat... Credeam că-i kilometraj...

— Kilometraj ? rîse Radu în hohote și începu să rîdă și Leny. Ce, mașina mea merge numai cu doisprezece kilometri pe oră ? Nici cea mai celebră rablă de acum 70 de ani n-a mers cu atît pe oră !

— Nu, nu mă pricep și gata, conchise fata ca o scuză. Puteam să zic că-i termometru...

— Mai grav ! rîse să se prăpădească Radu.

Făcură haz cîteva minute în șir, după care Radu o întrebă pe fată dacă socotind că nu este tîrziu, vrea totuși să facă o plimbare cu mașina.

— Să lăsăm pentru altădată, zise Leny. Acum este tîrziu. Da ?

— De acord, consimţi Radu. Atunci mă duc numai pentru cîteva clipe sus, în apartament, să-mi iau permisul de conducere din birou şi te duc acasă...

— Bine, aştept...

El coborî şi Leny îl urmări cum cu aliura lui de sportiv aleargă, sărind balustrada de la intrarea blocului, deschizînd larg uşa mare de sticlă. Se sfîrşise piesa de teatru şi manevrînd butonul aparatului de radio, plimbă de la un capăt la altul al scalei acul posturilor, încercînd să găsească undeva o transmisie de muzică uşoară. Tocmai descoperise o astfel de transmisie şi încerca să stabilizeze postul, cînd îl văzu pe Radu înapoindu-se în goana cea mai mare, mai-mai să se prăvale peste portiera maşinii.

— Ce-i, ce este ? întrebă fata speriată, cu palma pe piept, să-şi astîmpere bătăile inimii. Ce s-a întîmplat ?

— Vai, e groaznic ! zise Radu şi urcîndu-se în maşină se prăbuşi pe scaun, alături de ea, cuprinzîndu-şi capul în palme. E groaznic...

Fata îl observă că avea faţa complet transfigurată, ochii aproape ieşiţi din orbite, iar buzele prinseseră să-i tremure de parcă fusese cuprins de friguri.

— Domnule Radu !

— În faţa uşii apartamentului meu, un om mort, şopti el. Trebuie să anunţ Miliţia...

În aceeaşi clipă, fata dădu un ţipăt şi căzu cu capul pe volan, dar Radu o luă imediat în braţe şi încercă s-o liniştească, în timp ce-o trăgea încet la o parte să poată porni maşina.

Ceasul din tabloul de bord arăta orele douăzeci şi patruzeci şi cinci de minute...

12

În acest timp, pe șoseaua către Ploiești, *Citröen*-ul alb-albastru condus de Auris gonea nebunește, înghițind kilometru după kilometru cu o viteză uluitoare. Femeia, îmbrăcată într-un tricou sport alb, cu pantaloni tot albi, stătea de aproape trei ore la volan, dar se vede treaba că lungul drum n-o obosise în nici un fel, experiența îndelungatelor călătorii în țară și străinătate spunîndu-și acuma cuvîntul. Se lăsase noaptea de cum ieșise din București, aprinsese farurile și fasciculele de lumină despicau întunericul în două, dezvăluind ca-ntr-un film derulat cu repeziciune șirul copacilor și al caselor ce mărgineau șoseaua asfaltată destul de largă. Radioul deschis, instalat în caseta bordului emitea o muzică de jazz, explodantă și chinuitoare. Enervată, răsuci butonul, plimbă repede acul pe scală și găsi un post a cărui muzică de cameră reconfortantă, ușor nuanțată o delecta. Întîlnea mașini de toate tipurile, venind dinspre Ploiești sau Brașov, în urmă se înșiruiau altele, dar din aceasta nici una n-o putuse depăși. Barem pînă să intre în București atît se ținuse în trena ei o autosanitară venindu-i pînă la cîțiva metri în spate, dar fără s-o poată întrece, încît dacă la început se enervase de această ambiție a șoferului — pesemne omul gonea că avea vreun accidentat pe targă — pînă la urmă începuse chiar să se amuze și-i făcuse semn s-o ia înainte. Dar se vede treaba că omul se simțea bine în umbra ei pentru că nu vroia s-o depășească. Pe semne că șoferul de pe autosanitară gîndise, ca orice șofer, că totdeauna cînd ai pe cineva în față, care merge în regimul tău de viteză, parcurgi drumul mai în siguranță, calea fiindu-ți deschisă fără nici un pericol.

Se întunecase cînd intrase pe străzile aglomerate ale Bucureştiului. Autosanitara se pierduse, intrase probabil la vreun spital, dar de pe la aeroportul Băneasa un alt ambiţios şofer, conducînd o maşină de depanare a întreprinderii „Ciclop" vroia parcă să nu se lase mai prejos decît acela de pe ambulanţă. Gonea de parcă dansa pe şosea, strecurîndu-se cu o abilitate demnă de invidiat printre şirurile de maşini ce le ajungea din urmă, căutînd cu orice preţ să nu lase pe nimeni înainte-i. Şoferul era de-o comportare condamnabilă şi privindu-l cînd şi cînd în oglinda retrovizoare, Auris îi dezaproba total maniera de a conduce, gîndind că din nesăbuinţa şi grozăvenia unuia şi altuia ca el, care cu o maşină de factură medie vrea să se ţină în acelaşi regim de viteză de pildă cu un *Citröen*, se întîmplă destul de des accidente care sînt trecute cu uşurinţă pe seama fatalităţii.

Ajunse, în sfîrşit, în comnuna Săftica, încetini viteza, şi apropiindu-se de kilometrul 24 semnaliză că virează la dreapta, după care intră în curtea restaurantului-grădină. Sub copertinele de celuloid galbene şi verzi sau sub coroanele pomilor, la mese, era destul de multă lume pentru ora şi locul acela îndepărtat de Capitală. Pe estrada feeric luminată o formaţie de muzică uşoară, compusă din patru tineri pletoşi în mijlocul cărora îşi etala umerii goi şi coapsele dezgolite o mulatră, delecta consumatorii, chitarele lor făcînd un zgomot asurzitor.

Auris parcă maşina în rînd cu celelalte turisme, încuie şi cînd să plece să ocupe o masă, intră în curte şi maşina de la „Ciclop" care trase alături. Se dădură jos doi tineri în salopete albastre şi o fată subţirică şi cam sfioasă. Se scuturară de praf, se pieptănară îndreptîndu-şi hainele pe ei, după care unul, trecînd pe lîngă Auris şi fără s-o bage în seamă, se adresă celei ce-i însoţeau :

— Hai Tanţo şi nu mai face mofturi, bem o bere şi gata ! Sau vrei să te lăsăm în drum !

Auris nu ştia care dintre ei este şoferul, ar fi vrut să-i dea cîteva sfaturi prieteneşti în privinţa felului cum trebuie să conduci maşina pe-o şosea aglomerată şi mai ales noaptea, dar îşi zise că nu e cazul să intre în vorbă cu nişte necunoscuţi, ea femeie singură şi în locurile acelea. Aşa că fără să-i pri-

vească, aranjîndu-şi puţin coafura, se duse şi ocupă un loc la o masă mai retrasă, departe de zgomotul orchestrei şi de privirile unora şi altora care şi începuseră să întoarcă capul după ea.

La ora aceea, maiorul Simion stătea în biroul său, pufăia liniştit din pipă şi citea cu multă atenţie declaraţiile unor pădurari şi vînători în legătură cu doi turişti străini, un bărbat şi o femeie, amîndoi destul de în vîrstă care cu trei zile în urmă spuneau că se rătăciseră cu maşina şi ridicaseră cortul de campare nu departe de tancodromul regimentului în marginea unui crîng des şi umbros. Bineînţeles că fuseseră sfătuiţi să-şi mute tabăra provizorie, numai de-o noapte, în alt loc, acolo nefiind teren de camping şi cei doi cu exagerate şi repetate scuze plecaseră, dispărînd totalmente din zonă. Pe semne că speriaţi gîndiseră să se ducă cît mai departe de locurile acelea.

Într-un colţ, pe cristalul biroului, sub conul de lumină al unei lămpi cu abajurul albastru se afla un mic aparat de radio emisie-recepţie, în carcasă metalică, argintie, de-o construcţie specială, ale cărui cadrane se aprindeau şi se stingeau la intervale scurte.

Simion tocmai vroia să ducă ceaşca de cafea la gură, cînd un zumzet insignifiant şi un beculeţ roşu clipind intermitent îi atraseră atenţia. Întinse mîna, apăsă un buton de ebonită neagră şi îndată se auzi vocea locotenentului major Pandrea, venind de undeva din eter :

— Flamengo ! Flamengo ! Flamengo ! recepţie...

— Colibri... Colibri... Colibri... ascult...

— Avionul a aterizat la douăzeci şi şase, punctul douăzeci şi patru. Pilotul aşteaptă... recepţie. Revenim.

— Bine ! zise Simion şi apăsă butonul de ebonită neagră, clipă în care se stinse complet şi beculeţul roşu. Duse apoi ceaşca de cafea la gură, sorbi zgomotos cîteva înghiţituri după care începu să pufăie liniştit din lulea, slobozind rotocoale de fum spre tavan, ca o locomotivă sub presiune. Calm, deschise apoi un dosar în care se afla caroiată harta ţării şi cu un creion roşu, urmărind şoseaua Bucureşti-Ploieşti însemnă cu un cerc punctul Săftica de la kilometrul douăzeci şi patru. Închise dosarul şi-l puse alături peste un vraf de hîrtii, stînd

o clipă cu palma deasupra lui, gînditor, meditativ, privind contemplativ un punct în colţul camerei. „Deci aici este locul de întîlnire stabilit telefonic cu respectivul ce vine dinspre Galaţi, îşi zise el. Important este acuma să nu le scape băieţilor nimic de sub observaţie... Orice amănunt cît de mic are o însemnătate enormă..."

Vru să sune secretara să-i spună să ia ceaşca de cafea, dar în clipa aceea soneria telefonului zbîrnîi prelung şi ridică receptorul :

— Ce-i Teodora ? întrebă el cu glasul răguşit.

— Căpitanul Minor de la Miliţia-oraş cere insistent să vorbească cu dumneavoastră...

— Bine, fă-mi legătura şi pe urmă vino să iei ceaşca de cafea de aici...

— Mai fac una ?

— Nu, e de ajuns. A fost excelentă, mulţumesc...

Apăsă apoi butonul aparatului telefonic şi zise :

— Aici maiorul Simion. Ascult...

— Să trăiţi, tovarăşe maior, auzi în receptor un glas repezit, aproape alarmant, la telefon căpitanul Minor de la Miliţia-oraş, vreau să vă raportez o chestiune urgentă...

— Poftim, spune...

— Acum cîteva minute a venit la mine căpitanul Radu Vasiliu, îl cunoaşteţi, şi mi-a relatat că în faţa uşii apartamentului său a găsit un om mort... Cum pe căpitanul Vasiliu l-am văzut deseori umblînd cu străina aceea care bănuiesc că vă interesează, am socotit că e bine să vă invit şi pe dumneavoastră la faţa locului, la o primă anchetă...

— Cînd a descoperit cadavrul ? întrebă maiorul pufăind mai departe calm din lulea.

— La ora douăzeci şi patruzeci şi cinci de minute. A vrut să intre în apartament şi în întuneric, pe palier, în faţa uşii a dat peste el... Zice că-i un om pe care nu-l cunoaşte.

— Bătrîn ?

— Nu şi-a putut da seama. Era întuneric iar lumina n-a aprins-o...

— Era singur cînd a descoperit victima ?

— Singur...

— Bine, conchise Simion, eu nu pot veni că am de rezolvat o problemă importantă, dar te rog fă dumneata cercetările de rigoare şi apoi mă informezi şi pe mine.

Zicînd acestea lăsă receptorul în furcă şi apăsă soneria de sub tăblia biroului. Intră secretara şi rămase în pragul uşii.

— Tovarăşe Teodora, să vină căpitanul Sasu la mine. Urgent...

Nu termină bine vorba, că aparatul de radio emisie-recepţie de sub conul de lumină al lămpii de birou începu din nou să-şi clipească beculeţul roşu şi să zbîrnîie înfundat, cu intermitenţă. Repede, Simion apăsă butonul de ebonită neagră şi ascultă cu urechea îndreptată spre difuzor :

— Flamengo ! Flamengo ! Flamengo... recepţie...

— Colibri... Colibri... Colibri... ascult.

— Acum două minute s-a produs şi aterizarea a doua. Vizibilitate bună. Totul în regulă. Recepţie...

— Continuaţi observarea aerodromului. Raportaţi decolările, încărcătura, traseul, ora... Terminat !

Ajunse în faţa blocului, cele două maşini, a căpitanului Radu Vasiliu şi a Miliţiei opriră la prima intrare. Radu coborî, iar Leny rămase să aştepte, cu capul rezemat de parbriz, puţin ameţită, surescitată, stăpînită de teamă şi nelinişte. Era încă sub impresia celor descoperite de Radu şi parcă un cerc de fier îi strîngea cu insistenţă tîmplele, gata să-i sfarme ţeasta capului. Tremura ca cuprinsă de friguri, inima îi bătea cu putere şi o senzaţie de vomă o încerca cînd şi cînd sugrumîndu-i răsuflarea.

— Te rog să te linişteşti, îi spuse Radu mîngîindu-i fruntea şi părul. Nu-i nimic... nu te gîndi la nimic...

— Aş vrea să mă duc acasă, şopti ea cu glasul stins. Simt că mi-e rău...

— Nu se poate, zise Radu, deocamdată nu se poate. Căpitanul Minor de la Miliţie a spus să aştepţi puţin... Eşti unul din martorii preţioşi...

— Nu ştiu nimic... nu cunosc nimic... n-am văzut nimic...

— Bine, înţeleg, dar aşteaptă. Am să mă întorc îndată. Pune radioul să cînte, are să-ţi treacă vremea mai uşor...

Leny nu răspunse, rămase tăcută, cu capul rezemat mai departe de parbriz. Radu închise uşor portiera maşinii şi alergă spre uşa de la intrarea blocului. Căpitanul Minor, un ins slăbuţ, brunet, însoţit de un bărbat înalt, tînăr, pe nume Albuleţ, procurorul de serviciu, de un medic în vîrstă, puţin

adus de-spate, un plutonier de miliţie, Lascu, şi un fotograf cu o întreagă aparatură spînzurată de gît, aşteptau.

— Mă iertaţi, se scuză Radu deschizîndu-le larg uşa blocului.

— Nu face nimic, zise Minor. Aţi spus domnişoarei să aştepte, nu ?

— Da, i-am spus...

Aprinseră lumina şi urcară treptele de piatră la primul etaj. Aproape de palier se opriră cu toţii şi scena li se înfăţişă în toată grozăvia ei. Un om bătrîn, neras de multă vreme, cu obrazul scofîlcit şi brăzdat de cute adînci, numai într-o cămaşă zdrenţuită şi pantaloni de doc, cu urme de cărămidă pe ei, desculţ, cu tălpile murdare şi crăpate, era prăbuşit pe palier cu capul în uşa apartamentului lui Vasiliu, cu picioarele spînzurînd pe prima treaptă. O mînă o avea sub el, cealaltă înălţată pe tăblia uşii de parcă ar fi vrut să se agaţe de ceva în disperarea dinaintea morţii. Din tîmpla dreaptă, de sub părul cînepiu căzut pe frunte se scurgea o urmă de sînge ce se prelingea pe obraz şi bărbie, către colţul gurii.

Ambele uşi, cea de la apartamentul lui Vasiliu şi al familiei Pătruţescu erau închise. În jur nici o urmă.

— Aţi umblat cumva la uşă, aţi pus mîna pe clanţă ? se interesă căpitanul Minor întorcîndu-se către Vasiliu.

— Nu, n-am pus mîna pe nimic, răspunse Radu venind mai aproape. Cadavrul l-am văzut în timp ce urcam scările şi m-am şi întors la maşină...

— Cine locuieşte în apartamentul de vizavi ?

— Inginerul Pătruţescu cu soţia.

— Acela de la fabrica de mobile ?

— Da...

— Cîte etaje are blocul ?

— Parter şi trei etaje...

— Nu ştiţi cine locuieşte în apartamentele la care duce această scară ?

— Diverse familii, răspunse evaziv Radu. Nu prea le cunosc, eu sînt mai rezervat. Ştiu numai că mai toţi sînt plecaţi în concediu... E vară şi ştiţi cum e vara...

— Oare e posibil ca nimeni dintre locatari pînă la dumneavoastră să nu fi descoperit cadavrul ? întrebă căpitanul Minor

privind pe scară în sus. Să nu fi coborît și să nu fi urcat nimeni ?

— Dacă nu sînt oamenii pe acasă, e foarte posibil, își dădu Radu cu părerea.

— Dumneavoastră ați descoperit cadavrul la orele douăzeci și patru și cinci, nu ?

— Exact, confirmă Vasiliu.

— Cît timp a trecut de la deces, tovarășe doctor ? se întoarse Minor către bătrînul medic care stătea deoparte și aștepta.

— Să se termine fotografierea și vă spun imediat, zise el privind cum fotograful, ajutat de plutonierul de miliție trăgeau clișeu după clișeu din diferite poziții și unghiuri cu o repeziciune uimitoare. N-am voie să mișc cadavrul...

Îndată ce blițul încetă să mai clipească, bătrînul medic se aplecă și începu examinarea celui decedat. În acest timp, plutonierul Lascu, în mînă cu o lanternă puternică, cerceta totul în jur, plimbînd fasciculul de lumină pe pereți, pe cimentul palierului, pe treptele ce urcau la etajul următor.

— Tovarășe căpitan, urme de sînge aici ! zise subofițerul către Minor și arătă cîteva pete roșii năclăind colțul balustradei de lemn lustruit ce mărginea treptele.

— Atît ?

— Deocamdată atît...

— Fă măsurătorile. Ei, ce spuneți, tovarășe doctor ?

— Tovarășe căpitan, victima a sucombat acum un ceas, nu mai mult. Cred că atac de cord. Autopsia va decide însă exact...

— Și sîngele de pe balustradă ?

— Luăm o probă. Cred că e al victimei...

— Lovitura de la tîmplă e singura sau mai are și altele ?

— Singura...

— Cauza ?

— Corp tare. Dacă grupa de sînge corespunde cred că omul s-a lovit în cădere de colțul balustradei și apoi s-a prăbușit aici lîngă ușă...

— Dacă nu ?

— A fost atacat de cineva. Mă rog, zise calm doctorul, meseria dumneavoastră, constatați, căutați și-l descoperiți pe ucigaș. Cred însă că e aceeași grupă de sînge. Cîțiva stropi picurați pe ciment, iată duc către cadavru...

În acest timp, uşa apartamentului inginerului se deschise şi în prag, alarmată de vocile de pe palier, apăru doamna Pătruţescu, cu părul răvăşit, numai într-un capot de casă, de mătase, în linii roşii şi albe, în picioare cu papuci tot de mătase, galbeni cu ciucuri verzi. Capotul descheiat, îmbrăcat pesemne în grabă, lăsa să i se vadă sînii şi coapsele bronzate de soare.

— Vai, scuzaţi ! zise ea roşind, văzînd atîta lume şi strîngînd cu gesturi repezi capotul în jurul trupului vru să se retragă. Am auzit vorbă şi credeam...

— Nu, vă rog să nu închideţi, zise căpitanul Minor şi făcu un pas către ea. Sînteţi doamna Pătruţescu ?

— Da, eu în persoană, răspunse ea cu glasul pierit, neştiind ce vrea miliţianul de la ea. Ce este, ce s-a întîmplat ?

— Sînteţi de mult acasă ?

— Toată după-amiaza am stat acasă...

— N-aţi ieşit de loc ?

— Nu...

— Nici n-a venit nimeni ?

— Nu...

— Aţi auzit vreun zgomot pe palier ?

— Vai ! dădu doamna Pătruţescu un ţipăt atît de sfîşietor că întregul bloc hăui ca o peşteră. Un om... arătă ea printre cei ce înconjurau cadavrul. Mort...

Leşină şi căzu în braţele lui Minor care o prinse repede şi căută s-o ducă în apartamentul ei.

— Căpitane Vasiliu, te rog ajută-mă, ceru el. Încet, să n-o tulburăm mai rău...

Minor şi Vasiliu, purtînd-o mai mult pe braţe, duseră femeia în dormitor şi o întinseră pe divanul-studio, al cărui cearşaf era răvăşit şi perna mototolită. Pe o măsuţă, alături, se vedea o sticlă de vin trei sferturi, două pahare, cîteva farfurii cu gustări, resturi de pîine.

Din baie, aranjîndu-şi gulerul cămăşii peste cel al hainei de in alb, apăru şi doctorul Lecuţia, roşu la faţă, cu părul cărunt, lins, proaspăt pieptănat. Rămase înmărmurit de cele ce vedea, stană de piatră nu alta, încurcat şi fîstîcit.

— Ce este, ce s-a întîmplat ? întrebă el cu glasul tremurat privind în toate părţile. Ce-i cu tine, Răducule ?

— A leşinat doamna Pătruţescu, zise Vasiliu în timp ce punea femeii comprese cu apă rece pe frunte. A ieşit în uşă şi...

— Şi ce-o fost la uşă ?

Vasiliu îi povesti în cîteva cuvinte întîmplarea de pe palier.

— Ei, că asta-i bună ! făcu el plin de uimire şi vru să se ducă să vadă personal despre ce-i vorba. Uite, dom'le ce chestie !

— Un moment, tovarăşe doctor ! îl opri Minor punîndu-i mîna pe umăr.

— Da, mă rog, ce este ?

— De cît timp vă aflaţi dumneavoastră în acest apartament ?

— Faceţi anchetă ?

— Da, e necesar, nu ? răspunse politicos Minor. De aceea sîntem aici...

— Da, desigur, e necesar, consimţi Lecuţia şi scoase batista să-şi şteargă fruntea de sudoare. Apăi eu am venit pentru o consultaţiune la doamna, că-i cam slăbuţă şi cu ameţeli... M-o rugat cam de mult, dar n-am avut timp... Aşa ceva, în particular, ca între prieteni, înţelegeţi...

— Am înţeles de cum am intrat, zîmbi abia schiţat Minor privind cele de pe masă şi patul răvăşit, n-are importanţă consultaţia, deocamdată vreau să ştiu cînd, la ce oră aţi venit dumneavoastră aici ?...

— Apăi, stai să-mi aduc aminte, zise Lecuţia şi trecîndu-şi palma peste frunte privi în tavan. Uite, am fost cu prietenul Vasiliu la o bere la „Nunta Zamfirei", apăi m-am dus pînă acasă să fac o baie... Cam cît era ceasul, mă cîrtiţă cînd ai plecat tu ? Că după aia eu n-am mai stat mult...

— Vreo patru şi jumătate, răspunse Radu care continua să stea la capul femeii şi să-i facă aer cu batista umezită.

— Aşa, cam pe atunci, zise şi doctorul Lecuţia. Ei, pînă am ajuns acasă, pînă am vinit aicea, să tot fi fost orele şase după prînz...

— Deci n-aţi venit mai tîrziu ?

— Nu, cam pe la ora aceea.

— Aţi observat ceva deosebit pe scări, pe palier ? V-aţi întîlnit cu cineva...

— Nu, cu nimeni...

— Bine, tovarăşe doctor, încheie Minor discuţia. Vă rog să daţi asistenţă în continuare doamnei Pătruţescu... Noi ne retragem. Va fi nevoie de o declaraţie, o să v-o cerem mîine...

— Cu plăcere, zise Lecuţia tot tamponîndu-şi fruntea cu batista. Dar... îl trase el pe Minor mai deoparte, ştiţi, tovarăşul căpitan... vă rog... cazul cu consultaţiunea pentru doamna, nu-l faceţi public... să nu se afle... o chestiune personală, cred că înţelegeţi...

— Nici o grijă, tovarăşe doctor, îl asigură Minor şi-i întinse mîna.

— La revedere, doctore, îi zise şi Radu şi lăsînd batista pe fruntea doamnei Pătruţescu care dormita, cu un uşor suspin, se ridică şi se îndreptă spre uşă. Aici era colivia de care-mi vorbeai ? şopti el zîmbind. Vezi-ţi mai departe de porumbiţă...

— Mă frate, stai mă ! îl opri Lecuţia pe Radu trăgîndu-l de mînă după uşă. Cine-i medicul care o vinit la consultul cadavrului ?

— Zamfirescu, internistul de la dumneata...

— Mormînt, mă, înţelegi ? ceru Lecuţia lui Radu, punînd arătătorul în dreptul buzelor. Ăsta are clanţă a dracului, dacă ştie el, ştie tot oraşul, e om pervers, mă poate avea la mînă... Şi apoi îl ştii pe inginerul Pătruţescu...

Ieşind pe palier, Minor ceru lui Vasiliu să descuie apartamentul. Traseră cadavrul la o parte şi intrară. Un aer stătut îi întîmpină şi Radu lăsă uşa deschisă, aprinzînd lumina, Minor, urmat de Vasiliu şi de procuror trecură prin camere cercetînd totul în jur. Nu li se părea nimic suspect.

— Vă daţi seama, vă lipseşte ceva ? întrebă Minor. E vreun lucru deranjat de la locul lui ?

— Deocamdată nu observ nimic deosebit, zise Vasiliu privind roată în toate părţile.

— Cunoaşteţi victima ?

— Nu. Nu l-am văzut niciodată pe acest om...

— De ce-o fi venit oare la uşa dumneavoastră ? întrebă Minor total mirat, cu mîinile în buzunare. Tentativă de furt ? Nu s-a găsit nici o cheie potrivită asupra lui, nici un şperaclu sau altă sculă...

— Nu știu, nu pot să înțeleg nimic, zise Radu înălțînd din umeri. Sînt uimit de toate cele întîmplate, dar nu pot găsi o explicație. Omul nu are vreun act asupra lui ?

— Nu, nu are, dar îl identificăm noi repede. Bine, să mergem.

Zicînd acestea, Minor, Albuleț și Vasiliu ieșiră din nou pe palier. Se dispuse ridicarea cadavrului și transportarea lui la morga orașului, lucru de care avea să se îngrijească plutonierul de miliție Lascu chiar în seara aceea. Apoi cu toții coborîră treptele și ieșiră afară la aer.

Zărind fata în mașina lui Vasiliu, căpitanul Minor se îndreptă repede către ea, deschise portiera, se prezentă cît mai respectuos, scuzîndu-se pentru întîziere și îi ceru să povestească tot ce făcuse în după-amiaza aceea, mai ales de cînd stătuse în mașină așteptîndu-l pe domnul Radu.

Leny, emoționată relată totul, de cînd plecase cu mașina din curtea casei părintești și pînă se întunecase și venise căpitanul Radu Vasiliu, găsind-o ascultînd la radio „Scrisoarea pierdută“ de Caragiale.

— Tatăl dumneavoastră a stat mult sus ? întrebă Minor în cele din urmă.

— Un minut sau două, spuse Leny cu glas șoptit. Atît cît a urcat treptele, a găsit ușa încuiată și s-a întors...

— Nu v-a spus dacă a văzut în fața apartamentului tovarășului căpitan Vasiliu ceva deosebit ?

— Nu, nu mi-a spus nimic. Dacă era într-adevăr ceva, în mod sigur îmi spunea...

— Dar cît timp ați așteptat dumneavoastră în mașină, o oră și jumătate sau cam așa ceva, n-ați observat cine a intrat și a ieșit din bloc ?

— N-am observat absolut nimic, spuse Leny cu glas tot mai precipitat. De altfel, cred că nici n-am fost atentă, eram preocupată de ascultarea piesei de teatru. Domnul Radu chiar m-a găsit cu capul plecat asupra aparatului de radio...

— Bine, domnișoară, conchise Minor. Încă o dată vă cer scuze. Acum ca să nu vă mai reținem fiind tîrziu, v-aș ruga să treceți mîine dimineață pe la noi la Miliția-oraș pentru o simplă declarație...

— Am să vin...

— Și invitați-l și pe tatăl dumneavoastră. Veniți amîndoi...

— Bine, domnule căpitan...

Erau orele aproape zece seara cînd locatarii apartamentelor de la scările vecine și de prin blocurile alăturate, aflaseră deja despre cele întîmplate. Curioși, începuseră să se adune în fața intrării principale de la primul bloc. Plutonierul de miliție însă, în așteptarea mașinii mortuare nu dădea voie nimănui să urce scările și-i îndemna pe fiecare să plece și să-și vadă de treabă.

Radu dădu mîna cu Minor, cu procurorul și cu medicul Zamfirescu după care se urcă în mașină alături de Leny, porni motorul și accelerînd plecă s-o ducă pe fată acasă.

Ea era tot tăcută, speriată, sub impresia celor întîmplate în ultimele două ore. Mîinile ținute pe genunchi îi tremurau ușor. Buzele la fel... Privea drumul înainte, luminat de farurile mașinii și copleșită ca sub o grea povară, nu scotea o vorbă.

13

Dacă în primele concluzii ale anchetei s-a crezut că bătrînul, un simplu cerşetor a sucombat pe palierul blocului în timp ce bătea la fiecare uşă să ceară de pomană, a doua zi dimineaţa lucrurile începuseră să se limpezească.

Sculîndu-se cu noaptea în cap, Radu Vasiliu intrase în baie să se bărbierească. Se simţea obosit, avusese un somn greu, agitat, dar spălîndu-se, apa îl înviorase puţin. Pînă tîrziu, spre miezul nopţii cercetase toate ungherele camerelor, toate sertarele, şifonierul, biroul, noptierele, în speranţa că poate va afla vreun indiciu în legătură cu moartea bătrînului, dar nu constatase nimic deosebit. Se gîndise în primul rînd la schiţele lui de proiect, poate le vizase careva, vroia să intre în posesia lor, dar totul era intact şi nici cea mai mică urmă nu indica intenţia cuiva de a şi le însuşi.

Tocmai cînd îşi dădea cu colonie pe faţă, auzi uşa de la intrare deschizîndu-se. Nu se sesiză, ştia că este Florina. Ieşi totuşi în uşa băii să vadă ce face şi o văzu pe fată aplecată, îndreptînd covorul din hol, cu un mic plic albastru în mînă.

— Ce faci, Scufiţă roşie ? o întrebă Radu îmbrăcînd cămaşa. Te-ai sculat aşa dimineaţă ?

— Da !

— Şi ?

— Mulţumesc bine, răspunse ea moale, sfioasă, cu capul plecat, de parcă nu îndrăznea să privească în ochii oamenilor. Am venit mai devreme să fac treabă, pentru că pe la zece mă duc cu mama pînă-n oraş...

— Ce-i cu plicul acela ?

— Cînd am intrat, m-am împiedicat de covor şi îndreptîndu-i colţul am găsit plicul acesta, lîngă uşă. Văd că are o pată roşie pe el...

— Ia dă-l încoace !

Radu luă repede plicul, îl întoarse pe toate părţile şi într-adevăr, către unul din colţuri se zărea o pată de sînge uscată, aproape ştearsă. Un scris mărunt, ordonat, frumos caligrafiat desemna adresa: „Domnului Radu Vasiliu, Aleea Teilor, blocul 1, apartamentul şapte. Personal".

„Al cui să fie scrisul ăsta ? se întrebă el neliniştit. Nu-l mai întîlnise. Şi de ce a băgat plicul sub uşă, cînd am cutie de scrisori ?"

Grăbit, trecu în cameră şi rupse plicul. Trase apoi afară hîrtia şi citi următoarele :

Domnule,

Te va mira poate îndrăzneala mea de a-ţi scrie. De mult, însă, nu mai sînt o fetiţă, o naivă, anii şi viaţa mi-au maturizat gîndurile, sînt conştientă de acţiunile mele, de sentimentele ce mă încearcă în aceste clipe, sentimente de dragoste pe care îţi mărturisesc nu le-am trăit niciodată cu intensitatea cu care le trăiesc de cîteva zile de cînd mă aflu în preajma dumitale. Seara pe care am petrecut-o în camera mea n-am s-o uit niciodată. Am avut putinţa să-ţi citesc în ochi şi să văd arzînd aceeaşi flacără a chemării către iubire care mă mistuie şi pe mine. A fost o seară veselă, m-am simţit fericită, dar noaptea după plecarea dumitale a fost un chin, un coşmar. Atunci am înţeles că-mi lipseşti, că nu pot pleca din acest oraş pînă nu am asentimentul dumitale dacă ne putem întîlni sau nu pe aceeaşi punte a dragostei. Doresc însă ceva serios, sincer, nu un simplu divertisment.

Toată viaţa mi-am dorit un bărbat ca dumneata. Ştiu, vei zice că nu te cunosc îndeajuns şi n-am de unde face asemenea aprecieri cu care să-mi hrănesc speranţele. Mi-ai apărut în cale fugar, dar norocul m-a ajutat să te reîntîlnesc după ani de zile, parcă mai fascinant decît în prima zi. Am cunoscut pînă acum fel şi fel de bărbaţi, dar i-au atras numai frumuseţea

fizică și dincolo de ea nimic. Am suferit mult și nu e cazul să mă destăinui acum. Nu mulți știu că în fața unei experiențe triste, nu mai ai voie să greșești, nu ai voie să treci nepăsător pe lîngă fericire atunci cînd ea îți surîde. Dumneata cred că vei fi această fericire. Ai reapărut în viața mea într-un moment total de derută, de depresiune sufletească, de indispoziție și refuz de a lega măcar pentru simplu divertisment o prietenie nevinovată cu cineva.

În seara aceasta plec să mă întîlnesc cu prietenul meu cu care m-ai auzit vorbind la telefon. Este imperios necesar să-l întîlnesc, altfel cred că-mi voi rata o eventuală nouă carieră. Am fost de dimineață la spital, mi-am scos ghipsul de la picior, sînt complet vindecată, pot conduce mașina. Altfel trebuia să vină el pînă aicea și-i încurcam unele treburi legate de specialitatea lui. Vom împărți deci drumul pe jumătate. Voi face totul, dacă mașina mă ascultă ca după ce mă opresc un ceas, două și acasă, la București, să revin aici în oraș mîine către ora prînzului.

Și acum, în încheiere o rugăminte, care-i de fapt și scopul acestei scrisori ce m-am hotărît să ți-o trimit deoarece în după-amiaza aceasta am sunat poate de sute de ori la dumneata, dar telefonul a rămas de fiecare dată mut. Și cum am hotărît să „îndrăznesc" înainte de a pleca, am scris. Deci rugămintea: dacă te hotărăști pentru o prietenie sinceră, răspunde-mi prin prezența dumitale mîine seară la o întîlnire, fie la mine, fie la dumneata. Vreau să facem o escapadă cu mașina mea — a dumitale mi-ai spus că e în reparație — la una din cabanele din apropiere, unde vei voi dumneata. Sau poate că vrei să rămînem în oraș. În orice caz, doresc să fiu singură cu dumneata pentru a hotărî ceea ce mă interesează.

Mîine după-amiază aștept un telefon în camera mea de la hotel. Îl aștept cu emoție...

Cu cele mai bune sentimente,

Auris.

P. S. De fapt, am așteptat ca această scrisoare s-o primesc eu din partea dumitale. Dar cum timpul mă

presează — trebuie să plec și nu vreau să te pierd — am îndrăznit. Admir timiditatea dumitale...

Aceeași.

Complet derutat, Radu Vasiliu rămase cîteva clipe cu scrisoarea în mînă, golit parcă de gînduri, amețit. Sincer să fie, nu se aștepta la așa ceva. O plăcea, ăsta este adevărul, desigur, sentimentele lui poate și le trădase în discuția din seara aceea, ea intuise că nu-i este indiferentă, intuise poate și o anume rezervă din partea lui, care în finalul scrisorii o trecea pe seama timidității, dar nu se aștepta ca ea să i-o ia înainte, să aibă inițiativa, justificată după cît se vede, dar poate o justificare de circumstanță. Rezerva lui era dictată de incertitudinea în privința identității ei, a rolului ce poate-l juca în afacerea Grama; nu putea ști nimic exact despre ea, decît unele succinte edificări că e o femeie inteligentă, cultă, lipsită de extravaganță în comportare, cu un fond sufletesc deosebit, totul adăugat la frumusețea ei captivantă, seducătoare, de ajuns pentru a da curs unui îndemn, a unei dorințe să fii aproape de ea, să te îndrăgostești, să începi s-o iubești...

„Să mă placă ea atît de mult ? se întrebă parcurgînd rîndurile scrisorii de zeci de ori, pînă ce aproape le învăță pe dinafară. Tot ce se poate... Dar de unde și pînă unde o asemenea subită pasiune pentru mine ? Și eu care-mi puneam problema, neștiind cum să fac s-o determin să-mi accepte o prietenie mai apropiată ! Mergînd cu sentimentele către inima ei, văd că mi-a ieșit în întîmpinare la jumătatea drumului. Sau poate că a trecut mai mult de jumătate".

Vesel, se duse și deschise aparatul de radio, începu apoi să fredoneze o melodie, mai citi odată scrisoarea și apoi o strecură în buzunarul vestonului. În timp ce-și punea cravata își aminti de spusele colonelului Drăgănescu că dacă ea este într-adevăr trimisa lui Grama, va face tot posibilul să-l prindă în mrejele dragostei ei urmărind să meargă la sigur cu îndeplinirea misiunii ce i-a fost încredințată, dar totodată își zise că sfaturile comandantului sînt bune, dar pentru situații altele decît acestea. Auris Bunescu nu manifestase pînă acum nici un fel de interes pentru preocupările lui de inventator și avea sincera impresie, așa cum o spusese deschis, că totul nu este decît o simplă întîmplare care, regretabil, aruncă o lumină dintre cele mai sumbre asupra unei femei cinstite ce-și

desfășoară activitatea de reporter. Și e cu atît mai de neînțeles cu cît ea zbătîndu-se în dreapta și-n stînga să prindă cele mai semnificative aspecte ale activității orașului pe care să le facă cunoscute în țară și peste hotare, nici nu bănuiește că zeci de ochi îi urmăresc fiecare pas, i se discută fiecare gest, i se comentează fiecare replică, se trag concluzii cu multe semne de întrebare...

— Vă fac o cafea, domnule Radu ? întrebă Florina venind în pragul dormitorului.

— Nu, mulțumesc, sînt grăbit, zise Radu punîndu-și vestonul. Am deschis ferestrele. Vezi, ai grijă să le închizi cînd pleci. Poate vine iar vreo furtună. La revedere !

— La revedere...

Bine dispus, Radu ieși în fața blocului și o apucă pe aleea asfaltată către oraș. Plouase peste noapte, se vedea cîmpul încă umed și noroit, dar acum soarele începuse să se ridice pe bolta albastră a cerului, fără pată de nor, prevestindu-se și azi căldura din ajun ce aproape că-ți tăia răsuflarea. Regreta că dusese aseară mașina la garaj, i-ar fi fost necesară acum, mai ales că de la regiment, cu aprobarea comandantului avea să se ducă pînă la Miliție să-i arate căpitanului Minor pata de sînge de pe plicul primit, care în mod cert era în legătură cu moartea bătrînului. „Într-adevăr, cine să fi băgat plicul sub ușă ? se întrebă el mergînd către oraș. Dar de ce sub ușă și nu a fost pus la cutia cu scrisori ? Și de ce are pata de sînge pe el ? L-a adus Auris ? Nici gînd de așa ceva... Sau este posibil să-l fi adus ea... L-a adus înainte de moartea bătrînului. N-a știut că există cutie de scrisori, sau a știut și ca să fie mai sigură a socotit de cuviință că cel mai bun lucru este să-l vîre sub ușă... Și pe urmă a venit bătrînul... Dar ce căuta omul ăsta la ușa lui ? Și de ce plicul are urme de sînge ? Să-l fi adus chiar bătrînul ? L-a cunoscut Auris și i-a încredințat lui să i-l aducă ? Dar de unde pînă unde să-l fi cunoscut ? Și cum de a sucombat la ușa lui ?"

Grăbi pasul, deoarece se apropia autobuzul de stație și nu vroia să piardă cursa ca să fie la timp la regiment.

Cînd în dimineața aceea căpitanul de miliție Minor, intră în biroul său, rămase surprins că deja era așteptat de cineva.

Era un om trecut de cincizeci de ani, cu părul albit la tîmple, cu mustaţa tunsă scurt şi ochi negri, pătrunzători. Omul purta o salopetă ce fusese altădată albastră, acum decolorată de soare şi de prea multe spălături, însă curată şi călcată. Proaspăt bărbierit şi cu cămaşă albă, arăta un om îngrijit, ce-i place să-şi respecte ţinuta.

Văzîndu-l pe căpitan că intră în birou, noul venit se ridică respectuos de pe scaun, îşi trecu mîna prin păr să şi-l aranjeze, să nu fie cumva în dezordine şi dădu din cap în semn de bună dimineaţa.

— Ei, cam de noapte ! zise Minor zîmbind şi după ce-şi puse cascheta în cuier, trecu la birou. Grăbit, nu ?

— M-aţi chemat, tovarăşe căpitan şi am zic că în trecere către fabrică să dau pe aicea şi să nu pierd vremea. Tovarăşul plutonier Lascu din biroul de alături mă cunoaşte, mi-e vecin şi a zis să nu stau pe sală...

— Foarte bine. Ia loc te rog. Cum te cheamă ?

— Vasile Dediţel. Mi-a spus fata să vin. Chestia cu ăla mort la uşa lui domnu Radu, căpitanul de la tancuri...

— A, dumneata eşti Dediţel ?

— Da, eu sînt, mecanic auto la „mobile"...

— Aha, da, am nevoie să aflu cîteva lucruri de la dumneata, zise Minor şi descuind biroul, trase sertarul şi puse deasupra diferite dosare, un blocnotes, un stilou, cîteva creioane colorate, o riglă. Dar stai jos, tovarăşe, de ce ai rămas în picioare ? Domnişoara nu vine ?

— Vine mai tîrziu...

— Stai jos, te rog.

Sfios, tăcut, Vasile Dediţel se aşeză pe scaunul din faţa biroului în aşteptare, cu mîinile pe genunchi. Într-un birou alăturat se auzea ţăcănind o maşină de scris şi cineva care vorbea tare la telefon, un bărbat, ce nu se făcea înţeles de cel de la celălalt capăt al firului : „Aici e judiciaru tovarăşe, pentru problema cu camionul dă dumneata la accidente. La accidente, am zis, ce n-auzi sau vrei să mă ţii de vorbă ?... N-avem noi treabă cu problema asta. Am terminat !" Pe sală se auzea o femeie plîngînd tare, cu sughiţuri şi un bărbat care căuta s-o liniştească cu vorbă bună : „Lasă că punem noi mîna pe el, nu mai da apă la şoareci de pomana dracului. Aşa sînteţi toţi, umblaţi teleleu prin piaţă, prin prăvălii

cu poşetele deschise, cu buzunarele aiurea de nu ştiţi cînd vă uşurează un nemernic de bani şi pe urmă daţi fuga la noi...", „n-am luat seama tovarăşu miliţian, zău n-am luat sama, tocmai mă uitam la o stambă şi cînd dau să scot banii, ia-i de unde nu-s, asta-i !", „acuma uite, ai rămas şi fără stambă şi fără bani !". Afară în curte, un bătrîn se tot ruga, pe semne de-un ofiţer de miliţie şi nu-i dădea pace aceluia să plece încotro avea omul treabă. „Vă aştept, nu plec de aicea tovarăşu locotinent fără dumneavoastră, păi ce, să-mi scoaţă noru-mea lucrurili din casa mea, muncită de mine, numa pentru că am un copil neghiob de trăieşte cu farmecile ei ?"

Vasile Dediţel asculta toate acestea privindu-l pe căpitan cum studiază schiţa unei case sau aşa ceva şi se gîndea că multă lume cu necazuri mai intră şi pe uşa Miliţiei, fie are vine aci c-o nădejde în suflet să i se facă dreptate, alţii nu vin de bună voie, ci sînt aduşi cum s-ar spune pe sus, prinşi cu mîna în buzunarul altuia cum de exemplu ăla de i-a luat banii femeii din prăvălie tocmai cînd săraca de ea vroia să cumpere nişte stambă...

— După cîte sînt informat, începu Minor, dumneata tovarăşe Dediţel te ocupi de maşina tovarăşului căpitan Radu Vasiliu, nu ?

— Da, aşa este, mă ocup de ea, tresări Dediţel din gîndurile lui şi-l privi pe ofiţerul de miliţie cu supunere şi înţelegere. Pot spune că de cînd şi-a luat-o mă ocup. Îmi place meseria şi dînsul a văzut că i-o îngrijesc cum trebuie, are încredere în mine...

— Tot timpul o îngrijeşti ?

— Da, tot timpul. Înainte de curse însă, adăugă el explicativ, sau cînd are drum mai lung de făcut, îi trag o revizie generală de la motor pînă la suspensie de exemplu...

— La fabrica de mobile ce faci ?

— V-am spus, mecanic auto. La garaj...

— A, da, îmi amintesc. Ei, urmă Minor aprinzîndu-şi o ţigară, poţi să-mi povesteşti ceva în legătură cu cele întîmplate la uşa căpitanului Vasiliu ? Ştii despre ce este vorba, nu ?

— Da, ştiu, mi-a spus fata aseară...

— Ei, te rog, îl îndemnă Minor la vorbă. Te ascult... Dar cu lux de amănunte, să nu scapi nimic, totul este important...

— Da, cu lux, tovarăşu căpitan, aşa cum spuneţi dumneavoastră.

— Fumezi ?

— Nu, m-a ferit dumnezeu de boala asta ! zîmbi el.

— Chiar că-i o boală, zîmbi şi Minor. Ei, ia să auzim.

Vasile Dediţel, calm, cu ochii mereu în tavan parcă să-şi amintească totul şi să nu uite ceva, relată de-a fir a păr tot ce ştia în legătură cu venirea lui la Radu Vasiliu. Cînd urcase în grabă scările să vadă dacă ofiţerul este acasă şi să-i dea maşina în primire, nu observase, dar cînd coborîse treptele zărise dincolo de uşa de serviciu, în spatele blocului, lîngă boxele de gunoi, un bătrîn. Stătea pe nişte cărămizi şi se odihnea cu capul pe genunchi cuprins între palme, de parcă dormea. Nişte copii se jucau cu mingea, mingea l-a lovit din greşeală şi numai atunci, o clipă el şi-a înălţat privirea tăcut, liniştit, dînd numai din mînă în dreptul frunţii de parcă ar fi vrut să alunge un roi de muşte care nu-i dădeau pace. Deajuns ca să-l fi recunoscut a fi Tachi Cazaridis, zis Bijutierul, zis Elveţianul, fost ceasornicar cîndva pe Strada Mare, acum ratat din cauza beţiei, ajuns hamal pe la fabrica de mobile, apoi gunoier şi mai apoi un fel de salahor pe unde se nimerea, spărgea lemne pe la oameni, căra gheaţă la restaurant, ajuta la descărcarea mărfurilor prin gară...

— În mod sigur era el ? întrebă Minor foarte atent.

— Sigur, tovarăşe căpitan. L-am văzut, el era...

— Ai vorbit cu el ?

— Ce să vorbesc ? se miră Dediţel. N-aveam ce vorbi. Eram grăbit, v-am spus, numa ce l-am văzut prin uşa de din dos care duce la boxele de gunoi. Dumneavoastră l-aţi văzut vreodată ?

— Pînă aseară, nu...

— E un om cu părul cînepiu, lăţos şi mustaţă mare, roşcată. Buza de deasupra o are tăiată...

— Da, aşa arăta şi acela...

Minor stătu puţin pe gînduri, apoi zise :

— Am să te rog să mergi cu mine să-l recunoşti. De acord ?

— Cum ziceți dumneavoastră, tovarășu căpitan, consimți Dedițel, numa să vorbiți la fabrică. S-a dus pontaju...

— Bine, vorbim noi. Lascule! strigă Minor spre biroul vecin. Ia vino pînă aici!

Într-o clipă intră în birou și luă poziția de drepți plutonierul de miliție Lascu, scund și gras, strîns în curele, rumen la față, care în treacăt făcu cu ochiul lui Dedițel, ca niște cunoștințe vechi ce se aflau.

— Lascule, zise Minor, dă dumneata un telefon la „mobile", la serviciul personal și spune acolo că meșterul Dedițel e la noi pentru o problemă și vine peste vreo două ceasuri...

— Să le spun că-i arestat? întrebă plutonierul și făcu iară cu ochiul către Dedițel și acesta zîmbi, lăsînd capul în pămînt. Sau...

— Ce arestat, măi! se miră Minor, zîmbind și el de gluma lui Lascu. Vrei să bagi omul la apă? Spune, unde ați dus cadavrul de aseară, de la blocuri?

— La morgă, așa cum ați ordonat, raportă plutonierul scurt. Acum de dimineață îi face autopsia...

— La spital?

— Nu la spital, că la spital n-a vrut să-l primească...

— Cine n-a vrut?

— Păi chiar doctorul Zamfirescu care a fost aseară. Zicea că morga spitalului e a spitalului. Pentru cazurile astea să fie folosită morga cimitirului că tot stă degeaba...

— Și l-ați dus la cimitir?

— Da, acolo. L-am dat în primire paznicului. Acum de dimineață vine medicul legist. Vine și doctorul Zamfirescu...

— Bine, ești liber, spuse Minor. Pregătește-te, cînd mă întorc mergem să facem o percheziție la domiciliul celui decedat.

— Ați aflat cine este?

— Da, uite spune dumnealui că l-ar fi recunoscut a fi un fost ceasornicar din oraș, unul Tachi Cazaridis. Află-i adresa...

— Am înțeles, tovarășe căpitan!

Peste cîteva minute, Minor și Vasile Dedițel se găseau într-o mașină a Miliției în drum către cimitirul orașului. Trecură pe Strada Mare, aglomerată ca deobicei, cu trotuarele ticsite de lume, cu copertinele de dril ale magazinelor

întinse deasupra vitrinelor să țină umbră. La restaurantul „La nunta Zamfirei“, un camion era tras lîngă bordura trotuărului. Petrică, chelnerul, ajutat de doi băieți descărcau gheața pentru ziua aceea. În grădina de vară nu se vedea nimeni. Era prea devreme ca vreun client să dorească să ia măcar un pahar de bere. Trecură pe lîngă piață, unde în jurul tarabelor erau înghesuite zeci de căruțe ale țăranilor veniți din satele de prin împrejurimi cu marfă spre vînzare și unde se mai vedea încă instalat marele cort al circului, cu pînza peticită și cîteva căsuțe vagonete pe roate în preajmă-i, seara atît de zgomotos, acum totul pustiu, tăcut, lipsit parcă de viață. Ieșiră pe cîteva străzi lăturalnice, pavate cu piatră de rîu, cu cișmele de fontă la colțuri, cu case scunde, ascunse în verdeața grădinilor și cîini rătăcind pe trotuare și ajunseră, în sfîrșit pe un drum mai larg, străjuit de plopi înalți și bătrîni ce ducea spre locurile de veci.

Mașina intră pe poarta larg deschisă, deasupra căreia pe-o arcadă de tablă scria „Cimitirul ortodox“, pătrunse pe-o alee noroită de ploaia ce căzuse peste noapte și opri, lîngă morgă, o căsuță dărăpănată, cu zidurile coșcovite, acoperită cu tablă, avînd două ochiuri de geam sparte, prăfuite. Puțin mai încolo, o altă căsuță, cu două încăperi, mai îngrijită, cu gărduț de șipci vopsite în verde în juru-i și glastre cu flori la ferestre, era locuința paznicului.

Zărind mașina trasă în fața morgăi, un bătrîn cocîrjat, cu o greblă în mînă, în niște pantaloni peticiți și ghete sparte, alergă printre morminte și se înfățișă căpitanului Minor care numai ce coborîse, urmat de Vasile Dedițel.

— Bună dimineața, să trăiți ! zise el abia trăgîndu-și răsuflarea și cu mîna tremurîndă înălță șapca de pînză soioasă ce-i acoperea creștetul pleșuv. Ați venit la *atopsie ?*

— Dumneata ești paznicul ? întrebă Minor punîndu-i mîna pe umăr.

— Eu, să trăiți...

— Ai primit aseară un cadavru aci...

— Am primit. E înăuntru... Așteptam pe domnu' *doptor* la *atopsie...*

— Bine, o să vină și doctorul, zise Minor zorindu-l. Pînă atunci deschide să-l vedem...

Paznicul lăsă grebla, apoi cu pasul legănat, abia trăgîndu-şi picioarele, o luă înainte, urmat îndeaproape de Minor şi Dediţel. În jur, peste morminte plutea o linişte adîncă, gravă, aşa cum este deobicei în cimitire. Numai undeva mai către margine se auzeau lovituri de ciocan şi vocile repezite ale unor oameni.

— Îs pietrarii, lămuri paznicul văzînd atenţia cu care Minor privea într-acolo. Pun o cruce de *malmură* la groapa lu domnu Aristică Argintaru, ăl de-a avut cîrciuma pe vremuri „La viaţa veselă", lîngă piaţă... A murit astă iarnă, pe viscolul ăla marele...

— Dar cine i-a tocmit crucea ? întrebă Minor aşa ca să zică ceva.

— Are o fată plecată în America, s-a măritat c-un franţuz pe acolo, a trimis bani aici la neamuri, că are neamuri... Zicînd acestea, paznicul ajunse la morgă, desfăcu sîrma cu care era legată uşa şi apoi împinse cu umărul să dea tăblia de perete. Dar rămase prostit în prag şi încet, pierdut, întoarse privirea tîmpă către Minor care venise lîngă el.

— Ce-i moşule ?

— Nu e mortu, tovarăşu căpitan...

— Cum nu e mortu ? întrebă zorit Minor şi dîndu-l cu un gest repezit la o parte intră în morgă. Masa de brad, acoperită cu o tablă zincată era goală. În încăpere nimeni, pustiu. Numai o banchetă de scîndură putredă, hîită într-o parte, pe ea un lighean ruginit şi în lighean cîteva cîrpe murdare ; alături o sticlă goală, unsuroasă, în care fusese cîndva untdelemn. În colţurile afumate, cenuşii, păianjeni, iar lîngă perete, un sfeşnic încărcat de ceară, stătea singuratic, nefolosit poate de multă vreme.

— Unde-i mortul, moşule ? se întoarse căpitanul şi-l privi aspru pe paznic. Nu l-au adus aici aseară ?

— Ba, aici l-au adus. L-am şi văzut, prăpăditu de Tachi, ceasornicaru, că mai ducea cîteodată crucea la înmormîntări. Un tovarăş plutoner de la miliţie şi cu doi oameni l-au adus. Uite, pe masa asta l-au pus...

— L-ai văzut bine ? Ceasornicarul era ?

— El, îl cunosc, v-am spus...

— Şi... unde-i acuma ? întrebă încurcat Minor, fierbînd de supărare că lucrurile se complicau tocmai cînd se între-

zărea lămurirea lor. Unde-i moşule ? A plecat la plimbare ?

Paznicul, înspăimîntat, cu ochii apoşi holbaţi, înălţă din umeri şi prinse a tremura ca-n toiul iernii.

— Dumneata ai pus sîrma aceea la uşă ? întrebă Minor pe un ton mai calm.

— Eu... Am răsucit-o bine...

— Dar lacăt n-ai ?

— N-am, că a zis domnu administrator că nu trebuie, că cine să fure ceva de aici. Şi uite beleaua...

Vasile Dediţel stătea deoparte tăcut fără să înţeleagă cine şi ce trebuinţă avusese să ia mortul de acolo. Rude ştia că nu are. Şi chiar dacă ar fi avut, de ce l-ar fi luat ? Nu aşteptau să-l îngroape a doua sau a treia zi după ce autorităţile le dădeau aprobarea cuvenită ? Încurcată treabă ! Dîndu-se mai la o parte să nu stînjenească scurta anchetă a căpitanului, îl urmărea pe acesta cu privirea cum se învîrte prin morgă, caută ceva pe jos, cercetează ochiul de geam spart şi prăfuit, ligheanul ruginit, sticla unsuroasă şi goală.

— La ce oră te-ai culcat moşule aseară ? întrebă într-un tîrziu Minor.

— Nu ştiu, că n-am ceas, zise bătrînul cu glasul tremurat, stăpînit de teamă. Să tot fi fost miezu nopţii, aşa cred...

— Dumneata bei ?

— Cînd am ce bea, beau şi eu tovarăşule căpitane, mărturisi el sincer, parcă mai prinzînd puţin curaj că miliţianul îl întreba acum altceva şi nu îl tot sîcîia cu lipsa mortului.

— Dar de exemplu aseară ai băut ceva ?

— Nimic. N-am pus strop în gură de marţi. Marţi a fost o înmormîntare şi mi-a dat sfinţia sa şi mie un chil de vin de la pomană...

— Şi l-ai băut tot deodată sau ai mai tras şi aseară ceva ?

— Ba tot, tovarăşule căpitane, tot l-am băut, că vara dacă-l ţii de pe o zi pe alta se acreşte şi-i păcat de dumnezău să-l arunci, e pomană...

— Dumneata ai somn greu ?

— Ce să am ?

— Zic ai somn greu ? Adică atunci cînd te culci te trezeşti uşor sau dormi buştean ? Dai cu tunul lîngă dumneata şi nu auzi nimic ?

— Ba, tunu l-aş auzi...

— Dar încolo ?
— Așa și-așa...
— N-ai auzit azi-noapte pe cineva umblînd pe aici, prin curtea cimitirului ? Vreun zgomot, ceva ? Ceva suspect ?
— Nimic, tovarășule căpitane, nimic, răspunse sigur pe el bătrînul. Cum a dat ploaia aia eu m-am dat la somn, că-s ostenit, umblu toată ziulica de îngrijesc un mormînt ici, unul colo să mai scot și eu un ban...
— Te-ai culcat înainte de a începe să plouă ?
— Înainte...
— Atunci de unde știi că a dat ploaia ? Că așa ai spus „cum a dat ploaia aia eu m-am dat la somn", nu ? N-ai spus așa ?
— Da, așa am spus, recunoscu bătrînul. Chestiunea e că am văzut în zori cînd m-am sculat că a dat ploaia și zic că de-aia am avut somn greu că în timpul ăla a dat ploaia...
— Bine, pînă ce o să lămurim lucrurile, mergi cu mine, zise Minor și-i făcu semn să iasă afară din morgă. Du-te, ia-ți ceva pe dumneata, încuie pe aici ce ai de încuiat, vezi pune tot sîrmă la ușă și treci la mașină...
— Da, unde merg ? întrebă el speriat.
— La Miliție...
— Maică-măiculița mea ! începu el să se tînguie, dar nu știu nimic, n-am făcut nimic, zău să mă bată Dumnezeu dacă vă mint. Uite, asta mi-i crucea, vă jur pe sufletu meu, am dormit, n-am auzit, nu știu...
— Hai, hai ! îl îndemnă Minor, nu te mai văicări că pierdem vremea. Ia-ți o haine pe dumneata, îmbracă-te și treci la mașină !
Zicînd acestea, îl prinse de umăr, îl scoase afară și-l îndemnă să se ducă spre locuința lui. „Dar mai repejor că n-am timp de așteptat !" Apoi se apucă să cerceteze locul în jurul morgăi. În pămîntul moale, nu se vedea nici o urmă. Chiar dacă ar fi fost, peste noapte plouase și se acoperise totul. Atent să nu-i scape nimic, Minor se apleca, lua în mînă chibrite arse, bucăți de țiglă, cioburi, le privea cu atenție pe toate părțile o clipă, două și apoi unele le arunca, cu chipul tot încruntat, supărat și parcă fără să-i intre careva în voie, altele le colecționa într-o cutie de tablă ce-o luase de la mașină.

— Poate cu cîinele... își dădu cu părerea Dedițel care continua să stea deoparte, tăcut, încă stupefiat de cele întîmplate.

— Nu face nimic cîinele în situația asta, zise Minor cercetînd pragul morgăi. A plouat, mirosul dispare...

Dar nu apucă să termine vorba, că deodată tresări, se aplecă și ridică ceva metalic de lîngă treapta de piatră crăpată a morgăi.

— Ei, de aici poate începem dezlegarea misterului atît a morții ceasornicarului, cît și motivul pentru care a fost făcut să dispară, zise Minor și puse bucățica de metal în cutia zincată. Gata moșule ?

Paznicul, pe umăr cu o flanea, venea încet către mașină, abia trăgîndu-și picioarele după el.

— Vai de sufletelu meu, tovarășule căpitane, se tînguia el. Ce-am făcut ? Nu știu nimica... N-am văzut nimica...

— Haide și nu te mai boci, zise Minor. Dacă nu ești vinovat o să-ți dăm drumul. Dar pînă atunci...

14

Cum ajunse la sediul Miliției, căpitanul Minor îl găsi în biroul său pe Radu Vasiliu. Ofițerul stătea pe un scaun tapisat, la o măsuță rotundă, lustruită și citea ziarul „Sportul". Proaspăt ras, dar cu ochii ușor încercănați, palid, Vasiliu arăta că nu prea dormise mult în noaptea aceea. Într-adevăr, scormonise prin camere, peste tot, poate o afla ceva în legătură cu moartea bătrînului, dar nu constatase nimic deosebit. Numai acum de dimineață, scrisoarea descoperită de Florina sub covorul de la ușă, scrisoare cu pata de sînge pe plic, poate avea să elucideze într-un fel misterul ce plana în jurul neînțelesului deces de la ușa apartamentului său.

— Bine ați venit ! zise Minor și-i întinse mîna. Mă așteptați de mult ?

— De cinci minute, zise Radu privindu-și ceasul brățară. Nu mă plictiseam în nici un caz... Citeam „Sportul"...

— Mîine meci tare pe „Republicii" în Capitală, ce ziceți ? întrebă Minor și-i făcu semn lui Vasiliu să se așeze pe scaunul din fața biroului său.

— Adică ce trebuie să spun ? zîmbi Vasiliu.

— Care pe care...

— Mă provocați la o discuție contradictorie ?

— De ce neapărat în contradictoriu ? se miră Minor și scoțînd un pachet de țigări îi întinse și lui Vasiliu să se servească. Se cunoaște superioritatea echipei Dinamo, așa că rezultatul este dinainte scontat. Deci concluzia e clară... Steaua, iertați-mă, știu că nu vă convine, dar a cam... apus.

— Zău ?

— Parol ! Nu vedeți că nu are înaintare ?

— Dar ce, Dinamo are ? replică zeflemitor Radu. Pîrcălab aleargă ca un pensionar, Frăţilă s-a dat la fund, Lucescu rătăceşte pe undeva cînd pe stînga, cînd pe dreapta, numai Dumitrache, puştiul ăsta face înaintarea aceea să sclipească. Cu o aşa echipă...

— Aş merge la un pariu, zise Minor zîmbind, în timp ce-şi rînduia hîrtiile pe birou. Vă invit mîine la mine, la televizor...

— Nu fac pariu. Din principiu nu fac şi nici la televizor nu pot veni, replică Vasiliu cu părere de rău. Mulţumesc pentru invitaţie, mi-ar fi făcut plăcere, dar...

— Aveţi vreo... combinaţie, ceva ? rîse Minor. Nu sînt indiscret, dar... Cine, era studenta de aseară ? Drăguţă fată.

— Nu... altcineva...

— A, ştiu. Reportera... V-am văzut la bal, apoi de vreo două ori prin oraş. „La nunta Zamfirei" mi se pare...

— Mda, confirmă Vasiliu, am primit o scrisoare de la ea...

— Zău ? Aveţi succes. Şi nu mă mir...

— Dar nu pentru ca să mă laud că am succes am venit, zîmbi Vasiliu, ci pentru a vă arăta plicul scrisorii...

Scoase din buzunar plicul, îl puse pe birou şi Minor îl luă imediat în mînă.

— Ce-i cu el ?

— Nu vedeţi ?

— O pată de sînge... Credeţi că e în legătură cu...

— Nu cred deocamdată nimic. Dumneavoastră concluzionaţi...

— Cum v-a parvenit plicul ?

Vasiliu povesti totul şi Minor îşi făcu cîteva însemnări în bloc-notesul de pe birou.

— Uite dom'le, zise după aceea, dacă cercetam mai cu de-amănuntul camera, poate că dam peste el. Dar cum mi-aţi spus că nimeni nu a intrat în apartament şi nu vă lipsea nimic, n-am insistat în această privinţă. Uşa n-a fost forţată, aşa că...

— Vreau să vă spun încă ceva, urmă Vasiliu. Nu ştiu dacă poate fi în legătură cu acest caz...

— Da, vă rog, îl îndemnă Minor. V-am oferit ţigări, nu fumaţi ?

— Nu, abia am terminat acum cîteva minute...

— Vă ascult...

— Azi dimineață, în timp ce mă duceam către regiment, mi-am amintit că aseară, venind acasă și găsind mașina trasă în fața blocului cu fata în ea, am vrut să mă duc repede sus să-mi iau permisul de conducere...

— Da, și ?

— Și băgînd mîna în servietă să-mi iau cheia de la ușa apartamentului, n-am găsit-o...

— Și totuși cu ce-ați intrat după aceea ? întrebă interesat Minor. Că doar dumneavoastră ne-ați deschis-o.

— Cu cheia de rezervă pe care o am totdeauna în mașină...

— Și ce credeți ? Ați pierdut-o sau bănuiți că v-a fost sustrasă de cineva interesat ?

— Eu pierd foarte greu ceva, zise Vasiliu. Mai ales cheia care o țineam în servietă și dădeam în orice clipă peste ea...

— Credeți pe cineva interesat să intre în camerele dumneavoastră ? repetă Minor întrebarea.

— Nu...

— În orice caz dacă v-o sustrăgea cineva în legătură cu bătrînul, adică dacă l-ar fi trimis să fure, găseam cel puțin cheia asupra lui. Dar n-am găsit nimic... Ați fost de față la percheziție...

— Vedeți, vorbi cu un fel de jenă Vasiliu, eu v-am spus chestiunea asta, socotind că poate o legați într-un fel de cele întîmplate...

— În orice caz, reținem sesizarea dumneavoastră, îl asigură Minor. Iar plicul îl voi trimite de îndată la expertiză. Poate că este aceeași grupă de sînge cu a victimei... Apropo, își aminti Minor, știți că a dispărut cadavrul de la morgă ?

— Ce s-a întîmplat ? întrebă uluit Vasiliu și se ridică de pe scaun, fără să-i creadă urechilor cele auzite. A dispărut ? Cînd ? Cum ? Extraordinar !

Minor îi relată totul și Vasiliu rămase îngrozit.

— Domnule, zise el lovind nervos cu palma sticla biroului, cred că cineva a fost interesat în această direcție. Categoric ! Cineva care este vinovat de moartea bătrînului. Dar stai... stai, se calmă el, bătrînul a murit de atac de cord... Așa a spus doctorul aseară...

— E numai o presupunere, neverificată, zise Minor. Nici n-o putem confirma în situația asta...

— E fantastic ! izbucni Vasiliu. Fantastic... Dom'le cîte se pot întîmpla...

Se plimbă cîteva minute prin cameră, cu mîinile la spate gînditor, încă uluit de cele auzite și oricît se străduia nu putea înțelege de ce se întîmplase toată această poveste la ușa lui ? Moartea bătrînului, acum dispariția lui... Ar putea fi cumva în legătură cu Auris Bunescu ? Singurul indiciu ce-l făcea să se gîndească la ea, era scrisoarea, pata de sînge de pe plic... „Dacă e sîngele bătrînului, înseamnă că el, trimis de Auris a adus scrisoarea ? Tot ce este posibil... Un prăpădit ca ăsta putea să facă și pe comisionarul pentru cîțiva lei... Dar cine va putea lămuri oare ceva în legătură cu dispariția cadavrului ? Auris lipsește din oraș, se înapoiază la ora prînzului după cum afirmă în scrisoare".

— Vă las, spuse Vasiliu într-un tîrziu. Plicul, deci rămîne la dumneavoastră...

— Da, rămîne la noi...

— La revedere și succes lui Dinamo !

— Nu mai puțin Stelei !

Dădură mîna zîmbindu-și unul altuia cu prietenie, după care căpitanul Vasiliu ieși.

Cînd Radu Vasiliu ajunse la sediul Securității județene și ceru să fie anunțat, maiorul Simion tocmai telefona după el la regiment. Vorbise cu colonelul Drăgănescu și acesta îi spusese că a plecat către el, dar trece mai întîi pe la Miliție. Vorbind cu Miliția, Simion aflase deja de la căpitanul Minor ultimele noutăți în ceea ce privește moartea bătrînului.

— Aș fi foarte interesat, conchise Minor, să știu cum de a ajuns scrisoarea reporterei în mîna bătrînului. Ea însă este plecată din localitate. Analiza de la laborator a confirmat că pe plic este sîngele lui. Apoi amprentele confirmă că plicul a fost în mîna ceasornicarului...

— În această privință, cereți relații reporterei, îl sfătuise Simion. Bineînțeles, fără să înțeleagă faptul că se face o anchetă...

— De ce ?

— Nu știu, nu-i cunosc identitatea dar cred că e o străină și socotesc că nu-i bine să interpreteze intervenția dumitale ca un act inoportun...

— Se spune că-i din București...

— Tot ce se poate. Aș vrea însă să asist și eu la întrevederea cu ea....

— Bănuiţi cumva...
— Nu bănuiesc nimic. Din simplă curiozitate. Te deranjează ?
— De loc. Dimpotrivă, mă onorează prezenţa dumneavoastră. La ce oră vreţi s-o chem ?
— Îndată ce va veni. Îmi dai un telefon.
— S-a făcut tovarăşe maior. Am s-o invit după-amiază şi am să vă anunţ şi pe dumneavoastră...

Fiind vestit de secretară că Vasiliu aşteaptă, Simion porunci să fie introdus imediat în cabinetul său.
— O, ce plăcere ! zice Simion şi fără să-şi ia luleaua din gură, pufăind zgomotos din ea, se ridică de la birou şi-i întinse mîna. Ce faci, căpitane ?
— Bine, tovarăşe maior...
— Te rog ia loc, îl invită, şi Vasiliu se aşeză într-unul din fotoliile din faţa biroului. Dom'le o să ajungi celebru !
— De ce !
— Auzi, să descoperi un mort la uşa dumitale ! Precis că prin reportera noastră o să afle şi străinătatea...
— Cunoaşteţi tot ce s-a întîmplat şi cum s-a întîmplat ? căută să informeze Vasiliu. Cred că sînteţi la curent...
— Sînt, confirmă Simion cu un calm desăvîrşit. Sînt la curent. Am vrut să-l trimit aseară acolo pe un subaltern să asiste dar s-a ivit o altă problemă între timp şi n-a mai fost disponibil. Dealtfel, Minör m-a informat despre tot...
— Şi despre dispariţia cadavrului ?
— Şi...
Simion mai pufni de cîteva ori din lulea şi-l întrebă pe Vasiliu dacă nu doreşte pe căldura asta să bea ceva rece, un sirop, un Pepsi-cola, sau numai apă...
— Mi-e într-adevăr cald, zise Vasiliu, vă mulţumesc, dar dacă beau acum rece mă încălzesc şi mai mult...
— Am telefonat mai de dimineaţă la dumneata, să vii să discutăm o problemă, cam neplăcută ce-i drept, dar trebuie s-o discutăm şi colonelul Drăgănescu mi-a spus că şi fără să te chem tot treceai pe la mine. Chestiunea cu scrisoarea...
— Da, zise Vasiliu şi scoase din buzunar scrisoarea pe care i-o întinse maiorului. Am primit-o de dimineaţă în condi-

țiile pe care văd că le cunoașteți. Aș vrea, însă, să știu mai întîi care-i problema aceea neplăcută...

— Ai puțintică răbdare! zise zîmbind Simion, vorba lui conu Trahanache. Te grăbești? Știu că oamenii se grăbesc cînd vor să audă lucruri bune, nu din cele ce-i supără...

— Poate că nu mă supără, aruncă Vasiliu și-și trecu mîna prin păr să și-l aranjeze puțin deoarece după ce se năclăiase de sudoare îl mai presase și cascheta.

— Ei, asta ar fi foarte bine, se arătă satisfăcut Simion și cu toate că era ziua, aprinse lampa de pe birou să citească mai bine cele scrise de Auris. Ia să vedem acum ce spune doamna...

Atent, fără să se grăbească, Simion începu să citească liniștit, urmărind cu atenție fiecare rînd, înălțînd sprîncenele a mirare, strîngînd buzele, pufăind mereu din lulea, cu ochii ușor întredeschiși din cauza fumului care i se ridică vălătuci în față. Se vedea că-l interesează cele scrise de Auris, dar nu-și putea ascunde uimirea pentru întorsătura ce-o luau lucrurile în cadrul relațiilor dintre cei doi. Ce vroia ea? Ce urmărea cu această subită și neașteptată dragoste? Cine-i îndruma sentimentele către inima lui Vasiliu, ce interes, ce scopuri?

Sfîrșind, împături liniștit scrisoarea, trecu de cîteva ori palma peste ea, cu grijă să n-o șifoneze și zise, punînd-o deoparte pe birou:

— Dumneata știi că eu mă așteptam la așa ceva?

— Dumneavoastră? se miră Vasiliu.

— Da, eu...

— Nu înțeleg.

— De aceea te-am și chemat. Mi-am dat seama că lucrurile au să ajungă aici...

— Tot nu înțeleg...

— Ei, nu înțelegi! se arătă contrariat Simion și cu un bețișor începu să scotocească tutunul aprins din căușul lulelei. Nu vrei să înțelegi, dar ai perceput totul din capul locului...

— Categoric, nu pricep nimic, stărui Vasiliu. Deodată, însă, fața i se lumină și adăugă lămuritor: Nu cumva despre cele ce v-a informat colonelul Drăgănescu, că eu și femeia...

— Mai bine zis despre cele ce l-am informat noi ca să-ţi atragă atenţia, căută să fie explicit Simion apăsînd stăruitor pe ultimele cuvinte.

— Cred că nu era cazul, vorbi calm Vasiliu, arătîndu-se contrariat că totul luase o amploare puţin dorită. Se exagerează...

— Asta pretinzi dumneata...

— Pretinde realitatea...

— Mă rog, urmă Simion continuînd să scotocească în căuşul lulelei, dintr-o obişnuinţă, să facă ceva ca între timp să-şi organizeze gîndurile, sau poate chiar că luleaua nu-l mai asculta şi se înfundase. Dar eu aşteptam ca această colaborare a noastră cu dumneata să nu ia o turnură de loc dorită... Ce zici ?

— Tovarăşe maior, se arătă puţin revoltat Vasiliu şi ochii-i scăpărară viu, aprins, nu credeţi că aruncaţi nişte săgeţi cu totul gratuit ? Iertaţi-mă, dar le consider cu totul gratuit... În definitiv, ce aşteptaţi dumneavoastră de la mine ?

— Să te comporţi după indicaţiile date...

— Perfect ! Şi cu ce am dovedit contrariul ?

— Cu ce ? întrebă Simion privindu-l cu ochii micşoraţi prin fumul lulelei. Vrei să-ţi spun direct ?

— Vă rog...

— Dumitale îţi place femeia asta !

— Ce-i cu asta ? se arătă total nedumerit Vasiliu. Dumneavoastră nu vă place ? Colonelului Drăgănescu nu-i place ? Căpitanului Minor nu-i place ? Dar cui, oare, nu-i place ? Pentru că trebuie s-o recunoaştem... place. Este ?

— Dumneata să nu uiţi un lucru, vorbi calm Simion, că această Auris Bunescu joacă un rol...

— Ştiu ce vreţi să-mi spuneţi, îi tăie vorba Vasiliu, dar v-aş ruga să-mi permiteţi să vă pun o întrebare...

— Vă rog, consimţi Simion.

— Lăsînd totul la o parte, vorbesc de problema ce trebuie s-o rezolvăm, comportîndu-ne cu toată obiectivitatea, cu toată sinceritatea, deci fiind foarte imparţiali, foarte drepţi şi loiali, dumneavoastră sau altcineva, oricît ar fi de „catolic“ cum se spune, nu puteţi aprecia, nu puteţi fi fascinat să zicem de inteligenţa unui agent străin, de abilitatea lui sau de frumuseţea unei spioane, de curajul ei ?

Maiorul Simion asculta, pufăia des din lulea, norii de fum îl înconjuraseră învăluindu-l ca într-o ceață și nu scotea o vorbă. Părea că rumegă cu obișnuitu-i calm tot ce-i servea interlocutorul său, că judecă și caută un răspuns cît mai potrivit la replică, în așa fel încît punctul său de vedere să fie deosebit de explicit. Cînd și cînd își trecea palma peste frunte, peste păr, își sugea buzele groase, nu, spusele lui Vasiliu nu-l puseseră în încurcătură, de altfel nici nu știa de ce se aprinsese așa, băiatul avea oarecum dreptate, obiectiv vorbind, așa stau lucrurile, dar el trebuie să fie atent și să nu facă un pas mai mult către relații cît de cît intime, pentru că pasul acesta poate să fie fatal, poate să-l arunce în prăpastie...

— În fond, urmă Vasiliu văzînd că Simion îl ascultă cu atenție tot mai sporită, ce-mi puteți reproșa? Că am luat într-o seară masa cu ea în camera ei de la hotel? Ei, și? Doar am înțeles că numai în astfel de situații, în care partenerii să fie cît mai apropiați putem realiza niște lucruri așteptate. Nu? Ce, am sărit cumva peste cal și am încurcat treburile? Slavă domnului că îmi controlez orice gest și fiecare vorbă! A, că m-am exprimat că este o femeie frumoasă, inteligentă, seducătoare, că îmi place și m-aș da în vînt după ea? Asta, da, este perfect adevărat, dar pot să am niște păreri, nu? Vă rog să mă credeți, vă spun cu toată sinceritatea, că dacă toate bănuielile noastre ar fi zero, dacă nimic nu ar fi adevărat, mîine m-aș însura cu ea! Ar avea cineva ceva împotrivă?

— Cine să aibă? înălță din umeri maiorul Simion. Dar vezi că în jurul ei planează un mister. Și pînă ce misterul nu este dezlegat... desfăcu el larg brațele, rămînem numai să-i apreciem de la distanță frumusețea, inteligența și ce mai spui dumneata, iar noi trebuie să fim mereu cu vigilența trează. Adevărat?

— Dar, v-a contrazis cineva? întrebă Vasiliu mirat. Nu v-a contrazis nimeni. Numai că în privința misterului care spuneți că planează în jurul acestei femei, eu sincer cred că totul nu este decît un fum ce-o învăluie, un fum pe care în loc să-l înlăturăm, poate că prin unele exagerări ale noastre îl și întreținem...

— Ce vrei să spui cu asta ? înălţă sprîncenele-i groase Simion şi rămase cu luleaua în mînă fără să mai pufăie din ea.
— Ceea ce este adevărat...
— Fă-mă, te rog, să înţeleg.
Vasiliu îşi descheie cu un gest reflex un nasture la cămaşa-bluză, îi era foarte cald, simţea cum îi şiroie apa pe spinare, şi buzele le avea sărate de sudoarea ce-i picura de pe faţă, apoi se aşeză mai bine în fotoliu şi zise :
— Toată povestea asta, cu necunoscuta, cu afacerea Grama cum îi spuneţi dumneavoastră, eu v-am creat-o, nu ?
— Da, dumneata, consimţi Simion. Erai dator...
— Da, eram dator, zise Vasiliu, dar vă rog să mă credeţi că atunci la Viena, în seara aceea, dacă vroiam îi întorceam spatele tipului ăluia, nu dădeam două parale pe propunerile lui şi gata ! Ce, sînt sau voi fi singurul care pleacă în străinătate şi este acostat de asemenea elemente cu propuneri dintre cele mai năstruşnice, mai ispititoare ? Tovarăşe maior, — continuă el tot mai aprins — altul în locul meu ar fi zis, ce să mă leg domnule la cap fără să mă doară ? De ce să intru într-o afacere din astea, cînd îmi pot vedea liniştit de treburile mele ? Dar eu ce mi-am zis ? Individul a pomenit de nişte aranjamente la noi în ţară, se culeg date în privinţa industriei noastre, a economiei, persoana care venea la mine se mai întîlnea cu careva, ia să intru eu în povestea asta ca urmărind femeia să se poată ajunge, am gîndit eu, la cel care face pe colecţionarul şi trece furtul de date peste graniţă...
— Te-ai gîndit bine, aprobă Simion, şi pentru asta te felicităm.
— M-am gîndit bine şi uite iese prost...
— Ba nu iese prost de loc...
— Ba iese, apăsă cuvintele Vasiliu. Iese... După ce că-mi pun în joc timpul meu liber, reputaţia, joc teatru (sincer să fiu, iaut să-mi înfrînd anumite sentimente pentru femeia asta, mai îmi aud şi vorbe...
— Dumneata spuneai că nu te superi chiar dacă aceste vorbe te dor, zise împăciuitor Simion şi zîmbi. Şi acum ?
— Tovarăşe maior, urmă Vasiliu cu aceeaşi aprindere în priviri, chiar dacă mă faceţi nebun sau nu, cele ce vă spun acum i-am raportat cu cîteva zile în urmă şi colonelului Drăgănescu şi am început acum cîteva clipe să vă spun şi dumnea-

voastră : femeia asta nu are nici un amestec în problema ce ne interesează pe noi, în ceea ce urmăriți dumneavoastră. Categoric nu are nici un amestec !

— Nebun nu te fac, rîse Simion, că în primul rînd nu ești, dar te-aș întreba de ce ai asemenea părere ?

— În afară de dumneavoastră, Pandrea sau cine o mai are în obiectiv eu sînt cel mai aproape de ea. Este ?

— Este...

— Ei, aflați după cum v-am mai relatat și altădată că ea nu manifestă nici cel mai mic interes față de acele planuri ale mele. Absolut nici unul ! E departe de afacerea asta cum sînt eu de problemele Mitropoliei !

— Poate că te înșeli, căută să fie convingător Simion. Nu uita că asemenea persoane sînt foarte versate, foarte abile, își calculează lovitura cu cea mai mare atenție, cu grijă, acționează cînd calea îi este perfect liberă și are certitudinea că nu se poate aștepta la eșec sau la surprize care să-i periciliteze libertatea...

— Nu vă pot contrazice, dar nu e cazul ei...

— De ce ? Că n-a întreprins nimic pînă acuma ? nu se lăsă Simion. Dar cu fiecare zi ea dovedește că-și pregătește acea lovitură...

— Dacă nu sînt indiscret, pe ce elemente vă bazați ?

— Într-o agendă a ei, de pildă, urmă Simion, își însemnează niște confidențe. Pe lîngă faptul că te place, afirmă : „Sînt lipsită de curaj, dar în cîteva zile trebuie să-mi pun planul în aplicare. G are să se bucure că i-am urmat sfatul". Deci, concluzionă maiorul, ia aminte : în cîteva zile își va pune planul în aplicare, iar G, respectiv Grama, zicem noi, are să se bucure... Despre ce plan poate fi vorba ? se întrebă el. Știm..

Mai pufăi de cîteva ori din lulea și urmă :

— În valiza ei s-a găsit un inel, „operă de artă" cum ne-ai spus că te-a prevenit acel Grama...

— Da, așa mi-a spus dar nu a precizat în ce fel poate fi înțeles acel termen de „operă de artă" și nici eu, pripit sau neatent, nu știu cum am fost, nu am cerut lămuriri...

— Pe fațeta inelului e gravată „Mona Lisa", zise apăsat Simion. Păi nu e o operă de artă ?

— O fi, zise Vasiliu, dar poate că inelul în sine este o operă de artă, o lucrare de artă, o lucrare deosebită, mă gîndesc la execuţia lui, la valoarea lui...

— Nu, nu cred... Nu vezi că lucrurile coincid ? Operă de artă şi Mona Lisa... Un inel rar... Cine mai poate avea unul asemănător ?

— Apropo de chestiunea asta, îşi aminti Vasiliu, aflaţi că în oraşul nostru mai există un asemenea inel...

— Mai există ? făcu ochii mari Simion. Cu... Mona Lisa ?

— Cu stimabila Mona Lisa ! întări Vasiliu zîmbind. Ce, nu ştiaţi ?

— Nu, personal nu ştiu nimic, se arătă el nedumerit şi în acelaşi timp contrariat. Poate băieţii, dar mi-ar fi raportat, mai ales că ştiu că un asemenea inel e în legătură cu această afacere. Şi unde, mă rog, ai văzut un asemenea inel ? Dumneata l-ai văzut sau altcineva ?

— Eu...

— Unde şi cînd ?

— L-am văzut acum cîteva zile pe deget, la Nuşa Stoian, şefa Oficiului telefonic...

— Glumeşti sau... întrebă Simion cu răsuflarea tăiată. La aşa ceva nu se aşteptase.

— Cum să glumesc ? zîmbi din nou Vasiliu. E ceva de glumit ?

— Văd că ochii... Eşti cam vesel...

— Sînt, pentru că, iată, am putinţa, deocamdată, să vă contrazic : inelul cu Mona Lisa nu poate fi un indiciu că Auris Bunescu este trimisa lui Grama. Am sau nu dreptate ? Apoi nu are nici colierul despre care mi-a vorbit acel Grama. Şi pe urmă... iată, un nou inel şi pe deget la cine nu vă aşteptaţi ! Nu cumva presupuneţi că Nuşa Stoian este trimisa lui Grama sau că are vreun amestec în această afacere ? Vă rog să mă iertaţi, dar numai după un asemenea inel puteţi acuza pe cineva că e complice într-o chestiune de gravitatea acesteia ?

Simion lăsă pipa pe scrumiera din faţa sa de pe birou şi îşi cuprinse capul în palme ca-ntr-o menghină. Era vădit încurcat. La aşa ceva nu se aşteptase ! De unde pînă unde să fi apărut acel inel, identic cu cel văzut la Auris Bunescu ? Şi ce legătură are el cu problema care-l interesează în mod

deosebit ? Dar deodată fața i se lumină, înălță fruntea și luînd iar luleaua în mînă, îl întrebă pe Vasiliu destins, revenit brusc la calmul său din totdeauna :

— Cînd spui că ai văzut inelul la șefa Oficiului ?

— Acum cîteva zile...

— Ei, nu-i nimic cu asta ! spuse el ferm și lovi cu luleaua în scrumieră. Poate că l-a cumpărat de la Auris Bunescu. Așa că treaba este limpede...

— Ba, nu-i de loc limpede, nu-l slăbi Vasiliu și ochii lui Simion se încruntară iară. Pentru că eu — urmă Radu — am văzut inelul pe deget la Nușa Stoian acum cîteva zile, într-o după-amiază. Mi-a spus că i l-a făcut cadou un bărbat — rețineți deci : i l-a făcut cadou un bărbat. Peste un ceas și ceva de la discuția cu Nușa Stoian m-am dus la hotel, la Auris Bunescu. Aci am adus vorba despre bijuterii și ea mi-a spus foarte dezinvolt că nu-i plac bijuteriile, are un inel, de pildă, foarte frumos în valiză și nu-l poartă...

— Deci în timp ce Nușa Stoian avea inelul, Auris afirma că al ei este în valiză...

— Exact.

— Ți l-a arătat ?

— Nu, că n-am cerut eu acest lucru, dar dacă doream în mod cert mi-l arăta...

— Nu ți-a spus cumva că l-a vîndut ?

— Cum să-mi spună așa ceva, dacă mi-a vorbit despre el că-l are în valiză ? Atunci, la ora aceea... Și este o amintire prețioasă de care nu se va despărți niciodată...

Simion lovi nervos cu luleaua în cristalul biroului și ridicîndu-se de pe scaun, vîrî mîinile în buzunare și rămase așa, cu privirea încruntată privind afară în stradă. Trecea un camion militar încărcat cu saltele, iar în urma lui praful se înălța în voie peste curțile oamenilor... Un cîine se înverșună cîteva clipe să latre în urma mașinii, apoi se potoli și se tolăni leneș la umbra unui gard, lăsîndu-și botul pe labele dinainte.

— Ei, drăcia dracului ! zise Simion într-un tîrziu și se reașeză pe scaun, încet, dezolat, parcă zdrobit de cele aflate. Trebuie neapărat s-o chem la mine pe această Nușă Stoian — urmă el — și să-mi spună de unde are inelul. Dacă l-a cumpărat de la Auris Bunescu, treaba e limpede... Chestiunea

nu schimbă cu nimic datele în privința necunoscutei. Inelul de recunoaștere l-a vîndut, din motivele pe care și le poate explica numai ea. O privește... Destul că noi știm că este acela despre care a amintit Grama... Dar dacă nu l-a cumpărat de la Auris Bunescu și-l are din altă parte, atunci ce să mai credem ?

— Vreți să știți părerea mea ? ceru Vasiliu trecîndu-și iar mîna prin părul năclăit de sudoare.

— Da, ascult...

— Și într-un caz și-n altul nu trebuie să credeți nimic. Pentru că noi nu știm dacă chiar acest inel cu Mona Lisa este piesa de recunoaștere avertizată de Grama. E vina mea că n-am reținut acest lucru. Ceea ce știu este faptul cert că ea, trimisa trebuie să-mi arate în afară de acel inel, o ilustrată semnată „Alexandru" ce am expediat-o la adresa dată de Grama și prin care mi-am arătat din nou acordul că afacerea rămîne în picioare. Iată, de pildă, Auris Bunescu nu mi-a arătat nici un fel de ilustrată...

— Poate a socotit că nu e încă momentul să o arate...

— Poate...

— În orice caz, concluzionă Simion, trebuie s-o chem chiar azi la mine pe șefa Oficiului telefonic. Nu pot face presupuneri hazardate, fără să știu care este realitatea. După asta vom vedea ce-o mai fi...

Zicînd acestea, Simion luă de pe birou scrisoarea adusă de Vasiliu, și punînd-o peste celelalte hîrtii, adăugă :

— Pare sinceră în cele ce scrie. Vorbește și despre întîlnirea la care s-a dus...

— Da, zise Vasiliu, am auzit-o discutînd la telefon. E vorba despre un anume Emil, prieten sau coleg... Am crezut că îi este logodnic, dar ea singură mi-a infirmat acest lucru...

— Acesta poate să fie acel „Andrei 4", care de fapt este obiectivul nostru numărul unu, zise Simion. Și nu numai al nostru de aici...

— Și în ce scop bănuiți că s-a dus să se întîlnească cu el ? întrebă cu afișată naivitate Vasiliu. Eu am înțeles că trebuie să-i ducă planurile mele... Ori planurile mele, așa false cum sînt zac în biroul meu...

— Crezi dumneata că ea a venit să culeagă date numai de la dumneata ? Că are drept scop numai să intre în posesia acelor schițe ?

— Atunci ?

— Uite ; de pildă, aseară la întîlnirea ce au avut-o dincolo de București, el i-a dat o casetă de piele destul de voluminoasă, închisă cu fermoar și o cutie de carton...

— Și ?

— Deocamdată nu știm ce conține acea casetă de piele. Și nici cutia...

— De unde cunoașteți toate astea ?

— Trebuie să le cunoaștem și le cunoaștem, sublinie Simion cu tărie ultimele cuvinte. Asta-i totul, căută apoi să încheie discuția. În orice caz, cînd doamna va sosi în oraș o s-o interogăm în legătură cu felul în care ți-a expediat scrisoarea și atît. Despre excursia ei la Săftica, nimic. Iar în privința propunerilor ce ți le face în scris, dumneata acceptă și te rog urmărește în discuție orice chestiune mai însemnată. Am impresia că pînă la urmă ea nu vizează acapararea acelor schițe, ci chiar pe dumneata...

— Adică ? se făcu a nu înțelege Vasiliu.

— Poate cînd a fost la dumneata acasă și-a dat seama din acel studiu sumar, că proiectul nu e complet, dar că dumneata fiind o capacitate îl poți realiza cu ușurință dacă ești stimulat într-un fel. Atunci — urmă Simion tot mai aprins — cerînd instrucțiuni de la mai marii ei i s-a propus să te acapareze, printr-o... cum să zic eu să mă înțelegi mai bine... printr-o dragoste care să te copleșească, mai ales că a văzut că o placi și ești pierdut după ea. Apoi, urmarea firească : să te determine, nu să-i dai planurile, ci s-o însoțești în străinătate...

Radu Vasiliu prinse a zîmbi, dar lui Simion nu-i scăpă acest lucru și clătină capul a dojană. Prea lua totul cu ușurință băiatul ăsta și doar era un om inteligent, destul de abil, capabil în orice clipă să sesizeze nuanța unor aranjamente dubioase...

— Mă mai gîndesc la o chestiune, adăugă maiorul netezind cu palma hîrtiile de pe birou. Dumneata spui că n-ai găsit cheia de la apartament...

— Nu, n-am găsit-o...

— Dacă ţi-a fost sustrasă de careva cu scopul să i-o dea bătrînului, trimis fiind să fure ceva de la dumneata ?

— De pildă ?

— De pildă, mă gîndesc chiar la Auris Bunescu. Da, da, degeaba mă priveşti aşa. Ca să nu atragă atenţia prezenţa ei la uşa dumitale, a încropit o scrisoare şi chipurile că-ţi aduce această misivă, bătrînul, instruit de ea intenţiona să-ţi intre în apartament şi să-ţi sustragă acele planuri. Dacă dădea cineva peste el la uşă, omul avea un alibi foarte plauzibil : îţi adusese o scrisoare...

— Şi cine să-mi fi sustras cheia din servietă ? întrebă nelămurit Vasiliu. Şi cînd ? Eu în vremea prînzului ştiu că am avut-o...

— Asta rămîne să stabilim noi mai tîrziu, spuse Simion. Şi numai după ce vom sta de vorbă cu Auris Bunescu...

— Dar asupra bătrînului nu s-a găsit nici o cheie, spuse Vasiliu. Şi-atunci, cum rămîne cu presupunerea dumneavoastră ?

— Vom trăi şi vom vedea, căpitane, asigură Simion. Trebuie să dezlegăm misterul acestei afaceri...

15

Nu se făcuse încă vremea prînzului, cînd căpitanul Minor, ajutat îndeaproape de plutonierul Lascu reuşiseră să cunoască destul de multe lucruri referitoare la biografia celui decedat la uşa lui Radu Vasiliu. Cercetînd cartoteca de la evidenţa populaţiei, stînd de vorbă cu unii dintre vecini şi cu cei care-l cunoscuseră prin diferite locuri unde muncise, miliţienii aveau acum o imagine clară asupra fostului ceasornicar.

Într-adevăr, grec de origine, Tachi Cazaridis se stabilise cam între cele două războaie în acest oraş, deschizînd pe Strada Mare un atelier de bijuterii şi ceasornicărie fină, cu firma „La ora exactă“. Bun meseriaş — lucrase multă vreme într-una din fabricile de ceasuri elveţiene, din care cauză mulţi îi spuneau Elveţianul — Tachi Cazaridis reuşise să-şi formeze o deosebită reputaţie în oraş, o bună clientelă şi o faimă care ajunsese nu numai în localităţile din jur, ci chiar la Bucureşti. Se specializase în executarea cu multă fineţe şi deosebit gust artistic a diferitelor bijuterii — cercei, inele, butoni de cămaşe, ace de cravată, monograme, broşe — şi rare erau cazurile cînd cineva, încîntat de lucrul neaşteptat de frumos ce-l primea în cutiuţa căptuşită cu catifea să nu-i dea măcar cu cîteva zeci de lei peste preţul stabilit iniţial. În tinereţe se însurase în Elveţia cu o italiancă de origine, o fată nespus de frumoasă, Gilda, care în timpul războiului din urmă, într-o noapte, pe ploaie, urcată într-un camion cu uniforme germane uzate, a fugit cu un ofiţer neamţ la ea acasă, în Italia, de unde n-a mai dat nici un semn de viaţă. Dimineaţa, Tachi Cazaridis a găsit un bilet lăsat de ea pe plita maşinii, în bucătărie, cu cîteva cuvinte de bun rămas

și rugămintea ca Sfîntul Anton să-l aibă în pază că a fost om bun, dar soarta i-a hărăzit să nu stea lîngă el pînă la adînci bătrînețe.

De atunci, Tachi, care ținuse nespus de mult la nevastă-sa s-a apucat de băut și în cîțiva ani, devenit alcoolic, au început să-i tremure mîinile și picioarele ca și cum era cuprins de friguri. Desigur că nu-și mai putea exercita meseria. A început să vîndă tot de prin atelier — scule, ceasuri, piese, unele bijuterii —, și-a vîndut mai apoi casa de pe Strada Mare și în scurt timp, ajuns o epavă, nemaiavînd nici un ban, a început să trăiască din mila unuia și altuia. Îi mai dădea o haină la vreme de iarnă și o farfurie de mîncare, Petrică, chelnerul de la „Nunta Zamfirei", cel care îi cumpărase casa de pe Strada Mare și care se spune că-l cam trăsese nițel pe sfoară pe grec la tocmirea prețului, după ce se încheiaseră actele.

Curtea în care intrară cei doi milițieni la periferia orașului era una din acele curți strîmte, cu pămînt bătătorit, acoperit în parte de dude negre, de găinațuri și fel de fel de străchini și cratițe, cu apă și mîncare pentru păsări. Se vedeau rufe întinse la uscat de-a lungul și de-a latul, cotețe de găini și de porci răspîndind în jur mirosuri grele, insuportabile, pe lîngă ele lăfăindu-se la umbră cîini flocoși, cu blana zbîrlită, murdară, costelivi și apatici. Șirul de odăi mici, numai cu cîte un ochi de geam și cu o ușă ce da direct spre curte, cu zidurile coșcovite, igrasioase, spoite cu mătura într-un albastru țipător, se întindea de la stradă pînă către fundul ogrăzii, odăi tăcute și triste, copleșite de vreme, cu acoperișul de tablă peticit ici și colo cu tinichele peste care — grijulii să nu le ia vîntul —, oamenii puseseră cărămizi și bolovani. Era una din acele case vechi, insalubre, întocmită din chirpici, așa cum mai erau și altele în acea parte a orașului, ridicate cu -zeci de ani în urmă de cîte vreun proprietar hrăpăreț să le închirieze pe bani puțini celor nevoiași. Asemenea locuințe erau pe cale de dispariție și noua sistematizare a orașului prevedea demolarea lor în următorii trei ani. În preajmă-le, dincolo de linia ferată deja se înălțau patru blocuri cu multe etaje în locul unde odinioară se întindea o parte a „carticrului săracilor".

De cum făcu primul pas în curte, căpitanul Minor fu imediat luat în primire de lătratul a trei sau patru cîini ce rînjeau amenințător de după cotețe. Lascu îl depăși însă într-o

clipă pe ofițer și luă repede în mînă un retevei de lîngă gard, pregătit să facă față oricărei situații.

— Ușurel, tovarășe căpitan, zise el, că ăștia ne rod cizmele !

Alergă greoi înainte, scurt și îndesat, agitînd reteveiul în juru-i de parcă-și făcea loc printr-o apă.

— Na, cuțu, cuțu ! vorbea el cîinilor care-l înconjuraseră și săreau la el gata să-l sfîșie. Na, lua-v-ar hingherii ! Hei, nu-i nimeni în curtea asta ?

De sub umbra unui dud, unde tocmai spăla rufe într-o copaie pusă pe-o capră de lemn, se ivi o femeie tînără, slăbuță, cu șorțul de dinainte ud, cu mînecile suflecate, plină de spumă pînă la coate și părul ieșit în neorînduială de sub basma, căzut aproape peste ochi.

— Ia tu Bobo, tu Sultan, nie duce-vă-ți la dracu de jigodii ! îndepărtă ea cîinii și aplecîndu-se luă de lîngă casă un ciob de cărămidă și zvîrli către ei. V-a găsit vrednicia acuma, găsi-v-ar boala să vă găsească !

— Bună ziua ! zise Minor apropiindu-se, dar cu ochii tot după cîinii ce stăteau deoparte, fără să se hotărască să plece, rînjindu-și colții cînd către el, cînd către Lascu. De ce nu-i țineți legați ?

— Au fost, da' au rupt lanțu, jigodiile dracului ! răspunse femeia și ștergîndu-și mîinile de șorțul de dinainte, își aranjă degrabă basmaua pe cap, să nu iasă oricum în calea celor doi. Da nu vă fie teamă, numa latră, da' e blînzi, de mușcat nici pomeneală...

— Dumneata locuiești în curtea asta ? întrebă Minor și dădu odată roată cu ochii peste șirul odăilor scunde, tăcute, ascunse parcă sub acoperișul de tablă peticit și scofîlcit.

— În curtea asta, domnu' milițian...

— Cine mai locuiește aici ?

— Apăi, felurită lume, răspunse femeia și privi ușile toate cîte se înșirau pînă la poartă. Iacă în față, spre stradă stă domnu Mitică Pupăzan, ăla de umblă cu bragă, socru lu domnu Petrică, chelneru de la restaurantu ăl mare din centru. Ale dumnealor au fost casele...

— Ale cui, adică ?

— Ale lu domnu Mitică, da le-a dat de zestre lu fii-sa și după aia domnu Petrică le-a vîndut că nu s-a mai putut să fie propitar în două locuri, în Strada Mare și aici...

— Şi cui le-a vîndut ?

— Păi, uite am luat fieşticare odaia în care ne-am găsit, zise femeia şi arătă cu capul şirul coşmeliilor. Alea două din faţă, cum spuneam au rămas lu domnu Mitică, bragagiul, apoi după ele e odaia lu coana Miţa, coafeza, a stat cu băiatu-său, dar el e militar şi după aia zice că nu se mai întoarce aci, apoi vine odaia lu domnu' Licu, văcsuitoru de ghete, stă cu muieri-sa de vinde floricele şi păsări de ghips, după aia vine odaia în care stau eu cu bărbatu-meu şi copilu...

— Ce este bărbatu dumitale ?

— E muncitor la „mobile", tîmplar, da noi n-o să mai stăm aicea, că sîntem pe listă, ne dă la blocuri, aicea dac-aţi auzit se... asta cum îi zice... se...

— Se demolează, interveni Lascu, plutonierul ce ţinea mîinile la spate şi asculta cu atenţie.

— Aşa cum spune 'mnealui, zise femeia mulţumindu-i din cap c-o scosese din încurcătură. În toamnă cică ne mutăm...

— Deci odaia asta e a dumitale, dar cealaltă ?

— În aia stă domnu Tachi, ceasornicaru...

— Singur stă ? întrebă Minor şi porni către uşa odăii.

— Singur, da cu cine ? se miră femeia. Că se spune că a avut nevastă de mult, tînără şi frumoasă, adusă din străini da a fugit. Noi n-am văzut-o, că el singur a venit aci în curte şi singur l-am văzut tot timpu de atuncea...

— De mult locuieşte aici ? se interesă Minor privind faţa odăii coşcovite, cu geamul murdar, pe pervazul căruia se vedeau două străchini şi o sticlă goală.

— Apăi, domnule miliţian, se arătă gata să dea lămurire femeia, el a avut case mari în Strada Mare, că a avut avere, da casele alea le-a cumpărat domnu Petrică, ginerele lu domnu Mitică Pupăzan, cică ar fi dat bani buni pe ele. Şi după ce le-a luat, pe domnu Tachi l-a adus aici şi l-a băgat în odaia asta. Stă pe gratis, nu-i ia nici un ban chirie, că e oropsit, vai de măiculiţa lui, n-are după ce bea apă. Om care a întors auru şi pe-o faţă şi pe alta cu lopata, că cine era ca 'mnealui negustor pe Strada Mare, ehei, îl saluta primaru din trăsură ca pe rege, da uite că s-a luat cu beutura şi cine bea îşi bea şi minţile, şi dac-a dat în boala asta s-a ales prafu de avere şi de prăvălie, uite a cumpărat domnu Petrică casele, altu a luat atileru, sculele şi s-a ales prafu de viaţa lui...

— Acuma din ce trăieşte ?

— Din ce trăieşte ? se arătă uimită femeia şi clătină capul a părere de rău. Vai de sufleţelu lui ! îl căină ea. Uite, îi mai dau şi eu de pomană din cînd în cînd, că am mamă moartă, a călcat-o trinu acu doi ani, pe primăvară, îi mai dă şi coana Miţa, că-i femeie miloasă şi cîştigă bine, se zice că-l mai ajută şi domnu Petrică, îl cheamă acolo la restaurant şi-i mai dă pe la bucătărie o farfurie de ciorbă, apăi îl mai vedem pe la morţi, mai duce crucea sau o coroană, ceva... ehei, vai de capu lui că ce-a fost şi ce-a ajuns, că de-aia îi mai spun cîteodată lu bărbatu-meu : mă, Anghele, nu zic, bea un pahar, două cu pretinii cînd luaţi chenz'na, da nu-ţi bea sănătatea, Anghele !

— Şi te-ascultă ?

— M-ascultă, că am om bun, muncitor, vine cu leafa toată şi mintea-ntreagă...

— Acum e cineva acasă în curtea asta ? întrebă Minor şi privi iar şirul odăilor pînă la poartă.

— Nu e decît coana Miţa, mi se pare, că ăi din faţă îs plecaţi la ţară, domnu Licu îi la piaţă cu muieri-sa, el cu văcsuitu, ea cu păsărelile, vin tocma pe la trei... iar domnu Tachi, nu ştiu, că nu l-am văzut de ieri dimineaţă... poate s-o fi dus la spital că zicea că-i cam bolnav...

— V-a spus el că-i bolnav ?

— Ahă, de mult îi bolnav, lămuri femeia şi-şi îndreptă iară basmaua pe frunte. Ce-l ţine pe picioare, zice el, îs injepţiile pe care i le face coana Fifica, nevasta lu domnu Petrică...

— E soră de spital, coana Fifica asta ?

— Nu, e cameristă la otel, acolo în centru, da face şi injepţii în particuler, le face bine, că are mînă uşoară şi apoi nici nu ia mult...

— Şi zici dumneata că domnul Tachi n-a venit de ieri dimineaţă pe acasă ? reluă Minor discuţia privitoare la bătrînul ceasornicar.

— Da, de atuncea, întări femeia. Încă eu az noapte, am auzit uşa scîrţîind la 'mnealui şi îi spun lu bărbatu-meu, mă Anghele, i-auzi-l pe vecinu nostru acu vine acasă, da bărbatu-meu, nu ştiu, dormea sau n-a vrut să-mi răspunză că a tăcut chitic şi şi-a văzut de somnu lui, că şi-acolo la fabrică

îi muncă grea, cade ostenit cînd vine acasă... Da nu era el, domnu Tachi nu putea să fie dacă-i la spital...

— Cine a spus că e la spital ?

— N-a spus nima, numa așa prepun eu, vorbi femeia punînd mîinile cruciș pe piept. Dacă nu e acasă ? Că el mai în fiece dimineață, uite stă pe pragu ăsta, trage din țigară și privește soarele. Povestește frumos, cică soarele luminează tot pămîntu, da lumina lui îi mai tare în alte părți și mai blîndă în altele. Că a fost om umblat, știe multe...

— În afară de scîrțîitul ușii, ai mai auzit ceva azi noapte ? întrebă Minor.

— Parcă au lătrat cînii, da numa așa o lecuță, că după aia s-au dat la gudurat. Era cineva din curte, îl cunoșteau...

Minor se întoarse, îi făcu semn lui Lascu să se apropie și-i spuse să se ducă la mașină și să aducă trusa ca să ia amprentele de pe clanța ușii și unde o mai fi nevoie. Spusele femeii pot să fie un adevăr. Cineva, interesat de moartea bătrînului, făcîndu-i să dispară cadavrul, a dat în mod sigur după aceea și o raită prin odaia lui...

— Da, s-a întîmplat ceva cu domnu Tachi, domnu milițian ? întrebă femeia și făcînd ochii mari în așteptarea răspunsului, duse palma la gură înfricoșată. Ce e cu el ? Că văz că tot mă descusuți...

— Dumneavoastră, aici în curte nu știți nimic ?

— Ce să știm ?

— Bătrînul a murit aseară. A fost găsit mort la blocurile cele noi...

— Văleu ! începu femeia să plîngă și cu poala șorțului prinse a-și șterge ochii de lacrimi. Săracu domnu Tachi ! Vai de sufletu lui, că de-abia își ducea zilele pe picioare. Și unde-i acuma ?

— La spital, minți Minor. O să-l înmormîntăm...

— Ușurează-i doamne sufletu ! își urmă ea bocetul cu fața îngropată în poala șorțului. Că a fost om bun, cît a stat aci nu i s-a auzit gura, era la locu lui, uite pe pragu ăsta zăcea cît era ziulica de mare, zăcea, privea soarele și trăgea din țigară... Ne povestea sara cîte-n lună și-n stele și noi îl ascultam cu gurile căscate. Sărac de sufletu lui !

Își făcu trei cruci mari stînd deoparte, tăcută, împietrită de durere, cu capul plecat și ochii scăldați în lacrimi.

Plutonierul Lascu veni dinspre poartă, călcînd grav, greoi, și ceru femeii un scaun și ea îl aduse imediat din odaia ei, pe scaun își înșiră trusa de amprente, aparatul de fotografiat, lanterna, cîteva pensete, cutiuțe de tablă, o rolă cu metru... Căpitanul Minor cercetă pragul odăii cu atenție, iar Lascu luă amprentele de pe clanța ușii. După aceea acoperi clanța cu o batistă albă și o apăsă...

— Bătrînul nu ținea ușa închisă ? întrebă Lascu întorcîndu-se către femeia ce privea totul cu ochii mari, parcă încă necrezînd tot ce se întîmplase. Văd că nu are nici un lacăt, nimic...

— Ba o ținea, noi așa știm... Avea cheie...

— Vino și dumneata mai aproape să asiști la percheziție, îi ceru căpitanul. Și mai cheamă pe cineva. Nu-i nimeni prin jur ?

— Ba da, uite, o chem pe nevasta fochistului de alături. Țață Vetuțo, se întoarse ea și strigă peste gard. Ia vino matale pînă aicea !

Nu trecu mult și intră în curte o femeie scundă și grasă, în tîrlici, ce-și îndrepta din mers basmaua pe cap...

— Hai că uite ne cheamă dumnealor pentru o treabă... A murit domnu Tache...

— Ce vorbești ! făcu femeia speriată și rămase stană locului. De cînd s-a dus ?...

— Nu știu. Hai, dă-te mai aproape...

— Vă rugăm să asistați la percheziție, spuse Minor. Așa cere legea...

— Bine tovarășu milițian, facem așa cum ziceți dumneavoastră, zise femeia, uite nenorocitu de el cum i s-au dus zilele !...

În acest timp Lascu dădu ușa la perete și-i făcu semn căpitanului să intre. Minor aprinse lanterna să vadă mai bine, deoarece cu toate că era către ora prînzului și afară lumina soarele, în colțurile odăii încă mai stăruiau umbre și nu se deslușea mai nimic. Ochiul de geam, nu mai mare decît o palmă, nu lăsa să intre aproape de loc lumină de afară. Odaia era aproape goală. Un pat de scînduri, cu salteaua ruptă, umplută cu paie, fără așternut sau cearceaf, lîngă peretele din fund o masă de lemn de brad, veche, hîită într-o parte pe care se afla o lampă de gaz și două străchini murdare în care erau resturi de pește prăjit și iahnie de fasole,

un colțuc de pîine uscată și doi colaci stropiți cu ceară, tari să-i spargi cu securea nu alta. Într-un cuier se vedea agățat un palton rupt, vechi, uzat, de altfel stofa fusese foarte bună cîndva, cu gulerul de catifea neagră și căptușeală foarte fină. Sub pat, Lascu zări o lădiță pe care o trase afară și-i săltă capacul. În afară de cîteva fotografii ce-l înfățișa pe Tachi Cazaridis în tinerețe, nu mai era nimic. O sobiță de tuci, cu burlanul turtit era montată într-un colț. În cenușarul ei nu se afla nimic, decît un rest de țigară, aruncat de mult...

Căpitanul Minor plimba fasciculul de lumină al lanternei peste tot, în timp ce Lascu cotrobăia în toate ungherele și făcea diferite fotografii, țăcănind aparatul ce-și fulgera blițul aproape din minut în minut.

— Sărăcie curată, tovarășe căpitan, zise el într-un tîrziu privind în toate părțile să vadă dacă observă ceva deosebit.

Minor însă nu-i răspunse și zărind o urmă de noroi lîngă piciorul mesei, ceru lui Lascu să vine mai aproape.

— E ceva ?

— O urmă plantară...

Lascu luă între degete un bob de noroi, îl frămîntă, îl privi cu atenție după care zise :

— Pare să fie proaspăt...

— Ia urma plantară, stărui Minor. Vom vedea...

Zicînd acestea, Minor vru să se ridice, dar în clipa aceea tresări ca și cînd ceva deosebit îi atrăsese atenția și-i ceru lui Lascu să vină mai aproape.

— Ce este, tovarășe căpitan ?

— Ia privește aici, îl îndemnă Minor. Ce vezi ?

Unul din piciorul de dinainte al patului de lemn era mutat de la locul lui. Acolo unde stătuse mai înainte se vedea un mic pătrat de dușumea mai curată decît restul înnegrită de murdărie.

— Ce zici, Lascule ? întrebă Minor și luînd din trusa de pe scaunul de afară o șurubelniță, veni repede, se aplecă și începu să bată cu ea piciorul de lemn al patului. Parcă sună a gol...

— Ia încercați și celelalte picioare, ceru Lascu. Ei, drăcia dracului !

Minor ciocăni și celelalte picioare ale patului, dar parcă acesta avea un sunet mai deosebit.

— Lascule, să tragem patul, hotărî Minor.

— Îl tragem, dar atenție la ploșnițe, tovarășe căpitan, rîse Lascu și dintr-o mișcare dădu patul mai în mijlocul odăii. Dau și salteaua jos ?

— Dă-o !

Lascu luă salteaua în brațe și încet, să nu scuture paiele din ea o puse lîngă perete. Minor veni cu lanterna și cercetă toate scîndurile patului, după care ceru lui Lascu să încerce să miște piciorul acela cu sunet mai ciudat. Dar abia puse plutonierul mîna pe el, că și căzu, de parcă ar fi fost fermecat.

— Ia dă-l încoace, Lascule !

— E gol, tovarășe căpitan...

— Nu-i nimic, am bănuit că e gol, dar dă-l încoace...

Minor luă piciorul și se duse cu el afară, în prag, la lumina soarelui. Femeile stăteau deoparte, tăcute și-i urmărea cu privirea pe cei doi milițieni, fără să înțeleagă ce caută, mai ales că pe ele nu le mai întrebau nimic. Căpitanul îl chemă pe Lascu să vină mai aproape...

— Ei, ce zici ? întrebă el și-i arătă piciorul de lemn al patului înăuntru gol, ca o cutie conică. Ce părere ai ?

— A fost făcut cu un scop, își dădu cu părerea Lascu. Să fi ținut oare bani ?

— Nu, nu-i vorba de bani, ci de altceva, zise Minor. Ia întinde palma...

Lascu întinse palma, căpitanul răsturnă piciorul de lemn al patului, lovindu-i tare cu pumnul fiecare latură și îndată plutonierul tresări.

— Ei ? făcu Minor zîmbind.

Lascu avea în palmă un bob mic de sticlă cît un grăunte de porumb.

— Un briliant ?

— Da, un briliant, întări Minor. Bătrînul ținea aci bijuteriile. Și părerea mea este că aceste bijuterii au fost furate azi-noapte...

— Să cercetăm și celelalte picioare ale patului, propuse Lascu. Ia uite dom'le ce descoperire !

— Să le cercetăm...

Strădania le fu însă zadarnică. Nu mai aflară nimic deosebit în toată odaia. De ajuns însă ca să se tragă unele concluzii dintre cele mai interesante. Tachi Gazaridis, ajunsese

în sapă de lemn, dăduse totul, dar mai reținuse pentru el cîteva bijuterii, gîndindu-se că poate trăi din vînzarea lor pînă la bătrînețe. Dar cîte să fi avut? Cum le vindea? Și cui? Cine să fi umblat la această ascunzătoare după moartea bătrînului, pe semne azi-noapte? Desigur, numai cineva care știa de acest lucru și abia așteptase să intre în posesia obiectelor de valoare...

Nemaigăsind nimic deosebit în toată odaia, cei doi milițieni ieșiră în curte și se opriră la umbra dudului sub care se afla copaia cu rufe. În cotețe, porcii guițau pe întrecute, iar cîinii prinseră a mîrîi din culcușurile de pe lîngă garduri. Printre uluci, ochii iscoditori ai vecinilor. Femeile, copiii, stăteau ascunși, tăcuți, trăgeau cu urechea, se priveau muți de mirare pentru toate cele aflate.

— Poți să vii pînă aicea? o chemă Minor pe nevasta tîmplarului ce stătea deoparte tăcută și împietrită alături de vecina sa.

Ea se apropie sfioasă, privindu-l pe căpitan cu oarecare teamă.

— Spune, începu Minor cu glasul blînd, nu poți să-ți dai seama exact dacă azi-noapte a intrat cineva în odaia bătrînului?

Femeia înălță din umeri. Nu, nu putea să-și dea seama. Era aproape adormită, a auzit parcă pe cineva umblînd la clanță și cîinii scheunînd, dar, nu, nu poate ști nimic.

— Nu te-ai uitat pe geam? N-ai ieșit afară? stărui Minor.

— Nu, nici nu m-am clintit din pat, zise ea sfioasă. Atîta doar i-am zis lui bărbatu-meu: mă Anghele, auzi, vecinu nostru acu vine acasă, dar el, cum v-am spus și-a văzut de somnu lui și eu l-am lăsat în pace...

— Păi dumneata dac-ai spus așa ceva, înseamnă că ai auzit și pași, zise Minor, sau ai auzit numai clanța?

— Nu, pași n-am auzit, contestă femeia, de ce să zic că am auzit, dacă n-am auzit. Numa clanța mi s-a părut. Și cîinii scheunînd ușor...

— De dimineață a intrat careva în odaia bătrînului?

— Nima. Eu am fost tot timpu acasă. N-a intrat nima... Încă eu am zis că domnu Tachi poate doarme... Da mai tîrziu, văzîndu-l că nu iese, am zis că n-a venit de tot acasă azi-noapte, că el dacă era acasă, ieșea colo-n prag să tragă o țigară...

—Venea cineva pe la el să-l viziteze? întrebă Minor.

— Ba, că n-avea cine. Era singur cuc și singur își ducea zilele. Nici cu domnu Mitică, bragagiul din față și cu muieri-sa care mai înainte mai schimbau o vorbă, acuma trecea, ieșea pe poartă și nu le arunca nici măcar o privire...

— Erau certați?

— Ba, nu erau certați, da bătrînul parcă intrase în ceasu morții, umbla tot tăcut și aproape nu mai vedea pe nima...

—Cu dumneavoastră vorbea? urmă Minor ștergîndu-și fruntea de sudoare cu o batistă. Cu dumneata, cu bărbatul dumitale...

—Vorbea, cu noi vorbea, zise femeia moale. Vedeți, vecini aici, ușă în ușă. Cum spun, ieșea cîteodată sara, stătea în prag, privea încolo peste dudul ăsta, peste case și povestea cîte-i trecea prin minte și noi parcă eram la cinematograf, ascultam și mintea ne umbla pe locurile alea, că parcă ne arăta niște poze așa ne închipuiam de frumos toate cîte le spunea...

— Bine, încheie Minor scurtul său interogatoriu. Vă mulțumim pentru toate cîte ni le-ați spus. Lascule, sigilează dumneata ușa. Te rog, se întoarse Minor către femeie, să spui și celorlalți din curte că n-au voie să forțeze ușa. E sigilată de Miliție. Cine umblă la ușă o pățește!

— Ba, cine să umble? dădu femeia din mînă. Nu umblă nima, las că le spun eu, da și așa nu umbla...

Lascu își adună trusa de amprente de pe scaun, luă aparatul de fotografiat și-l agăță de gît, luă și lanterna...

— Gata, Lascule?

— Gata, tovarășe căpitan! Luați-o dumneavoastră înainte, că eu mă țin la cîini în spate...

— Lăsați că mă dau eu la ei, zise femeia și apucînd retevеiul lăsat de Lascu lîngă un prag al odăilor, îl înălță amenințător către jigodiile ce-și zburliseră blănurile pe lîngă garduri, cu boturile mîrîind către cei doi milițieni. Na boală, să nu vă clintiți de acolo, că vă crăp capu, auzitu-m-ați?

Peste cîteva clipe, mașina Miliției, urmărită de privirile a zeci de femei și copii ieșiți pe la porți sau urcați pe ulucile gardurilor porni învăluită într-un nor de praf.

— Ce caută, fă, Vetuțo ăștia? mai auzi Minor în urmă.

— A murit ceasornicaru! Cică asară, la blocuri...

Mașina trecu pe lîngă blocurile noi, în construcție, în jurul cărora mișunau sute de muncitori, basculante, fel de fel de camioane și se îndreptă către centrul orașului.

— Lascule, zise Minor, adresîndu-se plutonierului, unde mîncăm ?

— Păi... se arătă acesta nedumerit. Eu știu ? Acasă...

— E tîrziu, omule, arătă căpitanul ceasul de mînă și bătu cu degetul în geamul lui. Pînă ne ducem acasă, pînă ne întoarcem... La patru și jumătate am chemat-o pe șefa Oficiului telefonic...

— Cu asta ce mai este ?

— Maiorul Simion dorește să afle niște lucruri în legătură cu un inel. De la cine-l are și cît a dat pe el. O proveniență cam dubioasă...

— De ce n-o cheamă dumnealui ?

— E o problemă ce ne privește, totuși pe noi, nu ? Dacă la mijloc e vorba de ceasornicar ?

— Am înțeles, se lămuri Lascu. În situația asta...

— Zic să mîncăm la „Nunta Zamfirei". Ce zici ?

— Cum ordonați, dumneavoastră...

Peste cîteva minute, mașina Miliției trase în fața restaurantului, deasupra căruia se înălța frumosul și elegantul hotel al orașului. Opri înapoia *Citröen*-ului alb-albastru, plin de praf și de noroi pînă aproape de capotă.

16

Nuşa Stoian, şefa Oficiului telefonic al oraşului era într-o vervă deosebită. Frumuşică, atrăgătoare, cu părul lung, negru revărsat pe umeri, într-o rochiţă albă cu decolteu larg încît aproape i se vedeau sînii, cu ţigara în mînă, din care trădea delicat fum după fum, rîdea să se prăpădească, stînd tolănită pe scaunul din faţa biroului căpitanului Minor. Pusese picior peste picior, rochia scurtă îi dezvăluia în parte coapsele bronzate de soare şi maiorul Simion, în civil, stînd alături trăgea nervos din pipă, dar ochii îi umblau iscoditori cînd la picioarele tinerei femei, cînd la degetul inelar al mîinii drepte, la bijuteria ce avea încrustat în aur chipul celebrei Mona Lisa...

— Vă mai spun una ? întrebă Nuşa şi ochi-i negri, veseli, învăluiră tandru pe cei doi. Tot cu oltenii. Sau e cineva oltean între dumneavoastră ? îşi luă ea seama şi copilăreşte îşi acoperi gura cu palma de parcă ar fi comis o mare gafă. Da, este ? Mi se pare că dumneavoastră... aruncă ea către Simion.

— Nu, nu, eu nu ! se apără acesta de parcă i-ar fi zis că s-a născut în Zanzibar. Nu-s oltean...

Pufăia zgomotos din pipă, slobozea fumul din abundenţă şi continua să zîmbească satisfăcut parcă de răspunsul său.

— Poate dumnealui, zise el şi arătă cu pipa către căpitan, zîmbind. Ce zici, Minor ? Mereu parcă aud că te duci la Craiova...

— Prin alianţă, da, sînt oltean, rîse Minor, de aceea merg mereu în cetatea Banilor...

— Soția, dar și... soacra tot din Craiova ? interveni Nușa rîzînd cu hohote.

— Păi, da, altfel... cum ? se fîstîci Minor și începu și el să rîdă. Vai, cum era să fiu prins în ofsaid. Era să zic că numai soția este de acolo... Desigur și... soacra...

Nușa le mai spuse cîteva glume referitoare la olteni, după care căpitanul Minor, mulțumindu-i pentru buna dispoziție creată, îi arătă scopul pentru care fusese chemată. Vrea să știe care-i proveniența frumosului inel ce-l poartă în deget. Să nu se supere, chestiunea ce se anchetează nu vizează în niciun fel persoana domniei-sale, vor numai să elucideze o problemă legată de gravorul ce a întruchipat atît de magnific portretul celebrei Mona Lisa...

— Credeam că m-ați chemat pentru că am furat ceva ! rîse ea din nou dezvelindu-și șirul dinților albi.

— Ce să furați ? se miră Minor și-l privi semnificativ pe Simion.

— Poate inima cuiva din orașul ăsta, nu ? Se poate ? În asta se amestecă Miliția ?

Rîse, dîndu-și iar capul pe spate, trase din nou din țigară, slobozi fumul spre înalt, după care scoase inelul din deget și-l oferi lui Minor.

— Poftim, priviți-i gravura, dacă vă interesează, zise ea dezinvolt, ca și cum nu i-ar fi păsat de nimic și le face celor doi pe plac, aducîndu-le un serviciu de care, după cum spunea căpitanul, aveau absolută nevoie. Credeți că-i o piesă originală ? De mare valoare ?

— Da, e de mare valoare, zise Simion și-i ceru lui Minor să-i dea mai întîi lui inelul. O piesă rară...

Simion luă inelul, îl privi cu atenție, căută să vadă dacă are gravat ceva și în spate, după care cîntărindu-l în palmă i-l înapoie căpitanului.

— Are după părerea mea vreo cincisprezece grame...

— Tot ce-i posibil, acceptă Nușa. Nu l-am cîntărit. Știți, e o vorbă, calul de dar nu se caută în gură...

— Apropo, de la cine îl aveți ? întrebă Minor, luînd și el inelul în palmă și privindu-l cu multă atenție. Cred că e o persoană cu posibilități financiare...

— Și cu mult gust, adăugă Simion.

— Da și cu mult gust... reluă Minor. E un lucru superb...

— E neapărată nevoie să ştiţi de unde-l am? întrebă Nuşa arătîndu-se gata să spună orice, pentru că nu se ştia cu nimic în dubiu în legătură cu această bijuterie. Dacă doriţi...

— Mda, de asta v-am chemat aici, zise Minor. Am vrea să ştim...

— Nu mă puteaţi întreba la telefon? zîmbi ea ştrengăreşte aranjîndu-şi părul pe spate. În loc să mă duc la ştrand, vin la Miliţie... Pentru un lucru de nimic...

— Vă rugăm să ne scuzaţi, n-am vrut să vă deranjăm, n-am ştiut că aveţi program de ştrand, zise Minor. Dar nouă ne pare bine că aţi venit personal... Ne-am cunoscut, am avut ocazia să ascultăm nişte glume foarte bune...

— Ştiţi ce vă rog? îl opri Nuşa cu un gest al mîinii şi începu să se joace cu tamponul de pe birou. La mijloc e o, cum să vă spun, se jenă ea, e o poveste de amor...

— Serios? zîmbi Minor. Şi?

— Şi n-aş vrea să se afle că mă mărit, adăugă ea. Ştiţi cum e lumea... Bîrfeşte şi iar bîrfeşte, că invidia asta e o plagă ce n-are vindecare. Cum vede că vrei să-ţi aranjezi o situaţie, vorbesc de o situaţie matrimonială, cum femeile, că la ele mă refer, gata şi încep să intervină cu fel şi fel de presupuneri. N-au ce face, zău aşa, în loc să-şi vadă fiecare de bărbatul ei, de serviciul ei...

— Şi v-ar putea pricinui careva vreun necaz? întrebă Minor.

— Fireşte, întări Nuşa Stoian. Aflînd că mă mărit, că am primit şi un cadou, ar face vreuna să ajungă la urechea viitorului soţ cîte-n lună şi-n stele despre mine, că de inventat nu le întrece nimeni pe femei să inventeze poveşti, numai ca să-ţi facă rău şi să nu te vezi odată fericită, măritată, la casa ta.

— La mijloc e vorba, după cîte am înţeles, de viitorul dumneavoastră soţ? înălţă sprîncenele Minor zîmbind totodată. O, atunci vă felicităm. Din inimă, vă felicităm...

— Vă mulţumesc...

— Mai ales că bănuiesc eu cam cine ar fi persoana... zise Minor, făcîndu-l pe enigmaticul. Cam cine ar fi fericitul...

— Cine? fu curioasă să afle Nuşa, şi aplecîndu-se peste birou, privi drept în ochii lui Minor. Hai să văd dacă Miliţia e în stare să dezlege un mister...

— Căpitanul Radu Vasiliu !

— Radu Vasiliu ? aruncă Nuşa şi dîndu-şi capul pe spate începu să rîdă în hohote. De unde aţi mai scos-o şi pe asta ? Vai de mine, dar nu sînteţi informat de loc...

— Ştiam ceva... odată...

— A, da, odată... repetă Nuşa teatral. A fost odată ca-n poveşti, a fost ca niciodată...

— S-a stricat... căruţa ?

— N-a fost, domnule, vorba nici măcar de-o roabă, dar mite de-o căruţă ! rîse Nuşa. Parol...

— Da ? se miră Minor. Într-adevăr nu sînt informat.

— Domnul Radu Vasiliu este la ora actuală într-o mare dilemă dacă vreţi să ştiţi, reluă ea jucîndu-se iar cu tamponul. Nu ştie ce să aleagă : între studenta de la filologie şi frumoasa străină care ne vizitează oraşul şi ne rîde cu maşina-n nas. Asta e !

Se vedea din felul cum apăsase cuvintele că într-un anume fel fusese lezată de înclinaţiile lui Radu Vasiliu către cele două, socotite de ea rivalele sale, mai ales că ea îi declarase deschis că-l place şi că în final ar vrea să se căsătorească cu el. Dar, mă rog, nu mai avea nici anii studentei şi nici maşina necunoscutei...

— Atunci...

— Atunci, ca să vă satisfac curiozitatea, urmă ea categoric, aflaţi că cel cu care vroiesc să mă căsătoresc şi care-mi face o curte nebună este...

— Este...

— Este doctorul Titus Lecuţia, şeful spitalului ! lovi Nuşa cu palma în sticla biroului ca şi cum ar fi vrut prin acest gest să-i dea gata pe cei doi. Un om admirabil, sincer, care ţine la mine, mă place... pot spune, chiar mă divinizează ! Ei, ce spuneţi ? Surprinzător, nu ?

Căpitanul Minor făcu ochii mari şi rămase perplex. Instantaneu îi veni în minte scena de aseară cînd îl găsise cu totul involuntar pe doctorul Lecuţia dînd o „consultaţiune" discretă doamnei Pătruţescu, o „consultaţiune" care dura de aproape trei ceasuri. Dar, mă rog, dacă omul a spus că-i fidel drăgălaşei Nuşa Stoian, ştie el să se facă convingător. Maiorul Simion primi vestea tăcut, pufăind des din lulea, privind-o pe „dracul de femeie" din faţa sa cu ochii întredeschişi, fără

să se mire de cele auzite, considerînd că degeaba se arăta stupefiat Minor, nu-i nimic extravagant în hotărîrea ei de a se căsători cu doctorul Lecuţia. Poate în felul ăsta se mai adună şi el de pe drumuri. Încolo e un chirurg eminent, foarte apreciat de colegii din spital şi de organele de stat locale. Cît o priveşte pe ea, poate că ştie de escapadele lui, aşa că...

— O, dar domnişoară, se arătă încîntat Minor, aţi făcut o alegere admirabilă. Vă felicităm! Nu-i aşa, tovarăşe maior?

— Desigur... desigur, aprobă Simion, pufăind de zor din lulea. Şi... dumnealui v-a dăruit inelul?

— Da, el...

— Eram sigur că-i vorba de-un om cu gust...

— Da, are gust, aprobă şi Nuşa şi îndepărtînd inelul de ochi îl privi încîntată, întorcîndu-l pe toate părţile.

— De mult vi l-a dăruit? interveni Minor.

Nuşa privi puţin către tavanul camerii ca să-şi amintească, apoi zise:

— Azi e sîmbătă, nu?

— Da...

— Ei, acum patru zile. Marţi, mi se pare... Da, cred că marţi îmi-l dăruise... Dar cine este gravorul, zău că nu ştiu, se arăta înciudată. Dacă aş şti v-aş spune... Pe cuvînt de onoare, că nu ştiu... De ce nu-l întrebaţi pe Lecuţia? În mod sigur el îl cunoaşte pe gravor...

— Asta este singura soluţie, zise Simion, desfăcînd larg braţele în semn că n-are ce face, trebuie să fie deranjat şi doctorul. O să-l întrebăm pe dumnealui...

— Sigur, întrebaţi-l, stărui Nuşa privindu-şi din nou inelul şi potrivindu-l cît mai bine în deget. Dar... a făcut ceva gravorul ăsta? vru ea să afle şi se uită cînd la Minor cînd la Simion.

— Avem o reclamaţie împotriva lui, minţi Minor. Nu vrea să-şi plătească chiria, zice că n-are bani, dar de gravat gravează bijuterii şi pentru cooperativă şi pentru clienţii lui particulari...

— Mă rog, luaţi-l din scurt, îşi dădu cu părerea Nuşa. Aşa-s ăştia, îţi fac un lucru şi cer şi sufletul din tine, caută să te jupoaie de cîţi mai mulţi bani iar cînd e vorba de plata dărilor către stat, zic că n-au şi gata. Ce păţim şi noi la Telefoane cu cîte unii...

Deschise poşeta ce-o avea pe genunchi, scoase o oglinjoară, rujul, îşi făcu puţin buzele, îşi îndreptă părul şi ridicîndu-se de pe scaun, întrebă, arătînd că vrea să plece:

— Ei, mai aveţi ceva cu mine ?

— Absolut nimic, domnişoară, zise Minor ridicîndu-se şi el de la birou. Vă mulţumim pentru că aţi venit. Am vrea însă să ne lăsaţi puţin inelul...

— Dacă este nevoie... poftim. Şi cînd mai doriţi vă stau la dispoziţie...

— Înţeleg, veţi fi drăguţă ca şi acuma şi ne veţi ajuta, intui Minor protocolar şi-i sărută mîna. Sperăm, însă, că lucrurile se vor lămuri foarte repede.

Nuşa întinse mîna şi lui Simion, acesta i-o strînse tare, bărbăteşte, fără să-şi scoată pipa din gură, ceea ce femeii îi displăcu vizibil şi condusă de Minor, ieşi. Cînd căpitanul se înapoie, maiorul îşi scutura pipa în scrumiera depe birou.

— Ei, ce părere aveţi ? întrebă Minor reaşezîndu-se pe scaun înapoia biroului.

— Cam fîşneaţă duduia, zise Simion, fără să-l privească, preocupat cu curăţirea lulelei. S-a nimerit cu doctorul ca nuca-n perete ! Ăla-i crai mare, dom'le, nu-şi stăpîneşte el caii cu una cu două...

— Îl chemăm şi pe el...

— Desigur, zise Simion, dar cît mai degrabă, pînă ce nu ajunge ca să-i dea vreun telefon. Să nu intervină vreun aranjament la mijloc. Trimite-i chiar maşina...

— Vă satisface ancheta ? întrebă amabil Minor. Puteţi traage concluziile care vă interesează ?

— O, desigur, dar pe dumneata, nu ?

— Mă gîndesc mereu la ceasornicar, zise Minor cu glasul scăzut. De la el poate a fost luat inelul...

— Ei, vezi că intervenţia mea este oportună ? zise Simion rîzînd. Descoperind enigma acestui inel, ajungi să elucidezi unele probleme legate de moartea bijutierului...

— Dar dumneavoastră n-aveţi vreo problemă legată de bijuteria asta ?

— Eşti curios şi ai să îmbătrîneşti repede, rîse din nou Simion şi-l prinse pe căpitan prieteneşte de braţ.

— O, dacă-i aşa, stau cuminte în banca mea ! zise Minor. Mi-e dragă tinereţea mai mult decît orice pe lume !

Peste zece minute, doctorul Lecuţia sosi la sediul Miliţiei. Tocmai se afla acasă, venise de la spital şi intenţiona să facă un duş rece, cînd sunase telefonul. Nu rămăsese surprins auzind vocea căpitanului Minor. Credea că este chemat în legătură cu cadavrul descoperit cu o seară înainte la uşa lui Radu Vasiliu...

— Căpitane, sufleţele, cred frate că n-ai scos o vorbă în privinţa a ceea ce te-am rugat! ceruse el asigurări. Aşa-i? No, fain! Ţi-am spus aseară, inginerul Pătruţescu e om al dracului... şi dumneaei ai văzut-o... debilă... să nu iasă vreo încurcătură...

— Cuvîntu-i cuvînt, tovarăşe doctor! replicase hotărît Minor, ca să-l liniştească pe şeful spitalului. Sper că mă cunoaşteţi, sînt un om condiţional... Veniţi?

— Apăi no, dacă zici că trimiteţi maşina, minten îs la dumneata, asigură el. De dimineaţă, să ştii frate am fost pentru declaraţia aia, de care mi-ai spus asară, dar mi-o zîs un subofiţer de la dumneata că eşti plecat la o anchetă şi eu n-am avut vreme să te aştept...

— Nu face nimic, daţi declaraţia acuma...

— Gata-s prezant, la datorie! strigase el în receptor. În doi timpi şi trei mişcări sînt acolo...

De cum intră, în încăpere se răspîndi un puternic miros de parfum şi tutun. Văzîndu-l şi pe Simion în birou, doctorul nu se miră de fel, considerînd că în elucidarea morţii bătrînului, desigur trebuie să ia parte şi Securitatea. Sînt treburi de anchetă, ştiu ei cum să procedeze, îi priveşte, el le va da o mînă de ajutor cu declaraţia aceea, cu toate că mare lucru nu ştie, n-a auzit nimic, n-a văzut nimic...

— O, exclamă el dînd cu ochii de maior, bine v-am găsit şi cu sănătate!

Îi întinse mîna, Simion se ridică şi i-o strînse cu respect, după care îl pofti să se aşeze. Doctorul dădu mîna şi cu Minor, zîmbindu-i complice pe sub mustaţă şi greoi, potrivindu-şi pantalonii să nu le strice dunga se aşeză pe scaunul din faţa biroului, acolo unde cu un sfert de oră mai înainte stătuse Nuşa Stoian. Purta un costum de in alb, cu gulerul răsfrînt peste haină, cu batistă de mătase albastră în buzunarul de la piept, asemănătoare la culoare cu panglica ce înconjura pălăria fină din pai de orez, adusă după spusa sa de un amic din China. Avea ciudatul obicei, ca totdeauna, vara mai

ales, cravata — cînd o purta —, batista din piept și panglica de la pălărie să fie toate în aceeași culoare. Și le schimba cam des, fiind satisfăcut cînd se vedea admirat de cunoscuți, dar mai ales de cuconeturi pe Strada Mare a orașului, într-un restaurant sau în grădina publică...

— Ei, ce-ați mai aflat? se interesă el și cu o batistă parfumată începu să-și tamponeze părul grizonat la tîmplele lucii de sudoare. Mi-a spus de dimineață doctorul Zamfirescu că mortul... a făcut picioare, e adevărat?

—E adevărat, confirmă Minor, cu un fel de părere de rău în glas. Am fost de dimineață la cimitir și nu l-am mai găsit... Paznicul nu știa nimic...

— Dom'le ce întîmplare! făcu el și începu să-și vînture batista în dreptul frunții. Și... speranțe... ceva... cumva...

— Treaba asta ne îngreunează ancheta, mărturisi sincer căpitanul Minor. Dar... vom descurca noi totul pînă la urmă. Nu se poate să nu dăm de cel interesat să dispară cadavrul de la morgă. De ce n-a vrut să-l primească doctorul Zamfirescu acolo la dumneavoastră, la morga spitalului? se arătă supărat Minor. Evitam toată tevatura asta!

— Apăi, no dragul meu, zise Lecuția, continuînd să-și vînture batista în dreptul frunții, ăsta, Zamfirescu, ți-am spus e om al dracului, dar în chestiunea asta o avut dreptate. Există o dispozițiune a Ministerului, că morga spitalului să fie numa a spitalului... Da, cum aseară n-aveam pe nimeni acolo, putea face și el o concesiune, numa vezi că eu în situațiunea aceea specială, știi dumneata, nu mă puteam băga, nici nu știam ce fel de dispozițiune o dat el, că de era altfel, dădeam ordin și gata...

Mai vorbiră despre una, despre alta, Simion amintindu-și cum cu doi ani în urmă, Lecuția asistat de alți doi medici muncise o noapte întreagă să readucă la viață pe masa de operație un turist american, zdrobit într-un accident de mașină, cînd din cauza vitezei intrase într-o coloană de tancuri...

— Doctore, stăruia pe lîngă el Simion, ține-l în viață măcar pînă ce încheiem cercetările.

—Să dea declarație, ce-a căutat să intre în tancurile noastre? intervenea și colonelul Drăgănescu. Ori vroia să le încerce tăria?

L-a făcut bine doctorul Lecuția pe american, a dat omul și declarație, nu una ci vreo patru, lucrurile s-au lămurit,

i-a scăpat volanul din mînă, n-a fost nimic cu intenție de a intra în cadrul coloanei. Ajungînd în țara sa i-a trimis șefului spitalului o lungă scrisoare de mulțumire, iar într-o cutie un aparat de filmat cu zece role de film și o pînză de proiecție ce se ridica automat dintr-o mică valiză numai printr-o apăsare a unui buton.

— M-o invitat omul să-i fac o vizită, zise Lecuția cu un fel de satisfacție. E inginer în Detroit și are o soră și la Paris... I-am mulțumit fain frumos, da i-am răspuns că atunci cînd am să mă hotărăsc am să-i dau de veste. Deocamdată, nu...

Discuția se purtă iarăși în jurul misterioasei morți a bătrînului ceasornicar, doctorul arătîndu-și nedumerirea că vagabondul acela fusese găsit la ușa lui Radu Vasiliu, după care căpitanul Minor îi spuse pentru ce fusese chemat. Miliția se interesa de gravorul care executase atît de bine chipul Mona Lisei pe inelul dăruit domnișoarei Nușa Stoian.

— Dar ce s-o întîmplat cu el ? întrebă cu mirare Lecuția aruncînd priviri fugare cînd lui Minor, cînd lui Simion. Că n-o fi furat inelul ? Ei, drăcie !

— Nu-i vorba de nici un furt, îl liniști Minor, ci de cu totul altceva...

— Dar eu nu cunosc nici un gravor stimați tovarăși ! zise Lecuția și desfăcu larg brațele, arătînd prin asta că este complet străin de tot ceea ce vroiau să afle cei doi. O fi vreun escroc, vreun contrabandist, să-i fie de bine cît i-o mai fi, dar eu nu-l cunosc ! Eu n-am cumpărat inelul de la nici un gravor. Omul care mi-o vîndut bijuteria asta are cu totul altă meserie...

— Asta ne și interesează, vorbi calm Minor și aruncă o privire lui Simion satisfăcut că pînă acum lucrurile mergeau destul de bine. Vrem să știm de la cine l-ați cumpărat dumneavoastră...

— Dar mă rog, vă pot pune și eu o întrebare ? ceru Lecuția privind șiret către cei doi. Apăi după aia vă răspund...

— Desigur, acceptă Minor. Vă ascultăm...

— De unde știți că eu am dăruit acest inel domnișoarei Nușa ? V-o spus ea ?

— Da, am aflat de la ea. L-am văzut la dumneaei și ne-am interesat. Ne-a spus foarte bucuroasă că dumneavoastră i l-ați dăruit...

— În calitate de viitor soţ, adăugă Simion zîmbind. Vă felicităm...

— Cum o spus ? sări ca ars Lecuţia şi total revoltat se prinse cu mîinile de tîmple. Viitor soţ ? No, că femeile astea, or fi ele frumoase de-ţi pierzi capul după cîte una, dar iertaţi-mă, sînt şi cam într-o ureche! I-auzi, numa ce-o putut să spună... Viitor soţ... Apăi, dragi tovarăşi, urmă Lecuţia tot mai înfierbîntat, ele numa ce te prind, iertaţi-mă, da sîntem între bărbaţi, numa ce te prind zic la pat şi după aia încep cu apropourile, aduc vorba de măritiş, că aşa bărbat n-or mai aflat cîtu-i lumea şi pămîntul, că nu mai pot făr-de tine şi dă-i cu dorul, dă-i cu iubirea, cu scrisorele şi momele, mă rog cu tot arsenalul ăsta de arome romantice, doar îţi va lua minţile şi te-a vedea legat de dumneaei...

— Mă rog, interveni Minor zîmbind, poate nu e cazul domnişoarei Nuşa Stoian.

— Da, de ce să nu fie ? sări Lecuţia tot aprins. Este şi al ei, şi al alteia, lasă, cunosc eu femeile din oraşul ăsta, asigură el tamponîndu-şi fruntea cu batista. Auzi, viitor soţ ! pufni el. Uite dom'le cum mi se duce vestea... Gata, i-am dăruit un inel şi asta înseamnă logodnă, nu ?

— Dar de ce i l-aţi dăruit ? întrebă calm Simion. Că dumneavoastră i l-aţi dat de bună voie...

— Da, eu...

— Ei, înseamnă că l-aţi dăruit cu un scop, nu ?

— Ce scop, dom'le, ce scop ? vorbi contrariat Lecuţia. L-o văzut la mine într-o seară, m-o găsit în toane bune, mi se pare că eram puţin şi grizat şi cum mi-am arătat satisfacţia că mi-o plăcut compania ei, mi se pare că am vorbit şi de măritişul ei, mi l-o cerut şi eu i l-am dat. Asta-i !

— Ei, e o femeie frumoasă, n-aţi greşit dacă... încearcă Minor să arunce o vorbă.

— Nu-mi trebă dom'le şi gata însurătoare ! decretă el hotărît să se ştie. Văd eu ce fac altele măritate, de ce să am grijă şi de-a mea ? Mai ales dacă-i tînără... Eu am o vorbă, o ştiţi ?

— Nu.

— Decît să cînte un cocoş străin pe gardul meu, mai bine să cînte al meu în toate ogrăzile ! No, faină-i ? Asta e !

— Mă rog, părerea dumneavoastră, concesionă Minor. Tot o vorbă spune că cine s-a fript cu ciorbă, suflă și-n iaurt!...

— Numa că eu, dragă căpitane n-am apucat nici a sorbi măcar o lingură de ciorbă! rîse doctorul. Ce să mai suflu și în iaurt...

— Ei, am rămas cu discuția noastră într-un punct, reluă Minor. Ați început să ne spuneți de unde ați luat inelul...

— Da, începusem, zise doctorul și vă informam că ăla care mi l-o dat nu-i gravor...

— Dar ce este? Bijutier?

— Nu, nici bijutier, îi chelner, la „Nunta Zamfirei". Petrică ăla înaltul, cu gîtul lung și adus puțintel de spinare...

— Petrică Tufan?

— Ei, ăla, că așa-l cheamă, își aminti doctorul. Petrică Tufan...

— Cum de vi l-a vîndut? întrebă Minor foarte interesat. De unde-l are?

— Știe-l dumnezeu de unde-l are? zise doctorul înălțînd din umeri. El mi-o spus că-i al lui...

— Cum ați intrat cu el în tratative? Și cînd?

— Păi să vedeți cum o fost, urmă Lecuția tamponîndu-și din nou fruntea cu batista. Eu frecventez restaurantul ăla, merg des acolo, o fripturică și-un vin fain după o zi de treabă mai completăm caloriile, no și cum spun l-am văzut pe chelnerul ăsta că-mi tot dă tîrcoale, așa ca mîța la oala cu smîntînă, mă servește cu atenție, umblă repejor și vine cu comanda trap nu alta, mereu stă pe lîngă masă și pune vin în pahare, mă rog treabă de-a lui cum e bine s-o facă cu toată lumea, dar parcă, am băgat eu sama stătea mai mult lîngă masa mea ca-n alte dăți. Și-ntr-o sară, se dă mai aproape, eram singur și așteptam o cuconiță la masă, se apleacă și-mi șoptește că ar vrea să mă roage ceva. „No, și zî-mi meștere! l-am îndemnat eu. Care-i baiul?" El, c-o fi, c-o păți, că de mult îi tot stă pe limbă să-mi zică ori ba, da în sara asta o găsit prilejul că-s singur și trece vremea și nu se știe cînd îmi mai poate vorbi, chestii din astea de-ale lui, că mă tot pisa și nu-l pleznea sfîntul odată să vorbească! Pînă la urmă ce vroia dumnealui? Cică nevastă-sa care-i femeie finuță, frumușică, manierată, tot umblînd după slujbă n-o găsit, vremurile-s grele, are nevoie de bani și atunci o vorbit el

la Trust și s-o băgat deocamdată femeie de serviciu la hotel, la „Dacia". „Bun, fain frumos! zîc eu, e o slujbă nu prea grea și-i aproape de dumneata..." El nu, că slujba nu-i pe dorința ei, ar vrea să intre soră la spital, că știe să facă injecții, chiar face în cartier, are clientelă și lumea-i foarte mulțumită, că are mînă ușoară, e delicată și mai știu eu cum... „Bine meștere, am zîs eu, să mai vedem, acuma-s locurile blocate, cînd o fi un loc liber o să-ți dau de veste. Numai să facă dînsa o cerere și s-o lase la mine la spital, la serviciul administrativ..." Credem că omul e lămurit, dar el s-aplecă la urechea mea și-mi spune în timp ce-mi pune pe masă, învelit într-o foiță inelul ăla: „O mică atenție domnu' doctor, nu mă refuzați, o bijuterie ce puteți face cadou la o cuconiță, știți, le place, aveți nevoie..." Eu nici n-am vrut să aud de așa ceva, i-am dat mîna la o parte, dar el o insistat și-o insistat și pînă la urmă i-am spus că-l iau da cu parale. Și uite așa l-am luat și i-am dat pe el 1.000 lei... Și chiar în sara aceea, domnișoara Nușa care o vinit la masa mea l-o văzut, iar acasă i l-am dat... Asta-i tot...

Căpitanul Minor asculta în timp ce-și făcea unele notițe în blocnotesul său. Chipul îi radia de-o ascunsă bucurie, în timp ce-i arunca priviri semnificative lui Simion, imperturbabil în fotoliul său, nemișcat și grav, cu pipa între dinți și ochii abia mijind din pricina fumului. Desigur, lucrurile aveau să se lămurească într-un chip fericit: chelnerul a furat pesemne inelul de la bătrînul ceasornicar sau acela i l-a dat să i-l vîndă... În orice caz, bătrînul a avut asupra sa o cantitate de bijuterii nedeclarate pe care probabil le comercializa ca să poată face bani, să trăiască. Datorită intervenției maiorului Simion iată, s-a ajuns pe-un fir nebănuit la acest Petrică Tufan... Și de aici în mod sigur ițele aveau să se dezlege și mai mult, lămurindu-se pînă la urmă toate problemele legate de moartea bătrînului și dispariția cadavrului...

— Tovarășe doctor, zise într-un tîrziu căpitanul Minor, vă rog, dacă nu vă supărați să ne dați o declarație în care să specificați că inelul acela l-ați cumpărat de la chelnerul Petrică Tufan în condițiile în care ni le-ați relatat. Da? Se poate?

— Păi de ce să nu se poată! se arătă amabil doctorul Lecuţia. Dacă vă trebe aşa ceva, scriu pe hîrtie. Am eu vreo vină în chestiunea asta ? Doar i-am dat bani...

— Nu vă învinuieşte nimeni, cu nimic, zise Minor şi trăgînd sertarul scoase o foaie albă de hîrtie pe care o puse pe birou în faţa doctorului. V-aş ruga, pe o a doua foaie de hîrtie, urmă Minor şi mai dădu la iveală o coală albă, să înseraţi în cîteva cuvinte şi întîmplarea de aseară de la blocuri cu bătrînul decedat...

— Da, scriem şi treaba aia cum să nu scriem, fu de acord Lecuţia. Că azi dimineaţă, v-am spus, eu prezant la datorie, dar nu v-am găsit...

— Mda, am fost plecat...

— In chestiunea cu bătrînul scriu aşa cum v-am spus asară, nu ? ceru lămurire doctorul.

— Întocmai, zise Minor. Însă v-aş ruga să precizaţi foarte exact orele cînd aţi intrat în bloc şi dacă între timp aţi auzit ceva suspect pe palier sau poate în jurul blocului. Deci orele mă interesează în mod deosebit...

— Am înţeles, zise doctorul şi trase din buzunarul hainei un stilou de aur. Îşi puse apoi ochelarii şi dîndu-şi scaunul mai aproape, se pregăti să scrie. Iar chestiunea, şopti el grijuliu... ştiţi... consultaţiunea la doamna Pătruţescu... poate o evităm.. ştiţi... rămîne scris... se află... lumea vorbeşte... inginerul impulsiv, ea debilă, sărăcuţa...

— Scrieţi cum vreţi dumneavoastră, zîmbi concesiv Minor. Pe noi, v-am spus, ne interesează cazul bătrînului. În rest....

— No, fain... În cinci minute-s gata !

17

Începuse să se însereze cînd Simion şi Minor porniră pe jos către hotelul „Dacia". Auris Bunescu, invitată la Miliţie pentru o mică informaţie se scuzase că ea nu poate veni. Călătorise foarte mult cu maşina, condusese foarte greu, şoselele fiind aglomerate din pricina sezonului turistic, iar pe lîngă faptul că era surmenată, glezna fracturată începuse să-i pricinuiască din nou dureri încît abia de putea merge. Tot timpul piciorul bolnav fusese solicitat cînd pe acceleraţie, cînd pe frînă şi pesemne că se rupsese din nou vreun ligament. Va cere iar consultul doctorului Lecuţia... Aşa că-i pofteşte pe cei doi ofiţeri de miliţie (Simion se recomandase că lucrează în Miliţie), să vină la ea la hotel după ora şapte seara. Îl va primi cu plăcere şi tot cu plăcere le va sta la dispoziţie şi cu informaţia solicitată... Iar dacă acest lucru nu comportă urgenţă, luni, chiar de dimineaţă va putea fi acolo. Tot trece la spital...

— Nu, am vrea să stăm de vorbă în seara asta, ceruse Minor.

— Cu cea mai mare plăcere. Vă aştept...

Cei doi mergeau pe Strada Mare, prin vălmăşagul de lume ce se vîntura de colo pînă colo cu treabă sau numai la plimbare. Se aprinseseră luminile, vitrinele străluceau sub beteala lămpilor cu neon iar în faţa cinematografului era o aglomeraţie de nedescris. Din josul străzii, dinspre piaţă veneau pînă în centru sunetele stridente ale aceleiaşi trompete şi mai apoi glasul răguşit, amplificat de-un difuzor al celui care chema lumea la „ultimele spectacole de adio" ale circului. Fiind sîmbătă seara, grădina de vară a restauran-

tului „La nunta Zamfirei" era plină de lume. Sub coroanele bogate ale pomilor şi sub copertinele de plastic toate mesele erau ocupate. Fripturile şi micii rînduiţi în grabă pe grătarul încins de lîngă zidul localului răspîndeau arome îmbietoare ; iar fumul se înălţa în noapte în suluri groase şi dense ca la un incendiu. Chelnerii, asudaţi, cu feţele aprinse, purtînd cîte cinci-şase halbe într-o mînă, alergau ca într-o joacă de colo pînă colo făcînd cu greu faţă solicitărilor şi spiritelor aprinse.

Simion călca grav alături de subţirelul Minor şi parcă îl încerca un fel de emoţie că peste cîteva clipe se va găsi în faţa femeii ce-i dăduse multă bătaie de cap în ultimele zile, lui care în liniştitul orăşel nu înregistrase de multă vreme vreun caz deosebit. De cînd fusese anunţat de către Radu Vasiliu că la Viena se pusese la cale o afacere ce viza ţara noastră şi că urmărind necunoscuta se va putea ajunge la un agent denumit „Andrei 4" ce culege informaţii în legătură cu economia ţării, el nu mai avusese astîmpăr. Vroia să depisteze în mod operativ toate iţele care ţeseau tenebroasa îndeletnicire a femeii, să comunice centrului elementele care coroborate cu investigaţiile altor lucrători de securitate din Capitală şi din alte oraşe aveau să strîngă cercul în jurul faimosului spion, în felul acesta el socotindu-se una din rotiţele importante ale rezolvării acestui caz. Bineînţeles, se gîndea că reuşita îi va aduce nu numai laudele respective ci şi recunoaşterea evidentă a calităţilor sale de bun anchetator, mai ales că nu avusese putinţa vreodată să-şi pună în valoare asemenea calităţi în acest mic orăşel în care îşi făcea serviciul de aproape un an de zile. Acum, iată, prin ancheta ce-o întreprindea Miliţia în legătură cu moartea bătrînului ceasornicar, avea prilejul nu numai s-o cunoască pe Auris Bunescu dar să-şi dea şi seama în mod direct ce legătură poate exista între inelul acesteia şi cel văzut de Radu Vasiliu la şefa Oficiului telefonic...

Ca să dea o impresie cît mai bună, maiorul trecuse pe acasă — fiind şi seară — îşi schimbase hainele, purtînd acum un costum elegant, bine călcat, de culoare gri, cămaşe albă şi cravată azurie. Minor făcuse şi el la fel, la sugestia maiorului, se îmbrăcase şi el tot în civil ca pentru o întîlnire de ceremonie şi acum, în căldura care mai stăruia încă la în-

ceputul serii călcau gravi, unul lîngă altul, impozanți și solemni de parcă s-ar fi dus în audiență la o mare personalitate.

— Cald al dracului! observă Simion și-și slăbi puțin nodul la cravată. Simt că mi se lipește cămașa în spate...

— Ideea dumneavoastră să ne gătim de parcă mergem în pețit! rîse Minor care abia își mai trăgea răsuflarea sub cuptorul hainei. Am băgat-o și pe nevastă-mea la idei. Zice: „Ștefane, nu prea-mi miroase mie bine problema asta de serviciu acum, sîmbătă seara. Vezi să nu se lase și cu dans pînă la urmă"!

— Așa-s femeile, rîse Simion gros și tuși în pumn. Geloase. Nu înțeleg întotdeauna că fie zi sau noapte sîntem nevoiți să plecăm de acasă. Să plecăm și să nu le spunem unde...

— Bănuitoare...

— Bănuitoare, dar fără temei...

— În orice caz, ținu să spună Minor, eu vă mulțumesc că-mi dați o mînă de ajutor să elucidez acest dosar...

— O, nu... lasă... nu te formaliza atîta, protestă zîmbind Simion. E de datoria mea...

— Dacă nu interveneați în problema cu inelul, nu ajungeam la chelnerul Petrică Tufan, zise Minor. Spuneți-mi, urmă el, e o simplă curiozitate, ați știut ceva în legătură cu această bijuterie de am ajuns în acest stadiu al cercetărilor?...

— Ți-am spus că reportera mai are și ea un inel, răspunse calm Simion. De aceea te-am rugat să mă însoțești ca să dezlegăm misterul ambelor bijuterii care pare că seamănă...

Cînd cei doi ajunseră în fața hotelului, era trecut de ora opt.

— Cred că ne așteaptă, zise Simion și-și privi ceasul de mînă. E opt și zece...

— A spus că după șapte, interveni Minor. Așa că...

Auris se afla în camera ei de la etajul doi. Tocmai terminase de dereticat prin odaie, se îmbrăcase, își aranjase părul, se fardase destul de strident ca să ascundă cît de cît urmele oboselii și în așteptarea musafirilor se așezase într-un fotoliu răsfoind ziarul local ce-l găsise pe masă. Nu-și putea da seama despre ce informație putea fi vorba, ea o străină de oraș neavînd nici o contingență cu vreo problemă a vieții

acestei urbe. Unul din cei doi de la Miliţie fusese foarte zgîrcit în a da vreo lămurire în plus la telefon, dar nici ea nu insistase, considerînd totul un fapt divers, lipsit deocamdată de importanţă pentru ea, dar se vede treaba foarte necesar Miliţiei. Abia sosind de la drum, făcuse un duş şi dormise aproape şase ore în şir, fără să mănînce, un somn greu şi adînc, încît n-o deranjaseră frecventele zgomote ale străzii, mai ales că lăsase fereastra deschisă, cu transperantele trase să intre puţin aer, dar să fie şi răcoare în cameră. De cînd venise în acest oraş, considera că realizase prea puţin din ceea ce-şi propusese şi asta mai ales datorită stupidului accident cu piciorul, decît lipsei sale de perseverenţă, strădaniei sale. Întocmise un plan de reportaj la fabrica de mobile, cîteva portrete de muncitori, de inovatori, trecuse pe la liceul „Mihail Eminescu" unde înregistrase cîteva aspecte demne de senzaţional în ceea ce priveşte cultura şi preocupările elevilor pentru ştiinţă, începuse să încropească un articol despre cetatea romană din preajma oraşului, vizitase noile cartiere cu blocurile în construcţie, luînd interviuri locatarilor abia mutaţi, trecuse pe la bojdeucile periferiei ce aşteptau să fie demolate, tocmai să realizeze acel contrast în favoarea noului ce căuta să-l sublinieze mai în fiecare material, într-un cuvînt nu-şi trecuse vremea fără rost, dar vroia să facă mult mai mult. În afară de toate astea trebuia să schiţeze şi partea sa de colaborare la viitorul scenariu intitulat „Lumini peste neguri" ce avea să înfăţişeze după discuţia cu Emil la ultima lor întîlnire „lucruri mici, dar care spun mult" pe linia noilor înfăptuiri din viaţa cotidiană a ţării. Toată alergătura aceasta o obosise întrucîtva, îi solicitase nervii, umpluse deja cîteva zeci de pagini cu notiţe, însemnări, apoi mai era şi faptul că se simţea singură, se închidea serile în cameră şi-şi trecea vremea citind, ascultînd radioul sau pur şi simplu dormitînd să se relaxeze, întinsă pe divanul studio, sub larma şi zgomotele grădinii de vară de lîngă hotel. Apariţia lui Radu Vasiliu sau mai bine zis reapariţia lui în viaţa ei, aici departe de Bucureşti şi de orice aşteptări parcă mai dăduse puţină culoare, puţină lumină existenţei sale, o scosese întrucîtva din noianul apăsătoarelor gînduri, al frămîntărilor, chiar al obsesiilor ce-o copleşeau în ultima vreme. Încă de cînd se visa studentă şi-l întîlnise pentru prima dată în tovărăşia Silviei, avusese pentru el un deosebit sentiment de simpatie, îl plăcea, şi l-ar fi

dorit soțul ei, trebuia s-o recunoască, chiar o invidia pe prietena ei pentru fericirea de a avea un asemenea bărbat, dar acum tînărul ofițer parcă devenise mai interesant, căpătase o anume maturitate, linia feței impunea prin trăsăturile ei sobre, perfecte, deplină seriozitate, iar alura sa de sportiv degaja tinerețe, vigoare, exuberanță. Rămăsese același om calculat și lipsit de extravaganțe, cu preocupări științifice, muncitor și cu suflet ales, deosebit, copilăros la culme, ambițios în joaca fantastică a automobilelor în marile curse de raliu, dar ce altceva l-ar fi putut preocupa în afara riglelor de calcul și a hîrtiei de calc ?

Îi scrisese înainte de a pleca la întîlnirea cu Emil, de cum a venit l-a căutat la telefon, nu l-a găsit acasă, la ora aceea a prînzului era la regiment, dar l-a căutat din nou cînd s-a sculat, mai bine zis cînd fusese sculată de telefonul celor de la Miliție și tot nu-l aflase acasă. Vroia să știe dacă rîndurile sale avuseseră vreun ecou fericit în inima lui, dacă se puteau întîlni în seara asta cu toate că era prea extenuată de drum — nu, nu era o exaltată, nu căuta divertismentul de dragul divertismentului, nu căuta să-și umple timpul cu ceva ca să alunge plictiseala serilor caracteristice după ea orașelor de provincie, se săturase de distracții și iubiri efemere, lipsite de sensul unui sentiment profund, căutase, mereu căutase marea ei dragoste la care să rămînă pentru totdeauna, părea că o află, o întrezărește, o întîlnește, dar totul i se arăta ca o „fata morgana", se ducea către zenit, dispărea și amăgitoare apărea o alta, alerga după ea, dar constata cu sufletul îndurerat că era tot atît de înșelătoare ca cealaltă, revoltător de înșelătoare. „Nu, nu mi-am aflat încă rostul în viață, n-am realizat încă ceea ce aș fi vrut să realizez ca să mă autodefinesc în linii sigure, pentru totdeauna, nici măcar în dragoste, își zicea ea, ah, cît tînjesc după romantismul adolescenței dar și după certitudinea unor sentimente majore pentru sufletu-mi curat, am fost totdeauna partenera de satisfacții trecătoare a unuia și altuia care mi-au apreciat numai frumusețea, de ajuns... de ajuns... de ajuns... căutările, așteptarea mea, nădejdile mele, trebuie să aflu un om care să mă înțeleagă".

O scurtă ciocănitură în uşă o făcu pe Auris să tresară. Se scutură ca de-un vis ce-o copleşise pentru cîteva clipe, se ridică, se opri fugar în faţa oglinzii, privindu-se şi zicînd „intră", rămase în mijlocul camerei aşteptînd. Purta un *deux pièces* de şantung, în culoare bleu ce-o prindea destul de bine.

Intră mai întîi Simion, apoi Minor şi foarte politicos se prezentară rămînînd gravi, rezervaţi, în picioare lîngă uşă, fără să facă un pas. Într-adevăr, aşa cum scontaseră, la o întîlnire cu o reporteră ce cutreieră lumea, făcură din prima clipă o impresie destul de bună.

— Încîntată să vă cunosc, zise Auris extrem de amabilă cu surîsul pe buze. Vă rog să luaţi loc...

Simion se aşeză pe fotoliul de lîngă măsuţă, iar Minor pe divanul-studio de alături.

— De altfel, urmă ea, aşezîndu-se pe celălalt fotoliu şi căutînd să dea o notă de familiaritate discuţiei, pentru a înlătura convenienţele, stînjeneala convorbirii, am impresia că ne-am mai întîlnit undeva. Nu ştiu în ce împrejurare, dar v-am întîlnit pe amîndoi...

— Aveţi dreptate, confirmă Simion. La balul profesorilor...

— A, da ! îşi reaminti Auris, exact la balul acela. Dumneavoastră, i se adresă lui Minor, chiar m-aţi invitat la dans, nu ?

— Da, v-am invitat...

Minor părea foarte încurcat de ceva, reţinut, nu-şi găsea astîmpăr pe divanul-studio.

— Mi-a făcut multă plăcere, spuse Auris graseind puţin cu acelaşi surîs seducător pe buze. Eraţi una dintre figurile distinse din acea sală... Pot spune că mi-aţi plăcut...

Minor, complet derutat, nu ştiu ce să mai răspundă, ar fi vrut să spună ceva, dar luat prin surprindere, tulburat şi copleşit de acel neaşteptat compliment se fîstîci, molfăi ceva între dinţi şi tăcu. Ea sesiză fugar transfigurarea bruscă a căpitanului — era diabolic satisfăcută pentru că-l „doborîse" cu o singură replică — dar se făcu a nu da importanţă faptului şi cu un aer degajat se ridică, se duse la o măsuţă lîngă şifonier şi apăsînd pe un buton, dădu drumul la un mic ventilator. Îndată un curent de aer rece, reconfortant, inundă încăperea.

— Bine aţi făcut, stimată doamnă, zise Simion şi descheind nasturii de la haină începu să-şi facă vînt cu palma în

dreptul frunții. E o căldură de te topești din picioare nu alta...

— Abia ieri a fost introdusă tehnica asta în garsonieră, rîse ea arătînd spre ventilatorul ce vibra învîrtindu-se cu repeziciune. Nu mai puteam de cald și am reclamat administrației hotelului.

— Într-adevăr, e foarte cald, zise și Simion. Sufocant de cald.

Auris trecu după aceea la geam și deschise cît mai larg ferestrele. Cei doi îi urmăriră mersul ușor de balerină, ținuta aceea distinsă ce impunea din prima clipă, lăsînd în urma ei o discretă urmă de parfum foarte fin, admirîndu-i în tăcere, aproape electrizați frumosul corp ce unduia la fiecare pas. Simion simți și mai udă cămașa în spate cu tot ventilatorul ce i se învîrtea în ceafă, iar Minor, cu gesturi precipitate, aprins, trăgea mereu de cravată de parcă ar fi vrut să se elibereze de-un vis ce-i dădea amețeli și tulburări.

— Zeiță, căpitane! șopti Simion mai mult din buze și ochi-i scăpărară viu, aprins. Are dreptate Vasiliu, îți pierzi capul...

Auris se întoarse de la fereastră, se așeză pe fotoliu și luînd de pe măsuță un pachet de țigări „Pall Mall" îl întinse mai întîi lui Simion, apoi lui Minor.

— Vă rog, serviți...

— Nu, scuzați, vorbi politicos Simion, eu trag pipă...

Minor luă o țigară, scoase repede bricheta și întinse flăcăruia să aprindă mai întîi Auris, după care se servi și el, fiind cu grijă să nu scuture cumva scrumul pe covorul plușat. În acest timp, Simion cercetă fugar cu privirea camera, văzu cele două valize puse pe-o masă etajeră lîngă șifonier, observă mica valijoară de piele maro, închisă cu fermoar despre care-i raportaseră băieții că femeia o primise de la necunoscutul întîlnit de ea la restaurantul Săftica și remarcă totodată prin ușa ușor întredeschisă a șifonierului cele cîteva rochii și costume taior ale ei.

— Vă ascult, stimați musafiri, zise Auris lăsîndu-se pe spătarul fotoliului, trăgînd lung din țigară. Cărui scop datorez vizita dumneavoastră?

Îi privea pe cei doi printre genele-i rimelate, cu ochii verzi ușor întredeschiși, stînd picior peste picior, fusta de

șantung îi mula distinct coapsele de-o perfecțiune sculpturală), cu cotul rezemat de latura fotoliului și țigara spînzurînd neglijent între degetele-i lungi, subțiri și albe, cu unghii roșii, abia lăcuite.

Începu mai întîi Simion, vorbind rar, cu glasul său ușor răgușit, căutînd cu atenție cuvintele, voind să fie sincer în ceea ce spunea și arătînd că la început apariția unei femei foarte frumoase în acest mic orășel li s-a părut tuturor enigmatică, dar s-a aflat repede despre îndeletnicirile domniei sale, frumoase și onorabile, articolele ce vrea să le realizeze fiind de un real folos pentru micul oraș ce se află în plină dezvoltare și ai căror oameni trebuie cunoscuți în toată țara prin presă, prin filme pentru strădania lor deosebită în muncă...

— Da, am făcut cîte ceva, spuse Auris, îmi place meseria de reporter, dar vocația mea urmărește ceva mai major...

— Vi s-a dat concursul peste tot ?

— Da, autoritățile locale în frunte cu tovarășul primar, apoi băieții de la ziar, directorul fabricii de mobile, mă rog toți au fost foarte drăguți... Sper să realizez ceva bun... Vedeți, vorbi ea puțin afectat, eu urmăresc în scrisul meu să evidențiez noul, acel mugure ce se naște, ce se dezvoltă după cum știți de la acumulările cantitative la saltul calitativ. Or, viața noastră de fiecare zi demonstrează prin tot ceea ce se realizează cum nu se poate mai limpede aceste precepte teoretice, care — trebuie s-o recunoaștem — nu se pot verifica decît prin practică. Nu ?

— Desigur... desigur... aprobă Simion, trezit brusc parcă dintr-o amorțeală, deoarece rămăsese surprins de toată perorația femeii. „Deșteaptă, dom'le, își zicea el, se vede că cei care lucrează pentru imperialiști ne cunosc bine politica..."

— Și orașul dumneavoastră — urmă ea cu aceeași dicțiune profesională — noul oraș i-am putea spune pentru că numai după actuala împărțire administrativă vechea localitate a căpătat o nouă fizionomie estetică, economică și socială, deci acest oraș prezintă caracteristici dintre cele mai interesante în ceea ce privește nuanța contrariilor ce-mi place să relev cu predilecție în materialele ce le semnez. De la vechi la nou ! scrise ea cu țigara prin aer un titlu imaginar de articol. La cîțiva pași de vechile bojdeuci, noile blocuri muncitorești ! continuă

ea în aceeaşi notă. Alb şi negru în conştiinţa inginerului X, de pildă, şi aşa mai departe...

— Interesant, observă Simion tot mai fascinat de dezinvoltura cu care femeia îşi etala mostrele profesiunii sale. Foarte interesant...

— De fapt articolele de această factură sînt cele mai citite în presă, interveni şi Minor în timp ce scutura vîrful ţigării în scrumiera de pe măsuţă. Anchete sociale nu faceţi ?

— Nu, nu e genul meu, zise Auris cu aceeaşi nuanţă de afectare în glas. De fapt, cînd mi-am început cariera jurnalistică cu cîţiva ani în urmă la Paris...

— La Paris ? se miră Minor şi aruncă o privire cenuşie lui Simion.

— Da, la Paris. Zic cînd mi-am început cariera jurnalistică, realizînd un material despre drama unui judecător, începusem atunci să cred că am înclinaţie către articolele de anchetă socială. Am renunţat însă repede la ideea că aş putea rămîne la acest gen. V-am spus, m-a atras şi mă atrage problema contrastelor, am impresia că în asemenea materiale se poate oglindi mai bine senzaţionalul, pentru că — nu ştiu, asta e părerea mea — un articol de ziar fără o doză de senzaţional, fără o nuanţă de senzaţional, vorbesc de senzaţionalul faptic, cel reflectat de viaţă, nu cel gratuit, inventat, creat, deci un articol fără acest senzaţional este, cum să vă spun eu, ca o mîncare fără sare, ca o grădină fără flori, nu ştiu, nu găsesc acum nişte comparaţii mai plastice, mai semnificative...

Trase adînc din ţigară, slobozi fumul spre înalt, apoi se lăsă cu mişcări lascive, plină de o anumită gravitate pe spătarul fotoliului şi zîmbind îi privi lung şi stăruitor pe cei doi fixîndu-i pe rînd cu ochii săi verzi ale căror ape de smarald tulburau profund. De afară se auzeau orchestra şi hărmălaia restaurantului, iar pe stradă sub ferestrele hotelului creştea animaţia serii aceleia de sîmbătă cînd parcă toată lumea ieşise la plimbare prin faţa vitrinelor puternic luminate.

— Şi acum domnii mei, zise Auris desfăcînd larg braţele, cu ţigara tot între degete, introducerile de rigoare fiind făcute, vă stau la dispoziţie cu informaţia ce-mi cereţi. Cu cine am avut plăcerea să stau de vorbă la telefon ?

— Cu mine, înclină uşor capul Minor, punînd palma pe piept.

— Încîntată...

— Nu mai puţin eu, răspunse căpitanul zîmbind protocolar.

— Vă ascult...

Schimbînd o privire de înţelegere cu Simion, Minor începu să explice despre ce este vorba. Dar mai întîi Miliţia ar vrea să ştie dacă dumneaei, Auris Bunescu, cunoaşte în acest oraş un bătrîn ceasornicar, Tachi Cazaridis...

— Nu, nu cunosc nici un ceasornicar, spuse ea cu un fel de părere de rău în glas că e nevoită să-i dezamăgească pe cei doi chiar de la primele replici ale discuţiei. De fapt nu cunosc pe nimeni sau mai bine zis n-am cunoscut pe nimeni cînd am venit aici. Prima mea cunoştinţă, recomandată de altfel de-un coleg de la Bucureşti, a fost tînărul Ştefan Păunescu de la gazeta locală care acum e plecat, mi se pare în concediu la mare ; apoi l-am reîntîlnit aici pe Radu Vasiliu, o veche cunoştinţă despre care am scris în cîteva reviste străine cu ani în urmă cînd a luat parte la un raliu în Iugoslavia. Atît şi nimic mai mult... Că ulterior lista acestor cunoştinţe s-a mărit e un lucru firesc... Iată, acum pe această listă veţi figura şi dumneavoastră...

— Deci nu-l cunoaşteţi pe acest bătrîn ?

— Nu. Categoric nu..

— A fost ceasornicar aici în oraş, interveni Simion socotind că e bine să dea explicaţii mai ample, un bun bijutier care se ocupa în ultima vreme, bineînţeles în mod clandestin, după informaţiile noastre cu vînzări şi cumpărări de inele, briliante, cercei, în general obiecte de aur...

— Nu, nu-l cunosc, susţinu Auris Bunescu. De altfel, mie nici nu-mi plac bijuteriile, nu port aşa ceva, decît foarte rar. Chiar discutam într-una din serile trecute cu Radu Vasiliu chestiunea asta şi el sincer se mira că sînt prima femeie întîlnită care nu face pasiune pentru zorzoane aurite sau de aur...

— Foarte curios ! se miră Simion de cele auzite. Cum, dumneavoastră nu aveţi nici un fel de podoabă din acestea ? Chiar, văd că nu purtaţi nici brăţară, nici cercei, nici inel...

— Nu, nu port... Am în valiză sau în poşetă, nu mai ştiu unde, un inel şi nu-l port. Îl pun numai la anumite ocazii...

— Aveți și-un colier ?

— Nu, domnule, n-am așa ceva, v-am spus, contestă Auris zîmbind cu îngăduință. Un inel și atît. Sînt împotriva podoabelor...

Minor începu să rîdă și Auris observă lucrul acesta.

— De ce ești vesel, domnule ? îl întrebă ea.

— Pe cuvînt că sînteți o raritate, zise el tot rîzînd. O femeie ideală pentru un bărbat. Așa ceva mai rar...

— De ce mai rar ?

— Păi, vedeți dumneavoastră, urmă Minor, eu am întîlnit în după-amiaza asta o duduie, foarte drăguță de altfel, care cunoscînd un bărbat, după spusele ei viitorul soț, nu s-a lăsat pînă ce nu i-a cerut un inel !

— Serios ?

— Foarte serios !

— Și el, pesemne slab de înger, cum sînt unii bărbați, iertați-mă că sînteți de față, se scuză ea cu un fel de jenă, gata i-a împlinit dorința...

— Da, interveni Simion, i-a oferit un frumos inel de aur, cu o gravură interesantă, bine executată, reprezentînd-o pe Mona Lisa...

— Pe Mona Lisa ? rămase mirată Auris și stingînd cu gesturi precipitate țigara în scrumieră, fără să-și ia ochii de la Minor, repetă : cu Mona Lisa, ziceți ?

— Da, de ce vi se pare un lucru atît de nefiresc ? se arătă nedumerit Simion sub privirile pline de înțelegere ale lui Minor. Credeți, oare, că un gravor, un bun gravor în aur n-o poate reprezenta în cîteva linii, fine bineînțeles, pe celebra Gioconda ?

— Nu despre asta e vorba, zise Auris căzînd brusc pe gînduri, ci despre cu totul altceva...

— Despre ce anume ?

— Am un inel asemănător, vorbi ea cu glas scăzut. Unchiul meu, înainte de a muri la Paris, căci el mi l-a dăruit, mi-a spus că-i exemplar unic... dar scuzați-mă, vă rog, puțin, ceru ea, numai cîteva clipe...

Se ridică brusc din fotoliu, își îndreptă fusta și ducîndu-se spre cele două valize, le deschise cu gesturi febrile capacele. Înfrigurată, scotoci printre lucruri, cercetă conținutul a vreo

două cutiuțe de carton, dădu la o parte batiste, prosoape, cîteva bluze de mătase, vreo trei baticuri, iar se uită în acele cutiuțe, după care cu fața încruntată se duse la șifonier și pe rînd deschise cele trei poșete scotocind și în ele. Apoi, transfigurată, cu fața palidă, se întoarse și șopti cu glasul aproape pierdut :

— Domnii mei am fost prădată ! Îmi lipsește inelul de aur pe fațeta căruia era gravat tot chipul Mona Lisei...

Și ca extenuată se prăbuși în fotoliu, își cuprinse capul între palme și rămase cu fruntea plecată ca sub povara unei mari nenorociri.

— Ați avut și dumneavoastră un asemenea inel ? întrebă Minor vădit surescitat de cele întîmplate.

— V-am spus doar... șopti ea printre buze complet dezolată. Am avut un asemenea inel...

— Mă iertați, interveni din nou Minor, vă pun unele întrebări cu intenția de a ne ajuta să vă găsim bijuteria...

— Vă rog...

— Cînd ați umblat ultima dată cu acest inel ?

— Crezi că mai știu ? înălță ea din umeri în timp ce-și fricționa tîmplele cu palma. Acum cîteva zile, într-o după-amiază nu știu ce-am căutat prin lucrurile mele...

— De-atunci nu v-a mai interesat inelul, nu ?

— Dar nu m-a interesat nici atunci, domnule ! zise Auris puțin enervată. Am spus doar că am dat întîmplător peste el... Eu nu port podoabe, n-am avut intenția să-l caut ca să mi-l pun pe deget...

Minor aruncă o privire fugară lui Simion și acesta înclină discret din cap. Căpitanul se foi puțin în fotoliu, își slăbi și mai mult nodul de cravată și tușind ușor în pumn ca să-și dreagă glasul, întrebă :

— Dacă dumneavoastră ați vedea inelul vi l-ați recunoaște, stimată doamnă ?

— Cum, știți ceva despre el ? aproape că sări ca de pe fotoliu. Vă rog — ceru cu glas rugător — dacă știți, spuneți-mi să mă liniștesc. E o amintire de la unchiul meu... Țin la această amintire...

— V-am întrebat dacă l-ați recunoaște, insistă Minor privind-o pe Auris puțin enigmatic.

— Desigur, l-aș recunoaște...

— De pildă, după ce l-ați recunoaște ?

— Destul de simplu, zise ea parcă venindu-și puțin în fire. Este o remarcă pe care a făcut-o chiar unchiul meu în clipa cînd mi-a dat această amintire ce-o ține de la bunica.

— Anume ?

— Cum să vă spun ca să mă înțelegeți mai bine... vorbi ea privind undeva către fereastră. Vedeți, linia ce marchează umărul drept al Giocondei e mult mai scurtă decît cea care marchează umărul ei stîng. Încă unchiul meu, cînd mi-a dăruit această podoabă îmi spunea glumind că gravorul probabil a murit în clipa cînd trăgea această ultimă linie, altfel nu vede de ce n-ar fi continuat-o...

Minor băgă mîna în buzunarul hainei, scoase o batistă, o despături și întinse femeii un inel de aur cu fațetă hexagonală.

— Vă rog să examinați acest inel și să ne spuneți dacă este cel care vă lipsește...

Auris întinse repede mîna, luă inelul, îl privi o clipă în lumina lampadarului, se ridică de pe fotoliu, se duse și-l mai privi o dată sub lustra cu trei becuri, după care foarte veselă se întoarse și cu ochii sticlind de bucurie, spuse :

— Da, acesta este inelul meu ! Vă mulțumesc foarte mult ! Spuneți-mi, ce s-a întîmplat ? Cum de a ajuns la dumneavoastră ? Priviți, indiciul de care vă vorbeam. Iată linia umărului drept și uitați-o și pe cea a umărului stîng...

Întinse inelul lui Minor, apoi lui Simion, cu gesturi timide, era încă sub starea aceea de surescitare, nu, nu-i venea să creadă că pierduse acea podoabă, nici nu știa că de cîteva zile n-o mai are și acum iată, Miliția i-a găsit-o și chiar i-a adus-o. Deci ăsta era scopul vizitei celor doi. Și ei vorbeau de-o nevinovată informație...

— Vă rugăm, spuse Minor, îl puteți lăsa cîteva zile la noi ? Ne trebuie pentru unele cercetări...

— Cu plăcere, spuse Auris bucuroasă, desigur, rețineți-l, dar vreau să știu cum de l-am pierdut ? Sau mi-a fost furat ? Cum s-a întîmplat ? Îmi spuneți, da ? Vai, ce bucuroasă sînt ! Încă o dată vă mulțumesc ! Din suflet vă mulțumesc...

Bătu din palme copilăroasă, își aranjă părul cu grabă, își îndreptă fusta și cu ochii plini de lumină se reașeză pe fotoliu

și așteptă, ținîndu-și palma pe piept să-și astîmpere bătăile inimii.

— Vai, prin ce emoții am trecut ! mărturisi ea cu sinceritate. Cumplite emoții... Știți, eu n-am pierdut niciodată nimic, nu mi s-a furat nimic... E prima dată... Cum s-a întîmplat ? Sînteți drăguți să-mi spuneți ?

— Deocamdată, nu, zise Minor punînd inelul la loc în batistă. Cînd va fi cazul, desigur vă vom spune...

— Vă mărturisesc sincer, vizita dumneavoastră mi-a făcut o mare plăcere, spuse ea tot bucuroasă. Și uite, neglijentă cum sînt, nu v-am tratat cu nimic...

Se ridică, se duse la telefonul de pe măsuță, dar Simion o opri, întrebînd-o :

— Ce vreți să faceți ?

— Telefonez jos, la restaurant să ne aducă cîte o cafea... Cîte un coniac...

— Nu, vă mulțumim, eu nu beau seara cafea, o refuză Minor. Poate dumnealui...

— Nu, nici eu ! zise Simion. Sînteți foarte amabilă, dar...

— Vai, mă refuzați ? se arătă ea nemulțumită și cu palmele împreunate pe piept, își răsfrînse buzele bosumflată. Dar, nu e frumos... sînt gazdă...

— Cu altă ocazie, zise Minor, în altă împrejurare...

— Cum doriți, dar... zău, vă rog...

— Nu, nu insistați...

Simion își privi ceasul de mînă și Auris observă lucrul acesta.

— Vă grăbiți ? întrebă ea.

— Ne și grăbim și nici nu vrem să vă reținem prea mult, zise Simion. E tîrziu, dumneavoastră sînteți obosită de pe drum. Unde ați călătorit ?

— M-am întîlnit cu un coleg, dincolo de București, spuse ea aprinzîndu-și o nouă țigară. Colaborăm la realizarea unui scenariu... Mi-a dat un aparat de filmat, vreau să încerc să fac film, reportaj filmat... să vedem ce iese. V-am spus, urmăresc să mă realizez pe coordonate mai superioare...

— Drumul a fost obositor ?

— Foarte obositor. Multe mașini, turiști, circulație intensă, șosele aglomerate, atenția mereu încordată la viteza cu care merg eu...

— Spuneţi-mi, ceru Simion, o simplă curiozitate, de ce aveţi încă număr de Franţa la maşină ? Nu aţi înmatriculat-o la noi ?

— Încă nu, răspunse Auris, e o chestiune cu taxa vamală, n-am rezolvat-o, cred că acum cînd mă întorc la Bucureşti... De altfel am dreptul treizeci de zile...

Discutară în continuare despre turismul în ţările străine, despre dezvoltarea ce-o luase la noi în ultima vreme, după care căpitanul Minor spuse :

— Şi acum doamnă să vorbim şi despre scopul vizitei noastre. Începusem să intrăm în subiect, dar am deviat puţin şi nu fără folos...

Auris rămase cu ţigara în dreptul gurii, fără să mai tragă vreun fum, stupefiată, cu ochii mari, plini de mirare.

— Cum, bîigui ea, n-aţi venit în problema cu inelul ?

— Nu, în altă problemă, zise Minor zîmbind. În legătură cu bătrînul acela, ceasornicarul...

— Bine, dar am înţeles că fiind bijutier m-aţi chestionat crezînd că poate are vreun amestec în povestea cu furtul inelului meu...

— Tot ce ar putea fi posibil, confirmă Minor, însă în primul rînd ne interesează altceva şi apoi vom face o legătură dacă e cazul între acest bătrîn bijutier şi furtul inelului dumneavoastră...

— Extraordinar ! făcu mirată Auris. Şi eu care credeam... Ei, vă ascult în continuare, să vedem despre ce este vorba...

— V-am întrebat la început dacă dumneavoastră l-aţi cunoscut pe acest bătrîn şi ne-aţi spus că nu...

— Desigur, nu l-am cunoscut şi nici n-am auzit de el...

— Nici măcar nu l-aţi văzut cum arată ?

— Nu, domnule, îmi este o persoană total necunoscută !

— Acum altă chestiune, zise Minor parcă jenat că trebuie să poarte discuţia poate puţin sîcîitor pentru această doamnă, dar n-are ce face, aşa trebuie rînduite întrebările ca răspunsul să fie cît mai limpede, mai edificator. În interesul unor cercetări pe care le întreprindem, v-am spus în legătură cu acest bătrîn, vă cerem scuze dacă vom fi puţin cam indiscreţi în privinţa persoanei dumneavoastră...

— Despre ce este vorba? se arătă foarte atentă Auris.

— Dumneavoastră aţi trimis ieri după-amiază, înainte de a pleca în călătorie o scrisoare căpitanului Radu Vasiliu...

— Ei, da şi ce-i cu asta? se miră ea total contrariată că nu mai înţelegea nimic. Ce are scrisoarea mea cu acest bătrîn bijutier care văd că pînă acuma nu-l amestecaţi nici măcar în furtul inelului meu...

— Vă rog să mă iertaţi, zise Minor tot zîmbind, v-am spus, totul se va lămuri pînă la urmă. Acuma vrem să ne răspundeţi la întrebările ce vi le punem, tocmai pentru a grăbi acel răspuns care-l aşteptaţi din partea noastră...

— Vă rog, vă stau la dispoziţie...

— V-am întrebat dacă aţi trimis o scrisoare căpitanului Radu Vasiliu...

— Da, am trimis, confirmă Auris puţin afectată că se intra de acum în nişte chestiuni care ţineau de intimitatea persoanei sale. Şi?

— Scrisoarea aţi dus-o dumneavoastră sau aţi trimis-o prin cineva?

— Dacă am afirmat că *am trimis*, subliniie ea ultimele două cuvinte, înseamnă că a dus-o cineva, în nici un caz eu personal...

— Am vrea să ştim cui i-aţi încredinţat scrisoarea şi aproximativ dacă se poate chiar exact la ce oră...

— Mda, e simplu, zise Auris şi scuturînd ţigara în scrumieră privi puţin undeva către un colţ al camerei să-şi amintească. Eu am plecat pe la ora patru, patru şi un sfert să zic, deci cam pe la ora trei şi jumătate am trimis-o... Da, pe la trei şi jumătate...

— Prin cine? stărui Minor. Cui i-aţi încredinţat-o?

— Să vedeţi cum a fost, zise Auris hotărîtă să dezvăluie strict realitatea. Ieri la amiază am luat masa în cameră. M-a servit chelnerul acela înalt, nu ştiu cum îi spune...

— Adus puţin de spate? interveni Simion.

— Da, acela...

— Petrică...

— Exact, Petrică, întări Auris. Aşa am auzit că este chemat. Zic m-a servit în cameră. Eu îi scrisesem domnului Radu Vasiliu cîteva rînduri cu intenţia de a trece să i le las la cutia lui de scrisori, la bloc. Dar cum acolo unde mergeam trebuia

să fiu la o oră fixă, și văzînd că timpul înaintează cu repeziciune, mi-am zis că nu mai am timp să trec eu pe la bloc și atunci l-am rugat pe acest chelner să-mi recomande pe cineva care ar putea să-mi ducă scrisoarea. Foarte amabil, omul s-a oferit că se va îngriji el de trimiterea ei, numai să am adresa exactă. Nu mai spun că-l și cunoștea pe Radu Vasiliu... Și i-am dat-o, oferindu-i totodată și un mic bacșiș pentru osteneală... Asta-i tot...

— Vă mulțumesc, zise Minor.

— Dar ce s-a întîmplat, ce legătură are această scrisoare și cu furtul inelului meu ?

— V-am spus, vorbi lămuritor Minor, cînd e cazul vă vom dezvălui totul. Deocamdată și dacă știm ceva, în interesul cercetărilor, nu vă putem relata nimic...

— Mă rog, se supuse Auris, nu am nimic de obiectat. Vă faceți meseria așa cum socotiți că e bine. Dar știți, curiozitatea așa-zis feminină...

Minor se aplecă spre Simion și-l întrebă în șoaptă, după ce mai întîi își ceru scuze gazdei pentru această impolitețe:

— La ce oră au fost în restaurant Vasiliu și cu Lecuția ieri după masă ?

— Pe la patru...

— Atunci de ce Petrică dacă avea scrisoarea la el nu i-a înmînat-o ?

— Nu știu, nu bănuiesc nimic, poți lămuri cînd discuți cu ospătarul...

Minor înclină din cap în semn că a înțeles, după care spuse lui Auris că-i mulțumește în mod deosebit pentru informațiile primite și pentru amabilitatea de a-i primi la o oră așa de tîrzie, mai ales că era destul de obosită în urma călătoriei cu mașina. Apoi cei doi se ridicară, pregătindu-se de plecare.

— E tîrziu și v-am reținut cam mult, zise Minor. Așa cum v-am spus, inelul rămîne la noi și vă vom ține la curent cu tot ce vă interesează. Deocamdată însă nici noi nu știm prea multe...

— După cum nici eu, completă Auris, nu știam venind în acest oraș că voi deveni un „caz" în cadrul unei anchete...

— Totul în interesul dumneavoastră, doamnă ! zise Minor zîmbind.

— Desigur... desigur... Vă mulţumesc !

În stradă, căpitanul îi spuse lui Simion :

— Am descoperit un lucru foarte important : cadoul Nuşei Stoian e provenit din furt...

— Rămîne de văzut cum de a ajuns scrisoarea reporterei în mîna bătrînului ?

— Chestiunea asta o voi lămuri chiar în seara asta, zise Minor hotărît. N-am linişte pînă ce n-o lămuresc. Trimit să-l aducă pe chelner la Miliţie...

— Şi furtul cadavrului ?

— Nu ştiu ! înălţă din umeri Minor. Cine a făcut-o şi în ce scop rămîne să vedem. E o enigmă...

18

După plecarea celor doi vizitatori, Auris se duse şi se privi în oglindă. Cearcănele din jurul ochilor parcă erau mai vizibile, faţa obosită de drum şi neodihnă se arăta palidă, iar ochii deveniseră păienjenii, pleoapele se lăsau grele, clipind molatic. Dormise peste noapte într-una din căsuţele-camping de la Săftica şi pornise pe la orele nouă către Bucureşti. Trecuse pe acasă, n-o văzuse nimeni intrînd în apartamentul său, doar o vecină de peste drum îi zărise maşina şi-i spusese în treacăt că fusese căutată în mai multe rînduri, la ore diferite, de un domn nu prea în vîrstă care nu şi-a declinat niciodată identitatea şi nici scopul vizitelor sale. Aerisise puţin apartamentul, ştersese praful, aranjase unele lucruri, după care plecînd, încuiase şi trecuse pe la părinţi la locuinţa acestora, într-un bloc, undeva în preajma Pieţei Splaiului... Apoi pornise la drum către micul orăşel unde o aşteptau atîta treabă şi surprizele-enigmă nebănuite...

Tocmai cînd vroia să se pieptene şi să-şi retuşeze puţin fardul, sună telefonul. Se duse repede şi ridică receptorul. Era Radu Vasiliu...

— Bine aţi venit, distinsă doamnă! spuse el jovial, arătîndu-se foarte bine dispus.

— Bine te-am găsit, domnule! răspunse Auris şi trăgînd telefonul mai aproape să-i fie la îndemînă se aşeză pe fotoliu. Aşteptam un răspuns de la dumneata în cursul după-amiezii...

— Este adevărat, confirmă Radu, dar n-am vrut să vă deranjez imediat după ce aţi sosit de la drum. Am bănuit că vă odihniţi... Apoi mai spre seară am trecut pe la hotel, dar

am fost informat de către portar că aveţi musafiri şi mi-am continuat drumul către casă...

— Da, am avut... Tocmai că despre vizita acestor doi musafiri şi despre unele lucruri întîmplate vreau să stau de vorbă cu dumneata...

— Numai despre asta ? rîse Radu. Am citit cu atenţie scrisoarea, vă mulţumesc pentru cuvintele frumoase ce mi le-aţi adresat...

— Iartă-mi îndrăzneala, zise Auris puţin fîstîcită, dar am explicat cauza gestului meu... Ce facem, ne vedem puţin în seara asta ?

— Nu sînteţi obosită de drum ?

— Chiar dacă aş fi, lîngă dumneata mă relaxez. Prezenţa dumitale e un tonifiant...

— Oho ! rîse din nou Radu cu multă poftă. Mă faceţi să mă încred...

— De ce nu ? Spune ce-ai hotărît ? În nici un caz la restaurant nu merg...

— Puteţi veni la mine ? propuse el. Ascultăm radio, am cîteva benzi bune de magnetofon, televizorul dacă e cazul...

— Bine, e în ordine ! zise Auris. Peste o jumătate de oră sînt la dumneata. Vin cu maşina...

— Aştept cu plăcere...

Exact peste o jumătate de oră, *Citröen*-ul alb-albastru opri în faţa blocului în care locuia Radu Vasiliu. Auris, într-o rochie de culoare închisă, se dădu jos, încuie portiera şi urcă la etajul întîi. Radu îi ieşi în întîmpinare chiar pe palier şi sărutîndu-i mîna o pofti înăuntru. Ea trecu cu pasu-i uşor pe covorul din hol şi se opri neştiind unde să intre, în care din camere.

— Poftiţi în sufrageria-birou, o invită el. E mai comod...

Radu aprinsese toate lustrele şi veiozele din camere. Pînă şi lampa de pe birou lumina cristalul făcîndu-l să strălucească asemenea unei oglinzi.

— Ce făceai, cu ce te ocupai ? întrebă ea şi răsfoi cîteva schiţe-proiect rînduite la capul biroului. Tot cu problema motoarelor ?

— Tot, zîmbi Radu parcă puţin jenat că fusese surprins în intimitatea creaţiei sale. Mă străduiesc şi eu, poate voi realiza ceva...

— Dumneata ești un om foarte capabil, zise ea și punîndu-și poșeta pe etajera bibliotecii se așeză într-unul din fotoliile de lîngă lampadar. Sînt sigură că dacă vei persevera, vei reuși orice vei întreprinde...

— Tot ce se poate...

De fapt, Radu Vasiliu nu se ocupase cu nici un fel de calcule sau desene înainte de a-i veni musafira în vizită, dar scosese pe birou în mod intenționat acele schițe de motoare, false bineînțeles, să vadă dacă de astă dată Auris Bunescu manifestă vreun interes față de ele sau nu. De altfel pregătise și o mică, dar importantă verificare a pretinselor ei intenții : așezase schițele într-o anumită ordine, ba mai mult, făcuse fiecăreia în parte un mic semn să vadă dacă în lipsa lui din cameră sau într-un moment de neatenție Auris le va clinti de la locul lor. Se simțea jenat în propria-i conștiință că întreprinde asemenea manevre, dar dincolo de a-i putea demonstra maiorului Simion falsitatea presupunerilor lui vroia să-și mai verifice încă o dată părerea că frumoasa femeie n-are nici o legătură cu afacerea Grama.

— Știți ce vă rog ? spuse el puțin jenat. Am să vă las puțin singură, numai cîteva minute, vă iau mașina — bineînțeles, dacă nu îndrăznesc prea mult — și dau o fugă pînă la restaurant să cumpăr ceva. Zău, iertați-mă, dar nu sînt pregătit cu nimic pentru a fi o bună gazdă, se scuză el, deoarece n-am știut că veți accepta să veniți aici. Apoi nici timp n-am avut de cînd ne-am telefonat. Dacă aveam mașina mea aici, pînă ce veneați, totul era aranjat...

— O, dar de ce trebuie să te deranjezi atîta, domnule ? protestă Auris vădit nemulțumită că-l punea pe drum pe amfitrion. Crezi că am venit să facem o petrecere ? Ți-am spus, vreau să te văd, să-ți spun unele lucruri și atît.

— Doamnă, ceru Radu, permiteți-mi să fiu o gazdă atentă...

— Bine, acceptă ea, dacă vrei dumneata...

Luă poșeta de pe etajera bibliotecii, scoase cheile mașinii și le întinse lui Radu :

— Poftim, spuse ea. Cu ocazia asta, ca un încercat șofer de raliu, poate-mi spui cum lucrează motorul. Nu știu, am venit după masă cu ea cam „tare“ și la a treia am impresia ori că e ceva cu pompa de benzină, ori nu prinde ambreiajul...

— Bine, am să văd eu, spuse Radu luînd cheile. Dacă e

ceva, să ştiţi că am un mecanic foarte bun. În cîteva ceasuri o punem la punct...

— Mulţumesc...

— Pînă ce vin, continuă Radu, ascultaţi puţină muzică... Se duse repede în camera cealaltă, aduse un magnetofon nou-nouţ „Phillips“, îi ridică capacul, îl puse în priză şi-i dădu drumul.

— Sau citiţi ceva din bibliotecă... Sau am aici nişte reviste...

— Pot răspunde şi la telefon în locul dumitale? zîmbi Auris ridicîndu-se şi privind magnetofonul.

— De ce nu? se miră Radu. Puteţi răspunde...

— Poate te caută studenta şi se impacientează...

— Sînteţi insinuantă, dar vă iert, zise el şi jucînd cheile maşinii în palmă, ieşi. În cîteva minute m-am întors, adăugă, aruncînd o ultimă privire schiţelor din colţul biroului. Iertaţi-mă...

Coborî treptele blocului cîte trei deodată, descuie portiera maşinii, se urcă la volan şi aprinse motorul. Ambală de cîteva ori, încercînd acceleraţia, apoi lăsă să vadă cum merge ralantiul. Privi interiorul maşinii, bordul, comenzile şi fu vădit încîntat de asemenea bijuterie-auto cum o denumi în gînd. Apoi debreie, băgă în viteză şi porni către oraş.

Opri în faţa restaurantului „La nunta Zamfirei“, în clipa cînd Petrică, chelnerul, însoţit de-un miliţian tocmai ieşea pe poarta grădinii de vară.

— Să trăiţi, dom'căpitan! salută el respectuos înclinînd cu supunere capul. Era abătut, trist, cu faţa înnegurată.

— Ce s-a întîmplat cu dumneata? întrebă Radu Vasiliu în timp ce încuia maşina. Ce-ai făcut?

— Nu ştiu dom' căpitan! înălţă din umeri chelnerul încheindu-şi nasturii la haină. Uite, a venit dumnealui, domnu sergent major şi a zis să merg pînă la Miliţie. De ce, nici dumnealui nu ştie... Căzu beleaua pe capu meu tocma acuma, sîmbătă sara cînd uite ce viermuială de clienţi e aci. Acuma vine clienţii ăia mulţi, cui las eu mesele?

— Ei, o fi vreo încurcătură, îl linişti Radu Vasiliu. Te ştiu om de treabă, aşa că...

Intră în restaurant, comandă două sticle de vin înfundat de la gheaţă, două fripturi, un mic aperitiv, salată, pîine, luă şi o sticluţă de coniac, alte cîteva de Pepsi-cola, pentru

că nu ştia dacă mai are acasă, plăti şi duse totul la maşină. Cînd ieşi în stradă, se pomeni faţă în faţă cu colonelul Drăgănescu. Văzîndu-l cum descuie maşina, acesta rămase cu gura căscată.

— Să trăiţi ! îl salută Radu Vasiliu şi încărcat de pachete abia reuşi să deschidă portiera maşinii.

— Ce-i cu dumneata, Vasiliule ? întrebă perplex Drăgănescu rămas stană de piatră în mijlocul străzii. Ai luat-o cu maşină cu tot ?

— Sînt în misiune, tovarăşe colonel, rîse Radu şi puse cu grijă pachetele pe perna maşinii... Treabă grea... Vă rog să mă scuzaţi, trebuie să plec. Îmi permiteţi ?

— Vezi să nu dai greş cu misiunea asta a dumitale, îl avertiză cu dojană în glas Drăgănescu, privindu-l cum se urcă la volan. Am discutat noi ceva...

— Nici o grijă, ştiu să mă descurc ! strigă Radu peste zgomotul motorului scoţînd capul pe geamul portierei. Treabă grea, v-am raportat, dar o scot eu la capăt ! Să trăiţi !

Acceleră şi porni din loc ca un bolid pe Strada Mare a oraşului, sub privirile nu numai ale colonelului ce rămăsese mai departe electrizat locului, ci şi ale cîtorva zeci de curioşi ce-l cunoşteau pe căpitan că-i concurent în raliuri şi se strînseseră ciopor în jurul maşinii.

Cînd intră în apartament, Auris tocmai oprise magnetofonul.

— Ce, nu v-a plăcut muzica ? întrebă Radu în timp ce punea toate pachetele pe-o masă în bucătărie.

— Prea mult zgomot, spuse ea, nervii mei nu suportă...

— Muzică modernă...

— Rămîn totuşi la muzica de divertisment, care să spună ceva, să transmită ceva, la muzica sentimentelor, zise ea pornind către bucătărie. O, observă mirată, dar domnule, ai cărat aicea tot restaurantul !

Îl ajută să pregătească masa, ea dovedind multă îndemînare şi gust. El destupă o sticlă de vin, aduse sifonul automat, puse cîte un coniac în păhărele... Nu scăpă însă să arunce o privire asupra teancului de schiţe aranjate pe colţul biroului. Una nu fusese clintită. Toate semnele erau la locul lor. Deci o ultimă şi decisivă verificare, că Auris Bunescu nu are nici o legătură cu cele puse la cale la Viena de el şi Grama. Se bucură sincer de această constatare şi aproape că-i venea

să-i spună tot ceea ce gîndea în clipele acelea, tot ceea ce simțea pentru ea, era entuziasmat la culme, și chiar dacă i-ar fi spus, poate n-ar fi găsit cuvintele cele mai potrivite să-și exprime sinceritatea sentimentelor, întreaga lui satisfacție pentru corectitudinea ei. Poate i-ar fi căzut chiar în genunchi, cerîndu-i să-l ierte că putuse măcar cîteva clipe să gîndească urît despre ea sau poate nu i-ar fi putut privi în ochi și nu i-ar fi putut rosti nici chiar numele...

Se stăpîni însă, broboane de sudoare simțea că-i năpădiseră fruntea, în obraji îi năvălise o căldură dulce, parcă ameţise, îl încerca o tulburare lăuntrică ce nu-i putea defini nuanța...

— Ei, cum merge mașina ? întrebă Auris așezîndu-se mai bine în fotoliu.

— Excelent ! zise Radu. Zboară, nu alta...

— Carburatorul ?

— Nimic, cred că erați obosită, vă grăbeați, aveați impresia că trage în gol. În orice caz, aș putea constata ceva la un drum mai lung...

— Aş vrea totuși să-ți dai dumneata o părere, ceru ea. În orice caz ești mai priceput decît mine, o novice în chestiunile astea de automobil...

Începură să mănînce. Ea spuse că n-a gustat nimic toată ziua, de cum a venit s-a trîntit în pat și a dormit, dar parcă s-a sculat mai obosită de cum se culcase. Apoi îi povesti despre vizita celor doi milițieni, despre faptul că-i lipsea inelul și că îl avea la el unul dintre ei, de unde rezulta că hoțul fusese probabil prins și rămînea numai să se facă o sumară reconstituire a celor întîmplate. Își arătă totuși nedumerirea, de ce au insistat cei doi să știe dacă ea l-a cunoscut cumva pe un bătrîn ceasornicar...

— Nu bănuiți ? întrebă Radu Vasiliu.

— Nu...

— Pentru că bătrînul acela, ceasornicarul, a fost găsit aseară mort, aici la ușa apartamentului meu, iar scrisoarea dumneavoastră pe care am descoperit-o abia azi de dimineață sub covorașul din hol, lîngă intrare, avea o pată de sînge pe plic...

Auris rămase împietrită, cu furculiţa în mînă, fără să mai mănînce. O umbră de groază i se aşternuse pe chip.

— Cum... asta ? întrebă ea şoptit, printre buze.

— Am venit aseară acasă şi cînd să intru în apartament, am dat peste cadavru acolo pe palier, urmă Vasiliu. Bineînţeles că am anunţat Miliţia...

Auris asculta mută, cu privirea sticlind în gol, îi tremura furculiţa în mînă, iar umbra aceea de groază îi stăruia încă pe chip, ca o mască a fricii şi deznădejdii.

— Şi... ce spui de scrisoarea mea ? bîigui ea din nou.

— Am găsit-o abia azi de dimineaţă sub covorul din hol, zise Radu liniştit, cît mai explicativ. Pesemne a fost băgată sub uşă de careva. Îl bănuieşti pe bătrîn din moment ce plicul avea urme de sînge pe el. Sîngele lui, după cum afirmă ancheta...

— Extraordinar ! făcu Auris trecîndu-şi uşor mîna peste tîmple. Fantastic !...

— Dumneavoastră i-aţi dat lui scrisoarea să o aducă ?

— Da de unde, domnule ! aruncă ea vorba, contrariată de toată povestea asta. Ei, acuma îmi dau seama pentru care motiv cei de la Miliţie m-au întrebat dacă-l cunosc pe bătrîn... Eu credeam că el fiind bijutier, are vreo legătură cu furtul inelului. Şi cînd colo...

— Şi totuşi cui i-aţi dat scrisoarea să mi-o aducă ?

— Unui chelner de la restaurant, unul înalt...

— Petrică ?

— Cel ce ne-a servit seara în cameră cînd ai fost dumneata la mine..

— Da, Petrică... întări Radu Vasiliu.

— Ei, acestuia i-am dat scrisoarea, vorbi Auris mai liniştită. A venit sus să-mi aducă masa, mă grăbeam, nu puteam mînca în restaurant — femeie singură în local, nu ştiu, mă simt prost — şi cum a venit la mine şi întrebîndu-l cum aş putea să trimit scrisoarea s-a oferit să facă el lucrul acesta...

— Şi... bătrînul ?

— Nu ştiu, înălţă din umeri Auris. Asta mă întreb şi eu. Dar mă mai întreb, cine putea să-mi fu[illegible] inelul ?

— E într-adevăr o enigmă, zise Radu Vasiliu, pe care nici eu nu pot s-o înţeleg. Dar, fiţi fără grijă, cercetările vor lămuri totul...

— Să sperăm...

— În mod cert, conchise Radu. Ei, acuma, lăsînd la o parte toată această poveste care nu ne face plăcere, vă rog să serviţi şi să vă simţiţi bine...

În cameră era linişte. Radioul cînta încet, în surdină, cîteva tangouri ce avuseseră celebritatea lor în alte vremuri şi melodiile se revărsau în încăpere discret de parcă ar fi fost şoptite. Pe fereastra deschisă, a cărei perdea de mătase vălurea uşor, pătrundea abia simţit boarea nopţii de vară. Undeva îndepărtat şuieră o locomotivă, ţipătul ei străpunse întunericul şi ecoul se pierdu peste cîmpul tăcut, învăluit în beznă. Radu mînca, era atent şi o servea prompt pe musafiră cu tot ceea ce intuia că-i doreşte privirea aruncată peste masă, rîdea spunînd glume, turna vin şi sifon în pahare cu gesturi largi, imitînd distinşii chelneri din marile saloane unde se dădeau recepţii, încerca să fredoneze cîte un cîntec după cel transmis de radio, într-un cuvînt căuta să întreţină o atmosferă cît mai caldă, cît mai apropiată, vroia ca frumoasa femeie să se simtă bine într-un cadru plăcut, intim. Ea observase lucrul acesta, îi mulţumea deseori din ochi, obrajii i se îmbujoraseră, iar privirea, privirea ei îl fixa pe Radu lung, stăruitor, parcă vroia să-l hipnotizeze, buzele şopteau ceva, numai de ea ştiut, ca o taină pe care el trebuia s-o dezlege, s-o dezvăluie...

— Mai doriţi vin ? Serviţi tot cu sifon ?

— Tot. O, mai încet cu *Cotnar*-ul ăsta, am început să ameţesc...

— Şi nu mai putem comenta scrisoarea ? întrebă Radu zîmbind, cu paharul în mînă.

— Scrisoarea aceea domnule, o am în suflet, am purtat-o poate ani de zile în suflet, în inimă, vorbi ea rar, apăsînd cuvintele în timp ce cu vîrful degetelor — cu o îndrăzneală ce nu şi-o explica — prinse a mîngîia uşor mîna lui Radu. Te rog să mă crezi că ieri dimineaţă n-am făcut altceva decît să iau din afecţiunea ce-ţi port, să iau cuvinte, nu, nu ştiu dacă cuvintele pot exprima în totalitate această afecţiune ca să nu-i spun altfel, nu ştiu, dar eu le-am luat şi le-am aruncat pe hîrtie într-un moment pe care sinceră să fiu, l-am aşteptat, dar nu acum. Am îndrăznit şi te rog să mă ierţi...

— De ce îmi cereţi iertare ? se arătă nedumerit Radu. Vai, dar...

— Nu, nu, insistă ea, te rog să mă ierți pentru că am îndrăznit. Sînt totuși femeie... Îndrăzneala poate că trebuia să fie din partea dumitale. Dacă considerai că trebuie să ne întîlnim séntimentele, îndrăzneala trebuia să fie din partea dumitale...

— Da, aveți dreptate, consimți Radu roșind ușor, dar vă rog să mă credeți că în această privință nu sînt un om care mă pot lăuda cu experiența relațiilor amoroase. Sînt o fire mai rezervată, mai retrasă...

— Am observat...

— ...ceea ce nu înseamnă că nu aș voi să-mi dezvălui anumite sentimente. Știu eu ? înălță el din umeri. Unii o fac cu multă dezinvoltură, cu mult degajament, au cum se spune tupeu, nu știu dacă termenul e cel mai potrivit, dar...

— Un tupeu care-i dezonorează...

— Vă spun sincer că de cum v-am văzut atunci în seara balului v-am plăcut, fără să-mi fi amintit că v-am mai întîlnit cîndva. Dar cine nu v-a plăcut atunci ? Sau cine nu vă place azi și întotdeauna ?

— O, ai început să ai... tupeu ? rîse ea, dezvăluindu-și șirul dinților albi, cu capul pe spate, fluturîndu-și părul lung pe umeri. Dar te prinde, să știi...

— Doamnă...

— Știi ce ? îl opri ea prinzîndu-l de încheietura mîinii. Spune-mi simplu, Auris...

— Nu știu... mi-e greu...

— Să nu-ți fie ! îl încurajă ea. Dacă o să ne adresăm unul altuia mai familiar, mai apropiat, poate că vom izbuti mai curînd decît doresc să ne întîlnim pe aceleași coordonate de care aminteam în scrisoare. Da ?

— Da ! acceptă Radu și total copleșit de propunerea frumoasei femei, îi luă și-i sărută mîna. Pot să spun că sînt fericit... fericit...

Perdeaua de la fereastră unduia ușor, ca o părere, uneori se dădea la o parte asemenea unei cortine albe și în noapte se întrezăreau luminile orașului, depărtate, estompate în negură, ca într-un ocean de cerneală. Dar cei doi nu le vedeau pentru că ochii lor se căutau într-o chemare de vis, de nebunie...

19

— Ei, ia s-auzim cetățene Tufan te-ai gîndit ?

— M-am gîndit, tovarășu căpitan... M-am gîndit...

— Și ?

Omul tăcea. Stătea pe scaun cu capul plecat și tăcea. Ținea mîinile pe genunchi, genunchii îi tremurau ușor, îi tremurau și mîinile, îi tremura tot corpul. Parcă îl cuprinsese frigurile. Îi clănțăneau dinții în gură. Simțea stomacul gol răscolindu-se, îl încerca o ușoară senzație de vomă, îl durea capul, totul se învîrtea cu el într-un dans amețitor, delirant, pereții camerei, biroul, cuierul, dulapul de fier, fereastra, noaptea de afară, se învîrtea noaptea ca o perdea neagră aruncată și răsucită de-o mînă nevăzută...

— Ei ? bătu cu palma în sticla biroului Minor și chelnerul tresări de parcă l-ar fi fript în tălpi. Păi, ce crezi că am să-mi pierd toată noaptea aicea cu dumneata ?

Petrică Tufan înălță privirea către căpitan. Ochii erau molatici, se uita tîmp, buimac, ai fi zis că omul se trezise atuncea dintr-un somn greu, adînc, fără început și fără sfîrșit.

— Spune ce ai făcut cu scrisoarea pe care ai recunoscut că ți-a dat-o ziarista de la hotel !

— Scrisoarea ?

— Da, scrisoarea. Ce-ai făcut cu ea ? Nu trebuia s-o duci căpitanului Radu Vasiliu la blocurile alea noi din marginea orașului ?

— Ba da. M-a rugat 'mneaei...

— Te-a rugat... Și dacă te-a rugat, ce-ai făcut ?

— Eu nu m-am putut duce, începu să vorbească moale chelnerul, că era clienți în local, treabă multă...

— Bine, treabă multă și...

— Treabă multă, zic şi atuncea l-am văzut pe Tachi, ceasornicaru, stătea pe nişte lăzi goale şi bea o cinzeacă de rachiu...

— Cine-i dăduse cinzeaca aia ?

— Un alt ospătar...

— Nu cine l-a servit omule, cine i-a plătit-o, că ăsta n-avea para chioară...

— Responsabilu i-a dat-o, aşa ştiu, zise Tufan şi-şi vîrî degetele în părul încărunţit numai să facă ceva.

— Pe ce chestie i-a dat cinzeaca de ţuică ?

— Nu ştiu, vorbi tot moale chelnerul. Cîteodată venea, ajuta şi el la cărat gheaţa, la greblat pietrişul în grădină, mai spărgea lemne pentru foc la bucătărie...

— Şi în ziua aceea a făcut vreo treabă acolo ? întrebă Minor. De ce a venit bătrînul la restaurant ? Gîndeşte-te bine...

Tufan lăsă iarăşi privirea în pămînt, căuta să-şi amintească totul, parcă nu i se adunau gîndurile, veneau ele, se încropeau într-un fel, dar zburau, căuta să le prindă şi nu izbutea, ameţea umblînd după ele...

— Ei ? bătu Minor cu palma din nou în sticla biroului. Ce, dormi ? Spune, de ce a venit bătrînul la restaurant ? A făcut treabă sau a venit pentru altceva ?

— Ce altceva ? tresări chelnerul. Ce...

— Să te caute pe dumneata, de pildă.

— Nu ştiu, nu-mi aduc aminte...

— Cum omule, îi sări ţandăra lui Minor, nu-ţi aduci aminte dacă ceasornicarul a făcut treabă sau nu în restaurant în ziua aceea ? Dacă a venit sau nu să te caute pe dumneata ?

— Zău, nu ştiu de ce a venit...

— Ce afaceri învîrteai cu el ? întrebă aspru Minor. Spune ce afaceri ?

— Nici o afacere, zău, nici o afacere. Că el n-avea nici ce să mănînce...

— Bine, despre asta o să mai vorbim noi. Deci l-ai văzut pe bătrîn şi...

— L-am văzut pe bătrîn şi l-am rugat să ducă el scrisoarea...

— A vrut s-o ducă ?

— A vrut. A zis, dă-o la mine, domnu Petrică, tot am drum în partea aia...

— Ce drum avea într-acolo ?
— Nu ştiu, înălţă din umeri chelnerul. El umbla prin tot oraşul... Umbla ca un zănatec...
— Deci i-ai dat scrisoarea şi el a luat-o s-o ducă...
— Da, aşa...
— Pe la ce oră era asta ?
— Nu-mi amintesc, n-am ceas, n-am luat sama...
— Dar poate-ţi aminteşti dacă atunci cînd a plecat cu scrisoarea mai era la o masă în grădină căpitanul Vasiliu şi doctorul Lecuţia. Îi cunoşti, nu ?
— Îi cunosc, e clienţii noştri...
— Ei, mai erau la masă ? Că au consumat în după-amiaza aceea...
— Da, eu i-am servit, îşi aminti chelnerul. Nu, nu mai era la masă decît domnu doctor. Domnu căpitan plecase... Că dacă era îi dădeam scrisoarea acolea, ce mai umblam după el...
— Spui că nu învîrteai nici o afacere cu ceasornicarul ?
— Nu, tovarăşu căpitan, ce afacere ?
— Păi el a avut bijuterii...
— A avut, da nu mai avea... De mult nu mai avea...
— Atunci de unde ai luat inelul pe care l-ai vîndut doctorului Lecuţia ?
Întrebarea căzu ca un trăsnet. Chelnerul se cutremură, zvîcni odată în sus pe scaun şi apoi se lăsă moale, cu capul plecat. Faţa i se făcu albă ca varul. Era tot numai o apă. Răsufla greu, întretăiat, parcă îl strîngea careva de gît, să-i ia viaţa.
— Spune, de unde ai luat inelul ? ceru din nou căpitanul şi se ridică în picioare. Ori nu ştii despre ce inel este vorba...
Tufan înălţă iar privirea moale, buimacă, urmări un timp umbletul ofiţerului de la birou la fereastră şi de la fereastră la birou, tresărind ori de cîte ori se apropia de scaunul lui, apoi lăsa din nou capul în pămînt în muţenia de la început.
— Ei ? strigă Minor de hăuiră pereţii odăii. Spune, de unde ai luat inelul ? Ai vîndut un inel domnului doctor Lecuţia, da ? Spune, ai vîndut sau n-ai vîndut ?
— Am vîndut...
— De unde l-ai luat ?
— Era al meu... bîigui moale chelnerul.
— De cînd era ? Cine ţi l-a dat ? Cine, omule ?

Tufan nu mai scotea o vorbă. Stătea încremenit pe scaun, cocîrjat, cu umerii plecați, ca sub apăsarea unei poveri, cu capul între umeri. Îi tremurau buzele... Îi tremurau mîinile ce le ținea pe genunchi. Afară noaptea era liniștită. Duduia motorul unei mașini undeva pe strada Miliției. Curînd, farurile făcură să se aprindă geamurile odăii, apoi strălucirea aceea se stinse, mașina se îndepărtă, liniștea apăsa ca noaptea și noaptea era nespus de grea și nesfîrșită.

— Vorbești sau nu vorbești ?

— ???

— Dumitrașcule ! strigă Minor către camera vecină.

Ușa se deschise și în prag încremeni în poziție de drepți sergentul major, scund și subțirel, cel care-l adusese aci la Miliție pe Petrică Tufan.

— Ordonați, tovarășe căpitan !

— Du-l la arest !

— Am înțeles...

— Regimul îl știi... Lasă, domnule Tufan că ai să spui totul pînă la urmă, se întoarse Minor către chelner. Îți bați joc de mine, ai luat poziția mutului, hai ? Nu-i nimic, în fața probelor stăm noi altfel de vorbă ! Ia-l, Dumitrașcule !

Tufan se ridică greoi de pe scaun și sergentul major îi făcu semn s-o ia înainte.

— Dumitrașcule !

— Ordonați ! se întoarse sergentul major.

— Mîine dimineață la șapte Lascu să fie aici.

— Am înțeles...

A doua zi, duminică, încă înainte de revărsatul zorilor o ploaie năprasnică se prăvăli din înaltul cerului peste oraș. Pe la ceasurile șapte păru că se înseninează, se ivise chiar soarele printre norii zdrențuiți de furtună, dar nu trecu mult și se întunecă din nou. Bubuituri tot mai puternice începură să zguduie pămîntul, fulgerele despicau ca niște săbii de foc cerul negru ca păcura și începu o năvală de ape de ziceai că-i sfîrșitul lumii, nu alta. Străzile orașului erau numai băltoace. Urlau burlanele la case, pe jos se vedeau crengi rupte din pomii desfrunziți de furtună, apa inundase în șuvoaie tulburi trotuarele cărînd cu ea la vale hîrtii, coceni, paie și tot ce găsea în cale.

Pe o asemenea vreme, o mașină opri pe Strada Mare la numărul 132, în dreptul unei case destul de arătoase, cu șase camere, gard și poartă de fier, în față cu ușă înaltă și fereastră lată, oblonită. Curtea era pavată, se vedeau ronduri de flori, cu alei marcate de pietriș colorat, iar printre flori pitici de ghips, răsăriți ca-n basme, dădeau o notă aparte grădinii bine îngrijită.

Din mașină, coborîră, îmbrăcați civil, cu gulerele la balonzaide ridicate, căpitanul Minor și plutonierul Lascu.

— Așteaptă aci Tudore, spuse plutonierul șoferului.

Lascu sări apoi o băltoacă și trăgîndu-și pălăria mai pe ochi să nu-l biciuie ploaia, întinse mîna și apăsă butonul soneriei prins în tabla porții.

— N-o fi acasă, șopti Minor, privind peste gard.

— Este, m-am interesat eu, răspunse Lascu strîngîndu-și balonzaidul în jurul trupului gros. Ieri după masă n-a avut serviciu, intră în dimineața asta...

La veranda din față, ușa de sticlă acoperită cu ornamentații de fier forjat se deschise și sub marchiza de care spînzurau glastre cu flori, apăru o femeie puțin trecută de patruzeci de ani, voinică, rumenă în obraji, cu părul adunat sub o basma galbenă. Părea puțin somnoroasă sau obosită, avea ochii încercănați.

— Am găsit-o cu moațele-n cap, șopti Lascu. Să fi lăsat-o să se dichisească...

Femeia purta în picioare niște tîrlici de postav și în grabă luase peste capod un palton uzat de-al lui bărbatu-său să n-o ude ploaia.

— Pe cine căutați dumneavoastră ? întrebă ea puțin înțepată din capul scărilor.

— Pe dumneata, spuse Minor și intră în curte deoarece constatase că poarta e descuiată. Lascu după el.

— Aici stă familia Petrică Tufan, lămuri ea speriată. Cu familia Tufan aveți treabă ?

— Da, cu familia Tufan...

Cei doi milițieni ajunseră sub marchiză, și adăpostiți fiind de ploaie spuseră cine sînt și în ce scop au venit. Femeia păli și rămase mută privindu-i cu ochii mari pe neașteptații mosafiri, care, calmi, începuseră deja să se șteargă tacticos pe picioare, înainte de a intra.

— Vrem să vă punem cîteva întrebări şi să facem şi o mică percheziţie, lămuri Minor în timp ce trecuse în verandă.

— Da, de ce ? întrebă femeia cu sufletul la gură. Ce am făcut ?

— O să vezi dumneata, zise căpitanul şi făcu semn lui Lascu să-l urmeze. Cine mai este acasă ?

— Numai frate-meu, răspunse femeia cu glasul pierit. Îi bolnav, are mîinile şi picioarele moi, nu poate umbla, stă în pat...

— Cîţi ani are ?

— Treişcinci...

— Dar bărbatul dumitale unde este ? căută Minor să afle dacă femeia ştia ce se întîmplase cu Petrică Tufan. Nu-i acasă ?

— Nu e, zise ea şi luîndu-şi paltonul de pe umeri, îl agăţă într-un cuier în verandă. L-am aşteptat asară pînă spre miezul nopţii şi dac-am văzut că nu vine, m-am culcat. Cred c-a avut vreo nuntă, a fost angajat acolo, că-l auzeam de-o nuntă la un impiegat de la gară...

— Cînd ai vorbit ultima dată cu el ? întrebă Minor scuturîndu-şi balonzaidul de apă înainte de a intra în casă.

— Doamne, că nu i s-o fi întîmplat ceva ? se sperie femeia şi puse palma pe piept să-şi liniştească bătăile inimii. Spuneţi, s-a întîmplat ceva cu el ? Ce este ?

— Nu-i nimic, zise Minor liniştitor. Nu i s-a întîmplat nimic. Spune, de cînd n-ai vorbit dumneata cu el ?

— Păi... de ieri de la prînz, răspunse ea cu glasul tot pierit. Eu lucrez la otel, sînt cameristă şi cînd am plecat, el tocmai venea, zicea c-a venit în tura de după masă mai devreme să-şi aranjeze raionul, mesele, scaunele, să ia bateriile în primire, că e sîmbătă şi sara e balamuc mare acolo, nu alta...

— Deci de ieri de la prînz n-ai mai dat ochii cu el...

— De atunci...

— Bine, zise Minor, hai în casă, vrem să percheziţionăm odăile...

— Da, de ce ?

— Îndată ai să vezi despre ce este vorba. Hai, Lascule !

— Să chem doi martori tovarăşe căpitan.

— Cheamă-i...

Plutonierul ieşi afară, prin ploaie şi se duse spre fundul curţii la nişte odăiţe posomorîte, aplecate sub un imens acoperiş de şindrilă, putred, ce abia se ţinea să nu se prăbuşească. Se întoarse de acolo cu un bătrînel şi cu nevasta acestuia, doi oameni necăjiţi, chiriaşii lui Tufan, ce munceau făcînd salahorie la fabrica de mobile.

Intrînd în odăile mari ale proprietarului, ei se şterseră îndelung pe picioare şi Minor le făcu semn să vină mai aproape.

— Ştiţi despre ce-i vorba ? îi întrebă căpitanul privindu-l atent.

— Ştim, ne-a spus tovarăşu plotoner, zise bătrînul stînd mai la o parte.

— Hai Lascule să începem. Poftim cetăţeana Filofteia Tufan, mergem după dumneata...

Femeia, tremurînd ca varga, o luă înainte, cei doi miliţieni şi martorii după ea. Intrară într-o cameră mare, largă, un fel de sufragerie, la mijloc cu o masă lungă, iar în juru-i vreo zece-douăsprezece scaune. Pe latura unui perete o vitrină cu fel şi fel de pahare şi bibelouri, iar mai spre fundul încăperii, sub o oglindă de cristal se vedea un pian, cu lemnul negru, bine lustruit. Minor aruncă o privire semnificativă lui Lascu şi plutonierul îl înţelese din ochi pe căpitan. Chelnerul stătea destul de bine, avea o casă aranjată, cu pian, îi dădea mîna, desigur nu din leafa lui şi a nevesti-si, făcea afaceri cu bijuterii, în mod sigur făcea afaceri...

— Cine cîntă la pianul ăsta ? întrebă Lascu ciocănind cu degetul îndoit capacul lustruit. Aveţi copii ?

— Nu, n-avem...

— Atunci cine cîntă ?

— Nima, cine să cînte ? Îl ţinem şi noi aşa...

Lascu îi ridică încet capacul, trecu mîna peste clape, îl ocoli cercetîndu-l cu deamănuntul, se uită pe sub el şi făcînd un semn cu capul lui Minor trecură în cealaltă odaie. Un divan studio, o toaletă, o măsuţă rotundă, două fotolii, un dulap de haine cu trei părţi, din furnir lustruit. Prinsă de tavan o lustră cu cinci globuri albe.

Lascu se aplecă cu greutate, cercetă pe sub divanul studio, pe sub şifonier, ridică saltelele, trase sertarele la toaletă, privi după oglindă şi la urmă deschise larg uşile dulapului de haine.

Cîteva costume bărbătești, pantofi de damă, cîteva mantouri și două paltoane de blană. Lascu luă unu din ele — cel din culoare gri — și citi pe eticheta prinsă de căptușeală: „Frantz Goldsschmidth-Zürich". Celălalt, negru, avea aceeași etichetă.

— Vă îmbrăcați numai din străinătate, observă el întorcîndu-se către femeie. Vă dă mîna...

— Au venit niște străini la otel... n-aveau bani... le-am luat pe nimica...

— Au venit și-au sărăcit în România, bieții de ei! aruncă el ironic. Bine c-au avut ce vinde... și cui vinde...

Scoase apoi afară cîteva cutii de pantofi, le cercetă cu atenție, cîteva poșete în care scotoci foarte sumar, vreo patru cupoane de stofă bărbătească de diferite culori și la urmă dădu peste două lumînări mari, albe, groase, cam cît mîna, rezemate de tăblia din fund a șifonierului. Erau trecute cam de-un lat de palmă, cu fitilul ars, răsucit...

— Sînt de la nunta noastră, lămuri femeia. Le ținem că se zice c-așa e bine...

Lascu vru să le pună deoparte, dar rămase o clipă cu ele în mînă. Parcă nu știa unde să le așeze.

— Ce-i, Lascule? întrebă Minor care căuta prin sertarul unei noptiere de la studio.

— Vă rog, luați-le puțin în mînă, ceru el și le întinse căpitanului.

Minor le luă, le cîntări, cînd pe una cînd pe alta, după care se duse cu ele în dreptul ferestrei să le studieze mai bine. Afară ploaia cădea în rafale repezi, spăla geamurile, tunete se rostogoleau în înalt, bubuind năprasnic. Căpitanul cercetă mai întîi lumînarea care avea legată la jumătate o fundă roz, apoi se uită cu atenție și la cealaltă cu fundă albastră. Aceasta i se părea mai grea ca cea dintîi.

Femeia stătea deoparte, cu mîinile cruciș pe piept, tăcea, avea chipul răvășit, îi tremurau buzele, parcă șoptea o rugăciune sau așa ceva.

Bătrînul și nevastă-sa nu scoteau nici ei vreun cuvînt, priveau numai cu mirare la tot ce se petrecea sub ochii lor, abătuți și cu fețele întunecate, îngrijorați, că nu știau ce avea să se întîmple, nu care cumva Tufan răzbunător să-i arunce afară din cele două odăi. „La urma urmei, ce vină avem?

se întreba omul ştergîndu-şi mereu fruntea cu pulpana flanelei zdrenţuite. Ne-a chemat tovarăşu miliţian ca martori şi gata... Nu facem nici un rău..."

Minor se întoarse, luă lumînarea cu fundă albastră, îndoi genunchiul şi brusc, o rupse în două ca pe-o ţandără. În acea clipă, mulţime de bănuţi mici de aur, sclipind să-ţi ia ochii se rostogoliră cu clinchet de clopoţei pe covor, ca un şuvoi de apă strălucitoare şi densă. Apoi căpitanul privi cele două jumătăţi de lumînare : două tuburi, acum goale. Oricît le scutură nu mai căzu nimic.

— Maică, măiculiţă ! exclamă deodată bătrînul, cutremurîndu-se şi se dădu un pas înapoi. Nevastă-sa rămăsese împietrită locului, fără glas, înspăimîntată şi cu gîndurile aiurea de parcă nu se afla pe lumea asta. Luciul bănuţilor aceia îi luaseră parcă vederea. Soţia chelnerului, tremurînd ca varga începu să plîngă cu capul îngropat în palme.

— Ia rupe-o şi pe cealaltă, Lascule ! zise Minor şi-i arătă lumînarea rezemată de pervazul ferestrei. Ei, vasăzică din ăştia-mi sînteţi, doamnă Tufan !

Plutonierul o luă, imită gestul căpitanului, frîngînd-o de genunchiul îndoit, privi cu atenţie jumătăţile, dar nu aveau nici un fel de scobitură.

— Nimic ?

— Nimic, tovarăşe căpitan...

— Ei, cetăţeana Filofteia Tufan ce ai de spus ? se întoarse Minor către nevasta chelnerului.

Ea stătea mai departe cu faţa îngropată în palme şi plîngea. Plîngea cu sughiţuri, zguduindu-şi umerii, îi tremurau mîinile, picioarele...

— Ascultă, cu cine vorbesc eu ? zise Minor enervat.

— Ce pot să spun, tovarăşu miliţian ? vorbi ea printre lacrimi. Eu nu ştiu nimica, poate aşa le-am cumpărat... poate naşu o fi vrut să ne facă o bucurie... s-o aflăm mai tîrziu..

— Ei, uite v-a găsit bucuria acuma, zise Lascu aplecîndu-se să adune bănuţii de aur de pe jos. Bucurie ca asta nici că se mai putea alta !

— Cine vă este naş ? întrebă Minor. Cine v-a dat lumînările astea ?

— Naşu ni le-a dat la nuntă, că aşa trebe, e daru' naşului...

— Şi cine-i naşul ăsta ?

— Apăi a murit, a murit de mult, îndată după nuntă s-a dus şi el şi muieri-sa, s-au înecat cu o barcă la Tulcea, că erau din Tulcea, negustori...

— Astea-s poveşti, tovarăşe căpitan, vorbi de jos, de pe covor Lascu în timp ce strîngea cu pumnii mulţimea bănuţilor de aur. Să le spună dumneaei cui o vrea, nu nouă...

— Spune, veni Minor în dreptul ei, dar ca să-mi spui te rog să mă priveşti în ochi, nu lăsa fruntea în pămînt, aşa, spune unde mai aveţi cocoşei de aur sau bijuterii ? Dar spune singură că aducem şi aparate care le descoperă în cîteva minute...

— Nu ştiu, tovarăşu miliţian.

— Dînsul e căpitan, femeie ! sări Lascu de jos. N-are uniformă, dar ai văzut la uşă legitimaţia...

— Las-o, Lascule, zise Minor moale. Ei cetăţeana Filofteia Tufan s-auzim, unde ţineţi restul de cocoşei, unde-s bijuteriile ?

— Nu ştiu, zău, să mă bată Dumnezău, dacă ştiu ! se jură ea şi făcu semnul crucii pe piept. Şi bănuţii ăştia, acu-i văd... Ziceţi că-s de aur, da eu nu ştiu...

— Dar ia vezi ăsta este de aur ? întrebă Minor şi scoţînd din buzunar inelul pe a cărui faţetă era gravată Mona Lisa i-l vîrî repede sub ochi. Ce zici ?

Femeia tresări şi se dădu un pas înapoi. Căpitanului nu-i scăpă reacţia şi insistă :

— Spune, cunoşti inelul ăsta ?

— Nu, nu-l cunosc, mărturisi ea cu glasul stins. Nu l-am văzut niciodată...

— Nu l-ai văzut niciodată ? stărui Minor ţinîndu-i-l mereu sub ochi.

— Nu !

— Atunci bărbatul dumitale minte ?

— Cum minte ? se miră ea, tresărind şi făcu ochii mari.

— Păi el a spus că dumneata ştii de el...

— Aşa a spus Petrică ? bîigui ea moale. Cînd a spus Petrică lucrul ăsta ?

— Aseară a spus, zise Minor. Bărbatul dumitale este arestat şi el aşa a declarat. Vrei să-l aduc încoace ? Ţi-l aduc în cîteva minute... Sau te duc la el...

— Cum a spus ? mai întrebă ea o dată cu buzele tremurînde.

— Că dumneata știi de inelul ăsta, el știe de altele...
— Tot de inele?
— Tot. El știe de ele, dar de ăsta știi dumneata...
Femeia puse capul în pămînt, apoi se lăsă moale pe pat, cu mîinile în poală. Tăcea. Bărbia îi tremura ușor. Cînd și cînd își ștergea ochii cu colțul basmalei.
— Ei, ce faci, ne spui sau te ducem acolo? mai întrebă odată Minor. Noi știm multe lucruri, cum a vîndut inelul ăsta doctorului Lecuția, cum dumneata ai vrut să intri ca soră la spital că faci injecții în mod clandestin...
— Nu, nu fac... ridică ea ochii înlăcrimați.
— Cum nu faci? o luă repede Minor. Bătrînului ceasornicar nu-i făceai dumneata injecții? Avem martori...
— Da, eu îi făceam, mărturisi ea. Zicea că am mînă ușoară...
— Lasă că despre injecțiile astea vom vorbi noi altădată, zise Minor. Acum spune-mi despre inelul ăsta...
— Vă spun...
— Ei, s-auzim...
— L-am luat din geamantan de la doamna aia cu mașină, care stă la otel, la camera 204...
— Deci, l-ai furat...
— Da...
— Cînd l-ai furat?
— Acu cîteva zile...
— De aceea ai fost angajată acolo la hotel, ca să umbli prin valizele călătorilor și să le furi lucrurile? o luă la rost Minor. Ce-ai mai furat?
— Atîta...
— Numai atîta?
— Numai.
— Spune acuma unde sînt restul de cocoșei de aur și bijuteriile! vorbi aspru Minor și-i ceru să se ridice de pe pat. Scoală! porunci el. Nu mai plînge... Trebuia să plîngi înainte de a te apuca de potlogării... Scoală, n-auzi? ceru din nou căpitanul.
Femeia se ridică încet de pe pat, își îndreptă basmaua pe cap, rămase în picioare, se clătina ca beată, puse iar capul în palme...
— Arată-ne locul unde sînt restul de cocoșei... Și bijuteriile.

— Cocoşei nu mai sînt, zise ea. Ăştia au fost toţi...

— Dar ce mai sînt ?

— Bijuterii...

— Ei, hai, du-ne acolo unde sînt ascunse, ceru Minor autoritar. Cele care le aveţi şi cele luate de la ceasornicar...

— Alea... bărbatu-meu..., ştiţi... sînt tot ale noastre...

— Ne-a spus el tot, o zori Minor, hai, nu mai pierde vremea, dumneata arată-ne numai locul...

Femeia porni înainte cu pas şovăielnic, abia tîrşindu-şi picioarele, îşi tot înnoda şi deznoda basmaua sub bărbie cu mîinile tremurînde, parcă vroia să se ducă într-acolo, dar ceva o tot ţinea locului, nu îndrăznea să iasă din odaie, „doamne cum şi-o fi lăsat Petrică gura slobodă, ce-o mai fi spus acolo nepricopsitul, că eu îl ştiu la nuntă şi-auzi, el îi la Miliţie, dă declaraţii, cine ne-o fi pîrît Dumnezeule, cine ?"

— Hai, hai ! o îndemnă Minor de la spate. Vrei s-o iau eu înainte şi să-ţi arăt locul ? Că bărbatul dumitale a fost mai cu scaun la cap, a dat totul pe faţă...

Femeia ieşi din odaie, trecu printr-o săliţă, cu geamuri mari ce dădeau spre curte, apoi deschise o uşă şi rămase în prag aşteptînd. Veni Minor şi îndată după el, Lascu. Înapoia lor, umblînd ca ameţiţi bătrînul salahor şi nevastă-sa.

— Aici, arătă femeia.

Intrară în odaie. O încăpere mică, sărăcăcioasă, cu două ferestre acoperite cu perdele de aţă. Pe un pat de lemn, aşternut cu un macat ţărănesc, stătea întins un om între două vîrste, slab, uscat, îmbătrînit înainte de vreme, cu barbă mare şi ochi albaştri, blînzi, duşi în fundul capului. Era numai în cămaşă şi pantaloni de doc, cenuşii, desculţ. Văzîndu-i pe cei doi străini şi apoi pe bătrîni, dădu să se ridice anevoie de pe pat, îşi înălţă pieptul scobit, dar puterile nu-l ajutară şi se lăsă pe pernă, gemînd uşor, bălăbănindu-şi mîinile moi, subţiri de parcă n-aveau articulaţii.

— Stai acolea Tudore, stai liniştit ! îi spuse femeia. Uf, ce blestem pe capul lui...

— De cînd zace aşa ? întrebă Minor privindu-l cu compătimire pe bolnav.

— De vreo cinş'pe ani. N-are vindecare... Da nu-i rău de boală... Stă cuminte şi zace... Nu se poate aridica, încolo...

— Nici nu umblă...

— Nici...

Femeia se duse, îi trase cămaşa că se ridicase pe piept în sus, îi mîngîie creştetul asudat, îi potrivi părul, şi bolnavul zîmbi galben, şters, privindu-i blînd pe cei doi necunoscuţi, fără să spună ceva, de fapt nici nu putea vorbi, ci numai gîlgîia unele cuvinte, le amesteca, nu înţelegeai nimic...

— Dar de ce nu deschideţi o fereastră aici ? întrebă Lascu. E aer închis, miros greu, cum stă omul în mizeria asta ?

— Au fost deschise, da a venit ploaia şi am zis să nu intre apa... O să le deschidem după ce stă furtuna...

— Unde sînt bijuteriile ? întrebă din ochi Minor.

— Acilea, zise femeia şi ridicînd aşternutul, arătă unul din picioarele patului. Bărbatu-meu le-a găsit locu. A zis că nima nu dă peste ele, mai ales în odaia asta...

— Şi acelea de la ceasornicar ? ceru aspru Minor.

— Păi alea-s, mărturisi femeia, socotind că nu mai are ce ascunde. Le-am ţinut acolo, bărbatu-meu a gîndit că nima nu-l caută pe sărăntocu ăla de aur, da cînd am auzit c-a murit, i-a fost teamă de-o percheziţie sau că se închiria odaia şi s-a dus, le-a luat şi le-a pus aici, la locul lor de mai înainte...

— Aşa ? se miră Minor şi-l privi scurt pe Lascu. Şi cînd le-a luat de acolo ?

— Ce ştiu eu ? înălţă ea din umeri. El nu v-a spus cînd le-a luat ? Că el le-a luat...

— Bătrînul ştia că ţineţi bijuteriile în odaia lui, în piciorul patului ?

— Nu ştia, zise femeia. A avut mai înainte un pat tot de scînduri, da vechi, putred, se hîţîia gata să dea jos şi s-a dus bărbatu-meu la el şi i-a spus : „domnu Tachi păcat de dumneata să te chinui pe patu ăsta, am eu unul bun, ţi-l aduc pe ăla“, şi l-a dus pe ălălalt, cu aurăria băgată gata în piciorul de lemn...

— Da, înţeleg, zise Minor şi întorcîndu-se către Lascu îi spuse : eu mă duc să văd şi celelalte camere. Dă dumneata bolnavul uşurel jos şi ia totul de acolo...

— Ba, nici nu-l clintesc, tovarăşe căpitan, zise Lascu gata pus pe treabă. Ridic puţin patul, bag un scaun culcat în chip de proptea, scot piciorul, iau ce trebuie şi-l pun la loc...

— Numai un picior al patului are bijuterii ? întrebă Minor pe femeie. Sau şi celelalte...

— Ba, numai acela, zise ea moale. Puteţi să vă uitaţi. Acu dacă v-a spus bărbatu-meu tot, ce rost mai are să mai ascund eu ?

Minor ieşi din odaie cu femeia după el.

— Haideţi şi dumneavoastră, îi chemă el pe martori.

Trecură prin celelalte camere, ofiţerul scotoci locurile ce i se păreau mai dubioase şi apoi reveni în sufragerie. Lascu era deja acolo, în mînă cu o cutie de carton în care pusese tot ce găsise în piciorul de lemn al patului : cercei, inele, broşe, circa cincizeci de bucăţi.

— Gata, Lascule ?

— Gata...

— Dumneata, se întoarse el către femeie, ia ceva pe dumneata, îmbracă-te şi mergi cu noi...

— Unde să...

— La Miliţie, spuse Minor. Unde altundeva ?

— Bine, dar... eu... v-am spus totu...

— Mergi şi dai o declaraţie, să scrii tot ce ne-ai spus nouă, precum şi despre ce-am găsit în lumînarea aceea, apoi în piciorul patului...

— Numai atîta ? întrebă ea speriată şi cu colţul basmalei continuă să-şi şteargă ochii de lacrimi.

— Atîta...

Îşi puse în grabă o altă rochie pe ea, încălţă nişte pantofi negri, cu tocul jos, se legă cu o basma curată la cap şi îmbrăcă un balonzaid bleumarin. Încuie odăile, după ce mai întîi secondată de Lascu care n-o slăbea o clipă din ochi se duse şi-i spuse bolnavului că pleacă puţin pînă la piaţă şi se întoarce îndată.

Ieşi apoi în ploaia de afară şi se urcă în maşină. Minor în faţă cu şoferul, iar Lascu pe pernele dindărăt alături de ea. Maşina porni, trecu prin centrul oraşului, trotuarele erau acuma pustii, nu se vedea ţipenie de om şi nu după mult timp intră pe poarta Miliţiei.

20

Îmbrăcat într-o salopetă neagră, de doc, încins cu o centură cu diagonală, cu capul descoperit — ținea şlemafonul sub braț pentru că îi era prea cald — căpitanul Radu Vasiliu stătea la umbra cîtorva salcîmi şi vorbea unor soldați-tanchişti strînşi roată în juru-i, jos pe iarbă, în aceleaşi salopete negre, pline de praf şi unsoare. Erau şi ei cu capetele tot descoperite, cu şlemafoanele pe genunchi, numai ochi şi urechi la vorbele comandantului lor.

Era cald, soarele ardea iarba cîmpului, departe juca zarea la orizont, cerul era limpede, pămîntul se zvîntase repede după ploaia ce căzuse duminică dimineața şi aerul era sufocant, parcă te apăsa ceva în creştetul capului şi-ți da amețeli. Tancurile, cu turele şi țevile tunurilor, sclipind în soare se odihneau care unde le lăsaseră echipajele lor, desigur blindajul frigea ca o plită încinsă, iar înăuntru, în carapacea de oțel, în acea „cameră de luptă", cum o numesc în termeni tehnici specialiştii, strîmtă şi amenajată cu zeci de manete, butoane, rotițe, rastele de proiectile, leviere, fire electrice cu bordul plin de ceasuri de control, cu scaune mici de tablă groasă şi chiulasa tunului care-ți stă ori deasupra capului, ori ți se lipeşte de obraz, în acea „cameră de luptă" aerul este aprins ca-ntr-un cuptor de topit fier, un singur chibrit dacă scaperi, arde aerul ca o torță. Dar băieții cînd sînt în interiorul blindajului stau şi-şi fac datoria, fiecare la postul lui de comandant de tanc sau mecanic-conductor, ochitor sau telegrafist, stau şi privesc prin vizorii de sticlă groasă, tăiați în oțel doar cît o lamă de cuțit, privesc cîmpul înainte, gata în goana tan-

cului să se ia de piept cu adversarul, să-şi îndeplinească misiunea.

— Ei, băieţi aţi înţeles cum stă treaba? ceru lămurire căpitanul Radu Vasiliu. Aici toată priceperea trebuie s-o aibă mecanicul-conductor şi ochitorul-trăgător. Dar şi ceilalţi din echipaj tebuie să lucreze ceasornic. Ce ziceţi, o să ieşim bine la trageri?

— Daaa! răspunseră într-un cor tanchiştii zîmbind. Aproape că vuise cîmpul de strigătul lor tineresc, voios, plin de elan.

— După trageri tot aşa o să răspundeţi de tare? întrebă zîmbind la rîndu-i Vasiliu.

— Mai tare, tovarăşe căpitan!

— Bravo! Acuma fumaţi cîte o ţigară şi din nou la treabă! Dionisie! se întoarse Vasiliu şi-l căută din ochi pe sergentul major.

Acesta şi zvîcnise dintre militari, îşi puse degrabă şlemafonul pe cap şi încerca să strîngă cureluşa sub bărbie.

— Lasă, rămîi cu capul descoperit, spuse Vasiliu.

— Ordonaţi!

— Vreau să văd la lucru plutonul întîi. Ai să treci dumneata la primul tanc.

— Am înţeles, tovarăşe căpitan!

— Parcă vrei să-mi mai spui ceva? întrebă Vasiliu văzîndu-l pe subofiţer că-l priveşte nehotărît.

— Da, dar...

— Ei, hai spune...

— Vreau să iau de-acuma echipajele de la *unu* şi să fac mai întîi puţină teorie... Cînd intrăm, să intrăm ca la carte...

— Cînd vrei să iei echipajele? întrebă Vasiliu micşorînd ochii şi privindu-l pe Dionisie printre gene.

— Acuma...

— Dar ce execută militarii acuma?

— Nu execută nimic. Stau în repaus...

— Stau de capul lor?

— Nu, aţi ordonat dumneavoastră repaus...

— Deci *am ordonat* eu, nu?

— Da, tovarăşe căpitan.

— Vezi, Dionisie ? îl dojeni Vasiliu. Eu dau un ordin şi dumneata vii să-l calci... Ce treabă e asta ?

— Tovarăşe căpitan... credeam...

— Lasă, nu mai crede nimic. Ordinul comandantului se respectă întocmai. Ştii asta, nu ?

— Da !

— Păi ?

Radu Vasiliu îl cunoştea pe Dionisie, era spirt nu alta, om inimos, vroia să facă totul dintr-o singură mişcare, nu avea odihnă pînă ce nu-i reuşea lui şi plutonului tot ce i se ordona, ar fi fost în stare să doarmă în tanc, să iasă la instrucţie zi şi noapte, numai să fie toţi asemeni lui, să le intre în sînge meseria de tanchist. Îl stima pe căpitan, se putea spune că îl diviniza, era mîndru că are un asemenea comandant, ar fi sărit în foc pentru el, dar de cînd îl întîlnise în seara aceea ieşind puţin afumat de la cofetărie, cu aburul coniacului în cap, lui Dionisie îi sta o piatră pe inimă şi avea impresia că Vasiliu nu prea îl mai vede cu ochi buni. Mereu îşi făcea de lucru prin preajmă-i, aştepta să se scuze — se scuzase poate de zece ori, încît îl obosise pe căpitan cu explicaţiile lui — dar parcă nu-i era lui limpede dacă fusese iertat sau nu.

— Rămînem în repaus, tovarăşe căpitan...

— În repaus, Dionisie...

— Am înţeles...

— Ia vino puţin pînă la mine...

Dionisie trecu printre militari şi se alătură ofiţerului. Se traseră mai încolo, însă tot la umbră.

— Dumneata ai înţeles ce v-am explicat eu ?

— Da, tovarăşe căpitan, răspunse scurt Dionisie. Doar nu e greu...

— Deci la apariţia obiectivului...

— ...ştiu, mecanicul-conductor micşorează treptat viteza, că dacă opreşte brusc dă balans ţevii...

— ...tamponează tot mai progresiv frîna, stăpîneşte tancul din leviere...

— ...da, îl stăpîneşte din leviere, reluă Dionisie vorbind pe nerăsuflate ca în faţa unui profesor, la lecţie, iar la ultima

apăsare pe frînă, la blană cum se zice, ochitorul-trăgător să fie deja cu țeava pe obiectiv. Apăsarea pe frînă înseamnă și deschiderea focului...

— Totul în cel mai scurt timp, Dionisie, zise căpitanul. Ținta nu așteaptă. De aceea ne calculăm la secundă fiecare mișcare, căutăm să dăm stabilitate tancului, iar ochirea să fie perfectă, reglată încă din mișcare...

— Am înțeles, tovarășe căpitan. Dar aș avea și eu o întrebare dacă nu vă supărați...

— Te ascult...

— Cum o să ochească tancurile după invenția dumneavoastră ? Că dacă n-au echipaj...

— Dar cine ți-a spus de invenția mea ? zîmbi Vasiliu.

— Ei, vorbesc tovarășii ofițeri, am auzit și eu.

— Ai să vezi la experimentare, spuse Vasiliu. Bineînțeles dacă o să-mi reușească proiectul...

— Vă reușește, că vă știu, eu, vorbi sigur pe el Dionisie. Cred că și noaptea visați numai formule, sînteți tobă de matematică, ei, dacă-ați urmat ingineria.

Peste cîmp se văzu venind o mașină, urmată de un nor de praf. Era un *Gaz* militar, cu capota lăsată. Cînd și cînd parbrizul îi sclipea în soare ca o oglindă.

— E tovarășul comandant ! spuse Dionisie.

— Da, e mașina de serviciu a dumnealui... Atenție, se întoarse Vasiliu către militari, pregătiți-vă să sfîrșiți odihna. Stingeți țigările, puneți șlemafoanele pe cap. Vom da raportul...

Într-o clipă, toți tanchiștii se ridicară în picioare, începură să-și scuture salopetele de praf, unii striveau resturile de țigări sub tălpile bocancilor, alții își prindeau curelușele șlemafoanelor, își potriveau centurile...

Peste cîteva clipe mașina se opri nu departe de grupul salcîmilor. Radu Vasiliu comandă „drepți", militarii încremeniră în această poziție, după care căpitanul alergă către mașină. Coborî colonelul Drăgănescu, urmat de maiorul Cristescu.

Colonelul primi raportul după care dădu mîna cu Vasiliu și-i spuse să dea repaus militarilor. Cristescu întinse și el mîna căpitanului, zîmbind.

— Cum stai Vasiliule cu pregătirea aplicației? întrebă după aceea Drăgănescu în timp ce-și scotea cascheta și-și ștergea creștetul capului cu o batistă.

— Am lucrat ieri, tovarășe colonel, răspunse scurt căpitanul luînd poziția de drepți. Vroiam să mă apuc mai de mult, dar de vreo două zile sînt prins numai cu problemele pe care le știți...

— Prins zi și noapte, nu? zîmbi Drăgănescu.

— Zi și noapte, tovarășe colonel! raportă rîzînd Vasiliu.

— Ei, și? Ce rezultate sînt pînă acum?

— Totul merge strună...

— Bine. Mă bucură...

Drăgănescu se informă apoi despre felul cum mergea instruirea tanchiștilor în teren și Vasiliu îl puse la curent cu tot ce se executase de dimineață și pînă acum la vremea prînzului...

— Și crezi c-o să iei tot locul întîi la tragere? întrebă cu un zîmbet abia schițat Drăgănescu.

— Ce ne împiedică? se arătă contrariat căpitanul. Avem toate condițiile...

— Poate aplici și aci cercetarea operațională, nu?

— De ce nu? se miră Vasiliu și-l privi zîmbind pe Cristescu. Mai ales la trageri, matematica se simte ca la ea acasă...

Discutară despre noul poligon ce se afla în construcție, despre stadionul regimentului, cu toată aparatura de jocuri sportive și atletism, apoi despre viitoarea aplicație tactică la care trebuia să participe unitatea în cadrul unui angrenaj mai amplu, după care colonelul Drăgănescu, întinzînd mîna căpitanului, plecă.

Pe la orele două după prînz, ajungînd acasă, Radu Vasiliu se întîlni pe scările blocului cu vecina lui de apartament. Îmbrăcată într-o rochie înflorată de stambă, largă, cu bretele, ca soarele să-i bronzeze umerii, cu ochelari fumurii și în mînă cu o sacoșă de paie, pleca în oraș.

— Sărut-mîna, doamnă Pătruțescu, zise Radu și dîndu-se la o parte, îi făcu loc să coboare. La ștrand?

— Nu, domnule Radu, mă duc pînă la o prietenă și cu ea la cinematograf...

— Pentru un film suportați căldura unei săli ?

— De ce nu ? Dacă filmul mă interesează...

Legăna sacoșa în dreptul genunchilor ridicîndu-se mereu pe vîrfurile picioarelor, așa cum fac elevele de școală cu servietele, se alinta, vroia să se arate expansivă, cuceritoare, plină de tinerețe.

— Ce-a fost domnule cu toată povestea aceea ? întrebă ea arătînd cu capul către palier. Știi că de atunci mi-e tot frică să ies din casă ? Zău, nu rîde. Ieri după-masă bărbatu-meu a fost plecat cu echipa de fotbal în deplasare, am fost singură acasă și cînd s-a înserat mi-a fost teamă să ies să mă plimb. Ți-am dat dumitale un telefon, să vii și să mă însoțești măcar pînă jos, dar n-a răspuns nimeni la dumneata...

— Îmi pare rău că nu v-am putut fi de folos, vorbi cu regret Radu, dar n-am fost acasă...

— Da, v-am văzut plecînd cu mașina frumoasei doamne. Cred că era și ea...

— Am făcut o probă automobilului la drum lung. M-a rugat dumneaei...

— Și doamnei nu i-ați făcut... probă ? rîse ea dîndu-și capul pe spate. Vai, iartă-mă, îmi place să glumesc cu dumneata, așa-i că sînt rea ?

— Nu, nu sînteți...

— Ei, am plecat; la revedere !

— Sărut-mîna...

Porni val-vîrtej pe scări în jos, cu fusta largă fluturînd, legănînd poșeta, dar amintindu-și ceva, se opri, se întoarse și strigă :

— Domnule Radu !

— Da, doamnă, se aplecă Vasiliu peste balustrada scării.

— Am uitat ceva... Să-mi cer scuze pentru deranjul cu care m-ai găsit în seara aceea...

— Cînd v-a fost rău ?

— Da, atunci.

— Nu-i nimic, nu era nici un deranj, zise Radu consolator. Important este că v-ați însănătoșit...

— Da, e adevărat. Drăguț bărbat doctorul... La revedere... Și iau act de insinuarea dumitale !

Fugi pe scări, ieși în stradă și porni pe aleea asfaltată către stația de autobuz.

Cînd intră în apartament, Radu auzi radioul cîntînd. Însemna că Florina era acasă. Totdeauna cînd era singură, fata deschidea aparatul. N-o interesa o emisiune anume, dar simțea nevoia să audă pe cineva vorbind în casă sau cîntînd, să nu se simtă singură, fiindcă-i era urît.

Auzind ușa deschizîndu-se, fata ieși în pragul bucătăriei.

— Ce faci, Scufiță roșie ? o întrebă Radu zîmbind.

— Spălam niște cești de cafea...

— Cu ce te-ai distrat de dimineață ?

— Am fost la ștrand...

— Singură ?

— Nu, cu Leny...

— Ce mai face domnișoara studentă ?

— Ce să facă ? Acuma clacă...

Zicînd acestea, Florina, cît era de sfioasă, pufni în rîs. Fără să înțeleagă ceva, Radu puse cascheta în cuier, își scoase bluza și intră în baie să se spele. Își puse apoi haina de casă și cînd să intre în sufragerie, rămase în pragul camerei plin de uimire. Leny, într-o bluză albă, ușoară, cu părul lung căzut pe ochi, călca...

— Vai de mine ! tresări Radu. Ce-i cu dumneata ?

— Ce să fie ? întrebă ea dînd din umeri. Calc... O ajut pe Florina și vă calc cămășile...

— Dar nu se poate... încercă Radu s-o oprească. Vru să-i ia fierul de călcat din mînă, dar ea fugi cu el înapoia biroului. Nu se poate, te rog...

— De ce ? se miră ea. Dacă-mi face plăcere...

— Chiar ?

— Serios. Zău, îmi face plăcere...

Reveni la scîndura de călcat pe care o pusese pe spătarele a două scaune și se apucă să întindă o cămașă.

— Asta o mai am și gata, zise ea zîmbind. Pe urmă plata !

— A, da, ai dreptate, trebuie să recompensez munca, conveni Radu. Să-mi spui cît mă costă...

— Scump ! Foarte scump...

— Cît ?

— O să vă spun eu, n-aveţi grijă...

Radu rămase în pragul camerei, privind-o cum se străduieşte să întindă orice cută a cămăşii, cu buza de jos răsfrîntă, atentă, preocupată să-şi dovedească cît de cît, dacă nu în totalitate măcar în parte priceperea într-ale gospodăriei, cu părul lung, negru, ce-i cădea mereu peste ochi, stînjenind-o şi pe care şi-l îndepărta mereu cu dosul palmei. O admira, sincer o admira, era o fată atrăgătoare, avea o frumuseţe a ei, numai a ei, care o personaliza, îi dădea o notă aparte, o distincţie feminină deosebită, tinerească. Ştia, fata aştepta de la el mult mai mult, dar el mereu o trecea cu vederea, poate o considera încă o copilă, cu romantismul anilor ei, cu visurile ei. Se simţea chiar vinovat că poate nu-i răspunsese aşa cum şi-ar fi dorit sentimentelor ei, totul se rezumase la cîteva plimbări sau întîlniri sporadice cînd discutaseră banalităţi, lucruri lipsite de importanţă. Îşi dădea seama că el nu vedea în ea femeia formată, clădită sufleteşte pentru dragoste, cu o anume maturitate a sentimentelor, nici nu-i putea pretinde aşa ceva în acest sens, îi admira chiar puritatea simţămintelor ei, nostalgia unor chemări către poezia iubirii, dar ea spera, cu cei optsprezece ani ai ei spera, aştepta...

— La ce vă gîndiţi ? întrebă Leny împăturind cu grijă cămaşa gata călcată. Că v-am băgat la cheltuială ?

Începu să rîdă, scuturînd mereu părul pe spate, îl învăluia pe Radu cu privirea caldă a ochilor săi de cărbune, era copilăroasă în mişcări, făcea totul ca-ntr-o joacă, fredonînd un cîntec, gesticulînd, clătinînd capul cînd într-o parte, cînd în alta pînă ce părul îi cădea iară peste ochi...

Cu cămaşa pe braţe, purtînd-o ca pe-un lucru de preţ, fredonînd şi ţopăind veselă, trecu pe lîngă Radu, parcă fără să-l bage în seamă şi intră în dormitor. Puse cămaşa peste celelalte, frumos călcate şi apoi tot teancul îl aranjă în şifonier.

— Gata, domnule Radu ! zise ea după aceea şi imitînd un soldat luă o aproximativă poziţie de drepţi, cu palma întinsă pe lîngă coapsă, salutînd cu mîna la frunte. Ordinul s-a executat !

Radu începu să rîdă şi o întrebă dacă acolo, la Bucureşti a început instrucţia în cadrul orelor de pregătire a tineretului.

— Oho, de mult, zise ea. Sînt şefă de grupă !

— Comandant de grupă... corectă el.

— Ei, e tot una. Aşa e că salut destul de bine ?

— Foarte bine, aprobă Radu. Meriţi să fii avansată în grad !

O pofti să ia loc apoi pe un fotoliu, o întrebă cu ce doreşte s-o servească, poate un pahar cu Pepsi-cola, sau o cafea...

— Nu, mulţumesc, nu doresc nimic, zise ea.

— Te rog să iei puţin loc, o invită el.

Ea se aşeză pe fotoliu, îşi îndreptă părul pe frunte, îşi potrivi fusta pe genunchi ca să nu i se dezvelească picioarele şi rămase cu privirea pe fereastră, undeva peste cîmp, către oraşul scăldat în zăpuşeala după-amiezii.

— Unde te gîndeşti, domnişoară Leny ? o întrebă Radu într-un tîrziu.

— La dumneata ! răspunse ea semeaţă şi întoarse brusc capul spre el.

— Zău ?

— Nici un „zău", aşa este...

— Şi despre ce anume cugetai ? insistă el.

— Despre... despre... ce trebuie să facă o fată de optsprezece ani ca să fie în atenţia unui bărbat ca dumneata !

Radu rămase stupefiat, lovitura fusese directă, la ţintă, poate că se aşteptase la ea, dacă nu o recepţionase pînă atunci ştia că va veni şi iată că săgeata fusese aruncată.

Ea zîmbea ştrengăreşte, ca o fetiţă care făcuse o poznă, ochii ei parcă vroiau să spună : „iată, sîc, ţi-am zis-o, ce mai ai de spus ?", îl privea veselă, bucuroasă de reuşita ei...

— Am venit ieri după-masă pe aici, urmă ea, făcîndu-şi de lucru cu şnurul întrerupătorului electric de la lampadar, am venit singură, credeam că vă găsesc acasă, vroiam să vă cer un sfat dar am sunat la uşă şi am sunat degeaba... Mi-a spus vecina, soţia inginerului de la „mobile" că aţi plecat cu duduia aceea frumoasă cu care aţi petrecut la bal...

— Mda... aşa este... vorbi moale Radu, am fost să-i verific puţin maşina... spunea că nu-i trage motorul, a fost numai o părere...

— Credeam că m-a mințit vecina, deci este adevărat? întrebă ea și o umbră întunecată i se așternu deodată pe ochi.

— Da, este adevărat. Am fost, cum am spus, să verific motorul...

— Și sîmbătă seara l-ați verificat?

Radu făcu deodată ochii mari, rămase o clipă mut, se simțea prins într-un hățiș al unor întrebări directe, fata arunca săgețile cu otravă, era în drept să le arunce, aștepta de la el realizarea unei promisiuni, îi dăduse unele speranțe în scurtele lor întîlniri înainte de a sosi în oraș frumoasa necunoscută, credea că va începe alături de el o poveste de dragoste, cu romantismul ei, cu poezia ei...

— V-am văzut sîmbătă seara cu mașina doamnei, reluă Leny acum zîmbind, dar zîmbetul ei era forțat, se vedea că o încearcă o durere lăuntrică, ascunsă, nedefinită.

— Da, am fost pînă la restaurant...

— Mă iertați, domnule Radu, urmă ea cu obrajii împurpurați, că m-am angrenat într-o discuție pe care n-aș fi dorit-o, dar pot să vă spun ceva cu multă sinceritate?

El tăcea și o privea copleșit de duritatea afirmațiilor ei.

— Pot?

— Ascult...

— V-am spus atunci în cîteva rînduri și vă spun și acuma, urmă ea vorbind precipitat, emoționată, continuînd să se joace cu șnurul întrerupătorului electric numai să facă ceva, să nu-l privească în ochi, nu, acuma nu vroia să-l privească, îi era rușine de îndrăzneala ei — v-am spus că am fost fericită întîlnindu-mă cu dumneavoastră, am trăit clipe de adîncă reverie în plimbările noastre, cînd încercam să facem poezii și epigrame în parc — vă amintiți? — cînd exersam jocul rimelor, apoi în seara aceea la bal... Dar de cînd a intrat în sală această distinsă duduie, care trebuie să recunosc este foarte frumoasă, sentimentele dumneavoastră au luat alt drum... Știu, vă înțeleg, ea vă poate oferi mai mult decît mine, eu sînt o fetiță și așa cum mi-ați mai spus într-o seară, abia am lăsat păpușile...

— A fost o glumă...

— Da, o glumă... serioasă, pe care am acceptat-o și v-am dat dreptate...

Radu asculta înmărmurit, dar mai mult decît atît era uimit de severitatea cu care fata își pleda cauza, cu care acuza, n-ar fi bănuit-o nicicînd de asemenea asprime în glasul său, obișnuit să-l știe cald, timid, sfielnic.

— De ce... de ce... mi-ați dat speranțe ? Plecam seara acasă ca vrăjită, mă prindea miezul nopții visînd cu ochii deschiși...

— Dar domnișoară Leny, vă rog...

— De ce m-ați făcut să vă... să vă... iubesc ? Ca să sufăr acum ?

Se ridică brusc de pe fotoliu, își șterse ochii de lacrimi, își îndreptă părul...

— Vă rog să mă iertați, ceru ea fără să-l privească. Singura mea vină este că n-am treizeci și ceva de ani, n-am cunoscut viața în compania bărbaților și nu vă pot oferi decît... poezie !

Ieși din cameră, trecu prin hol ca o umbră, dar Radu o ajunse din urmă, o prinse de braț, o întoarse cu fața către el și luînd-o de mînă o readuse în dormitor.

— Unde te duci... mică sălbăticiune de pădure ?

O strînse în brațe, îi cuprinse capul să-i sărute buzele dar ea se feri într-o parte, căuta să-l îndepărteze, el însă o strînse și mai tare la piept, îi simțea umerii mici cum se zbat să scape, oasele plăpînde ca de pasăre, răsuflarea gurii, parfumul părului mirosind a iarbă și apă...

— Nu... nu... vă rog...

— Leny...

— Vă rog.

Radu slăbi strînsoarea brațelor, îi dădu drumul, ea își îndreptă părul, fusta și tot fără să-l privească ieși din cameră și trecînd prin hol, zise din fugă soră-si :

— Mă duc Florina... Te aștept acasă...

Trînti ușa, coborî scările și porni alergînd peste cîmp, cu părul în vînt, fără să se uite înapoi, cu palma pe piept ca să-și astîmpere bătăile inimii, subțirică și plăpîndă ca o trestie, se ducea, se tot ducea pînă nu se mai zări la marginea orașului.

Pe balcon, Radu o urmări mult timp cu privirea, tăcut, îngîndurat, apoi intră în cameră și parcă zdrobit de toată această întîmplare se așeză în fotoliu. Privi fierul de călcat

uitat de fată jos pe grătar, lîngă şifonier, îşi aminti cum venise acasă şi-o găsise în sufragerie călcînd, discuţia începută naiv ca-ntr-o joacă a cuvintelor, revăzu masca zîmbetului forţat sub care se străduia să-şi ascundă o durere a sufletului ei sincer şi pur...

— Are dreptate, îşi zise Radu şi lovi cu palma în braţul fotoliului. Perfectă dreptate... Îi fac o scrisoare şi i-o trimit prin Florina. Dacă ştie să uite ce s-a întîmplat, miercuri după-amiază să vină aici. Vom lămuri atuncea totul...

21

După aproape două zile petrecute în arestul Miliţiei, Petrică Tufan arăta ca un mucenic de pe o icoană de lemn : îi crescuse barba, se trăsese la faţă, avea ochii duşi în fundul capului, se cocîrjase de parcă dusese tot timpul în spinare pietre de moară. Cu toate insistenţele celor ce-l anchetau, nu vroise să se radă şi nici să mănînce... Aflase — dar nu ştia sigur — că nevastă-sa fusese şi ea adusă duminică dimineaţa, pe ploaia aceea mare, dar n-o văzuse, nu ştia ce declarase sau ce se întîmplase acasă. Era abătut, frămîntat, îl munceau nişte gînduri negre, amare, nu ştia cum să iasă din hăţişul lor, simţea cum un cerc ca de fier i se strînge cu fiecare clipă în jurul trupului, gata să-l zdrobească, să-i moaie oasele, să-i ia răsuflarea. Dar ceea ce îl nelinişte cel mai mult era tăcerea anchetatorilor. De sîmbătă seara nimeni nu-l mai întrebase nimic, nimeni nu-l deranjase cu ceva. Ce se petrecea oare ? Ce se mai pune la cale ? Fusese întrebat atunci, la primul interogatoriu dacă el i-a dat scrisoarea lui Tachi Cazaridis s-o ducă acasă la căpitan... Da, el i-a dat-o şi ce-i cu asta ? Este el vinovat de moartea bătrînului ? Ştie el ce s-a întîmplat cu boşorogul ăla pe drum, de ce şi-o fi dat sufletul ? Apoi de unde are inelul ce i l-a vîndut doctorului Lecuţia ? Uite că îl are, e al lui, ce, n-are dreptul să aibe un inel ? Dar mai bine dacă spunea că l-a primit de la ceasornicar... Desigur, îl are de la Tachi Cazaridis... Acela e mort, nu mai poate să spună că nu e adevărat... Dar dacă Fifi, nevastă-sa, o fi spus ceva ? De ce or fi adus-o şi pe ea aici ? Nu, nu au întrebat-o pe ea de inel, doar nu ea l-a vîndut doctorului...

Spre seară, Petrică Tufan fu adus din nou la interogatoriu. Intră în aceeași cameră unde fusese sîmbătă seara. Trecuse pe săli pustii, parcă nu era nimeni în toată clădirea Miliției, nu se deschisese nici o ușă, nu se arătase nimeni pe culoarele acelea reci. Doar becuri din loc în loc ce luminau șters pereții și dușumelele, încolo liniște și iar liniște...

De cum intră, îl văzu pe căpitanul Minor, acum în uniformă, stînd la biroul lui, cu mîinile încrucișate peste niște hîrtii și dosare. Parcă și el arăta obosit, sau numai i se părea în lumina lămpii de sus ce arunca raze palide, șterse, ca de felinar.

— Să trăiți! zise Tufan cu glas moale, plecînd respectuos capul în pragul ușii.

— Bună seara, răspunse Minor și cu un gest, îi arătă scaunul din fața biroului poftindu-l să ia loc.

Îl privi apoi tăcut cîteva clipe pe arestat, citi cîte ceva în hîrtiile ce le avea în fața sa și după aceea întrebă:

— Ei, cetățene Tufan te-ai hotărît să vorbești?

Arestatul nu schiță nici un gest. Stătea cu fruntea plecată, tăcut, își frămînta într-una mîinile, parcă nu le găsea locul, nu știa ce să facă cu ele.

— De ce refuzi să te bărbierești, să te speli? urmă Minor cu glas blînd, prietenos. Îți place să stai în halul ăsta? Și de ce nu vrei să mănînci?

— Am mîncare acasă, bîigui el printre buze. Dați-mi drumul acasă...

— Ai să te duci și acasă, zise Minor, deocamdată să ne spui ce-ți cerem, însă numai adevărul. Orice om greșește, așa e în viață, se mai întîmplă, dar greșeala e pedepsită mai ușor sau poate se iartă dacă omul își recunoaște vina. Dar dumneata? L-ai luat pe „nu știu" în brațe și-o ții așa mereu. Nu-ți dai seama că noi avem probe împotriva dumitale? Crezi că noi te învinuim fără rost, îți punem în spinare niște acuzații lipsite de temei, așa numai să ne aflăm în treabă, că avem neapărat ceva cu dumneata? De ce nu te gîndești că sînt niște probe care te apasă?

Petrică Tufan tăcea și asculta cu capul tot plecat. Parcă vorbea mai blînd căpitanul decît data trecută, nu mai avea asprimea aceea în glas, nu mai clocotea, abia stăpînindu-și furia, acum era ca o apă liniștită peste care poți privi ca peste

o oglindă. Afară se lăsase întunericul de-a binelea, pe stradă treceau mereu mașini — unde-s-o tot fi ducînd ? —, se auzeau niște cîini în vecini lătrînd și un aparat de radio cîntînd undeva, la o casă, nu prea departe, apoi cîțiva copii chiuind, veselindu-se desigur, dincolo de porțile Miliției viața își desfășura cursul ei normal, iar el, Tufan, era reținut aci, i se punea în circă o vinovăție, oare ce-or fi știind și ce n-or fi știind oamenii aceștia ai legii ?

— Ei, ne spui de unde ai inelul acela ? stărui căpitanul tot calm, liniștit, cu mîinile împreunate peste hîrtiile rînduite pe birou. Știu, sîmbătă seara erai supărat că te-am luat de la treabă, te-am luat cam repede, dar uite, ai avut timp două zile să te gîndești, să chibzuiești ca să ne spui adevărul. Ne-am purtat destul de omenește cu dumneata, nu te-a insultat nimeni, nu te-a bătut nimeni, ai avut pat unde să dormi, masă unde să mănînci, ți s-au dat ziare să citești, să-ți treci vremea, spune este adevărat sau nu ?

— Este adevărat, șopti el printre buze.

— Păi, vezi ? urmă Minor. Și dumneata ? Dumneata taci și iar taci ! De ce nu ne ajuți să scoatem adevărul la lumină ?

— Vă ajut...

— Atunci ? Spune te rog de unde ai luat inelul ?

— Inelul ăla mi l-a dat bătrînu, ceasornicaru... bîigui moale chelnerul și înălță privirea ca spusele să pară mai convingătoare. El mi l-a dat... Mi l-a dat mai de mult...

— Serios ? făcu Minor și-l privi drept în ochi. El ți l-a dat ? Ia amintește-ți bine de tot...

— El mi l-a dat, stărui Tufan. A avut pe vremuri bijuterii, i-a rămas de atuncea, a venit la mine și a zis că are nevoie de bani și-mi vinde inelul. Și l-am luat...

Minor prinse a zîmbi. Îl privea atent pe arestat și zîmbea tot calm, liniștit.

— Asta-i adevărul ? întrebă mai apoi bătînd cu degetele sticla biroului ca-ntr-o darabană.

— Asta...

— Păi, uite cetățene Tufan, vorbi mai departe Minor, nevasta dumitale spune cu totul altceva...

Chelnerul tresări, înălţă deodată fruntea, speriat, neliniştit, prinse a-şi frămînta mai tare mîinile, îi tremurau genunchii...

— Ştii ce spune nevasta dumitale ? Vrei să-ţi arăt declaraţia ei ? căută Minor printre hîrtii. Sau mai bine o chem aicea...

— De ce s-o chemaţi ?

— Să-ţi spună ea în faţă că minţi, Cazaridis nu ţi-a dat nici un inel. Inelul l-a furat ea din valiza ziaristei ce stă la hotelul „Dacia". Este ? Spune este adevărat sau nu ?

Tufan era de-a dreptul zdrobit. Parcă îl lovise careva cu o piatră în moalele capului. Îi tremurau buzele...

— Uite, am s-o aduc aicea, zise Minor şi întinse mîna spre telefon. O chem, vă pun faţă-n faţă, să vedem care minte : dînsa, sau dumneata ?

— Nu, n-o mai chemaţi... vorbi Tufan cu glas pierit. Ea a luat inelul. L-a luat de la străina aceea. Eu l-am vîndut domnului doctor...

— Păi vezi ? îl dojeni Minor. Nu puteai spune lucrul ăsta de sîmbătă seara ? Deci să recapitulăm : scrisoarea doamnei ziariste dumneata i-ai dat-o bătrînului s-o ducă la destinaţie, iar inelul ce l-ai vîndut doctorului Lecuţia este cel care a fost furat de nevasta dumitale din valiza aceleiaşi doamne. Aşa este ?

— Aşa este, confirmă Tufan, parcă liniştit că, în sfîrşit, ajunsese să mărturisească şi totul poate are să sfîrşească cu bine. Nevastă-sa a furat nu el, putea el să ştie de unde-l are ? El numai l-a vîndut...

— Aşaaa, făcu Minor satisfăcut că treburile mergeau bine, acum mai am o întrebare şi te rog să fii tot sincer, îţi uşurezi vina, ţi-am spus...

— Da...

— Pentru ce a venit bătrînul Cazaridis la dumneata ? Acolo la restaurant ? Că la dumneata a venit, n-a venit numai aşa în plimbare...

— Ba venea de multe ori şi aşa, venea să dea o mînă de ajutor, v-am spus, mai primea şi el o farfurie de mîncare...

— Bine, aşa să fie, dar atunci a venit anume la dumneata... Ei, hai, ne spui ?

Chelnerul plecă fruntea şi copleşit căzu iar în negura tăcerii. Ce ştia căpitanul ? Ce nu ştia ? Unde vrea să ajungă cu întrebările astea ? O fi vorbit Fifi, nevastă-sa, ceva ?

— Uite, nevasta dumitale a fost mai cumsecade, reluă Minor. Din capul locului ne-a spus totul. Dumneata de ce nu vrei să spui ?

— Ce să spun ? înălţă chelnerul ochii, cu o privire rătăcită, pierdută, de timp.

— De ce a venit bătrînul la dumneata ?

— Păi n-a venit la mine, ci la nevastă-mea, vorbi moale Tufan. Nu v-a spus ea ? Îi făcea nişte injecţii... N-a avut vreme să se ducă acasă să i le facă şi a venit omul la hotel. I-a făcut injecţia într-o cameră, acolo...

— Ce injecţii ?

— Nu ştiu, ea ştie... Nu v-a spus ?

— Ba, ne-a spus, dar vreau să văd dacă ne spui şi dumneata.

— Zău, nu ştiu... Nişte injecţii să-i dea putere, aşa ceva...

— Păi nevasta dumitale ştia să facă injecţii ?

— Ştia, că a învăţat pe frate-su, i-a tot făcut la injecţii pînă a învăţat, că are un frate bolnav de damblageală, şi dacă a învăţat a zis să intre la spital ca infirmieră şi de-aia l-am rugat pe domnu doctor Lecuţia...

Minor prinse stiloul şi începu să facă nişte însemnări pe una din hîrtiile din faţa sa. Trase dintr-un dosar o foaie, o citi cu atenţie, după care o puse la loc. Descuie sertarul şi puse pe birou un pachet de ţigări. I-l întinse arestatului :

— Fumezi ? Ia şi serveşte...

— Nu, nu fumez...

— Nu vrei să fumezi acuma, sau nu fumezi de loc ?

— Nu, nu fumez de loc...

— Păi la percheziţia de sîmbătă seara am găsit la dumneata în buzunar un pachet de ţigări, o cutie de chibrituri...

— Servim clienţii... Sînt unii care nu are la ei de nici unele şi-i debitu închis...

— Aha, făcu Minor şi-şi aprinse o ţigară. Dădu scrumiera mai aproape s-o aibă la îndemînă, trase cîteva fumuri, apoi întrebă : ai auzit că bătrînul ceasornicar a fost găsit mort

la ușa căpitanului Vasiliu, în seara cînd l-ai trimis cu scrisoarea ?

— Am auzit, mărturisi Tufan, cine n-a auzit atuncea ? Orașul e mic, se știe toate, a venit doi clienți chiar din partea aia și a spus în local...

— Din ce cauză, crezi dumneata c-o fi murit ?

— Ehe, bătrîn tovarășu căpitan, dădu Tufan din mînă. Dacă l-ați fi văzut, cred că-și număra zilele. Numai osu și pielea...

— Dar că a fost furat cadavrul bătrînului din morga cimitirului ai auzit ?

— Am auzit și de treaba asta, mărturisi Tufan.

— Cînd ai auzit ?

— A doua zi dimineața...

— Dar în seara cînd a murit bătrînul, dumneata te-ai dus acasă de la restaurant ?

— Acasă...

— Pe la ce oră ?

— Păi... cînd se închide. Era două noaptea...

— Te-ai dus direct acasă sau te-ai mai dus undeva ?

Tufan lăsă iar privirea în podea. Își trecu palma peste țepii bărbii. Palma îi tremura ușor.

— Spune, te-ai dus acasă ?

— Acasă...

— De ce nu spui adevărul ? îl dojeni Minor. Spune cetățene Tufan, de ce ? Te-ai dus la casele socrului din „mahalaua săracilor", ai intrat în curte fără să te simtă careva, te-ai dus în odaia bătrînului, ai scos piciorul patului, ai luat...

Tufan își lăsase umerii tot mai jos, era gata să se prăbușească, obrazul i se schimonosise de tot, tremura ca prins de friguri.

— ...ai luat bijuteriile, ai venit acasă, le-ai ascuns ...de ce nu spui tot adevărul, cetățene Tufan ? De ce nu spui că aveai cocoșei de aur într-una din lumînările de la cununie ? Spune, de ce ? Ce-ai fi vrut să faci cu aurul ? Nu cunoști legile ?

Chelnerul era tot mai zdrobit. Stătea cu capul plecat, nu scotea un cuvînt, își dădea seama că nu mai avea pe unde scoate cămașa, da, Miliția avea într-adevăr probe, știa, aflase,

spusese nevastă-sa, e slabă de înger, nu poate ţine o taină, făcea bine cum se gîndise la început să n-o bage pe ea în treburile astea, dar şi-a zis că-i trup din trupul lui, suflet din sufletul lui, amîndoi merg pe-un drum, bun, rău, care-o fi, merg împreună şi o să fie bine, au făcut avere împreună, mai făceau, prindeau bine casele la bătrîneţe, aurul, bijuteriile, nu se ştia cum se întorceau vremurile, deschidea un restaurant mare, cu grădină şi artişti aduşi direct de la Bucureşti, şi prăvălie deschidea, era bun aurul, nu cerea mîncare, nu ruginea, avea preţ în tot timpul... Şi acum ?

— Şi acum o ultimă întrebare, cetăţene Tufan, zise Minor şi se ridică de la birou. Trecu la fereastră, privi o clipă în stradă, în noaptea de afară, apoi se întoarse şi se opri lîngă arestat. O ultimă întrebare...

Tufan continua să stea în muţenia lui, nemişcat, cu capul plecat, apăsat de acuzaţiile ce i se aduceau, copleşit de adevărul lor, uimit în acelaşi timp de toate cîte le ştia acest căpitan pe care îl văzuse de cîteva ori prin restaurant, dar nu-şi putuse da seama atuncea de ce este în stare.

— Spune, zise Minor, în seara cînd a murit bătrînul şi dumneata ai plecat acasă, ai plecat singur de la restaurant ?

— Da, singur...

— Cetăţene Tufan ! Vezi că... probele se ţin după dumneata şi te trag de mînecă, te demască, îl avertiză cu seriozitate Minor. Ai fost văzut cu cineva, în dreptul cofetăriei „Dolce vita", treceai cu un ins nu prea voinic, dar robust, cu mustaţă neagră şi chelie. Cine era ?

— Zău nu-mi aduc aminte, tovarăşu căpitan, se tîngui chelnerul cu glas plîns, scăzut. Nu-mi aduc aminte... Am trecut prin multe şi nu mai ştiu. Oi fi fost, nu zic ba, dar cu cine anume, iaca nu mai ţin minte... Că noi sara cînd plecăm de la local ne întîlnim cu felurită lume, mergem împreună pe stradă, e noapte, ţi-e urît singur să te duci pînă acasă...

— Stai pe Strada Mare, e lumină, nu poate fi vorba de urît...

— Ştiu, dar eu spui cum devine chestiunea, căută să fie convingător Tufan. Zău nu ştiu. Poate vă gîndiţi că omu acela, cine-o fi fost, a mers cu mine acasă la bătrînu ? Nu, v-am spus adevăru, acolo am fost singur, ce rost avea să ştie cineva

taina mea ? Că auru acela era al meu, era averea mea, adunătura mea, dar îl ţineam acolo... în odaia bătrînului. Ce interes aş fi avut să se ştie de averea mea ?

Desfăcu larg braţele, în semn că ăsta-i adevărul curat-curăţel, nu minte cît îi negru sub unghie, acuma gata, a fost prins a fost, nu mai are rost să ascundă nimic. Aşa că nu ştie cine era omul acela...

— Deci nu ştii ?

— Zău, nu ştiu...

— Bine, ai să dai o declaraţie cu tot ce mi-ai spus mie, aici...

— Dau tovarăşu căpitan... Dau, se arătă supus Tufan. Vă rog să ţineţi seama că am spus tot ce-i adevărat... n-am ascuns... nu m-am împotrivit... e o greşeală, fiecare om face...

— Bine, bine. Dumitraşcule ! strigă Minor şi în uşă apăru subofiţerul care-l adusese pe arestat. Dumnealui dă o declaraţie în faţa dumitale, o aduci s-o văd şi eu şi pe urmă îl duci la arest...

— Am înţeles, tovarăşe căpitan.

Abia ieşi din birou Tufan, urmat de subofiţer, că aproape năvăli pe uşă plutonierul Lascu, cu faţa aprinsă, congestionată şi ochii mari, numai văpăi.

— Să trăiţi... zise el precipitat. Iertaţi-mă...

— Ce-i, Lascule, ce s-a întîmplat ? întrebă mirat Minor care tocmai stingea restul ţigării în scrumieră.

— A murit femeia, nevasta chelnerului.

— Ce-a făcut ?

— A murit...

— Cînd a murit ? se ridică Minor stupefiat în picioare, în timp ce continua să apese restul ţigării în scrumieră. Cînd domnule ? N-aţi pus-o în libertate aşa cum am ordonat ?

— Am pus-o, tovarăşe căpitan, vorbi Lascu aprins. Acum două ceasuri i-am dat drumul. I-am spus să se ducă liniştită acasă şi cînd o mai fi nevoie o s-o chemăm noi.

— Ei, şi ?

— Cică abia a intrat în curte, că s-a dus drept la un şopron şi dintr-o sticlă a băut verde de Paris...

— Cine ţi-a spus treaba asta ?

— Bătrînul acela, salahorul de la „mobile". E dincolo, a venit omul într-un suflet...

— Extraordinar ! zise Minor și rămase cu privirea pierdută pe fereastră. De ce s-o fi sinucis, Lascule ?

Plutonierul stătea deoparte, în poziție de drepți, tăcut, fără să scoată un cuvînt. Ce putea ști el ? Dar ce taină poate ducea în mormînt soția chelnerului ?

Timp de trei zile, căpitanul Minor, însoțit de plutonierul Lascu colindase tot orașul să-l depisteze pe insul scund și îndesat, cu chelie și mustață neagră ce fusese zărit în noaptea aceea însoțindu-l pe Tufan în drum către casă. Ce avuseseră cei doi de discutat atît de aprins ? În privința cărui lucru nu se înțelegeau ? Ce puneau la cale ? Nu cumva Tufan mai are o ascunzătoare în altă parte cu altă serie de bijuterii ? Bătrînul Tachi Cazaridis chiar să nu fi avut nici un gram de aur ? Și cine i-a furat cadavrul acestuia și în ce scop ?

Iată întrebări cu care de dimineață, pînă seara își frămîntaseră mintea cei doi milițieni fără să le afle vreun răspuns.

Îmbrăcați în civil au cutreierat zilnic piața de la un cap la altul, au luat aminte la toate chipurile întîlnite la tot pasul, au intrat la circ, i-a măsurat de sus pînă jos pe toți acrobații de acolo, intraseră prin magazine, trecuseră pe la fabrica de mobile, fuseseră prin gară, dar nu aflaseră nimic. Petrică Tufan nu-și amintea și pace cine era insul și nici ce discutase cu el... O ținea una și bună că mintea nu-l duce la mai mult decît declarase.

Și iată că în a patra dimineață, obosiți de atîta alergătură, cam pe la ora zece, cei doi intrară în grădina restaurantului „La nunta Zamfirei“ să vadă ce și cum mai stau lucrurile pe acolo. Și ca să nu atragă atenția în mod deosebit, se așezară la o masă în apropierea estradei pe care numai ce se instalase orchestra să facă repetiții cu noua cîntăreață „Margarita Potop, de la televiziune, venită direct de la București numai pentru o săptămînă !“ după cum anunțau marile afișe colorate ce împînziseră orașul.

Minor comandase cîte o bere și stătea față-n față cu Lascu sorbind liniștit din halbă, rotindu-și privirea prin grădina pustie doar-doar o apare de undeva ca prin minune individul al cărui chip devenise obsedant pentru căpitan. În acest timp, pe estradă apăru Margarita Potop, o tînără înaltă și slabă,

fardată strident, cu părul lung lăsat pe umeri, într-o fustă mini-jup ce lăsa să i se vadă picioarele subţiri, arcuite şi genunchii colţuroşi, avînd o chitară spînzurată de gît. Îşi dădea nişte ifose de parcă vroia cu talentul ei de artistă ce pretindea că-l are să-i dea gata într-o clipită pe toţi orchestranţii aceia provinciali.

— Zău, iertaţi-mă, tovarăşe căpitan, zise Lascu liniştit, unde-or fi găsit gloaba asta? Cît e de slută se sluţeşte şi mai mult cu fusta aceea cît un lat de palmă !...

Dar fără să-i bage în seamă pe cei doi care o urmăreau cu insistenţă, Margarita Potop zdrăngăni de cîteva ori chitara, luă un scaun, puse bărbăteşte piciorul pe el şi făcînd un semn orchestrei s-o urmeze, începu să dea drumul la nişte răcnete în faţa microfonului de parcă o fugăreau leii în junglă. Avea un glas răguşit, ca de tinichea, poate din pricina tutunului, care cînd lua octave vibra şi şuiera prelung asemeni unei sirene de locomotivă.

— Nu aşa, nu aş ! se întorcea ea deseori autoritar către instrumentişti înălţînd mîna, oprindu-le cîntecul. Intraţi prea brusc, drăguţilor, intraţi prea brusc, asta-i muzică fină, sud-americană, nu merge s-o ziceţi după ureche ca pe aceea de la căluşari !

Orchestranţii se priveau în tăcere, mocneau, fierbînd de supărare, vădit nemulţumiţi că o fîşneaţă din astea cu pretenţii de celebritate îi tot freacă să le iasă sufletul, ei care „fac meserie de atîţia ani şi au acompaniat artişti cu renume, au cîntat la nunţi, ba chiar la un cumnat al tovarăşului primar...

— Acuma, acuma fa diez, fa diez ! ţipa Margarita către ei, agitînd chitara, bîţîind piciorul pe scaun, mai-mai să-l strivească, dar se vede treaba că dintre toţi cei care ţineau isonul înapoia ei, niciunul nu ştia ce le spune. Acuma intră saxofonul ah, saxofonul, subliniază... subliniază...

— Ce tot subliniază domnişoară, ce tot subliniază ! se burzului la ea contrabasiştul, un bătrîn slab, ştirb, cu faţa tuciurie, smochinită, numai în cămaşă, dar care seara era renumit prin fracul său uzat, lustruit şi boţit, zice-se dăruit într-o noapte de chef chiar de doctorul Lecuţia. Eu am cîntat pe vremuri cu Dinicu, ai auzit dumneata de Dinicu? Şi era viorist prima-ntîia, punea o dată arcuşu, îţi ugea inima şi noi după el, şi dumneata?

— Lasă nea Zgaibă, lasă nu te inerva că te-apucă iară de la rărunchi, interveni un tînăr înalt, tot cu chitară, cu plete şi lavalieră la cămaşa de nailon. Domnişoară, se întoarse el împăciuitor, către Margarita Potop, fii te rog drăguţă şi urmăreşte-mă o clipă pe mine, să vezi cum intră băieţii...

— Dar e muzică sud-americană, domnule...

— Poate să fie şi turcească, ia niţel aminte ici la mine, nu se lăsă lunganul şi punînd piciorul pe scaun, aşeză mai bine chitara pe genunchi, făcu un semn şi dădu drumul la cîntec. Dumneata dă-i acuma cu vocea, îndemnă el scuturîndu-şi pletele, dă-i cu vocea, nu te lăsa că eu te *supţin* cu chitara !

Minor şi Lascu se prăpădeau de rîs în ascuns privind orchestra şi tîrguielile cu noua cîntăreaţă „guristă şi instrumentistă". Parcă şi uitaseră necazul ce-l aveau că zile la rînd umblaseră prin tot oraşul fără să-l depisteze pe cel cu chelie şi mustaţă neagră. Dar cînd rîsul era mai în toi, deodată Minor se schimbă la faţă, se încruntă şi rămase cu ochii către scaunul unde chitaristul bătea tactul cu piciorul în tăblia lui.

— Ce-i, tovarăşe căpitan, ce s-a întîmplat, întrebă Lascu şi se opri şi el din rîs.

— Stai puţin pe loc, aşteaptă-mă...

Zicînd acestea, Minor se ridică de la masă şi se duse la un metru în faţa estradei. Instrumentiştii, conduşi de pletosul cu lavalieră cîntau în draci, săltau pe scaune de parcă se prăjeau pe jăratic, băteau şi ei tactul cu tălpile pantofilor în duşumea, iar Margarita Potop, încîntată că e privită de-un bărbat care a ţinut s-o admire de la un pas distanţă se lăsase în voce de ziceai că-i sfîrşitul lumii nu alta.

— Aşa Gore, aşa băiete ! striga răguşit bătrînul contrabasist cuprins de-o vioiciune fără seamăn. Păi noi care-am zis cîntece de lume cu Dinicu, se poate ?

Gore continua să cînte din chitară umblîndu-i mîna pe corzile de oţel ca fermecată. Părul numai laţe îi căzuse peste ochi, lavaliera neagră i se strîmbase spînzurînd ca o basma murdară, cămaşa îi ieşise afară din pantaloni, iar privirea îi era nebună, vie, aprinsă, se vedea că trăieşte o dată cu vibraţia cîntecului. Minor îl privi un timp cu atenţie admirîndu-i zbuciumul lăuntric, apoi ochii-i căzură pe vîrful pantofului cu care bătea tactul în tăblia scaunului. Mai făcu un pas, venind

mai aproape, îl privi şi mai stăruitor după care înălţă mîna şi făcu semn orchestrei să înceteze cîntecul. Instrumentiştii, înfierbîntaţi şi supăraţi se ridicară brusc de pe scaune.

— Ce-i tovarăşu, ce vrei matali, bre? veni bătrînul Zgaibă mai în faţă trăgînd contrabasul după el. Văz că te uiţi la noi ca la maimuţili alea de la circ. Nu-i bine, mîncaţi-aş sufletu? Ai fi de la Comitet şi noi nu ştim, de la atestate...

Minor spuse cine este şi pe dată vociferările încetară. Ceru apoi celui pe care-l chema Gore să coboare puţin de pe estradă ca să vină la masa unde se afla Lascu. Fără să înţeleagă ce vrea ofiţerul de miliţie de la el, pletosul cu lavalieră sări vesel peste rampa estradei, cu chitara tot după gît şi-l urmă îndeaproape.

— Pantofii din picioare sînt ai dumitale? întrebă Minor cînd se îndepărtă mai mult de orchestră.

— Ai mei, da ai cui să fie? se miră lunganul şi-şi trecu mîna prin coama înfoiată privindu-şi tot mai stăruitor pantofii.

— Îi porţi de mult?

— De cînd i-am luat...

Era speriat pletosul, îi pierise voioşia aceea de la început, nu înţelegea ce vrea miliţianul de la el, ştia că nu făcuse nimic, nu furase, nu spărsese geamuri, nu se dăduse la scandal. Ca „artist instrumentist", cînta cu chitara şi cîştiga un ban cinstit...

— Şi cînd ai luat pantofii ăştia? nu-l slăbi Minor sub privirile întrebătoare ale lui Lascu care se ridicase şi el în picioare şi stătea deoparte, ascultînd discuţia, fără să înţeleagă unde vroia să ajungă căpitanul.

— Acu trei zile...

— Acum trei zile i-ai luat? se miră Minor. Păi sînt cam uzaţi... I-ai luat aşa de la prăvălie?

— Nu i-am luat de la prăvălie, zîmbi Gore de încîlceala ce credea că este în capul ofiţerului de miliţie. Sînt ai lui cumnatu-meu, că pe-ai mei i-am dat la reparat...

— N-aveai alţii?

— Ba am, de salon, de lac, vin cu ei sara aici, la local, dar nu se face să-i port şi dimineaţa, nu? Scumpi, marfă bună. Aşa vin cu ei sara în ziar, îi pun numai pe scenă...

— Ce meserie are cumnatul dumitale ?
— E măcelar...
— Acuma e acasă ?
— Cît e ceasul ? Aha, zece jumătate, privi Gore ceasul de la mîna lui Minor. Cred că e încă în hală...
— Lasă chitara și hai cu noi să ne duci la cumnatul dumitale, zise Minor. Lascule, telefonează să vină mașina...
— Cam despre ce-i vorba, tovarășe căpitan ? se arătă mirat plutonierul.
— Ai să vezi tu... Hai, repede mașina !...
Peste un sfert de oră cei trei erau în hala de carne. Gheretele erau pustii. Vînzarea se închisese la ora zece. Cîteva femei, în cizme de cauciuc spălau cu furtunul pardoseala de piatră, dădeau cu mătura și cîntau de hăuiau bolțile înalte. Măcelarii mai făceau încă treabă cu sortarea cărnii pentru după-amiază, cu curățenia, completau bonuri, făceau socoteli la banii ce trebuiau să-i verse la Centrală...
De cum trecu de primele gherete, Minor îl și zări pe cumnatul lui Gore. După semnalmente el era. Un bărbat scund, îndesat, cu chelie și mustață neagră, cu șorț ce fusese odată alb pe dinainte, plin de sînge pînă la coate. Omul își făcea meseria. Aducea de afară, de la camion cîte-o jumătate de vacă în spinare de parcă n-ar fi dus nimica și-o trîntea de sus pe basculă, așteptînd ca un altul să înregistreze greutatea.
Văzîndu-l pe Gore, însoțit de cei doi, măcelarul se opri din lucru și începu să-și șteargă amîndouă mîinile de poala șorțului. Se vedea că este neliniștit.
— El este, îl arătă Gore. Mă, nea Sandule, uite dumnealor vor să te întrebe ceva. Sînt de la Miliție...
Sandu măcelarul, ocoli ghereta, veni cu pas șovăielnic în fața căpitanului și rămase în așteptare. I se citea mirarea pe chip. Nu știa de ce venise Gore cu cei doi...
— Sîntem de la Miliție, spuse Minor ducînd două degete în dreptul frunții în chip de salut. Cum te cheamă pe dumneata ?
— Sandu, răspunse omul pierdut. Adică Alexandru Cazan...
— Pantofii ăștia din picioarele cumnatului sînt ai dumitale ?

— Ai mei, bîigui omul privind speriat cînd la milițieni, cînd la Gore. Ce-i cu ei ?

— De cît timp îi ai ?

— De pe primăvară...

— Ești arestat, urmează-ne ! zise tăios Minor și scoțînd cătușele ceru măcelarului să întindă mîinile. Lascu avea pistolul pregătit în mînă. Să nu faci nici o mișcare sau să te împotrivești că îți ciuruim scăfîrlia !

22

Numai în cămaşă, asudat tot de parcă ieşise dintr-o baie de aburi, maiorul Simion stătea în biroul său, copleşit de căldura după-amiezii şi aproape că nu-i venea să se apuce de nimic într-atît era de extenuat din cauza zăpuşelii. Dăduse drumul la ventilatorul instalat în faţa sa, sus pe bibliotecă, dar oricît se învîrteau palele de repede drăceasca maşinărie nu reuşea să răcorească aerul încins ca la uşa cuptorului. Soarele trecea către asfinţit şi arunca ultimele raze în geamurile biroului făcîndu-le să sclipească de parcă luaseră foc. Ţinea pipa între dinţi, pufăia din ea, dar pînă la urmă, prea moleşit de căldură îşi zise că ar face mai bine să renunţe a sta cu ţjarul aprins sub nas şi puse luleaua să se odihnească în scrumieră. Apa îi şiroia pe faţă, pe frunte şi ceafă, cămaşa i se lipise de spinare, băuse aproape opt sticle de Pepsi-cola de la gheaţă, dar în zadar. Simţea că ia foc nu alta...

Tocmai vroia să se ducă şi să se spele cu apă rece pînă la brîu, afară la cişmeaua dinapoia garajului, cînd secretara intră şi-l anunţă că a sosit căpitanul Minor de la Miliţia-oraş.

— Să intre! Să intre! spuse vesel Simion şi se reaşeză pe scaun înapoia biroului.

Încă de la vremea prînzului aflase de ultima arestare întreprinsă de Minor, dar vroind să cunoască mai detaliat cum se elucidase misterul în jurul morţii bătrînului ceasornicar, îl invitase pe căpitan să-i facă o vizită şi să-i relateze mai pe larg tot ce se petrecuse. Din convorbirea telefonică înţelesese că nici pe departe nu putea fi vorba în cazul de faţă de vreo legătură între moartea bătrînului şi suspecta îndeletnicire a frumoasei femei găzduită la hotelul „Dacia".

O scurtă ciocănitură în uşă şi căpitanul Minor intră zîmbind în biroul lui Simion.

— Să trăiţi! zise el apropiindu-se. Era şi el tot în cămaşă, cu gulerul răsfrînt, proaspăt bărbierit, sub braţ cu o servietă. M-am prezentat...

— Bine ai venit căpitane! îi răspunse Simion şi ridicîndu-se de pe scaun îi întinse mîna. Îmi place că eşti punctual.

— Nici nu se poate altfel, zise Minor tot zîmbind. De altfel am la şase o şedinţă, aşa că trebuia să fiu la fix la dumneavoastră pentru a fi la timp dincolo...

— Ţineţi şedinţe pe căldura asta, oameni buni? se miră Simion. Uite, am dat drumul la drăcia asta, arătă el spre ventilator şi degeaba. Frige aerul dom'le, ia foc... Te rog ia loc...

Minor se aşeză într-unul din fotoliile din faţa biroului şi puse servieta pe măsuţa dinaintea sa.

— Ei, cum a fost? întrebă Simion zîmbind. Am auzit că azi ai pus punct dosarului...

— Am pus, mărturisi Minor. Am terminat...

— Dar a mers destul de repede.

— A mers...

— Ei, ia spune cum ai ajuns la ultima arestare şi care-i concluzia dosarului? Serveşti ceva, un sirop, un sifon sau Pepsi?

— Nu, nimic, refuză Minor.

Calm, cu glasul scăzut, liniştit, Minor relată pe larg cum ajunsese să elucideze acest caz în cele cîteva zile de la moartea bătrînului. Acum la sfîrşit, după ce cercetările se încheiaseră şi concluziile fuseseră stabilite, totul părea destul de simplu, întîmplările se înlănţuiau logic şi desigur rezultatul nu putea fi decît cel realizat de ei, de anchetatori. Bătrînul ceasornicar Tachi Cazaridis îşi vînduse casa de pe Strada Mare lui Petrică Tufan, chelnerul de la restaurantul „La nunta Zamfirei". El a fost invitat să locuiască într-o odaie din şirul altora, în „mahalaua săracilor" în curs de demolare, casă ce aparţinea socrului lui Tufan, pe nume Mitică Pupăzan, bragagiu. Bătrînul ceasornicar era foarte bolnav în ultima vreme, abia îşi ducea zilele, totuşi mai lucra pe ici, pe colo ce putea ca să scoată un ban. Ca să se ţină pe picioare, o rugase pe Fifi, nevasta lui Tufan să-i facă şi lui nişte injecţii, femeia fiind cunoscută acolo în cartier drept infirmieră, meserie ce-o

practica în mod clandestin. În după-amiaza dinaintea morții, bătrînul a venit la Fifi Tufan la hotel unde era cameristă, i-a spus c-a așteptat-o la vremea prînzului acasă pentru tratament, dar dacă ea n-a venit, s-a gîndit să se tragă el cum o putea pe picioare pînă la hotel numai să-i facă injecția. Și femeia l-a poftit într-o cameră de serviciu a hotelului unde i-a făcut injecția. Apoi el a coborît în curte, a mai făcut ceva treabă pe acolo și la urmă, Petrică Tufan l-a rugat să ducă scrisoarea căpitanului Radu Vasiliu la blocuri. Bătrînul a plecat și cum a ajuns acolo se bănuiește că i-a venit rău. S-a așezat în spatele blocului, lîngă containerele de gunoi să-și vină puțin în fire, după care a deschis ușa și pe scara principală a urcat la etajul întîi. Cum a ajuns pe palier, la ușa căpitanului, i s-a făcut și mai rău și a căzut lovindu-se cu tîmpla de balustrada scării. Și-a dus mîna la frunte să-și șteargă sîngele, apoi a mai avut puterea să se tragă pe brînci pînă la ușă și să vîre plicul pe dedesubt...

— De ce i-a venit rău ? întrebă Simion.

— Din cauza injecției, urmă Minor. Vedeți, Fifi Tufan, grăbită, i-a administrat altă injecție decît cea indicată în tratamentul bătrînului, o fiolă nerecomandată pentru oamenii în vîrstă suferinzi de inimă cum era cazul ceasornicarului...

— De unde a luat injecția aceea ? De ce-o avea la ea ?

— Era o injecție ce i-o făcea în mod obișnuit lui frate-său, bolnav de epilepsie generală, o avea în poșetă și tot în poșetă ținea și injecțiile bătrînului, că ea i le procura și i le păstra...

— Ei, și ?

— Bătrînul a murit. Fifi Tufan și bărbatu-său au aflat chiar în seara aceea de moartea lui. De fapt, imediat după plecarea bătrînului cu scrisoarea către blocuri, Fifi ar fi coborît în grădina restaurantului și i-ar fi spus lui bărbatu-său, după cum a declarat ea că și-a dat seama de greșeala săvîrșită, iar el i-ar fi răspuns că nu-i nimic, ce i se putea întîmpla ? După ce au aflat că bătrînul a murit, pe femeie a început s-o cuprindă teama. Se știa în cartier că ea îi făcea injecții. Dacă autopsia stabilea cauza morții lui, găsindu-se în sînge serul respectiv ce a provocat accelerarea bătăilor inimii și apoi moartea, ea ar fi fost în mod sigur arestată. De aceea, în seara respectivă, într-o cameră dosnică a hotelului s-a sfătuit cu bărbatu-său, chelnerul, cum să facă și ce să întreprindă

ca autoritățile să nu poată constata adevărata moarte a bătrînului. Petrică Tufan a găsit repede rezolvarea : va trimite pe Gore, chitaristul, să-l cheme pe cumnatu-său, Sandu măcelarul pînă la el. Măcelarul, dornic să facă avere, pentru cîteva bijuterii și cocoșei de aur era în stare de orice. Așa s-a convenit cu el ca imediat după miezul nopții ajutat de Fifi să se ducă la morga cimitirului și să fure cadavrul...

— Deci măcelarul a fost însoțit de femeie ?

— Da, a fost însoțit de ea, confirmă Minor.

— Cum ai ajuns la concluzia asta ?

— A declarat măcelarul...

— De ce n-a însoțit-o bărbatu-său ? întrebă curios Simion.

— În noaptea aceea, Petrică Tufan, după cum a mărturisit chiar el, era ocupat cu altceva. Toate bijuteriile de aur ce le ținea ascunse într-unul din picioarele patului din odaia bătrînului, fără ca acesta să fi știut ceva despre ele, trebuiau luate imediat. Altfel, erau pierdute. Bănuia că după moartea bătrînului vom face o percheziție amănunțită în odaia acestuia...

— Cadavrul a fost descoperit ?

— Imediat l-am găsit.

— Unde ?

— Ne-a dus chiar măcelarul la locul respectiv. În noaptea aceea, în timp ce femeia pîndea casa paznicului și poarta cimitirului, el a intrat în morgă, a luat cadavrul în spinare și n-a mers mai mult de o sută de metri. L-a aruncat într-un cavou ale cărui uși de scîndură le-a dat cu ușurință la o parte. La o oră după miezul nopții a dat o ploaie zdravănă și urmele au dispărut...

— Și totuși cum ai dat de... măcelar ? întrebă curios Simion. E un drum cam întortocheat...

— Ba nu-i de loc, zise Minor zîmbind. Dimpotrivă...

— Ei, cum ?

— În dimineața aceea, cînd am fost la cimitir și am constatat furtul cadavrului — urmă Minor — încă la primele cercetări în jurul morgăi am descoperit pe lîngă alte indicii lipsite de importanță și un rest de blacheu metalic, în formă de S, cu o gaură și un cui. Căzuse, bineînțeles de la gheata sau pantoful cuiva. La acea gheată sau pantof, rămăsese în mod sigur cealaltă parte a blacheului, cu aceeași tăietură în formă

de S dar cu restul de două cuie. Blachetul, ştiţi se prinde în trei cuie...

— Şi ?

— La chelner acasă n-am dat peste încălţări care să aibă asemenea blacheu fragmentat, vorbi mai departe Minor cu glasul scăzut, liniştit. Ştiam de la el, din declaraţiile lui că în noaptea aceea se ocupase cu altceva, deci îl scoteam dintre presupuşii autori ai furtului cadavrului. Apoi femeia n-a vrut să mărturisească nimic în legătură cu dispariţia mortului. Nu ştia nimic şi pace. Aveam însă informaţii că chelnerul plecase seara de la restaurant însoţit de un individ scund, robust, cu chelie şi mustaţă neagră. Semnalmente deci sigure pentru depistarea lui. Am tras concluzia că dispariţia cadavrului trebuie să fie în legătură cu bijuteriile luate de acasă de la bătrîn, deci un prim pion, chelnerul. Cu cine a fost văzut chelnerul în seara aceea ? Nu cumva el şi cu acela au furat cadavrul ?

— Va să zică, dumneata nici nu te gîndeai că dispariţa cadavrului s-a datorat acelei injecţii nepotrivite, femeia voind să nu se ştie ce anume a provocat moartea bătrînului...

— Nu, nu mă gîndeam la asta, nu aveam de unde ajung la asemenea concluzie, mărturisi sincer Minor. Nu aveam elemente care să mă ducă în direcţia asta...

— De ce s-a sinucis femeia ?

— I-am spus că ştim de la bărbatu-său totul despre dispariţia cadavrului, sperînd ca ea să ne ajute la elucidarea acestui mister. La vreo două ore după ce i-am dat drumul acasă, bănuind probabil că noi sîntem siguri că ea este una din autorii furtului din cimitir, s-a sinucis...

— Şi totuşi, cine v-a spus că ea a fost complicea măcelarului ? Chelnerul ?

— Da de unde ! făcu Minor zîmbind. Chiar măcelarul. A rămas stană de piatră cînd am venit direct la el, acuzîndu-l. Şi luat repede, a declarat totul...

— Şi la el ai ajuns datorită...

— Datorită pantofilor din picioarele lui Gore, chitaristul... zise Minor zîmbind. Am zărit restul de blacheu şi acest rest m-a dus să-l arestez pe Sandu, măcelarul. Pantofii îi purtase noaptea în cimitir. Apoi îi dăduse lui Gore... Asta-i tot.

— Dar încă ceva, ceru Simion. Ce este cu cheile pierdute de Vasiliu ?

— Nu-i nimic. Nu i le-a luat nimeni. Le uitase la cazarmă într-un sertar...

Simion clătină capul a uimire, luă şi-şi puse pipa între dinţi, după care spuse :

— Căpitane, te felicit din toată inima. Să fiu sincer nu te-am cunoscut pînă acuma de ce eşti în stare...

Minor tăcea. Modest, cu privirea plecată, primind elogiile unui confrate întru ale anchetelor, se simţea măgulit de aprecierile ce i se aduceau. Nu-i mai puţin adevărat că în timpul cercetărilor avusese clipe de derută, de îndoială că merge pe drumul cel bun, nu ştia dacă trebuie să continue ancheta pe pista cutare sau să întreprindă noi investigaţii pentru a porni pe o alta. Dar... perseverase, analizase totul cu sînge rece, calm, nu se pripise în a lua hotărîri neîntemeiate şi rezultatul avea să fie cel ştiut...

— Mi se pare că ai cam întîrziat la şedinţa aceea, zise Simion văzîndu-l cum îşi priveşte nerăbdător ceasul de mînă. Nu-i nimic. Îţi dau maşina mea. Şi-ţi mulţumesc pentru cele relatate...

— Şi eu vă mulţumesc pentru aprecieri, zise Minor ridicîndu-se de pe fotoliu. Vă urez să aveţi aceleaşi satisfacţii în munca dumneavoastră...

— Ei, ne străduim... ne dăm silinţa... răspunse Simion. Şi-i întinse mîna. Şi dacă ne dăm silinţa...

În acest timp, Radu Vasiliu se afla acasă. Numai ce sosise de la regiment, se făcuse comod şi stînd într-un fotoliu răsfoia ziarele ce soseau în oraş la vremea prînzului şi pe care i le aducea întotdeauna Florina de la chioşcul din centru. Dar nu apucă să citească o ştire sau două, că sună telefonul. Lăsă deci ziarele, se duse şi ridică receptorul.

— Radu ? auzi vocea veselă, exuberantă a lui Auris.

— Da, eu...

— Ce faci, domnule ? Ai venit de mult ? Te-am mai căutat acum un sfert de oră...

— Numai ce-am sosit, răspunse Radu în timp ce privea pe fereastră cîmpul departe către oraş. Citeam cîteva ziare.

— Ei, ce facem deseară ? Ne vedem ?

— O clipă, te rog ! zise el scuzîndu-se. Aşteaptă la telefon.

— Da, aştept...

Radu lăsă receptorul alături de telefon şi fugi la fereastră. I se părea sau era adevărat? Peste cîmp, pe cărăruia albă ce ducea către blocuri, venea o fată subţirică, cu părul lung, negru revărsat pe umeri. Călca uşor, parcă umbla pe vîrful picioarelor sau parcă plutea, mergea ca-ntr-o joacă, cu un căţeluş alb după ea, pe care-l necăjea cînd şi cînd ciufulindu-i blana pe spinare sau zvîrlind pietre şi trimiţîndu-l să i le aducă...

— Leny! zise el plin de bucurie şi ieşi pe balcon. Ce zi e astăzi? A, da, în după-amiaza asta am chemat-o... Deci dacă vine înseamnă că totul...

Înălţă mîna şi-o flutură deasupra capului. Văzîndu-l, ea îşi desprinse un batic de la gît, bleu, de mătase şi-i imită gestul. Apoi el intră, alergă la telefon, luă receptorul şi spuse:

— Auris?

— Da, dragă...

— Scuză-mă, m-a strigat puţin mecanicul jos la maşină, minţi el. De aceea, am întrerupt convorbirea...

— Nu-i nimic. Spune ce facem deseară? Zău, mă plictisesc de moarte în oraşul ăsta al tău. Şi oricine mă va condamna aflînd că-mi petrec serile de una singură, în timp ce cunosc aici un bărbat pe care-l plac şi mă place. Sau greşesc?

— Nu, ai spus un adevăr...

— Te rog spune şi tu un adevăr, urmă ea, alintîndu-se. Mi-e dor să te văd, ce facem, la ce oră...

— Nu pot preciza acum, se scuză Radu. Aştept un telefon de la comandantul meu. Nu vrei să te chem peste o oră?

— E foarte bine. Aştept... La revedere!

— La revedere! răspunse Radu şi închizînd telefonul, alergă iară pe balcon. Leny se apropiase, era la cîţiva metri de bloc, căţeluşul i se juca în preajmă, ea rîdea să se prăpădească, căuta să-l alunge şi el nu vroia să se îndepărteze nici măcar cu un pas.

— Helo! strigă Radu. Aduci mascota aia sus?

— L-am adus să-l puneţi la maşină în spate, rîse ea. O să vă poarte noroc în raliuri...

— Mă duc să deschid...

Peste cîteva clipe ea se afla în apartamentul lui. Stătea în mijlocul dormitorului, cu palma pe piept, răsufla din greu,

fugise pe scări în sus să-i piardă urma cățelușul, era frumoasă în rochia ei albă ce contrasta cu chipul bronzat de soare, cu ochii de cărbune și părul negru.

— Ce faci ? o întrebă Radu și o pofti să ia loc.

— Am venit să continuăm discuția aceea, zise ea așezîndu-se și îndreptîndu-și rochia pe genunchi. Așa mi-ați scris, nu ?

— Așa...

— Apropo, zise ea văzînd ziarele aruncate pe divanul studio, ați auzit de accidentul acela de mașină întîmplat pe șoseaua Oradea-Cluj ?

— Ce accident ? întrebă Radu speriat și o privi pe fată drept în ochi. Concurs, ceva ?

— Nu ați citit ziarele ?

— Nu...

— Le văd răvășite...

— Numai ce am venit, se scuză el, n-am avut timp să trec cu ochii peste ele...

Leny se ridică din fotoliu, se duse și luă unul din ziare. Îl răsfoi cu atenție și în pagina a cincea se opri mai mult asupra știrilor.

— Poftim, spuse ea și-i întinse ziarul. Am auzit și eu comentîndu-se în oraș la vremea prînzului...

Radu luă repede ziarul și într-adevăr găsi știrea despre care amintise fata. Citind-o, fața i se albi ca varul și-l cuprinse un ușor tremur. Se vedea că este surescitat, copleșit de neașteptata veste.

— Ce este ? Ce s-a întîmplat ? întrebă Leny vădit neliniștită și ea. Știu că e vorba despre o femeie... despre o străină...

— Ai citit știrea ?

— Nu, n-am citit-o. Numai am auzit vorbindu-se despre ea.

— Citește, o îndemnă Radu întinzîndu-i ziarul, și pe urmă am să-ți spun despre ce este vorba...

Leny luă ziarul și printre alte știri, o citi pe ultima inserată pe pagină jos, cu litere drepte, ca orice fapt divers :

> **Ieri dimineață, pe șoseaua Oradea-Cluj la cîțiva kilometri de restaurantul-cabană numit „Piatra Craiului“, a avut loc un groaznic accident de mașină soldat cu**

victime omeneşti. Gonind cu viteză excesivă — cercetările au stabilit că maşina avea peste 140 kilometri la oră — o cetăţeană a unui stat străin, a intrat într-un tractor cu remorcă accidentîndu-l mortal pe conducătorul acestuia. Maşina, un Porsch S 211 a luat foc, iar rezervorul de benzină a făcut explozie. Femeia de la volan, strînsă în chingi de siguranţă, a fost carbonizată complet.

Întrucît nu se poate stabili identitatea acesteia, paşaportul şi toate actele din bordul maşinii arzînd (s-a găsit numai într-un rest de valiză o carte poştală ilustrată reprezentînd Ateneul Român şi semnată „Alexandru"), rugăm respectiva persoană ce presupunem a fi cetăţean român, cu care trebuia să se întîlnească victima, să-şi anunţe în scris adresa la... etc... etc...

— Şi ce-i cu asta ? întrebă Leny mirată în timp ce împăturea ziarul. De ce v-a afectat atît de mult ştirea ?

— Am să-ţi spun îndată, zise Radu. Vreau să dau mai întîi un telefon.

Se duse şi formă repede numărul maiorului Simion. Îi răspunse secretara.

— Şeful este acolo ? întrebă precipitat.

— Este, tocmai vrea să plece.

— Daţi-mi-l, vă rog, imediat la telefon...

— Cine întreabă ?

— Căpitanul Radu Vasiliu...

Secretara făcu îndată legătura.

— Să trăiţi, tovarăşe maior, zise Radu surescitat. Aţi citit ziarele de azi ?

— Le-am citit, spuse Simion calm. Tocmai vroiam să-ţi dau şi eu un telefon...

— Referitor la...

— ...referitor la ştirea cu accidentul de pe şoseaua Oradea-Cluj. Extraordinar, domnule ! făcu Simion total mişcat. Extraordinar... Tocmai acuma venea mesagera lui Grama... Trebuie să le facem cunoscut problema cu cartea poştală ilustrată...

— Aţi văzut deci că necunoscuta noastră de aici...

— Domnule, ce să spun ? zise Simion ca o scuză. Îți urez succes. În privința dumneaei continuă dumneata cercetările pînă la... nuntă ! Sau te-ai răzgîndit ?

— De loc spuse sigur pe el Radu. Pot scăpa ocazia unei astfel de partide ?

— Ai dreptate. E o femeie frumoasă, inteligentă... Te felicit...

— Păreți cam dezolat...

— Nu, nu sînt, vorbi moale Simion. Dar ce să fac ? Aveam și eu un caz serios în anchetă și cînd colo... Numai Minor a făcut treabă...

— Nu-i nimic, îl consolă Radu Vasiliu. Dumneavoastră vegheați... Vegheați mai departe... Oricînd poate apare o nouă necunoscută...

SFÎRȘIT

De același autor :

BOGĂȚIA UNUI SĂRAC
— roman —

★

LA PORȚILE SEVERINULUI
— roman —

★

MOARTEA LEBEDEI
— roman —

★

RĂZBUNAREA
— nuvele și schițe —

★

ÎNTOARCEREA LA VIAȚĂ
— povestiri —

★

DOM' MAJUR ÎN ALEGERI
— povestire —

★

SCRISOAREA
— schițe și povestiri —

★

LA CUMPĂNA NOPȚII
— schițe și povestiri —

Tehnoredactor : CONSTANTIN PĂLĂCEANU

Bun de tipar 29.01.1971. Apărut, 1971. Hîrtie tipar de 50 g/m². Format 540×840/16. Coli tipar 19. B. 296.

Tiparul executat sub comanda nr. 1099 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — R.S.R.

În întîlnirile pe care le-am avut cu cititorii am fost întrebat cărui fapt se datorește succesul de librărie al ultimului meu roman „Moartea lebedei". Am spus cu acele prilejuri și o afirm și aici — un lucru îndeobște cunoscut — că întotdeauna o carte își află audiență la public în măsura în care cititorul găsește în paginile ei o cît de mică dar afectivă corespondență între propria lui existență și aceea a eroilor literari, în măsura în care scriitorul dezvăluie cu realism și obiectivitate ceea ce este reprezentativ și esențial în viață.

De astă dată ofer cititorilor un nou roman, „NECUNOSCUTA". O apariție în librării ce-mi prilejuiește emoții dar și speranțe... Pentru că am vrut să realizez o carte care să placă și să fie un confident agreabil pentru cititor. Subiectul ei? Greu de explicat în cîteva cuvinte. În orice caz o ecuație sentimentală în care:

$$\text{NECUNOSCUTA} = \frac{\text{Dragosta} + \text{Tentaţia IMPOSIBILULUI}}{\text{Neprevăzut}}$$

Ion Grecea

EDITURA MILITARĂ

Lei 7,25